

PIRMADIENIS, 2008 M. SPALIO 20 D.

PIRMININKAVO: H.G. PÖTTERING

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 17 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu, kad 2008 m. spalio 9 d. nutraukta Europos Parlamento sesija yra atnaujinama.

2. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)

3. Parlamento sudėtis (žr. protokolą)

4. Komitetų ir delegacijų sudėtis

Pirmininkas. – Iš Nepriklausomybės / Demokratijos frakcijos gavau pasiūlymą paskirti N. Farage Tarptautinės prekybos komiteto nariu vietoje T. Colmano. Ar kas nors tam prieštarauja?

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Pone pirmininke, ar yra nustatytas minimalus darbo komitete laikotarpis, ar šis ketinimas yra vienadienis?

Pirmininkas. – Be abejo, šį klausimą turėtumėte pateikti Nepriklausomybės / Demokratijos frakcijai, tačiau galiu jus užtikrinti, kad Parlamento Pirmininkas remia visišką skaidrumą šiuo klausimu.

Nigel Farage (IND/DEM). – Pone pirmininke, norėdamas nuraminti savo kolegą iš Austrijos, turiu pasakyti, kad pirmuosius dvejus su puse šios kadencijos metų buvau Tarptautinės prekybos komiteto narys. Po to vietą užleidau savo kolegai, kuris prieš dvi savaites visiškai atsistatydino iš Europos Parlamento. Taigi priešingai, nei jūs nuogąstaujate, tai nėra paskutinės minutės darbo pasiūlymas.

Pirmininkas. – Jūs neatsakėte į klausimą, kiek ilgai ketinate dirbti komitete, tačiau iš jūsų pasisakymo darau išvadą, kad dirbsite iki šios parlamentinės kadencijos pabaigos.

5. Bendru sprendimu priimtų teisės aktų pasirašymas (žr. protokolą)

6. Priimto teksto klaidų ištaisymas (Darbo tvarkos taisyklių 204a straipsnis) (žr. protokolą)

7. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

8. Žodiniai klausimai ir rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

9. Anuliuoti rašytiniai pareiškimai (žr. protokolą)

10. Peticijos (žr. protokolą)

11. Darbo tvarka

Pirmininkas. – Buvo padalytas galutinis pagal Darbo tvarkos taisyklių 130 ir 131 straipsnius 2008 m. spalio 16 d. Pirmininkų sueigos parengtas šios dalinės sesijos darbotvarkės projektas.

Pirmadienis, antradienis ir ketvirtadienis:

Pakeitimų nėra.

Trečiadienis:

Regioninės plėtros komitetas paprašė, kad Komisijai pateiktas klausimas, į kurį ji turi atsakyti žodžiu, dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo būtų atidėtas kitai daliai sesijai.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Pone pirmininke, tiesą pasakius, Regioninės plėtros komiteto prašymu diskusijos dėl su Solidarumo fondu susijusių klausimų buvo įtrauktos į trečiadienio darbotvarkę. Tačiau paaiškėjo, kad atsakinga Komisijos narė D. Hübner, su kuria mes labai norėtume padiskutuoti šiuo klausimu, negalės dalyvauti.

Todėl ir Komisijos biuras, ir įvairių frakcijų koordinatoriai pasiūlė šias Parlamentui itin svarbias diskusijas perkelti į lapkričio mėn. plenarinį posėdį. Todėl prašome perkelti diskusijas į lapkričio mėn. dalinę sesiją. Toks yra mūsų prašymas.

(Parlamentas patenkino šį prašymą)

(Darbų programa buvo patvirtinta)

o

o o

Philip Bradbourn (PPE-DE). - Pone pirmininke, tik norėjau informuoti, kad nuo praėjusio mūsų posėdžio Strasbūre aštuntame Tauerio pastato (angl. *Tower building*) aukšte buvo išibrauta į bent dviejų Parlamento narių biurus ir pavogti jų daiktai. Norėčiau žinoti, ar tai atsitiktiniai atvejai, ar yra ir daugiau duomenų apie išibrovimą į kitų Parlamento narių biurus ir „apšvarinimą“ per tą laiką, kai mūsų nebuvo Strasbūre. Man tai kelia labai didelį nerimą. Jei negalime užtikrinti mūsų biuro saugumo, kai mūsų čia nėra, tuomet esame labai prastoje padėtyje.

Pirmininkas. – Ačiū, P. Bradbournai. Šis klausimas bus išnagrinėtas; juo pasirūpins generalinis sekretorius.

12. Vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas – vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais.

Petya Stavreva (PPE-DE) – (BG) Pone pirmininke, kolegos Parlamento nariai, vienas didžiausių iššūkių, su kuriuo susiduria Bulgarija, yra skaidrus Europos fondų lėšų panaudojimas. Mūsų valstybėje buvo daug rimtų trūkumų dirbant su pasirengimo stojimui programomis ir dėl to buvo atimti šimtai milijonai eurų pagal programas PHARE, ISPA ir SAPARD. Šios paimtos lėšos yra rimtas Europos Komisijos signalas, kurį Bulgarijos vyriausybė turi tinkamai suvokti, ir patvirtinti skubias žadėtas priemones.

Kaip ir mūsų Europos partneriai, visi Bulgarijos piliečiai privalo parodyti didesnę ryžtą ir apsisprendimą kovojant su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu ir užtikrinant patikimą ir veiksmingą Europos fondų panaudojimo kontrolę. Negalime leisti jokių klaidų dirbdami su Bendrijos struktūrinių fondų ištekliais, nes tai būtų pražūtinga Bulgarijos ekonomikos, žemės ūkio, infrastruktūros, vidutinio ir mažo verslo sektoriaus plėtrai bei, svarbiausia, gyvybiškai būtinam bulgarų pragyvenimo lygio padidininui. Deja, dėl mūsų valstybės klaidų ir trūkumų naudojant Europos fondus labiausiai nukenčia paprasti, o ne valstybę valdantys, piliečiai.

Įstojimas į Europos bendriją mums suteikė galimybę pasinaudoti Europos pinigais, tačiau turime tai daryti pagal Europos taisykles. Tai yra ir nacionalinis interesas. Todėl neturėtume apgauti savęs manydami, kad galime ištaisyti savo klaidas, nereformuojant visos sistemos.

Iliana Malinova Iotova (PSE) - (BG) Ponios ir ponai, pasaulis susidūrė su finansų krize, kurios masto ir pasekmių tiksliai nuspėti niekas dar negali. Ši krizė lyginama netgi su trečiajame dešimtmetyje JAV ištikusia Didžiąja depresija. Šiuo metu yra labai svarbu, kad įveikdami krizę, visi veiktume bendrai. Likus metams iki rinkimų ir esant krizinei padėčiai, mums tenka išlaikyti svarbų testą. Žmonės arba patikės Europos projekto reikšme ir svarba, arba bus padarytas priešingas poveikis ir sustiprės žmonių skepticizmas. Šiuo metu labiau už viską mums reikia pasirašytos Lisabonos sutarties.

Mūsų bendros pastangos jau duoda pirmuosius teigiamus rezultatus. Turėtume ir toliau stengtis ir dirbti bent trimis kryptimis, nes nors bankų sektoriaus stabilizavimas yra svarbiausias uždavinys, vien to nepakanka. Šiuo metu mes gydome tik simptomus, o ne ligos priežastį. Naujuose Europos teisės aktuose turi būti

sustiprintos finansų rinkų kontrolės ir reguliavimo priemonės. Mums reikia didelio masto konkrečių priemonių paketo, kurios sušvelnintų krizės poveikį ekonomikai, gamybai ir, ypač, socialinei sferai.

Galiausiai mums reikia atskiros specialios priemonių programos naujosioms valstybėms narėms, kurios dar nepasiekė Europos finansų rinkų išsivystymo lygio, tačiau kurioms grėsmę kelia netiesioginės krizės pasekmės: mažėjančios investicijos, didėjančios kreditų kainos ir mažėjantis eksportas.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, ir prieš Europos rinkimus, ir po jų, girdėsime įprastus apgailėtinus įvertinimus, kad Europa yra pernelyg nutolusi nuo savo piliečių. Užduodu sau klausimą – ką šioje srityje daro Europos Parlamentas.

Neseniai kartu su kolega pateikėme peticiją internetu, kuri komitete nagrinėjama taip pat, kaip ir kitos peticijos. Šią peticiją pasirašė maždaug pusantro milijono žmonių, t. y. maždaug tiek žmonių, kiek gyventojų turi Estija. Peticijų komiteto pirmininko M. Libickio iniciatyva šis klausimas buvo perduotas Pirmininkų sueigai, prašant leisti Parlamente surengti diskusiją apie tai, kaip iš esmės nagrinėjamos internetu pateiktos peticijos. Faktas, kad ši peticija yra susijusi su Parlamento vieta, neturėtų būti svarbus, nes mes dažnai diskutuojame dėl prieštaringų problemų, be to, žinau, kad ne visi pritaria mano nuomonei. Tačiau faktas, kad nebuvo suteiktas toks leidimas, ir skundai dėl Europos nutolimo nuo savo piliečių yra du nesusuderinami dalykai.

Norėčiau, kad Pirmininkų sueiga imtųsi veiksmų šiuo klausimu ir turėtų tai omenyje, kai vėl bus dejuojama dėl Europos nutolimo nuo savo piliečių.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Pone pirmininke, Europos ir pasaulio ekonomikai poveikį daranti ekonomikos krizė gali padėti susivokti kai kuriems pernelyg optimistiškai nusiteikusiems asmenims. Krizė yra dar viena priežastis nestatyti Šiaurės dujų vamzdyno. Tikiuosi, kad ekonominiai duomenys pagaliau įtikins tuos, kurie atsisako tikėti geopolitiniais susitarimais, t. y. įtikins, kad nėra protinga tapti priklausomu nuo vieno energetinių išteklių tiekėjo, kad reikia vidinio Sąjungos valstybių narių solidarumo ir kad yra reali grėsmė Baltijos jūros ekosistamai.

Plačiai žinoma, kad vamzdyno statyba jūros dugne yra daug brangesnis būdas už vamzdyno statybą ant žemės. Gazpromas nė nesvarstė galimybės statyti alternatyvų vamzdyną, kuris eitų per politiškai ir ekonomiškai stabilias valstybes, NATO ar Sąjungos nares. Tai rodo, kad investuotojai turi, švelniai tariant, abejotinų ketinimų. Maskvos akcijų biržą ypač skaudžiai palietė pasaulio biržų griūtis. Taigi jos problemos gali padaryti didesnę įtaką už visus pateiktus protingus argumentus, įskaitant Europos Parlamento nuomonę, kurioje raginama rimtai apsvarstyti vamzdyno tiesimą žeme. Lenkai turi patarėlę: „kiekvienas debesis turi sidabrinius pakraščius“, tačiau šis debesis iš tiesų atrodo labai juodas.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Pone pirmininke, praėjusią savaitę organizacija „Amnesty International“ pranešė apie galimą pasikėsinimą į Rusijos teisininkės ir žmogus teisių gynėjos Karinos Moskalenko gyvybę. Jos automobilyje buvo rasti nedideli gyvsidabrio rutuliukai. M. Moskalenko laimėjo apie 30 Rusijos piliečių bylų prieš Rusijos valstybę Strasbūro žmogaus teisių teisme, ir būtent Strasbūre buvo bandyta ją nunuodyti. Kitą dieną ji turėjo atstovauti nužudytos Annos Politkovskajos šeimai teismo posėdyje Maskvoje. Atrodo, kad po nepriklausomų žurnalistų nužudymų serijos, atėjo nepriklausomų teisininkų eilė. Todėl privalome skubiai parodyti solidarumą pačiu stipriausiu įmanomu būdu, kad apgintume tuos žmones, kurie padeda tiems, kas negali apsiginti patys.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Pone pirmininke, krizės laikmetis yra tikras išbandymas bet kuriai institucinei struktūrai, įskaitant ES, o šiuo metu kaip tik išgyvename krizinį laikotarpį. Vadinamųjų naujų narių integracija dar neužbaigta, dar ne visos valstybės narės ratifikavo Lisabonos sutartį, o mūsų priklausomumas nuo importuojamos energijos didėja.

Deja, būtini bendri veiksmai dažnai daromi lėtai ir sudėtingai, nes narės mieliau renkasi individualų metodą. Jei tokiam metodui leisime nusverti bendrą metodą, tai mūsų Sąjunga atsidurs dideliame pavojuje –nors moralės požiūriu, daugiausia naudos iš tokio metodo gavusieji turi didesnius įsipareigojimus prižiūrėti, kad Sąjunga taptų stipresnė, o ne silpnesnė. Tą patį galima pasakyti ir apie NATO. Dabar labiau nei kada nors anksčiau mums reikia bendros analizės, bendro suvokimo, bendros pozicijos ir bendrų veiksmų dėl didėjančių iššūkių, su kuriais susiduriame.

Todėl taip ir darykime, kad nebūtume apkaltinti dėl žymiausio sėkmingo bendradarbiavimo pavyzdžio per visą ilgą karų niokoto žemyno istoriją sunaikinimu.

Fiona Hall (ALDE). - Pone pirmininke, atsižvelgiant į tai, kad energijos vartojimo efektyvumas yra veiksmingiausias būdas sumažinti CO₂ išlakas ir atsižvelgiant į tai, kad pagal 2006 m. direktyvą viešasis sektorius turėtų suvaidinti pavyzdinį vaidmenį šioje srityje, esu nusivylusi, kad Strasbūro Parlamento pastate atliekant didelius remonto darbus, nebuvo jokių energijos vartojimo efektyvumo patobulinimų. Norėčiau sužinoti, kur yra rodomas pastato energinio naudingumo sertifikatas.

Be to, visiškai nelogiška, kad vadovybė leido Europos Parlamento nariams Parlamento koridoriuose rašytinės deklaracijos nukreiptos prieš bulių kautynes rėmimo tikslu rodyti natūralaus dydžio jaučio modelį, tačiau neleidžiama rodyti plakato, remiančio raštišką deklaraciją dėl Europos Parlamento vienos darbo vietos. Dirbdami vienoje vietoje geriausiai sumažintume energijos suvartojimą ir per metus sutaupytume 200 mln. EUR.

Seán Ó Neachtain (UEN). - (GA) Pone pirmininke, Europos Komisija dabar turėtų pradėti Natūralių buveinių Europos Sąjungoje direktyvos persvarstymą. Mano nuomone, ši direktyva taikoma per griežtai ir šiuo metu reikia daugiau lankstumo.

Direktyvos įgyvendinimas trukdo svarbiems infrastruktūros plėtros projektams vakarų Airijoje ir Golvėjaus miesto išoriniam apvažiavimui teko susidurti su tokiais aplinkybėmis. Šis kelias yra skubiai reikalingas ir jei šis projektas nebus toliau vykdomas, nukentės ir miestas, ir Golvėjaus gyventojai.

Šia direktyva niekuomet nebuvo ketinama trukdyti dideliems viešiesiems darbams. Komisijos narys S. Dimas privalo veikti dabar ir persvarstyti šią direktyvą, kad būtų užtikrinta, jog ji netrukdytų svarbiems pokyčiams, kurie gali pagerinti regiono ekonomiką.

Brigitte Fouré (PPE-DE). - (FR) Pone pirmininke, jau kelias savaites pasaulyje tęsiasi rimta finansų krizė. Dažnai sakoma, kad ši krizė kilo dėl neprižiūrimo kapitalizmo pertekliaus, pelno, kuris neapgrįstas niekuo konkrečiu, siekio ir nesugebėjimo reguliuoti mūsų finansų sistemos. Akivaizdu, kad tokia analizė yra gana teisinga! Tačiau mažai kalbama apie tai, į kokius sukurius patektų mūsų valiuta, jei nebūtų Europos Sąjungos ekonominės ir pinigų politikos. Kaip buvo nurodyta, euras atlaikė krizę daug geriau nei būtų atlaikę markė, frankas ar lira. Be to, yra aišku, kad Europos Sąjungos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės iniciatyva įsteigtos Eurogrupės prieš aštuonias dienas priimti sprendimai padarė greitą poveikį finansų rinkoms. Akivaizdu, kad reikės imtis priemonių, skirtų apsisaugoti nuo naujos finansų krizės atsiradimo ateityje. Tačiau norint, kad tokios priemonės būtų veiksmingos, jų reikia imtis Europos lygiu. Ši krizė mums rodo, kad Europos Sąjunga yra stipri, kai ji kalba vienu balsu. Ji taip pat mums rodo, jei tokio rodymo dar iš vis reikia, kad Lisabonos Sutartyje nustatyti instituciniai pokyčiai yra reikalingi, kaip niekada anksčiau. Todėl mums reikia daugiau Europos ir geresnės Europos.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). - (ES) Europos futbolo asociacijų sąjunga (UEFA) blogai elgiasi su Madrido „Atlético“ klubu, jo fanais ir netgi Ispanijos policija. Tačiau problema yra daug didesnė, nes ši federacinė organizacija yra linkusi taikyti dar didesnes sankcijas, kai žmonės kreipiasi į įprastus teismus.

Toks viduramžiškas „vienas įstatymas man, kitas – tau“ principas neatitinka mūsų teisės ir Europos institucijų principų, todėl privalome reaguoti. Tiesą pasakius, neturime kitos išeities, kaip reaguoti, nes ir tokie despotiški viduramžiški tironai privalo paklusti įstatymui ir mūsų Europos įprastoms procedūrinėms garantijoms.

Magor Imre Csibi (ALDE). - (RO) Praėjusią savaitę Europos Komisijos pateiktas teisėkūros pasiūlymas dėl neteisėtos medienos ruošos yra didžiulė visų, kas aktyviai metų metus kovojo su neteisėtu miškų kirtimu, pergalė. Tačiau Komisija pasirinko minimalistinį, netgi idealistinį labai tikroviškos problemos sprendimo būdą.

Nėra jokie medienos teisėtumo sertifikavimo standarto. Tiekėjai neprivalo įrodyti savo produktų teisėtumo. Netgi tokios medienos turėjimas ir pardavimas nėra tiesiogiai pripažįstami kriminaliniais pažeidimais. Jei bet kas gera valia gali sukurti standartus ir nėra jokios nepriklausomos viešosios priemonės, skirtos tokios veiklos priežiūrai, tai Europos Sąjunga tiesiog skatina ir toliau vykdyti dabartinę neteisėtą veiklą. Apgailėtina atrodo, kai mes tapšnojame vieni kitiems per petį sakydami, kad nuveikėme gerą darbą, tačiau iš tiesų Europos Sąjungos rinkos medienos teisėtumo kontrolė vis dar yra labai silpna.

Europos Parlamentas privalo užimti daug tvirtesnę poziciją savo kovoje, kuria siekiama sustabdyti nekontroliuojamą miško kirtimą. Todėl raginu visų politinių frakcijų kolegas dirbti kartu ir iš esmės pagerinti Komisijos pasiūlymą. Tik patvirtinę aiškų ir veiksmingą įstatymą galėsime nusiųsti tvirtą žinią tiekėjams, kad ES mes netoleruosime neteisėtos medienos prekybos.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Pone pirmininke, praėjusią savaitę Buvusios Jugoslavijos Makedonijos Respublikos Ministras Pirmininkas N. Gruevski stengėsi sukelti didelį sąmyšį, kurį jis perkėlė netgi į Briuselį. Faktai yra paprasti: keturi žurnalistai iš Buvusios Jugoslavijos Makedonijos Respublikos bandė užfiksuoti mažos žmonių grupės reakciją į srityje vykusius karinius veiksmus ir buvo palydėti į policijos nuovadą, siekiant patikrinti jų tapatybę, nes žurnalistai tapatybės dokumentų su savimi neturėjo. Policijos nuovadoje jie buvo išlaikyti tik maždaug 20 minučių. Aš manau, kad N. Gruevskio veiksmai yra visiškai nepriimtini.

Taip pat norėčiau pasmerkti N. Gruevskio veiksmus, nes prieš keletą dienų jis neleido NATO karines pajėgas sudarantiems Graikijos armijos daliniams, kurie vyko į Kosovą, keliauti per Skopje. Nors jis taip pat siekia prisijungimo prie NATO.

Evgeni Kirilov (PSE). – Pone pirmininke, praėjusią savaitę su EP delegacija lankiausi Azerbaidžane, kur stebėjome prezidento rinkimus, iš esmės surengtus laikantis demokratijos standartų. Turėjome daug susitikimų su parlamento nariais ir aukšto rango pareigūnais, įskaitant Užsienio reikalų ministrą. Todėl turiu pasakyti, kad mano nuogastavimai, kad iš esmės nieko nėra padaryta dėl „Nabucco“ projekto, tik sustiprėjo. Azerbaidžanas netgi nežino apie šio projekto pagrindus.

Europos Komisija iki šiol nepadarė nieko daugiau, o tik pasirašė bendrą susitarimą dėl bendradarbiavimo energetikos srityje. Manau, kad yra graudžiai juokinga, kai girdime Komisijos narius visą laiką kalbančius aukštomis frazėmis apie tai, koks svarbus šis projektas visai Europai ir tuo pat metu derybas dėl šio projekto sąlygų jie palieka atskiroms valstybėms narėms. Mano valstybėje Bulgarijoje dažnai sakome, kad nėra dūmų be ugnies. Tačiau šiuo atveju yra labai daug dūmų be jokios ugnies, be to, visi žinome, kad susiduriame su labai didele konkurencija. Jei Komisija skubiai nesiims aktyvių veiksmų, visas projektas paskęs dūmuose.

Eoin Ryan (UEN). – Pone pirmininke, manau, visi mes džiaugiamės tuo, kad į finansų rinkas pradeda grįžti tam tikras stabilumas. Tačiau, deja, ši krizė apima ne vieną aspektą ir todėl reikia pažvelgti ir į kitas sritis. Viena tokių sričių yra visas kreditinių kortelių sektorius.

Akivaizdu, kad dabartinė kreditų padėtis yra nestabili tiek vieno asmens, tiek platesniu lygiu. Televizijos laidose, laikraščiuose ir žurnaluose pastaraisiais metais buvo pabrėžiami pavojai, kuriuos kelia daug kreditinių kortelių turintys žmonės, nors jie sunkiai apmoka netgi vieną iš tokių kortelių. Akivaizdu, kad šiuo požiūriu pirmiausia atsakingai turi elgti patys žmonės, tačiau atsakingai turi elgtis ir finansų institucijos, bei vis dažniau mažmenininkai, kurie siūlo, reklamuoja ir suteikia tokias korteles.

Viešosios valdžios atstovai privalo užtikrinti, kad mūsų piliečiai būtų tinkamai informuojami. Galime stabilizuoti savo rinkas, bandyti rinkoms suteikti likvidumo, tačiau jei neišspręsimė atsakingų su kreditu susijusių veiksmų problemos, net tik nacionaliniu ir tarptautiniu lygiais, bet ir visuose ekonominės sistemos lygiuose, tikrasis atsigavimas greičiausiai bus ribotas ir netvarus. Kad būtų aiškiau, galiu pasakyti, kad užtikrintų kreditinių kortelių rinka yra maždaug tokio pat dydžio kaip ir rizikingų būsto paskolų rinka.

Livia Járóka (PPE-DE). – Pone pirmininke, kiekvienais metais tūkstančiai močiucių, mamų ir dukrų tampa krūties vėžio aukomis. Europietės ypač dažnai serga šia liga ir krūties vėžys yra dažniausiai tarp europiečių moterų pasitaikančio vėžio forma. Kiekvienais metais diagnozuojama maždaug 430 000 naujų šios ligos atvejų.

Pirmas žingsnis kovojant su šia baisia liga yra informavimas. Šį mėnesį europiečiai turėtų sutelkti dėmesį į ankstyvą ligos nustatymą, kaip svarbiausią prevencijos priemonę. Ligos nustatymas čia yra labai svarbus aspektas, nes pvz., Amerikoje, labai ankstyvoje stadijoje nustatoma 41 proc. ligos atvejų, o Europoje – tik 29–30 proc.

Tačiau 1 iš 10 moterų ES iki 80 metų išsivystys krūties vėžys, bet to, maždaug kas dvi puse minutės dar vienai moteriai nustatomas krūties vėžys. Baisi šios ligos tikrovė yra tokia: maždaug kas septynios su puse minutės nuo šios ligos miršta moteris. 2006 m. Europoje nuo krūties vėžio mirė 132 000 moterų. Šį spalio mėn. visuose sprendimo priėmimo lygiuose turi būti imamasi priemonių, skirtų padidinti informavimą apie krūties vėžį, šios ligos ankstyvą diagnozavimą ir prevenciją.

Richard Corbett (PSE). – Pone pirmininke, visuomenė daugelyje valstybių narių negali, ypač šiuo ekonomikos krizės laikotarpiu, suprasti, kaip mes kiekvienais metais išleidžiame maždaug 200 mln. EUR atvykdami čia, į Strasbūrą, ypač po to, kai vieną ketvirtį to nedarėme ir labai sėkmingai savo sesijas rengėme Briuselyje.

Be to, labai dažnai dėl to kaltinamas būtent Europos Parlamentas, nors šią padėtį pataisyti, be abejo, gali valstybės narės ir nacionalinės vyriausybės.

Kadangi čia dalyvauja pirmininkaujanti Prancūzija, norėčiau paraginti vyriausybės iš naujo apsvarstyti šį klausimą ir kadangi visi žinome, kad turime surasti Prancūzijai ir Strasbūrai tinkantį sprendimą, norėčiau pasiūlyti, kad mainais už Parlamento sesijų rengimą Briuselyje, Strasbūre galėtų posėdžiauti Europos Vadovų Taryba. Toks pasiūlymas yra logiškas institucine prasme. Komisija, Parlamentas ir įprasta ministrų Taryba, kurie bendrauja kasdien, turėtų dirbti tame pačiame mieste – Briuselyje. Strateginė institucija Europos Vadovų Taryba turėtų būti šiek tiek nutolusi nuo kasdieninės veiklos. Ir ji galėtų posėdžiauti Strasbūre ir tai Strasbūrai suteiktų tiek pat prestižo, kiek ir Europos Parlamentas.

Philip Bradbourn (PPE-DE). – Pone pirmininke, metams bėgant tampa vis labiau akivaizdu, kad ES mokesčių mokėtojai pavargo mokėti po 200 mln. EUR kiekvienais metais tam, kad mes keturias dienas per metus galėtume posėdžiauti Strasbūre. Be to, buvau informuotas, kad tokių sesijų poveikis aplinkai yra lygus 13 000 transatlantinių lėktuvų skrydžių ir tai vyksta tuo metu, kai pats Europos Parlamentas stengiasi patvirtinti Europos verslui skirtą drakonišką aplinkosaugos reglamentą. Akivaizdu, kad tai yra „daryk kaip aš sakau, o ne kaip aš darau“ atvejis.

Rugpjūčio ir rugsėjo mėn. įvykiai parodė, kad nėra jokio reikalo atvykti čia ir kad Europos Parlamento pastatas Briuselyje yra daugiau nei tinkamas mūsų oficialiems posėdžiams, o ES piliečiai būtų daug laimingesni, jei mes nutrauktume šias kasmetines keliones. Manau, kad yra absurdiška, jog Parlamentas taip ilgai nesugebėjo išspręsti šio klausimo ir paspausti Tarybos, kad būtų užbaigtas šis skrydžių cirkas.

Pirmininkas. – Ačiū – visuomet atsiranda naujų argumentų.

Glyn Ford (PSE). – Pone pirmininke, būsite patenkintas, kai sužinosite, jog neketinu kalbėti nei apie Strasbūrą, nei apie tai, kad jūsų regėjimas suprastėjo, nes apie pusės narių, kuriuos kvietėte, nėra salėje.

Noriu kalbėti apie praėjusių metų rugpjūčio 17–18 d. mano rinkimų apygardoje viešbutyje „Penhallow“ kilusį gaisrą – apie tai jau kalbėjau šiame Parlamente. Neseniai išleistas dokumentas, kuriame teigiama, kad avarinės durys buvo netinkamos, priešgaisriniai purkštuvai būtų išgelbėję viešbutį nuo visiško sudegimo, ir kad, tiesą pasakius, tai buvo tyčinis padegimas. Tai yra akivaizdžiai nepatyrusio priešgaisrinės tarnybos pareigūno pateikti svarstymai, tačiau problema slypi tame, kad nei priešgaisrinė tarnyba, nei policija nepaskelbė oficialaus pranešimo.

Kadangi Komisijos narė M. Kuneva šiuo metu nagrinėja pasiūlymus, kaip pagerinti viešbučių priešgaisrinį saugumą visoje Europoje, norėčiau jos paprašyti paraginti Jungtinės Karalystės valdžios institucijas paskelbti pranešimą, kad išsiaiškintume šio viso reikalo esmę.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Šiomis dienomis dažnai girdime, kad niekas negali priversti medžio užaugti iki dangaus. Bankai silpnuosius ir nepasiturinčiuosius įtikino, kad gaudami paskolas su 1 proc. metinėmis palūkanomis jie gali labai gerai gyventi, tačiau bankai nepabrėžė, kad šis 1 proc. yra laikinas ir netrukus palūkanos šaus į viršų. Pelno siekis bet kokia kaina lėmė finansų sistemos griūtį. Šį klausimą atidžiau išnagrinėti paliksiu finansų ekspertams. Aš tik noriu įspėti dėl nevaržomos laisvės srityje, kuri daro poveikį man ir dėl kurios aš pasiklioviau šiuo Parlamentu.

Šiandien visuomenėse, kuriose vyrai ir moterys skaičiuojami milijardais, nužudoma milijonai mergaičių. Moterų pasirinkimo laisvė ir lyties nustatymas iki gimimo tapo moterų naikavimo priemone. Visi dabar suprantame, kad pelnas negali augti iki begalybės, ir tą patį, be abejonės, galima pasakyti ir moralės srityje. Nekontroliuojama laisvė atsisuka prieš mus. Turėtume išmokyti atpažinti, kada medis pasiekia savo natūralų dydį ir išmokyti jį gerbti tokį, koks jis yra.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Pone pirmininke, dviejose Vengrijos kaimynėse – Austrijoje ir Slovėnijoje – vyko rinkimai ir abejose valstybėse juos laimėjo socialdemokratai. Jau minėjote, kad mūsų kolega Borut Pahor atsisakė savo mandato ir greičiausiai taps naujuoju Slovėnijos ministru pirmininku. Tačiau – ir būtent dėl to paprasčiau žodžio – tai, kas nutiko Austrijoje, kelia ypač didelį susirūpinimą, nes paskutiniuose rinkimuose kraštutiniai dešinieji gavo beveik 30 proc. balsų. Tokie rezultatai kelia susirūpinimą kiekvienam Europos piliečiui. Nes antras svarbiausias uždavinys Europoje po finansų krizės įveikimo yra kova su ekstremizmu visoje Europoje. Džiaugiuosi dėl to, kad socialdemokratų lyderis ir būsimas kancleris W. Fayman tvirtai pabrėžė, kad Austrijoje negali būti jokio bendradarbiavimo su kraštutinais dešiniaisiais. „Rudųjų“ grėsmės akivaizdoje turi susijungti visos Europos ir dešiniųjų ir kairiųjų demokratinės jėgos. Ačiū už jūsų dėmesį.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Daugiakalbystė ir tarpkultūrinis dialogas neužkerta kelio galimybei tai pačiai kultūrai priklausantiems ir ta pačia kalba kalbantiems žmonėms burtis ir kurti tarptautines organizacijas ir

konsultacines institucijas. Prancūziškai kalbančiųjų tarptautinė organizacija vienija 200 mln. narių iš penkių žemynų ir 55 valstybių ir remia jų politinį, kultūrinį ir ekonominį bendradarbiavimą. Nuo 1936 m. Pasaulio žydų kongresas koordinuoja savo narių interesų gynimą 100 valstybių. Taip pat veikia Tarptautinė žydų parlamento narių taryba. Rumunija savo Užsienio reikalų ministerijoje turi departamentą, kuris gina užsienyje gyvenančių rumunų interesus. Panašiu tikslu buvo įkurtas ir Vengrų Parlamento narių iš Dunojaus Vidurupio lygumos forumas. Aštuoniose valstybėse gyvenančių vengrų politiniai atstovai susitinka kartą per metus, siekdami aptarti savo bendruomenių ir valstybių rūpesčius ir ateitį. Tai, kas dabar vyksta Slovakijoje, yra nesuderinama su jokiais bet kokių bendruomenių – prancūzų, žydų, rumunų ar vengrų – Europos normomis. Ačiū.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Tinklas TEN-T (Transeuropinio transporto tinklas) šiuo metu susiduria su keletu didelių iššūkių. Pastebimas vėlavimas įgyvendinant kai kuriuos iš 30 prioritetinių projektų, nes trūksta dalyvaujančių valstybių narių finansavimo, be to, jau nuo 2005 m. norima išplėsti TEN-T tinklą ir integruoti Europos transporto sistemą su Sąjungos kaimyninių transporto sistemomis.

Neseniai Komisijos surengtu seminaru buvo pradėtos diskusijos ir konsultacijos dėl TEN-T prioritetinių projektų sąrašo persvarstymo 2010 m. Mano nuomone, mums reikia greitųjų traukinių jungčių, jungiančių Bukareštą, Konstantą ir Sofiją su kitomis sostinėmis Europoje. Be to, tarp prioritetinių TEN-T projektų turi vėl atsirasti Rumunijos uostų ir oro uostų vystymas ir tarptautinių projektų ties Rumunijos, Moldovos ir Ukrainos sienomis įgyvendinimas.

Be to, spalio mėn. pradžioje Rumunijoje apsilankiusi Komisijos TRAN generalinio direktorato delegacija pritarė, kad vystant Europos transporto politiką reikia pirmenybę suteikti Dunojui.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Pone pirmininke, prieš tris savaites Amerikos bankų sistemai krachu grasinusi pasaulinė finansų krizė ėmė reikštis ir šioje Atlanto pusėje. Daugeliui mano rinkėjų ekonominė katastrofa buvo tik teorinis dalykas, tačiau dabar tai jau tampa tikrove, o ne nutolusia grėsme, nes prarandamos darbo vietos, krinta nekilnojamo turto kainos, naikinamos socialinės paslaugos.

Džiaugiuosi dėl skubių Komisijos ir valstybių narių veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti indėlius ir paremti bankų kapitalą, nes neilgai trukus pasaulinė krizė gali tapti vietine krize.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Komunistinis režimas Vidurio Europoje bažnyčią laikė vidaus priešu ir ypač jos pradėjo bijoti po to, kai 1978 m. spalio 16 d. Popiežiumi buvo išrinktas Karolis Vojtyla.

Norėčiau pasinaudoti šia proga ir pareikšti padėką savo kolegoms iš Lenkijos organizacinės grupės, kurie pakvietė mane prisijungti prie renginio, skirto Europos Parlamente pažymėti 30-ąsias Jono Paulius II tapimo popiežiumi metines ir dvidešimties metų sukaktį nuo jo pranešimo Europos Parlamente Strasbūre. Popiežiaus pasakyti žodžiai „Nebijokite!“, suvaidino didelį vaidmenį ir įkvėpė drąsos, ypač krikščionių, dvasiniams pokyčiams, dėl kurių žlugo totalitarinis komunizmas Vidurio Europoje.

Šiandien žmonija vėl priėjo kryžkelę. Mes arba pakeisime pasaulį į žydingą sodą arba jį sugriausime. Tvirtai tikiu, kad šiandien labiau nei kada nors anksčiau turime įsiklausyti į Jono Pauliaus II žodžius.

Harlem Désir (PSE). - (FR) Pone pirmininke, norėčiau atsakyti į R. Corbetto ir kitų kolegų pasisakymus dėl mūsų grįžimo į Strasbūrą ir susijusių einamųjų išlaidų.

Tiesą pasakius, kai kalbame apie Europą, kalbame ne tik apie tai, kas yra taupu. Nors Europa ir stengiasi veikti racionaliai, vis tik atsižvelgiama ir į simbolius. Tai nėra unitarinė valstybė ir neturime vienos sostinės, kurioje veiktų visos mūsų institucijos. Kai kurios institucijos yra čia, Strasbūre, Centrinis bankas įsikūręs Frankfurte, jei neklystu, Vaistų agentūra dirba Jungtinėje Karalystėje.

Visa tai kainuoja. Tačiau mes taip pat žinome ir kainą, kurią mokėtumėme, jei neturėtume tokios Europos – per ilgą mūsų istoriją mes iš tiesų jau daug sumokėjome. Taigi, mano manymu, 200 mln. EUR, kurie skiriami tam, kad institucijos tinkamai veiktų ir pvz., sudarytų sąlygas Europai geriau suvokti finansų rinkų problemas ir, galbūt, taip sutaupyti daugiau nei 1 000 mlrd. EUR, kurių ateityje gali reikėti gelbėjimo planams, yra verti išleisti tam, kad turėtume tinkamai veikiančią demokratiją.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Paprasčiau žodžio tam, kad galėčiau atkreipti Parlamento dėmesį į rimtą problemą, susijusią su Europos fondų, skirtų žemės ūkiui, naudojimui Rumunijoje. Deja, turiu pasakyti, kad Rumunijos valdžios institucijos sistemingai laužo principą galimiems šių fondų paramos gavėjams teikti teisingą ir skaidrią informaciją.

Neseniai buvo paskelbtos Rumunijos nacionalinės kaimo plėtros programos dviejų svarbių priemonių gairės pareiškėjams, tačiau nebuvo netgi minimalios viešinimo ir informavimo kampanijos – gairės paskelbtos likus vos dienai iki paraiškų finansavimui surinkimo pradžios. Su lėšų skyrimu kaimo plėtrai susijęs biurokratinis aparatas yra baisus bet kuriam piliečiui. Kai kuriems reikalaujamiems dokumentams gauti reikia bent mėnesio, o projektų teikimo laikas jau baigiasi to mėnesio pabaigoje.

Manau, kad Bendrijos teisės aktuose turėtų būti nustatytas aiškesnis ir griežtesnis reglamentavimas, kad būtų išvengta tokios padėties. Kitaip Europos fondai nepasieks atitinkamų tikslų.

Britta Thomsen (PSE). - (DA) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau atkreipti Parlamento dėmesį į tai, kad Danijos vyriausybė neįgyvendino Direktyvos 2002/73/EB dėl vienodo požiūrio. 2007 m. kovo 21 d. Komisija Danijos vyriausybei nusiuntė oficialų raštą, kuriame be kita ko nurodė, kad Danija nesilaiko direktyvos nuostatų dėl įstaigos, skirtos vienodo požiūrio į moteris ir vyrus rėmimui, skatinimui, analizei ir priežiūrai, skyrimo. Prie ankstesnės vyriausybės Danija turėjo tokią įstaigą, tačiau dabartinė vyriausybė tą įstaigą panaikino tais pačiais metais, kai įsigaliojo minėta direktyva. Dabar Komisija turi imtis veiksmų ir nurodyti Danijos vyriausybei suformuoti įstaigą, kuri užtikrintų, kad Danijos moterys nebepatirtų nevienodo požiūrio taikymo ir nebegautų nevienodo atlyginimo už darbą.

Colm Burke (PPE-DE). - Pone pirmininke, Komisijos pasiūlymu dėl pacientų teisių į kitos valstybės sveikatos apsaugą siekiama išplėsti pacientų teises gauti gydymą užsienyje, jei nepagrįstai delsiama juos gydyti namų valstybėje.

Tokį per ilgą delsimo gydyti pavyzdį pastebėjau ir savo rinkimų apygardoje. Sveikatos apsaugos administracijos (angl. HSE) kompetencijoje esantys Pietų regiono vaikai turi 48 mėnesius laukti ortodontinio gydymo. Be to, per pastaruosius trejus metus eilės dar labiau pailgėjo. Nuširdžiai viliuosi, kad šio pasiūlymo dėl gydymo kitoje valstybėje pagalba kartu galėsime sutrumpinti tokias nepagrįstas laukiančiųjų eiles, sudarydami pacientams geresnes sąlygas nuvykti ir gauti kokybišką gydymą laiku. Be abejo, visi pacientai turi turėti teisę gauti kokybišką gydymą netoli namų, tačiau esant akivaizdiems gydymo paslaugų tiekimo trūkumams, turėtume naudotis teise laisvai keliauti ir gauti būtiną gydymą užsienyje.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Pone pirmininke, dabartinė krizė mus pamokė, kad turime remtis solidarumu, o ne individualizmu ir kad privalome pakeisti savo gyvenimo būdą, o Europos Sąjunga turi skirti didelį dėmesį tam, kaip kiekviena valstybė narė gali veiksmingai susitvarkyti su savo problemomis.

Tačiau tai turėtų būti taikoma ne tik ekonominėms problemoms, bet ir visiems gyvenimo aspektams. Tai taip pat turėtų būti taikoma ir nacionaliniam gyvenimo būdui, čia kalbu apie sekmadienį, kaip poilsio dieną. Sekmadienis, kaip poilsio diena, buvo patvirtinta ketvirtame mūsų eros amžiuje ir neturėtume sekti Europos modelių, pagal kurių tokia nuostata naikinama.

Tikiu, kad Europoje niekuomet neįvyks ko nors panašaus.

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Ačiū, pone pirmininke. Lygiai prieš trejus metus Kroatija pradėjo derybas su Europos Sąjunga dėl stojimo. Prieš kelias dienas vykusio Jungtinio parlamentinio komiteto posėdžio metu pažymėjome, kad per šį laiką Kroatija visose srityse pasiekė apčiuopiamos pažangos. Šiuo metu jau pradėtos derybos dėl 21 iš 35 skyrių. Be to, valstybė deda milžiniškas pastangas vykdydama būtinas reformas ir siekdama atitikti narystės kriterijus. Esu tikras, kad kartu su pažangos ataskaita, kuri turi būti pateikta lapkričio 5 d., Europos Komisija pateiks laiko grafiką, Kroatijos vyriausybei tapsiantį aiškiomis gairėmis, nurodančiomis, kaip derybos dėl stojimo gali būti baigtos iki 2009 m. pabaigos, t. y. iki J.M. Barroso vadovaujamos Komisijos kadencijos pabaigos. Tačiau toks laiko grafikas bus įvykdomas tik tuomet, jei paspartinsime derybas ir jei Taryba norės iki metų pabaigos pradėti derybas dėl kitų skyrių. Esu tikras, kad Kroatijos įstojimas bus pavyzdys jos kaimyninėms valstybėms ir bus svarbus regiono stabilizavimo veiksnys. Ačiū.

James Nicholson (PPE-DE). - Pone pirmininke, būdamas vienu iš trijų Šiaurės Airijos Europos Parlamento narių, dalyvavusių užtikrinant 1994 m. programos PEACE finansavimą, kuris, mano manymu, svariai prisidėjo prie Šiaurės Airijos socialinės ir ekonominės padėties pagerinimo, norėčiau asmeniškai padėkoti ir pagerbti tų žmonių sunkų darbą, kurie visus tuos metus nemokamai aukoję savo laiką ir dėję daug nuveikę vietinių strategijų partnerysčių labui. Šie žmonės ant savo pečių atlaikė visą įgyvendinimo našą, kuris, kaip žinau, buvo labai sunkus uždavinys.

Ateinantį gruodžio mėn. jie baigs savo darbą ir jie sulauks labai mažai padėkų už savo pasiekimus. Daugelis kritikavo programą PEACE, ją kaltindami tuo, kad pasiekiami nepamatuojami rezultatai. Tačiau noriu pasakyti

kritikams, kad jie klysta: programa palengvino bendradarbiavimą ir partnerystę vietos lygiu, o be PEACE finansavimo tai nebūtų įvykę. Į partnerystę buvo suburti žmonės bendram darbui, kurie nebūtų turėję tokios galimybės, jei ne programa PEACE.

Norėčiau jūsų, pone pirmininke, paprašyti parašyti bendrai strateginių partnerysčių tarybai ir padėkoti šio Parlamento vardu – nes tie pasiekimai mums yra labai svarbūs – žmonėms, kurie be ceremonijų buvo išformuoti po visų šių ilgų neatlyginamo darbo metų, per kuriuos jie stengėsi padėti.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Pone pirmininke, spalio 16 d. minėjome Pasaulinę maisto dieną. Ši diena buvo pradėta minėti 1980 m., siekiant sumažinti badą. Tačiau šiandien susiduriame su paradoksalia dvejopa problema: badu ir nutukimu – badas kankina besivystantį pasaulį, o nutukimas – išsivysčiusias valstybes.

Šiandien badas gresia maždaug 850 mln. šios žemės gyventojų ir nuo bado kas metai miršta apie 40 mln. žmonių. Manoma, kad 2 mlrd. žmonių kenčia nuo bado ir kad 55 proc. vaikų mirčių besivystančiose valstybėse yra susijusios su vaikų nepakankama mityba.

Kita vertus, Vakarų valstybėse padaugėjo tokių ligų, kaip antai nutukimas, įvairaus tipo vėžys ir diabetas: manoma kad iki 2020 m. šios ligos bus 72 proc. mirčių atvejų priežastimi. Siūlau, kad Europos Parlamentas pradėtų kampaniją, skirtą patvirtinti Viduržemio jūros regiono dietą.

Avril Doyle (PPE-DE). - Pone pirmininke, reikia, kad jei bus patvirtinta šią savaitę Komisijos nare, C.M. Ashton pasiektų tinkamą pusiausvyrą tarp ES maisto teikimo saugumo ir nepriklausomumo ir tarp pagalbos besivystančioms rinkoms, skatinant laisvą prekybą ir nebloginant mūsų dabartinių santykių su AKR valstybėmis, kurie yra labai svarbūs ir joms ir mums.

Daugiašalė prekybos sistema svariai prisidėjo prie pasaulio gerovės, nes buvo atvertos tokios rinkos, o Pasaulio prekybos organizacija (PPO) labai veiksmingai užtikrina lygesnes sąlygas mažiau turiningoms tautoms.

Tačiau bet koks būsimas PPO susitarimas neturi be reikalo į pavojų statyti mūsų ES ekonomikai gyvybiškai svarbių sektorių. Pagal dabartinius pasiūlymus, grėsmė kiltų būsimai ES žemės ūkio produktų gamybai. Prognozuojama, kad vien tik Airijos jautienos sektoriaus gamybos vertė sumažėtų apie 120 mln. EUR per metus, o bendras visų Airijos žemės ūkio produktų gamybos sumažėjimas gali siekti 450 mln. EUR per metus.

Niekuomet negalime pritarti tam, kad kiltų grėsmė ES strateginiam maisto saugumui, o naujam Komisijos narei jos pilname iššūkių darbe būtų išmintinga atidžiau įsiklausyti į šio Parlamento reiškiamą susirūpinimą ir laikytis įgaliojimų, kuriuos jai suteikė ES vyriausybės.

Pirmininkas. – Tuo šį klausimą užbaigsime. Norėčiau rekomenduoti, kad nariai prašytų žodžio tik tuomet, jei jie ketina dalyvauti.

13. Darbas per laikino įdarbinimo įmones (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu antrajam svarstymui pateikta rekomendacija (A6-0373/2008) dėl Tarybos bendrosios pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl darbo per laikino įdarbinimo įmones (10599/2/2008 – C6-0327/2008 – 2002/0072(COD)) (pranešėjas H. Désir).

Harlem Désir, pranešėjas. – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai – tikiuosi, kad prie mūsų prisijungs ir Tarybai pirmininkaujanti valstybė – jau praėjo šešeri metai nuo to laiko, kai buvo atidėtas direktyvos dėl darbo per laikino įdarbinimo įmones tvirtinimas ir tai įvyko ne dėl Parlamento kaltės, kuris savo nuomonę pateikė iš karto po to, kai 2002 m. Komisija pateikė pasiūlymą, bet dėl to, kad tam tikros valstybės narės Tarybą įstūmė į aklavietę.

Po to, kai valstybės narės patvirtino bendrąją poziciją, turime galimybę imtis šio svarbaus socialinio teisės akto šiandien, kai su socialine Europa siejami dideli lūkesčiai ir mes privalome pasinaudoti šia galimybe. Laikinas darbas sudaro apie tris milijonus darbo vietų Europos Sąjungoje. Laikinuosius darbuotojus įdarbina maždaug 20 000 bendrovių, kurių apyvarta sudaro 75 mlrd. EUR.

Akivaizdu, kad šis sektorius yra labai priklausomas nuo augimo svyravimų ir laikinieji darbuotojai šiandien patys pirmieji patiria ekonomikos sulėtėjimo ir nedarbo augimo pasekmes. Tačiau kaip ir kiti nesaugūs ir

netipiški užimtumo tipai, laikinas darbas per pastaruosius penkerius metus augo beveik 60 proc. Ši tendencija ypač ryški naujose valstybėse narėse.

Laikinas darbas apima labai daug sektorių, kurie skiriasi, priklausomai nuo valstybių narių: pramonė vienoje valstybėse narėse, paslaugos – kitose, taip pat reikia paminėti statybas, žemės ūkį ir transportą. Tokio darbo dalis visame užimtume irgi labai skiriasi kiekvienoje valstybėje. Pavyzdžiui, Jungtinėje Karalystėje laikinieji darbuotojai sudaro net iki 5 proc. darbuotojų. Įdarbinimo laikas taip pat skiriasi. Kai kuriose valstybėse toks laikas yra trumpas – iki 10 dienų, pvz., Prancūzijoje, mažiau nei savaitė Ispanijoje, arba 20 dienų Suomijoje. Tačiau kai kuriose valstybėse, pvz., Airijoje, Belgijoje ir Olandijoje, toks darbas gali trukti kelis mėnesius, o Austrijoje – metus ir ilgiau.

Kaip žinome, laikiniams darbuotojams tenka didesnė fizinė rizika, jų darbas intensyvesnis bei pasitaiko daugiau nelaimingų atsitikimų. Tokių darbuotojų mokymas dažnai yra trumpesnis. Dažnas tokio darbo palydovas yra su darbo vietos nesaugumu susijęs stresas.

Tiesą pasakius, su laikinųjų darbuotojų padėtimi susiję įstatymai ir teisinių pagrindų tipai valstybėse narėse yra tokie skirtingi, kad pvz., laikiniams darbuotojams vienodos sąlygos, ypač užmokesčio prasme, yra užtikrintos tik 10 iš 27 valstybių narių. Tokių darbuotojų prieiga prie mokymo, socialinės apsaugos, motinystės atostogų irgi labai skiriasi ir visose valstybėse narėse tai užtikrinama skirtingu lygiu.

Būtent todėl paprašyta socialinių partnerių ir remiama Europos Parlamento, Europos Komisija norėjo patvirtinti teisės aktą, kuris užtikrintų tokį vienodą požiūrį. 2002 m. gavęs pradinį projektą ir išklauses mano kolegės Parlamento narės I. van den Burg pranešimą, kuri vis dar dirba šiame Parlamente ir kuriai aš norėčiau labai padėkoti, Europos Parlamentas sustiprino šį teisės akto projektą ir sudarė sąlygas užtikrinti vienodų sąlygų taikymą, ypač užmokesčio atžvilgiu, nuo pat pirmosios darbo dienos.

Kai praėjusį birželio mėn. Taryba patvirtino savo bendrąją poziciją, ji iš esmės grįžo prie Europos Parlamento pozicijos. Tarybos nuomone, vienodos sąlygos turėtų visuomet būti taikomos nuo pirmos dienos, o dėl šio principo išimčių socialiniai partneriai turi susitarti per kolektyvines derybas arba sudarant socialinių partnerių susitarimus nacionaliniu lygmeniu. Parlamento pakeitimai, susiję su laikinųjų darbuotojų pagrindinių darbo ir įdarbinimo sąlygų apibrėžimais, įtraukiant nuostatą dėl atlyginimo (3 straipsnis) taip pat buvo patvirtinti bendrojoje pozicijoje.

Be to, Tarybos bendrojoje pozicijoje palikti pakeitimai dėl galimybės patekti į darbo rinką, naudotis kolektyvine įranga ir dalyvauti profesiniame mokymesi bei dėl laikinųjų darbuotojų atstovavimo tokiomis pat sąlygomis kaip ir toje pačioje įmonėje dirbantys nuolatiniai darbuotojai.

Užimtumo ir socialinių reikalų komitete vyko diskusijos dėl pradinio Parlamento pasiūlymo, kuriuo siekiama pakeisti Komisijos pasiūlymą ir pridėti su sveikata, saugumu ir higiena darbe susijusius elementus, kurių nepatvirtino Taryba. Tačiau tokios garantijos nustatytos kitos direktyvos, t. y. 1991 m. birželio 25 d. Tarybos Direktyvos pateikiančios papildomas priemones, skatinančias gerinti terminuotuose arba laikinuose darbo santykiuose esančių darbuotojų saugą ir sveikatą darbe, tekste.

Kaip žinote, ponios ir ponai – šiuo punktu ketinu baigti savo pirmąjį pasisakymą – Europos profesinių sąjungų konfederacija ir profesinės sąjungos, atstovaujančios laikino įdarbinimo įstaigoms, nori, kad mes patvirtintume šį teisės aktą. Jei šiandien patvirtinsime šį teisės aktą, užtikrinsime, kad Europos Parlamento pirmojo svarstymo pozicija nuo šiol taps įstatymu; kad šie laikinųjų darbuotojų apsaugos pagrindai į nacionalinę teisę bus perkelti per trejus metus; ir kad nebus vėl atidaryta Pandoros skrynia, t. y. nebus iš naujo pradėtos neužtikrintos derybos su Taryba. Todėl Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas spalio 7 d. rekomendavo patvirtinti bendrąją poziciją be pakeitimų, kad būtų apsaugotas šis pats nesaugiausias užimtumo sektorius Europoje.

PIRMININKAVO: M. ROTHE

Pirmininko pavaduotoja

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui Harleui Désirui už jo nuveiktą darbą. Manau, kad neturiu ko pridėti prie pagrindinių pateiktų punktų, tik norėčiau sutelkti dėmesį į birželio 10 d. politinio susitarimo rezultatus ir pabrėžti tai, ką pavyko pasiekti dėl svarbiausių Europos Parlamento interesuose esančių aspektų. Dabar turime užtikrinę vienodų sąlygų taikymą laikiniams darbuotojams nuo pirmosios jų darbo dienos be jokių išimčių esant trumpalaikiam darbui, taip pat turime „atidėjimo laikotarpį“, apibrėžimų paaiškinimus, konsultacijas su socialiniais partneriais ar jų įtraukimą į išimčių siūlymus, kurios leistų tam tikrus nukrypimus nuo vienodų

sąlygų principo taikymo. Komisija džiaugiasi dėl to, kad Užimtumo ir socialinių reiklų komitete buvo pritarta Tarybos bendrajai pozicijai ir turiu dar kartą pasveikinti pranešėją ir politines frakcijas, kad jie patvirtino savo norą priimti bendrąją poziciją be papildomų pakeitimų.

Ponios ir ponai, pagarba socialiniams partneriams yra pagrindinis Europos Sąjungos politinės idėjos elementas, todėl su dideliu pasitenkinimu pažymiu ir sąjungų ir darbdavių pozicijas. Ponios ir ponai, manau, kad turime tinkamas sąlygas tam, kad patvirtintume pasiūlymą pirmuoju svarstymu.

Xavier Bertrand, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, nors pats fiziškai negalėjau girdėti ką sakote, gerb. M. Désirai, tikiuosi, kad jūs ir jūs, Komisijos nary, pastabos man buvo perduotos teisingai.

Birželio 9 d. Liuksemburge Taryba pasiekė susitarimą dėl dviejų tekstų, dėl kurių Europos Sąjungos valstybės narės diskutavo jau keletą metų. Pirmas jų, kaip žinote, yra pasiūlymas dėl Darbo laiko direktyvos persvarstymo – dėl to diskutuojama jau nuo 2004 m. Tačiau tai ne šio vakaro diskusijų tema.

Antrasis tekstas – pasiūlymas dėl direktyvos projekto dėl laikinųjų darbuotojų darbo sąlygų, dėl kurio diskutuojama nuo 2002 m. Šio projekto tikslas yra padidinti laikinųjų darbuotojų apsaugą ir pagerinti laikinojo darbo kokybę. Šiandien čia susirinkome tam, kad galutinai patvirtintume šį pasiūlymą.

Pirmiausia jums norėčiau pasakyti, kad, mano nuomone, šio teksto dėl laikinųjų darbuotojų patvirtinimas duotų labai aiškų signalą visiems europiečiams, kad 2008 m. gali būti socialinės Europos atgaivinimo metai. Metų metus laukėme esminės teisėkūros pažangos socialinėje sferoje. Galutinai patvirtindami direktyvą dėl laikinojo darbo, pradėdami ropstis iš tuos metus trukusios aklavietės.

Europos žmonės laukia tokio didesnį saugumą teikiančios Europos signalo. Kaip žinome, europiečių lūkesčiai šiame krizės ir jos pasekmių ekonomikai kontekste yra dar didesni. Būtent dabar yra laikas parodyti apčiuopiamus ženklus, kad galime suderinti ekonominės gerovės tikslą su socialine sanglauda ir su mūsų siekiu apginti ir skatinti Europos socialinį modelį.

Direktyvos projektas, dėl kurio diskutuojame šį vakarą, yra gyvybiškai svarbus tekstas tokiai pradžiai, nes tekstas palies daugelį europiečių. 2006 m. Europoje buvo 3,4 mln. laikinųjų darbuotojų. Tačiau jei skaičiuotume visus asmenis, kurie kartais patenka į laikino įdarbinimo įmonių sąrašus, suskaičiuotume apie 6 mln. žmonių.

Norėčiau pridėti, kad jau 20 metų laikinasis darbas yra sparčiausiai auganti netipinio darbo forma. Be to, pagal Dubline įsikūrusį Europos fondą, toks darbas išaugo bent dvigubai visose valstybėse narėse, o Danijoje, Italijoje, Ispanijoje ir Švedijoje toks darbas išaugo penkis kartus – vis didesnė Europos verslo dalis taiko tokią įdarbinimo formą, nes taip surandami geriausiai specialius poreikius atitinkantys darbuotojai.

Tai šiandien kalbame apie svarbų Europos ekonomikos sektorių ir šiam svarbiam sektoriui, jūs, gerb. M. Désirai, pateikėte svarbų tekstą, kuriame siūlomos tikros papildomos garantijos Europos darbuotojams.

Pirmoji šių garantijų yra principas, pagal kurį laikiniejiems darbuotojams nuo pirmosios darbo dienos taikomos tokios pat sąlygos, kaip ir nuolatiniais darbuotojams. Ši naujovė yra didelė pažanga Europos laikiniejiems darbuotojams, kuriems anksčiau įstatymuose nebuvo numatytų tokių nuostatų dėl apsaugos. Nuo šiol visu savo darbo metu tokiems darbuotojams bus taikomos tokios pat darbo sąlygos, kaip ir tiesiogiai bendrovės tokioms pat pareigoms įdarbintiems darbuotojams. Šios sąlygos yra susiję su darbo laiku, viršvalandžiais, pertraukų laiku, poilsio laiku, naktiniu darbu, mokamomis atostogomis, darbuotojų sveikatos apsauga, teise į nediskriminavimą ir nėščių moterų apsauga.

Tai yra labai svarbu, nes mes žinome, kalbant visomis šiomis temomis, kad laikinieji darbuotojai patiria tokią pat ar didesnę fizinę riziką kaip ir nuolatiniai darbuotojai, o laikinųjų darbuotojų darbo tempas kartais yra dar spartesnis.

Vienodų sąlygų taikymo nuo pirmosios darbo dienos principas bus taikomas ir užmokesčiui. Nuo pat savo darbo pradžios laikinieji darbuotojai gaus tokį pat užmokestį, kaip ir tam pačiam darbui tiesiogiai pačios bendrovės nusamdyti asmenys.

Nukrypti nuo šio principo, ypač kai kalbama apie kvalifikacijos laikotarpių įvedimą, bus galima tik tuomet, jei tarp socialinių partnerių bus pasiektas susitarimas, kitaip sakant – darbuotojai gaus kompensacijas.

Galiausiai direktyvoje nustatytos naujos garantijos dėl laikinųjų darbuotojų prieigos prie nuolatinio darbo, naudojimosi kolektyvine įranga, maitinimo paslaugomis, vaikų priežiūros įranga ir transporto paslaugomis bei garantijos dėl prieigos prie profesinio mokymo ar atstovavimo.

Kaip einantis Tarybos pirmininko pareigas, norėčiau jums pasakyti, kad džiaugiuosi matydamas, jog šiandien turime tinkamas sąlygas teksto patvirtinimui. Teisybė yra ir tai, kad į šį tekstą įtraukta daug Parlamento pirmojo svarstymo metu 2002 m. lapkričio mėn. patvirtintų pakeitimų. Tai, be jokios abejonės, paaiškina, kodėl Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas – visi jo nariai – nusprendė nekeisti teksto, ir dar kartą norėčiau padėkoti už teksto pranešėjo ir visų aktyviai su tekstu dirbusių Parlamento narių konstruktyvų požiūrį.

Toks vienbalsis pritarimas tekstui aiškiai rodo teksto naudingumą ir kokybę, todėl norėčiau padėkoti šiame Parlamente esančiam V. Špidlai, kuris visuomet rėmė šią iniciatyvą ir sutiko neatsiimti šio teksto netgi tuomet, kai atrodė, kad diskusijos pateko į aklavietę, kaip kad pvz., 2007 m. gruodžio mėn. buvo atsitikę Briuselyje.

Kaip žinote, būtent pirmininkaujant Slovėnijai sugebėjome pasiekti teigiamų rezultatų. Taip pat norėčiau pabrėžti Jungtinės Karalystės šiuo klausimu nuveiktą darbą ir paminėti susitarimą, kuris 2008 m. gegužės 19 d. buvo pasiektas tarp Jungtinės Karalystės socialinių partnerių. Tai buvo labai svarbus elementas. Galiausiai noriu atkreipti dėmesį į Europos socialinių partnerių suteiktą paramą birželio 9 d. patvirtintai bendrajai pozicijai dėl laikinojo darbo.

Taigi šiandien galime teigti, kad šiuo klausimu turime susitarimą tarp visų veikėjų. Tai taip pat rodo, kad atkakliai ir kūrybingai dirbdami ir taikydami dialogą, galime įveikti tokias padėtis, kai atrodo, kad jau patekome į aklavietę, ir tai galime padaryti netgi socialiniais klausimais, netgi Europoje ir netgi norėdami patvirtinti direktyvas.

Elisabeth Morin, PPE-DE frakcijos vardu. – (FR) Ponia pirmininke, X. Bertrandai, V. Špidla, pirma, mes čia turime ypač konstruktyvaus Europos institucijų darbo iš vienos pusės ir valstybių narių iš kitos pusės darbo vaisių, tačiau taip pat negalima pamiršti ir politinių frakcijų ir socialinių partnerių. Turimas tekstas yra pagrįstas susitarimu su socialiniais partneriais. Direktyvos projekte nustatyti bendri laikinųjų darbuotojų 27 valstybėse narėse darbo pagrindai ir tai yra labai svarbi pažanga, grindžiama laikinųjų darbuotojų nediskriminavimo nuolatinių darbuotojų atžvilgiu principu.

Į tekstą įtraukėme išpareigojimą dėl skaidrumo – su darbuotojams sudaromomis sąlygomis susijusio skaidrumo – bei išpareigojimą dėl pasitikėjimo tarp darbuotojų ir darbdavių. Darbuotojų saugumas ir verslui reikalingas lankstumas yra labai svarbūs dalykai; todėl šiandien Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija siekė pažangos ir sutarimo šiame darbe, užtikrinant minėtus vienodų sąlygų sudarymo, prieigos prie profesinio mokymo ir laikinųjų darbuotojų atstovavimo pagal kolektyvinius susitarimus procedūrų pagrindus.

Šiandien Europa saugo šiuos darbuotojus. Šioje pagrindų direktyvoje dėl laikinųjų darbuotojų apsaugos nustatytos naujos darbo sąlygos. Mes tvirtai tikime, kad kartu darome pažangą socialinės Europos klausimu. Todėl mes, be jokios abejonės, pritariame balsavimui už šią šiandien pateiktą direktyvą be jokių pakeitimų.

Ieke van den Burg, PSE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, kai kurie dalykai, dėl kurių sunkiai dirbi niekuomet neįvyksta, o kai kurie dalykai įvyksta labai greitai. Taip buvo ir su šia direktyva. Negalima tikėtis ko nors geriau.

Prieš šešerius metus, 2002 m. būdama šio Komisijos pasiūlymo jūsų pranešėja pirmojo svarstymo metu, daug dirbau socialiniame dialoge derėdamasi dėl socialinių partnerių.

Sugebėjome įtikinti Komisiją ir didžiąją Tarybos daugumą patvirtinti 95 proc. mūsų pateiktų teksto pakeitimų ir patobulinimų ir tik 4 iš tuometinių 15 valstybių narių nenorėjo sutikti su dauguma. Kelios pirmininkaujančios valstybės įnirtingai stengėsi surasti išeitį iš šios aklavietės, tačiau po kelerių metų šis pasiūlymas, na, negalima sakyti, kad mirė visai, bet buvo komos būsenoje.

Tai buvo labai apmaudu, nes problemos, kurios sprendžiamos šia direktyva, ES plėtros laikotarpiu neišnyko, o veikiau priešingai – padidėjo. Be to, šioje direktyvoje ne visiškai išspręstos su migrantų darbuotojų išnaudojimu susijusios problemos, todėl privalome dirbti šiuo klausimu, o laikino įdarbinimo įmonių direktyva yra pirmasis žingsnis. Direktyvoje aiškiai nustatytas laikino įdarbinimo įmonių darbuotojų statusas ir teisės, stiprinant vienodų sąlygų sudarymo principą, kaip pagrindinį darbo teisės principą ir – tai yra ne mažiau svarbu – pabrėžiant kolektyvinių derybų ir tinkamų pramoninių santykių svarbą augančiame ir bręstančiame laikino įdarbinimo įmonių sektoriuje.

Noriu tai pabrėžti ir tai yra susiję su organizuoto profesionalaus laikino įdarbinimo įmonių sektoriaus šeiminių šutvės vykdomo išnaudojimo neigiamais aspektais. Turėdamas šią direktyvą, šis sektorius iš tiesų gali parodyti, kad yra subrendęs ir kad galima vykdyti gerą socialinį dialogą su profesinėmis sąjungomis ir galima pasiekti labai pažangius susitarimus dėl darbo rinkos lankstumo ir saugumo.

Ona Juknevičienė, ALDE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, šiandien kalbu savo kolegės Liz Lynne vardu, kuri yra ALDE grupės oponuojanti pranešėja šios direktyvos klausimu, nes šiandien ji negali būti su mumis dėl su skrydžiais į Strasbūrą susijusių problemų.

Pritariu jos bendram susirūpinimui dėl šio dokumento ir ypač jos nuomonei, kad ši direktyva anaipol nėra ideali, tačiau galėjo būti ir blogiau. Daugelis laikino įdarbinimo įmonių Jungtinėje Karalystėje šiuo metu norėtų, kad būtų priimta ši direktyva, tačiau tik dėl to, kad tai yra geriausia iš blogiausių galimybių. Mes visuomet įrodinėjome, kad tai neturėtų būti daroma Europos lygmeniu, atsižvelgiant į akivaizdžius skirtumus ir skirtingas tradicijas, esančias kiekvienoje valstybėje narėje. Tačiau suprantame ir laikino įdarbinimo įmonių tikslą kurti daugiau darbo vietų žmonėms, kad darbo rinka taptų lankstesnė.

Ši direktyva, be abejo, Tarybos susieta su darbo laiko direktyva, ir, ALDE grupės oponuojančios pranešėjos nuomone, šie du klausimai ir toliau turi būti siejami. Todėl esant tokioms aplinkybėms, ALDE grupės oponuojanti pranešėja remtų šį dokumentą, o mūsų politinė frakcija balsuodama laikysis jos rekomendacijų.

Jean Lambert, Verts/ALE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, savo frakcijos vardu taip pat norėčiau pasakyti, kad džiaugiamės dėl šio susitarimo. Nemanome, kad šį susitarimą pateikus taikinimui, galėtume ką nors daugiau iš jo išpešti, todėl pritarėme šiam pranešėjo tekstui.

Sutinku, kad kadangi pirmininkaujanti valstybė į tai žiūri, kaip į žingsnį socialinės Europos link, mes irgi norėtume jausti, kad tai yra žingsnis tokia pačia kryptimi. Džiaugiuosi – be abejo, kaip Parlamento narys iš Britanijos – šiltais pasisakymais JK vyriausybės pozicijos atžvilgiu. Tikiuosi, kad ši vyriausybė taip pat konstruktyviai dirbs ir kitais šios srities klausimais, kuriuos dabar svarsto Parlamentas. Manau, kad yra labai svarbu, jog dabar iš tiesų darome pažangą darbuotojų teisių požiūriu, o ne stengiamės parodyti, kad pvz., laikinieji darbuotojai yra ne tokie svarbūs kaip atskiri asmenys ar mažiau svarbūs ekonomiškai. Kaip kažkas sakė, kai kurie žmonės taip dirba pagal savo pasirinkimą, o kiti todėl, kad neturi kito pasirinkimo. Pavyzdžiui, daugelyje kaimo vietovių yra ribotos užimtumo galimybės, kai vienas darbdavys suteikia beveik visas darbo vietas. Jei būdamas laikinuoju darbuotoju išdrįsti kelti klausimą dėl esamų sąlygų, gali būti, kad ta bendrovė tavęs niekuomet neįdarbina.

Todėl manau, kad šiame susitarime nustatytas teisinis aiškumas yra labai svarbus. Tai gali tam tikru būdu padėti ir, pavyzdžiui, žmogui, kurį sutikau Londone: vieninteliam viešbučio virtuvės darbuotojui, dirbančiam ne pagal nuolatinę darbo sutartį, kurio darbas buvo valyti orkaites naudojant kenksmingas chemines valymo priemones ir lysti į tas orkaites negavus nei mokymo nei specialių drabužių, nes tai buvo laikinasis darbuotojas ir nei sveikata nei saugumas nebuvo tokie svarbūs. Taigi šis teisės bus labai svarbus būtent tokiems žmonėms aktas ir mes laukiame skubaus jo įgyvendinimo.

Ewa Tomaszewska, UEN frakcijos vardu. – (PL) Ponia pirmininke, dėl pastaraisiais metais nuolat esančio aukšto nedarbo lygio darbo rinkoje susiklostė tam tikras disbalansas tarp darbdavių ir darbuotojų pozicijų. Darbuotojai atsidūrė labai sudėtingoje padėtyje ir privalejo imtis bet kokios rūšies darbo, kad galėtų išlaikyti savo šeimas. Todėl jie sutiko su vadinamosiomis lanksčiomis sąlygomis, kurios neužtikrina tinkamų darbo terminų ir sąlygų. Dauguma darbdavių negailestingai pasinaudoja tokia padėtimi.

Direktyva, kurioje laikiniejiems darbuotojams nustatytos garantijos dėl vienodo užmokesčio, sveikatos ir saugumo darbe, motinystės nuolaidų ir profesinio mokymo galimybių, yra svarbus žingsnis iš naujo įdiegiant civilizuotas sąlygas darbo rinkoje. Labai svarbu, kad šios vienodos sąlygos bus taikomos nuo pirmosios darbo dienos. Socialinių partnerių pasiektas susitarimas šiai direktyvai suteikia specialią vertę. Negalima iš laikinųjų darbuotojų atimti jų apsaugos.

Todėl mes manome, kad yra labai svarbu patvirtinti šį dokumentą be jokių pakeitimų. Teisinė apsauga turi būti įdiegta pasinaudojus pirma įmanoma proga.

(Plojimai)

Pedro Guerreiro, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Ponia pirmininke, šiame dabar mūsų aptariamame pasiūlyme dėl direktyvos, nepaisant vienodų sąlygų darbuotojams sudarymo principo, numatytos įvairios išlygos darbo sąlygų, didžiausio leidžiamo darbo laiko ir savaitinio poilsio laiko atžvilgiu ir taikant tokias išlygas praktiškai gali kilti pavojus tiems patiems principams, be to, iš tiesų mums reikėtų kovoti su laikino

darbo įmonių plitimu ir jį kiek galima sumažinti, kad būtų sustabdytas pavojingas darbas ir nutrauktas nuolatinis darbuotojų teisių pažeidinėjimas.

Todėl pakeitimais norime užtikrinti, kad, pavyzdžiui, darbo pagal laikinąją sutartį naudojimas būtų apribotas ir taikomas tik išskirtiniais atvejais, pvz., esant ypač dideliame veiklos aktyvumui ar nuolatinio darbuotojo laikino nedarbingumo metu; kad pagal laikinąsias sutartis dirbantys darbuotojai galėtų naudotis tokiais pat darbo ir socialinės gerovės teisėmis, kokias turi kiti darbuotojai, įskaitant atitinkamo sektoriaus kolektyviniuose darbo susitarimuose nustatytas teises; kad laikinas darbas nebūtų naudojamas norint apriboti teisę streikuoti, o laikiniams darbuotojams būtų taikomos tokios pat nuostatos dėl sveikatos ir saugumo darbe, kaip ir kitiems tos įmonės darbuotojams.

Derek Roland Clark, IND/DEM frakcijos vardu. – Ponia Pirmininke, Komisija ir Tarybą šį klausimą tarp savęs stumdo nuo pat 2002 m., t. y. jau šešerius metus. Bendroji pozicija nebuvo pasiekta iki pat šių metų birželio mėn. – ir staiga dabar, jie meta klausimą, kaip karštą bulvę, Parlamentui.

Galvoju, ar šitaip staigiai apsigalvota dėl dabartinio ekonominio nuosmukio? Vienaip ar kitaip, tai nepadės šiais augančio nedarbo laikais, nes pranešime teigiama, kad laikiniams darbuotojams bus mokama tiek pat, kiek ir nuolatiniais visu etatu dirbantiems darbuotojams. Blogai! Viena vertus, laikino įdarbinimo įmonės naudoja tokį darbą tam, kad jaunimui gyvenime ar kitur suteiktų startą. Kita vertus, nepatyrusiems darbuotojams bus mokama tiek pat, kiek ir patyrusiems, ilgą laiką dirbantiems darbuotojams, o tai prieštarauja nusistovėjusiai praktikai. Tai kenkia darbuotojų lojalumui, kurio reikia visoms bendrovėms. Daugiau patirties reiškia geresnius įgūdžius ir didesnę atlyginimą. Tai blogas sprendimas. Atmeskite jį.

Roger Helmer (NI). – Ponia Pirmininke, tai blogas teisės aktas – ne toks blogas, koks galėjo būti, tačiau vis tiek blogas. Kaip ir dauguma užimtumą reguliuojančių teisės aktų, jis Parlamente pristatomas darbuotojų teisių vardu, tačiau šio teisės akto didžiausios poveikis bus tai, kad tūkstančiai darbuotojų praras teisę į darbą. Šis teisės aktas mūsų darbo rinką daro mažiau konkurencinga ir mažiau lanksčia. Mūsų ekonomikai kenkiama būtent tuo metu, kai mes mažiausiai galime tai sau leisti.

Laikinas darbas plačiai ir teisingai pripažįstamas kaip laiptelis į nuolatinį darbą tiems darbuotojams, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių buvo laikinai pasitraukę iš darbo rinkos.

O šiandien Parlamente mes nuspiriame tą laiptelį, kuris padėdavo darbuotojams grįžti į darbą. Britanijos vyriausybė ilgą laiką prieštaravo šiai priemonei, tačiau galiausiai nebesugebėjo atsilaukyti. Negalima rasti geresnio pavyzdžio, kuris parodytų, kaip ES griaua demokratiją valstybėse narėse.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE). – (PT) Ponia pirmininke, X. Bertrandai, Komisijos nary, ponios ir ponai, labai džiaugiuosi šiuo pranešimu, kuriuo užbaigiamas nuo 2002 m. nagrinėjamas klausimas. Mano nuomone, turime suderintą rezultatą, kurio pasekmė yra laikinųjų darbuotojų apsauga, darbo rinkos lankstumo didinimas ir subsidiarumo principo laikymasis.

Pasiūlyme bendrai užtikrinamas vienodų sąlygų per laikino įdarbinimo įmones įdarbintiems darbuotojams taikymas nuo pirmosios darbo dienos. Tačiau taip pat nustatyta galimybė socialiniams partneriams susitarti kitaip, jei jie to nori. Atsižvelgiant į valstybių narių šios srities skirtingą praktiką ir teisės aktus, drąsinau, kad Parlamentas, Taryba ir Komisija pasiekė susitarimą. Susitarimu bus padėti tvirti pagrindai laikino įdarbinimo įmonėms, kurių vaidmens Europos darbo rinkoje negalima paneigti. Didesnis reguliavimo skaidrumas gali padėti sukurti naujų darbo vietų ir sudaryti tinkamas sąlygas naujoms ir lankstesnėms darbo formoms.

Žinau, kad ekonomikos plėtrai reikia, kad darbo rinka būtų lankstesnė, tačiau toks lankstumas duos naudos visiems tik tuomet, jei jis bus pasiektas visais aspektais laikantis darbuotojų teisių, ypač susijusių su sveikata ir saugumu darbe. Mano nuomone, galutinis šios direktyvos tekstas yra geras tokios pusiausvyros pavyzdys. Tikiuosi, gerb. X. Bertrandai, kad po mėnesio tą patį galėsiu pasakyti ir apie Darbo laiko direktyvą.

Turiu padėkoti H. Désirui už jo darbą ir oponuojančiai pranešėjai E. Morin, kuri priklauso mano politinei šeimai. Sveikinu ją su svarių indėliu į šį galutinį rezultatą.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Pradėdamas norėčiau pasakyti, kad balsuosiu už šį pasiūlymą, kadangi dabartinėje versijoje aiškiai išdėstyti geriausi dalykai, kokius galime šiuo metu turėti. Manau, kad kitas žingsnis – atidus stebėjimas, kaip valstybės narės praktiškai įgyvendins šį pasiūlymą. Kai kurios valstybės narės turi tinkamus teisinius susitarimus, kuriais reguliuojama laikinųjų darbuotojų padėtis, tačiau susitarimai dėl akreditacijos suteikimo naujai sukurtooms įmonėms yra visiškai netinkami. Kitaip tariant, bet kas gali įdarbinti žmones, t. y. nėra jokio kontrolės mechanizmo kai kurių abejotinų įdarbinimo agentūrų veiklos atžvilgiu. Be abejo,

kalbu apie padėtį Čekijoje. Siekdamas padidinti savo uždarbį, agentūros dažnai įdarbina darbuotojus ne pagal darbo sutartis, bet pagal darbinės veiklos susitarimus ir taip išvengia socialinio ir medicininio draudimo įmokų už savo darbuotojus. Dėl to gali būti nustatomas minimalus atlyginimas ir sumokėję savo įmokas darbuotojai patiria nuostolių. Paprastai abejojama, kad įmonėse įdarbintų darbuotojų skaičius auga dėl pagal nuolatines darbo sutartis įdarbintų darbuotojų. Todėl darbo inspekcijos institucijų ir profesinių sąjungų uždavinys yra atkreipti dėmesį į nedorą praktiką, kuri vykdoma kai kuriose valstybėse ir užkirsti kelią bet kokiems apribojimams, neleidžiantiems darbuotojams stoti į profesines sąjungas. Nepaisant aiškiai gerų dabartinės direktyvos projekto versijos ketinimų, dar reikia daug nuveikti, kad visa tai būtų įdiegta praktiškai. Ir atsakydamas į kai kurių Europos Parlamento narių pasakytus teiginius, turiu pasakyti, kad mielai jus įdarbinčiau laikiniais darbuotojais, kad pamatytumėte patys, koks tai malonumas.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Estijoje turime patarlę: „geriau vėliau, nei niekada“ ir yra labai gerai, kad pagaliau tvirtiname darbo per laikino įdarbinimo įmones direktyvą. Darbas per laikino įdarbinimo įmones tampa vis populiariesnis, todėl labai svarbu, kad jis būtų tinkamai reguliuojamas. Ši direktyva taip pat yra labai svarbi toms valstybėms, kurios dar neturi prieigos prie Europos Sąjungos valstybių darbo rinkos ir kurių darbuotojai dažnai naudojami netinkamu tikslu, pažeidžiant jų teises į vienodas į sąlygas.

Šiandien žinome, kad laikinųjų darbuotojų teisės įvairiose valstybėse narėse užtikrinamos labai skirtingai. Yra valstybių narių, kuriose tokios laikinųjų darbuotojų apsaugos nėra visai. Todėl manau, kad dabartinės redakcijos direktyvos projektas visoje Europoje padės užtikrinti bent minimalų laikinųjų darbuotojų pagrindinės apsaugos lygį ir padės panaikinti tokia forma dirbančiųjų diskriminaciją, pagal kitokias įdarbinimo formas dirbančių darbuotojų atžvilgiu.

Tikiuosi, kad patvirtinsime direktyvą, ir tikiuosi, kad jos įgyvendinimui nesuteiksime labai ilgo įgyvendinimo laikotarpio.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, diskutuojant dėl direktyvos dėl laikinųjų darbuotojų norėčiau pabrėžti, kad ypač pastaraisiais metais Europos Sąjungoje smarkiai išaugo laikinųjų darbuotojų skaičius. Tokį padidėjimą dažnai lemia ekonominė padėtis, todėl yra labai svarbu paspartinti šio reiškinio teisinį reguliavimą Europos lygiu. Taip pat norėčiau paminėti kitą aspektą – Europos Komisijai pateikus pasiūlymą šiuo klausimu ir 2002 m. Europos Parlamentui pateikus pakeitimus, deja, Europos Vadovų Taryba nepasiekė susitarimo iki pat 2008 m. Praėjo daugiau nei šešeri metai.

Ypač turėtume paremti direktyvos projekte esančius sprendimus dėl vienodų sąlygų laikiniams darbuotojams ir kitiems darbuotojams sudarymo, statuso ir saugumo atžvilgiais ir nustatytus reikalavimus įmonėms dėl socialinių standartų laikymosi šioje srityje, t. y. dėl laikinųjų darbuotojų ir kitų darbuotojų atlyginimo ir darbo sąlygų.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Ponia pirmininke, darbdaviai dažnai išnaudoja laikinuosius darbuotojus, todėl jiems reikia sudaryti vienodas sąlygas ir apginti jų saugumą. Tačiau Europos Komisijos ketinimai gali sugadinti darbo santykių reguliavimą ir lanksčių darbo formų plėtrą.

Pagal oficialią Komisijos statistiką, 2007 m. nedarbas pasiekė 4,7 proc., o ilgalaikis nedarbas – 2,8 proc. Lankstumo ir saugumo modelio skatinimas yra stiprus ginklas, suteikiantis galimybes darbdaviams padidinti įdarbinimą per laikino įdarbinimo įmones, tačiau dėl tokio įdarbinimo suprastėja darbo sąlygos ir susilpninami kolektyviniai susitarimai. Naikinant tokių klausimų reguliavimą valstybių narių lygiu ir jį perkeliant į socialinį lygį, siekiama Europos darbo rinkos finansinės integracijos.

Mes prieštaraujame nuolat šia kryptimi vykdomiems darbams, nes taip stiprinami Europos Sąjungos pajėgumai skatinti neoliberalizmo politiką darbuotojų sąskaita. Mūsų pagrindinis tikslas turėtų būti visų darbuotojų apsauga. Laikinius darbuotojus reikia apsaugoti, tačiau pagrindiniai prioritetai turi būti ne mažesni nei taika ir saugumas darbe ir visų darbuotojų turimų teisių apsauga.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Ponia pirmininke, norėčiau pradėti pasveikindamas pranešėją dėl šio pranešimo ir ne tik dėl jo žodžių, bet ir dėl pranešimo ilgio, arba veikiau dėl jo trumpumo. Per savo devynerius buvimo Europos Parlamento nariu metus tai yra trumpiausias mano kada nors matytas socialistų partijos atstovo Užimtumo ir socialinių reikalų komitete pateiktas pranešimas ir manau, kad padarytas puikus precedentas kitiems kolegoms jo laikytis – tačiau apie tai pakalbėsiu vėliau.

Taip pat džiaugiuosi ir dėkoju pranešėjui, kad jis teisingai pasakė, jog tokio trumpo pranešimo priežastis yra pagrindinių suinteresuotųjų šalių pareikštas pritarimas bendrajai pozicijai ir belieka, kad jai pritartų Taryba.

Profesinės sąjungos ir verslas – ne tik visas verslas bendrai, bet ir už laikinuosius darbuotojus atsakingas verslas – kartu, dėl vienokių ar kitokių priežasčių, pasakė: „taip, jie gali po tuo pasirašyti“.

Manau, kad kai pačios suinteresuotosios šalys sako, kad tai yra tai, ko jos nori, mes politikai, morališkai esame įsipareigoję, jei galime, stengtis ir sudaryti geresnes sąlygas, taigi dėkoju pranešėjui už tai, kad jis teikdamas pranešimą panaudojo bendro sutarimo argumentą.

Taip pat noriu padėkoti ministrui, kad jis priminė tiems, kam tokio priminimo galbūt reikia, kad kai Taryba rengė šią bendrąją poziciją, tai buvo daroma kartu su Darbo laiko direktyva. Tiesą pasakius, mūsų frakcija trumpai svarstė, kad galbūt taupydami Parlamento darbo laiką galėtume abu šiuos klausimus sujungti ir svarstyti kartu gruodžio mėn. Tačiau kiek pasvarstę ir atsižvelgdami į tai, kad pirmininkaujanti Prancūzija labai nori pradėti šio klausimo svarstymą, džiaugsmingai su tuo sutikome, taigi, tiesą, pasakius, galime „eiti į priekį“. Manau, kad tai ir yra šio klausimo esmė: eikime į priekį. Tikiuosi, kad kai pradėsime darbą su antrąja paketo direktyva, t. y. Darbo laiko direktyva, taip pat elgsimės atsakingai ir eisime į priekį.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Ponia pirmininke, darbdaviai naudojami kiekviena galimybe Europos darbo rinkoje taikyti vis didesnę judumą ir lankstumą. Vienodų sąlygų sudarymas ir minimalūs socialiniai standartai yra vienintelis būdas sušvelninti atvirų darbo rinkų ir reguliavimo mažinimo poveikį darbuotojams. Europos Sąjungai reikia prevencinių priemonių darbo rinkai, kuri, laimei, tampa vis atviresnė.

Šis direktyvos dėl darbo per laikino įdarbinimo įmones projektas rodo, kaip sunku šioje srityje pasiekti pažangos. Ši direktyva Taryboje buvo blokuojama šešerius metus, argumentuojant labai skirtingomis galimomis. Pasiūlymu užtikrinama, kad laikinieji darbuotojai nuo pirmosios darbo dienos bus sudaromos tokios pat sąlygos, kaip ir kitiems darbuotojams, nors ir yra tam tikrų apribojimų. Teisė naudotis darbo teise ir vienodas užmokestis už tokį pat darbą yra pagrindiniai vienodų sąlygų principai. Labai svarbu yra tai, kad ši direktyva nesužalotų labai įvairaus ir kartais geresnio valstybės narės taikomo šios srities reguliavimo. Teisingu keliu šioje srityje buvo pasukta pirmininkaujant Prancūzijai.

Tie, kas blokavo Darbo laiko direktyvą – taip pat ir Perkėlimo direktyvą – turėtų pakeisti savo ydingą nuomonę dėl socialinių klausimų ir suprasti, kad socialinei Europai reikia minimalių standartų. Tai yra vienintelis būdas pagerinti palankią nuomonę ir supratimą apie Europos Sąjungą ir netgi padidinti jos rėmimą.

Csaba Óry (PPE-DE). – (HU) Ponia pirmininke, Ministre, Komisijos nary, kolegos nariai, bendros Europos darbo rinkos sukūrimo ir vienodų sąlygų visiems ES darbuotojams sudarymo požiūriu, aptariama direktyva rodo apčiuopiamą pažangą. Be abejo, negalima sakyti, kad šis ES teisės aktas sukurs suderintus Bendrijos lygmenį pagrindus laikinųjų darbuotojų įdarbinimui. Nes, kita vertus, to ne itin ir reikia, nes laikantis subsidarumo principo, esminis užimtumo reguliavimas ir toliau teks valstybių narių kompetencijai. Tačiau pastangos įdiegti aiškius ir nedviprasmiškus minimalius reikalavimus visoje ES teritorijoje, pagal kuriuos visoje Bendrijos teritorijoje bus apsaugoti visi laikinieji įmonių darbuotojai, be abejonės, yra sveikintinos ir tai yra žingsnis tinkama kryptimi.

Mano nuomone, atmetę visas ideologines potekstes ir nepriklausomai nuo mūsų narystės partijose, visi galime sutarti, kad nėšių moterų apsauga, vienodų sąlygų vyrams ir moterims sudarymo užtikrinimas, kova su diskriminacija dėl etninės kilmės, religijos, šitikinimų, amžiaus ar priklausymo mažumoms yra labai svarbūs tikslai. Visos šios aplinkybės paaiškina pastangas reguliuoti tokius klausimus bendrai visoje ES. ES teisės aktų leidėjai sukūrė šią minimalių reikalavimų sistemą siekdami būtent šio tikslo. Labai svarbu, kad direktyva ne tik skatintų asmens profesinį vystymąsi, bet ir duotų naudoti Europos ekonominiams interesams, užtikrinant, kad laikinieji darbuotojai irgi naudotųsi vienodomis sąlygomis prieigos prie mokymo, vaikų priežiūros ir kitų infrastruktūros programų srityse. Tai taikoma ir laiko tarp įdarbinimo metu. Visi esame suinteresuoti, kad laikinieji darbuotojai nebūtų diskriminuojami, kad jie galėtų gilinti savo žinias ir kad pusiausvyros tarp darbo ir gyvenimo pasiekimas netaptų jiems neįveikiama užduotimi. Šioje srityje, mums neabejotinai reikia bendros pozicijos, todėl asmeniškai pritariu šiai direktyvai. Labai ačiū, ponie pirmininke.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Pranešėjo H. Désiro darbą galima apibūdinti lotyniška sentencija *Multum in parvum* (daug viename). Būtent taip galima įvertinti šiandieninį pasiūlymą direktyvai, nes jame siūlomas teisės dirbti užtikrinimas, net jei darbuotojo vykdoma veikla dėl tam tikrų atliekamo darbo specifinių aspektų yra laikina. Manau, kad dėl tokios priemonės retos ar sunkiai tam tikroje darbo vietoje naudojamos profesijos bus paskatintos prie jų prijungus tam tikrus igūdžius pagal rinkos poreikį. Tai suteiks žmonėms, kuriuos galima apibūdinti Renesanso laikotarpio fraze *homo universale*, galimybę imtis įvairių profesijų.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Norėčiau padėkoti pranešėjui H. Désirui. Ši diskusija yra priemonių, kurių reikia norint sukurti Europos pagrindus, užtikrinančius Europos piliečiams tinkamas darbo ir gyvenimo

sąlygas, dalis. Laikinių darbuotojų minimalaus apsaugos lygio užtikrinimas yra socialinės Europos kūrimo dalis. Norint kad Europos Sąjunga taptų konkurencingiausia žiniomis grįsta ekonomika, Europos bendrovėms reikia galimybių rinktis tokį personalą ir įgūdžius, kokių joms reikia.

Asmeniškai manau, kad jei laikiniejiems darbuotojams užtikrinsime tokias pat sąlygas, kokias turi kiti tų bendrovių darbuotojai, tai apsaugosime ne tik laikinuosius darbuotojus, bet ir, svarbiausia, vietinį nuolatinį personalą. Šios vienodos sąlygos yra susijusios su darbo valandomis, poilsio pertraukomis, mokamomis atostogomis, atlyginimų lygiu, statusu ir saugumu. Tinkamų darbo sąlygų laikiniejiems darbuotojams užtikrinimas padės atsikratyti nelegalaus darbo ir socialinio dempingo. Mano asmeninė nuomone, socialinė Europa bus sustiprinta, jei priimant sprendimus dėl tam tikrų išimčių suteikimo pagal kolektyvines darbo sutartis, dalyvaus profesinės sąjungos.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Ponia pirmininke, kaip jau sakė mano kolegė J. Lambert, tai yra labai svarbus lūžis kuriant socialinę Europą, nors tai yra tik pradinis žingsnis. Piliečiai tikisi, kad imsime tikrų žingsnių kurdami socialinę Europą ir užtikrinsime įdarbinimo teises vidaus rinkoje ir vienodą užmokestį už tokį pat darbą toje pačioje darbo vietoje.

Europos Parlamentas sugebėjo šioje direktyvoje nustatyti lygybės principą, kurio trūko pirminiame Komisijos pasiūlyme. Labai svarbu, kad šiuo klausimu mus parėmė Taryba, nes yra labai svarbu, kad konkurencija šioje vidaus rinkoje būtų grindžiama kokybe, o ne atlyginimais.

Darydama išvadas, norėčiau pasakyti dar vieną dalyką. Tokią pat svarbą kaip ir šis lūžis, turi ir lūžis dėl Darbo laiko direktyvos; kalbu ne apie P. Bushill-Matthewso siūlomą direktyvą, o apie Parlamento svarstymo metu siūlomą direktyvą be jokių atsisakymų. Galiu tik paraginti Tarybą paremti mus ir šiuo klausimu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Kalbame apie labai svarbų klausimą. Žinau apie daugelį problemų, susijusių su laikinai dirbančių asmenų statusu ir padėtimi. Omenyje turiu formalius ir teisinius klausimus ir įdarbinimo sąlygas. Tai yra ypač akivaizdu, kai kalbame apie daugelio asmenų iš naujų valstybių narių įdarbinimą. Tokie žmonės dėl aukšto nedarbo lygio yra pasiryžę priimti bet kokią darbo pasiūlymą namų valstybėje arba užsienyje. Darbo terminai ir sąlygos negali priklausyti nuo darbo rinkoje susiklosčiusios padėties ir prieigos prie darbo. Pabrėžiu, ir terminai, ir sąlygos turi atitikti šiuo metu galiojančius standartus ir reikalavimus. Tai taikoma saugai, socialinėms sąlygoms, draudimui ir atlyginimo lygiui.

Richard Howitt (PSE). – Ponia pirmininke, didžiuojuosi, kad dalyvavau komiteto balsavime dėl šios direktyvos ir kad šiandien dalyvauju diskusijose dėl balsavimo, siekiant patvirtinti direktyvą dėl laikino įdarbinimo įmonių. Tai yra mano šalies, Britanijos, leiboristų vyriausybės labai svarbus prioritetas ir vadinamojo Warwico susitarimo su mūsų profesinėmis sąjungomis dalis, taigi šiandien mes vykdome savo pažadą.

Esu patenkintas, kad rėmiau šia direktyvą ir ją skatinau dėl trijų priežasčių.

Pirma priežastis – laikinieji darbuotojai yra pažeidžiami darbuotojai, nors kai kurie žmonės galvoja priešingai. Britanijos profesinių sąjungų kongreso (angl. TUC) atlikto tyrimo metu aštuoniasdešimt procentų respondentų nurodė, kad jie neturėjo vienodų sąlygų atlyginimo, mokymo, mokamų atostogų požiūriu ir jie norėtų, kad padėtis pasikeistų.

Antra priežastis – didžioji dalis po ES plėtros į Britaniją atvykusių migrantų iš Rytų Europos atvyko į mano regioną, Rytų Angliją. Jie dažniausiai atvyko per laikino įdarbinimo įmones, kurios nebuvo reguliuojamos ir yra atsakingos už pažeidimus. Tokie pažeidimai baigsis.

Paskutinė priežastis – turime socialinės partnerystės susitarimą – taip retai būna Britanijoje – tarp Britanijos TUC ir Britanijos pramonės konfederacijos (angl. CBI): šis susitarimas mūsų balsavimo metu bus paverstas įstatymu.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Ponia pirmininke, norėčiau pasveikinti ne tik pirmininkaujančią valstybę ir Komisiją, bet ir pranešėją ir visus kurie padėjo parengti direktyvą, kuri yra didelis Europos Sąjungos pasiekimas jos piliečių naudai. Norėčiau priminti Parlamentui, kad didelė dalis laikinių darbuotojų yra moterys.

Ypač malonu yra žinoti, kad ir laikinosios darbuotojos moterys ir tėvai bendrai, turės nustatytas teises nuo pirmosios darbo dienos ir todėl neatsidurs nepalankioje padėtyje. Šio naujo Europos Sąjungos pasiūlymo piliečiams, darbdaviams ir darbuotojams tikslas yra sukurti žmoniškas sąlygas, atsižvelgiant į tai, kad vienos dienos ar kelių dienų darbas yra toks pat vertingas ir tokiam darbui turi būti rodoma pagarba.

Tikiuosi, kad bus įmanoma taikyti visa, dėl ko buvo susitarta, nes mes žlungame būtent taikydami įstatymą. Pavyzdžiui, Graikijoje buvo priimtas įstatymas, kuriame nustatytas vienodų sąlygų sudarymas laikiniejiems ir nuolatiniais darbuotojams. Tačiau visas sudėtingumas slypi įstatymo taikyme.

Xavier Bertrand, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (FR) Ponia pirmininke, norėčiau pakartoti tai, ką sakė kai kurie anksčiau kalbėjusieji ir pasakyti, kad šios naujos direktyvos patvirtinimas dėl laikino darbo bus tikras žingsnis į priekį. Kažkas tai pavadino „lūžiu“ – manau, kad tai yra labai tikslus apibūdinimas.

Vienintelis dalykas, kurį gerai žinau, kad tai dar nėra darbo pabaiga. Per ateinančias savaites turėsime kitas galimybes parodyti, kad galime padaryti dar didesnę pažangą socialinės Europos klausimu. Be abejo, čia kalbu apie Darbo laiko direktyvą, kuri yra kita birželio 9 d. Liuksemburge patvirtintos bendros pozicijos gija.

Žinau apie problemas, kurių turėjote su šiuo tekstu, tačiau norėčiau priminti jums šį vakarą, kad vienintelis būdas gauti Tarybos pritarimą tekstui, kurį ketinate patvirtinti, ir sustiprinti laikinųjų darbuotojų teises yra sujungti tekstą su Darbo laiko direktyva.

Taip pat turiu omenyje ir Europos darbų tarybų direktyvą, kurią reikia persvarstyti. Keturiolika su puse milijono europiečių dirba versle, dėl kurio sudarytos tokios tarybos; jie laukia šios direktyvos persvarstymo, kad ateityje būtų pagerintos jų socialinės teisės ir, kalbant atvirai, dabartinė ekonomikos aplinka rodo, kad toks persvarstymas yra dar tikslingesnis, reikalingesnis ir skubesnis.

Šis klausimas bus mūsų pirmoji galimybė parodyti, kad Taryba ir Parlamentas nori imtis savo bendrų įstatymų leidėjų vaidmens. Kaip žinote, Europos socialiniai partneriai, vasaros pabaigoje pateikdami aštuonis bendrus pasiūlymus, jau parodė, kad jie supranta, kas pastatyta ant kortos. Tuose pasiūlymuose nustatyti pagrindai, pagal kuriuos jie yra pasirengę – jie sakė, kad yra pasirengę – priimti Komisijos pasiūlymą, gerb. Vladimirai. Dabar mūsų eilė parodyti, kad ir mes taip pat esame pasiryžę imtis veiksmų.

Ponios ir ponai, H. Désirai, Komisijos nary, iki šiol laikino darbo sektoriaus augimas Europoje dažnai vyko teisiniame vakuume, neesant jokių saugiklių darbuotojams. Poryt galėsime pasakyti, kad tokia padėtis baigėsi. Poryt taip pat galėsime pasakyti, kad kai mūsų žemynas susiduria su sunkiomis ekonominėmis ir finansinėmis problemomis, mes, politikai, norime sujungti jėgas ir imtis veiksmų, kad vėl būtų pradėta kurti socialinė Europa.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, mano nuomone, diskusijos aiškiai parodė šios direktyvos svarbą, kadangi ji liečia didelį darbuotojų skaičių ir šia direktyva įdiegiami svarbūs patobulinimai. Diskusijos taip pat parodė, kad direktyvos yra pasiektas bendras tvirtas sutarimas, kuris kilo iš išsamių diskusijų ir socialinių partnerių sutarimo ir paramos. Diskusijose taip pat girdėjome, kad ši direktyva yra pernelyg pavėluota, tačiau kaip sakoma kai kuriomis kalbomis: „geriau vėliau, nei niekada“. Panašią patarėlę turime Čekijoje ir esu tikras, kad yra panašių patarlių ir kitomis kalbomis. Po užsitęsusių pastangų pagaliau pasiekėme tikros pažangos, nes ši direktyva yra tiek pat aktuali, ar net aktualesnė, kaip ir prieš šešerius metus.

Ponios ir ponai, yra dar vienas su šia direktyva susijęs dalykas, kurį, mano manymu, reikia paminėti – ši labai sudėtinga direktyva, kuri iš tiesų atveria duris socialinei Europai, buvo patvirtinta dvidešimt septynias valstybes nares turinčioje Sąjungoje, nors kai buvo dar tik penkiolika valstybių narių, direktyvos tvirtinimas buvo įstrigęs keleriems metams. Mano nuomone, tai labai aiškiai rodo, kad dvidešimt septynias nares turinti Europa gali daryti socialinę pažangą.

Ponios ir ponai, daugelis jūsų minėjo kitas direktyvas, dėl kurių vyksta diskusijos šiame Parlamente. Manau, kad žingsnis, kurį šiandien žengiame, yra daug žadantis ženklas, rodantis, kaip mes galime dirbti ir su kitomis direktyvomis. Be abejo, dar yra sunkių ir sudėtingų klausimų, tačiau nepaisant to tikiuosi, kad jau sukūrėme tam tikrus pagrindus ir mūsų galimybės pasiekti teigiamų rezultatų yra didesnės, nei kada nors anksčiau.

Harlem Désir, *pranešėjas*. – (FR) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pirmiausia padėkoti savo kolegoms nariams už komentarus, bei padėkoti oponuojantiems pranešėjams, koordinatoriams ir visiems kitiems, dalyvavusiems šioje diskusijoje už jų man ir visam proceso užbaigimui suteiktą paramą.

Iš tiesų šis pranešimas iš esmės apsiriboja aiškinamąja dalimi ir vieninteliu reikalavimu: „sakykime taip“. Artėjantis šios direktyvos patvirtinimas – tikiuosi per dvi dienas – yra Europos Parlamento ir socialinių partnerių pergalė ir norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir atsakyti Europos vieningųjų kairiųjų jungtinei frakcijai /Šiaurės šalių žaliesiems kairiesiems, kurie pateikė daug pakeitimų. Iš esmės suprantu tų pakeitimų pateikimo priežastį, tačiau vis tik norėčiau pabrėžti, kad prieš keletą Europos profesinių sąjungų konfederacija

dar kartą kalbėjo su politinių frakcijų primininkais ir pasakė, kad šios nepakeistos direktyvos patvirtinimas būtų aiškus ženklas, kad socialinė pažanga ES lygiu yra būtina ir galima, o socialinė Europa yra vis dar gyva.

Šiuo metu, kai laikino darbo sektorius, kaip ir kitoks darbas pagal netipines darbo sutartis, auga, privalome turėti teisinį pagrindą ir tai yra sprendimas, kurį dabar priimame. Europa yra teisingumo zona: taip turi būti pilietinių teisių labui ir dėl ekonominių ir socialinių priežasčių. Įvairiose direktyvose jau pabrėžėme apsaugą ir teises, kurias turi visi darbuotojai. Dabar vis labiau ir labiau augant laikinųjų darbuotojų skaičiui, privalome užtikrinti, kad ir jie turėtų tokias pat teises ir kad nebūtų naudojamas laikinu darbu, kaip būdu apeiti susijusių darbuotojų, ar kitų darbuotojų, kurie vėliau nukentėtų dėl papildomo spaudimo ir socialinio dempingo, teises.

Tvirtindami šią direktyvą, taip pat norime parodyti, kad socialinė Europa gali būti plėtojama ir gali turėti tikrą pagrindą, priešingai, nei kartais girdėjome iš Komisijos – ne iš V. Špidla, bet iš kitų Komisijos narių. Galime įprastai ir bendrai leisti teisės aktus ir dėl socialinių reikalų, todėl pernelyg ilgai šio ir kitų teisės aktų tvirtinimą bloka Tarybos nariai turėtų suvokti, kad jie neturi bijoti socialinės Europos pažangos. Ir jei mes galime parodyti, kad Europa gina savo piliečius ir darbuotojus, tai gali padėti sutaikyti piliečius su Sąjungos institucijomis ir išsklaidyti Airijoje, Nyderlanduose ir mano valstybėje, Prancūzijoje, pareikštus nuogąstavimus.

Manau, kad tolesnė su socialinėmis direktyvomis susijusi pažanga taip pat padės paskatinti pažangą politinės Europos atžvilgiu ir žmonių paramą tokiai Europos politinei pažangai.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2008 m. spalio 22 d.

Rašytiniai pareiškimai (142 straipsnis)

Petru Filip (PPE-DE), raštu. – (RO) Direktyvos panaudojimas Europos piliečių, susijusių su laikinu darbu ES valstybėse, teisių nustatymui yra didelė sėkmė socialinei Europai. Problema yra tai, ar Sąjungos valstybės narės ir darbdaviai laikysis šios direktyvos nuostatų, nes tam tikri darbo rinkos pavyzdžiai daugeliu atvejų prieštarauja teorijai. Vienas tokių pavyzdžių yra faktas, kad po Rumunijos ir Bulgarijos įstojimo į ES abiejų šių valstybių piliečių mokslo diplomai nepripažįstami, nors direktyvos dėl šio klausimo nuostatos yra kitokios. Kyla klausimas, ką galima padaryti, kad naujai prie ES prisijungusių valstybių piliečiai neprarastų pasitikėjimo ir nesakytų, kad viena yra patvirtinama Briuselyje, tačiau visai kitaip Europos sostinėse nusprendžia valstybių vyriausybės. Taip pat reikia atsižvelgti į esančią ekonomikos krizę, kuri bet koku atveju padarys įtaką tam, kaip Europos nacionalinėse teritorijose bus taikomos su darbo rinka susijusios direktyvos. Europos Komisija privalo nedelsdama sukurti tinkamą su darbo rinka susijusių teisės aktų stebėjimo sistemą ir, reikalui esant, atitinkamų valstybių atžvilgiu būtinai taikytų baudžiamąsias priemones.

14. Bylose, susijusiose su santuoka, taikytina teisė – Reglamento dėl jurisdikcijos ir nustatančio taikytinos teisės taisyklės bylose, susijusiose su santuoka, pakeitimas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – jungtinės diskusijos dėl:

– E. Gebhardt pranešimo (A6-0361/2008) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir nustatančio taikytinos teisės taisyklės bylose, susijusiose su santuoka (COM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS)) ir

– klausimo žodžiu, kurį E. Gebhardt ir G. Deprez Piliečių laisvių, teisingumo ir vidus reikalų komiteto vardu pateikė Komisijai dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir nustatančio taikytinos teisės taisyklės bylose, susijusiose su santuoka (O-0106/2008 – B6-0477/2008).

Evelyne Gebhardt, pranešėja. – (DE) Ponai pirmininke, ponios ir ponai, šiandien diskutuojame dėl klausimo, kuris yra labai svarbus piliečiams. Mūsų Europa yra maloni vieta, kurioje žmonės džiaugiasi vis didėjančiu judumu. Tai yra vieta, kurioje vis dažniau tuokiasi skirtingų valstybių piliečiai ir kurioje poros keliai į kitas valstybes. Be abejo, tai yra geras dalykas ir vienas iš Europos Sąjungos pasiekimų. Tačiau, deja, yra vienas tokios padėties trūkumas: tokios santuokos dažnai baigiasi skyrybomis ir tuomet dėl tokių neišvengiamų skyrybų kyla klausimų.

Dabartinė teisė kai kuriais aspektais yra tokia prasta, kad pora gali ir nesurasti kompetentingo teisėjo ar įstatymo savo skyryboms. Be abejo, tai yra labai nemaloni padėtis tokiems piliečiams, todėl privalome rasti sprendimą ir atsakymą. Tai yra labai svarbu, nes tai liečia žmonių gyvenimus.

Todėl džiaugiuosi, kad Europos Komisija ėmė spręsti šią problemą ir norėčiau aiškiai pakartoti, kad nebus jokių įstatymų suderinimo šiuo klausimu, nes tai neleidžiama Europos Sąjungos Sutartyje, o Sutartyje dėl Europos Bendrijų steigimo pakankamai aiškiai teigiama, kad tokie klausimai yra valstybių narių kompetencijoje.

Tačiau privalome užtikrinti, kad viskas būtų skaidru ir kad piliečiai galėtų naudotis tokia teise. Galiausiai teisės aktai yra labai skirtingi. Maltoje skyrybų visai nėra, o Švedijoje išsiskirti galima per šešis mėnesius. Olandijoje leidžiamos homoseksualių asmenų santuokos, o Lenkijoje toks dalykas neišsivaizduojamas. Kyla daug tokių klausimų ir į visus juos reikia atsakyti.

Europos Parlamente nuveikėme didelį darbą ir konstruktyviai bendradarbiavome su Europos Komisija ir Taryba. Čia svarbiausia yra Taryba – ji turi vienbalsiai nuspręsti, ką darysime šioje srityje ateityje. Deja, čia yra problema, bet prie jos grįšiu vėliau. Europos Komisija mums pateikė labai teigiamą atsakymą. Pirmiausia ji norėtų padidinti teisės, pagal kurią pora galėtų skirtis, pasirinkimo galimybes, jei su tuo sutinka abi šalys – be abejo, savaime aišku, kad tai bus galima taikyti, jei bus sąsajos su poros registracijos, gyvenamąja ar santuokos vieta ar su kitais aspektais.

Taip pat kyla klausimas, ką daryti, jei pora ar tik vienas iš sutuoktinių nori skirtis ir pora negali susitarti dėl taikomos teisės. Tokiomis aplinkybėmis mes laikomės požiūrio, kad negali būti tokios didelės pasirinkimo laisvės ir mums reikia užtikrinti, kad būtų nustatyta sistema. Negalime leisti vykti *forum shopping* (kreipimasis į patogiausią teisimą) fenomenui. Negalime leisti, kad stipresnis partneris pasirenka jam arba jai naudingą teisinę sistemą ir dėl to kitas partneris atsiduria mažiau palankioje padėtyje. Tai yra nepriimtina. Būtent todėl šiuose klausimuose turime du skirtingus atsakymus.

Abiem atvejais taikomas vienas pakankamai aiškus ir labai svarbus principas: privalome užtikrinti, kad abu partneriai bus tinkamai informuoti apie taikytinos teisės pasirinkimo socialines ir teises pasekmes. Čia kalbu apie globos klausimus, alimentus ir visus kitus su tokiais atvejais susijusius klausimus. Susiję šalys privalo apie tai žinoti prieš priimdamos bet kokią sprendimą. Prašome, jog teisėjai patvirtintų, jog partneriai iš tiesų žino apie savo pasirinkimo pasekmes.

Taip pat yra labai svarbu, kad užkirstume kelią tokios teisės taikymui, kuri yra nepriimtina dėl neatitikimo Europos Sąjungos teisei, pvz., šariato, Kinijos ar kitokios teisės. Šiuo klausimu taip pat pateikėme aiškų tekstą, ypač 25 ir 30 pakeitimuose, kuriuos pabandžiau sustiprinti savo 36 pakeitimu, t. y. teigiame, kad atitinkama teisė turi atitikti pagrindinius Europos Sąjungos principus, arba tokia teisė negali būti taikoma. Mūsų nuomone, dėl to negali būti jokių diskusijų.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija pateikė nemažai pasiūlymų, kurių, mano nuomone, tiesiog neišmanoma patvirtinti. Tie pakeitimai apribotų tai, ką jau esame pasiekę ir, be to, jie pažeistų veikiančią tarptautinę teisę, pvz., Hagos Konvenciją. To priimti negalime. Mums reikia tolesnio dialogo ir tikiuosi, kad iki rytojaus sugebėsime rasti problemos sprendimą. Bet kokiu atveju esu labai dėkinga P. Demetriou už jo bendradarbiavimą su manimi; bendradarbiavimas buvo labai konstruktyvus.

Taryba turi didelę problemą: ji turi priimti sprendimą vienbalsiai, tačiau šiuo metu yra viena valstybė narė, kuri paprasčiausiai stovi skersai kelio tokiam sprendimui. Būtent todėl mūsų komitetas pateikė šį klausimą žodžiu Tarybai ir Europos Komisijai. Labai apgailėtina, kad čia šiuo metu nėra Tarybos, kuri turėtų atsakyti į klausimą. Ministras ką tik išvyko. Labai svarbu, kad mūsų pačių, mūsų piliečių ir Europos Sąjungos ateities labui žinotume, ką dabar daryti.

Pirmas klausimas Europos Komisijai – džiaugiuosi, kad čia este, gerb. J. Barrotai ir į jį atsakysite – yra toks: ar ketinate atšaukti savo pasiūlymą? Antras klausimas: ar ketinate pateikti Tarybai pasiūlymą pradėti tvirtesnio bendradarbiavimo procedūrą pagal EB sutarties 11 straipsnį ir laikantis Europos Sąjungos sutarties 43 ir 45 straipsnių? Norėjau, kad Taryba pasakytų man, ar ji iš tiesų ketina laikytis šios krypties, nes tai yra didžiausias klausimas.

PIRMININKAVO: L. MORGANTINI*Pirmininko pavaduotoja*

Jacques Barrot, *Komisijos narys*. – (FR) Ponia pirmininke, gerbiami nariai, iš pradžių pabadyčiau pakomentuoti E. Gebhardt pranešimą, tuomet atsakysiu į klausimą žodžiu, kurį jūs labai tinkamai susiejote su pranešimu. Taip pat labai džiaugiuosi, kad čia dalyvauja ir G. Deprez.

Esu labai dėkingas jums, E. Gebhardt, už pranešimą, kuris yra puikus, be to, dėkoju už jūsų puikų bendradarbiavimą su Komisija, nors tema yra subtili ir jautri.

Pasiūlymas Roma III iš tiesų yra labai aktualus mums ir ne tik Komisijai – žinau, kad šiuo pasiūlymu yra labai suinteresuotas ir Europos Parlamentas. Manau, kad šis pasiūlymas yra svarbus tam, kad būtų remiamas laisvas asmenų judėjimas Europos Sąjungoje.

Norėčiau, gerb. Pirmininke, pateikti kai kuriuos mums žinomus duomenis: šiuo metu Europos Sąjungoje per metus įregistruojama 2 200 000 santuokų, iš kurių 350 000 yra tarptautinės santuokos. Jau dabar šis skaičius yra didelis, bet akivaizdu, kad šis reiškinys vis labiau auga. Pasiūlymas padarytų įtaką maždaug 170 000 skyrybų per metus ir tai yra maždaug 19 proc. iš visų 875 000 per metus Europos Sąjungoje užregistruojamų santuokų. 20 proc. – tai yra didelis skaičius!

Štai kodėl Komisija visapusiškai pritaria jūsų, E. Gebhardt, požiūriui dėl pasiūlymo Roma III svarbos: pasiūlymu susijusioms poroms sudaromos geresnės sąlygos būti informuotiems ir turėti teisinį aiškumą. Kaip jūs ir sakėte, kai nėra teisinio pagrindo, poros arba naudojasi *forum shopping* arba galutinis žodis tenka dominuojančiam partneriui.

Todėl Komisija iš esmės, tačiau su tam tikromis išlygomis, pritaria Europos Parlamento pranešimui dėl pradinio pasiūlymo Roma III. Komisija pritaria Parlamento pakeitimams, kuriais siekiama užtikrinti, jog sutuoktiniai galėtų rinktis būdami gerai informuoti. Todėl Komisija sutinka su Parlamentu, kad reikia sugriežtinti oficialias sąlygas vedybų sutarties sudarymui ir apsaugoti silpnesnį sutuoktinį, tačiau mes taip pat šiuo požiūriu privalome atsižvelgti ir į valstybių narių teisinių sistemų skirtumus: kaip jūs visai teisingai pabrėžėte, tai nėra suderinimo klausimas.

Komisija taip pat džiaugiasi dėl Parlamento pasiūlymų, kuriais siekiama pagerinti visuomenės informuotumą apie su vedybų ir skyrybų sutartimis susijusius nacionalinius ir Europos įstatymus. Čia yra vienas aspektas, dėl kurio galime nesutarti: Komisija nemato jokio reikalo įtraukti naują kompetencijos kriterijų, grindžiamą vieta, kurioje buvo sudaryta santuoka, nes ryšys tarp santuokos vietos ir poros padėties skyrybų metu gali būti labai menkas.

Nepaisant to, Komisija pritaria Parlamento pakeitimui dėl galimybės sutuoktiniams kreiptis į paskutinės instancijos teismą, kai įrodoma, jog neįmanoma išsiskirti nuolatinės gyvenamosios vietos teisme, tačiau į tai labiau žiūrime kaip į išskirtinį atvejį.

Komisija taip pat norėtų klausimą dėl „nuolatinės gyvenamosios vietos“ aiškinimo palikti Teisingumo Teismui. Šis terminas jau naudojamas daugelyje priemonių, tačiau iki šiol nėra apibrėžtas, kita vertus, neatrodo, kad nacionaliniai teisėjai turėtų daug problemų taikydami šį terminą. Manome, kad siekiant laikytis valstybių narių teisinių sistemų įvairovės, galime pasitikėti Teisingumo Teismu.

Taip pat nemanome, kad yra būtina apriboti pasiūlymą Roma III ir jį taikyti vien tik valstybių narių teisei. Tai labai svarbus klausimas, nes valstybės narės norės ir toliau taikyti trečiųjų valstybių, kurios irgi taiko mūsų demokratiškus principus, skyrybų teisę: pavyzdžiui jei vokiečiai ar prancūzai išteka už šveicarų, atrodytų protinga turėti galimybę taikyti mūsų pačių tokiai santuokai ar skyryboms nustatytas taisykles.

Noriu pabrėžti, kad Komisija sutinka su Parlamentu, jog į pasiūlymą Roma III reikia įtraukti nediskriminavimo sąlygą, kuri sudarytų sąlygas bet kuriam Europos teisėjui nesivadovauti užsienio įstatymais, kurie yra nesuderinami su sutuoktinių lygybės principu. Be abejonės, tokia nediskriminavimo sąlyga vis tiek leis ją taikyti, pvz., vedybų tarp Šveicarijos ir valstybės narės ar Norvegijos ir valstybės narės piliečių atvejais.

Dabar pereisiu prie klausimo, kaip mes galime sėkmingai įgyvendinti Roma III ir norėčiau dar kartą padėkoti E. Gebhardt ir G. Deprezui už jų klausimą žodžiu. Akivaizdu, kad ir aš kartu su jumis apgailestauju, kad Taryba pateko į aklavietę derybose dėl Roma III. Praėjusį liepos mėn. diskutavome su teisingumo ministrais dėl galimybės tvirtiau bendradarbiauti dėl Roma III ir liepos mėn. pabaigoje devynios valstybės narės pateikė prašymą Komisijai dėl tvirtesnio bendradarbiavimo: tai yra daugiau nei trečdalis valstybių narių, dalyvaujančių

tvirtinant Roma III. Todėl yra aišku, kad Komisija turi įsigilinti į šį prašymą dėl tvirtesnio bendradarbiavimo, tačiau, kaip suprantate, jei norime tai sėkmingai užbaigti, privalome atsižvelgti į visą kontekstą.

Dabar norėčiau atsakyti į tris klausimus, kuriuos uždavėte Komisijai. Pirmiausia turiu pasakyti, kad neplanuojame atšaukti Komisijos pradinio pasiūlymo dėl Roma III srityje, gali būti, kad teisinio aiškumo sumetimais, priėmę tokį sprendimą, galime atsiimti savo pradinį pasiūlymą, kad galėtume jį pakeisti, tačiau taip bus tik tokiu atveju, jei mes iš tiesų turėsime galimybę pateikti pasiūlymą dėl tvirtesnio bendradarbiavimo. Bet kokiu atveju dabar atšaukimo darbotvarkėje nėra.

Norėčiau pasinaudoti galimybe ir trumpai apibūdinti procedūrą, po kurios būtų taikoma tvirtesnio bendradarbiavimo priemonė. Pirmiausia Komisijai turi pateikti prašymą bent aštuonios valstybės narės – taip ir įvyko šiuo atveju. Jei prašymas atitinka kitus Europos Sąjungos Sutartyje nustatytus kriterijus, t. y. jei jis atitinka taisyklės dėl bendros rinkos, Komisija gali pateikti prašymą Tarybai. Jei Komisija to nepadaro, ji privalo pateikti tokio sprendimo priežastis. Tuomet, priklausomai nuo situacijos ir prieš tai pasikonsultavusi su Parlamentu ar gavusi jo pritarimą, sprendimą dėl tvirtesnio bendradarbiavimo turi patvirtinti Taryba.

Be abejo, dėl prašymo dėl tvirtesnio bendradarbiavimo kyla tam tikrų teisinio ir politinio pobūdžio klausimų. Turime atsižvelgti į tai, kad reikia tęsti mūsų bendrus veiksmus dėl šeimos teisės kiek įmanoma mažiau nutolstant nuo piliečių ir kartu išvengti pavojaus padaryti Europos teisingumo sritį fragmentišką, nes taip gali nutikti dėl daugelio tvirtesnio bendradarbiavimo susitarimų. Be abejo, prieš padarydamas pareiškimą, norėčiau išgirsti Parlamento narių nuomonę ir, be abejo, noriu, kad savo poziciją paaiškintų valstybės narės.

Bet kuriuo atveju norėčiau užtikrinti Europos Parlamentą, kad ketinu – tiesą pasakius, ne tik ketinu, bet ir noriu – tęsti darbą dėl teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose Europoje. Šeimos teisė negali būti civilinės teisės vargšė giminaitė, nes taip susidarytų paradoksali padėtis, nes šeimos teisė apima tuos klausimus, kurie yra arčiausiai žmonių kasdieninio gyvenimo. Laimai, buvo padaryta pažanga dėl sprendimų dėl skyrybų perdavimo, tėvų atsakomybės ir teisės bendrauti su vaikais.

Šiuo klausimu norėčiau taip pat norėčiau pasakyti, kad šiuo metu su jūsų pagalba turime tokius tekstus, kokių man, kaip Komisijos nariui, reikia, kad būtų užtikrintas taisyklių laikymasis. Tai ypač taikau teisės matytis su vaikais ir globos klausimams, nes dėl šių klausimų dabartinė padėtis Europoje nėra visiškai patenkinama.

Apibendrinamas noriu pasakyti, kad iš tiesų galime pateikti teisėkūros pasiūlymą dėl tokioms byloms taikomos teisės. Taip pat norėčiau pasakyti, kad tuo pat metu mes rengiame teisės aktą taikomą santuokoms, kuris galėtų būti patvirtintas 2010 m. pradžioje.

Tokia, gerb. Pirmininke, ir yra padėtis šiuo klausimu. Be abejo, negaliu numatyti rezultatų, kuriuos gausime netrukus prasidėsiančiose konsultacijose su valstybėmis narėmis. Galiu tik pasakyti, kad Komisija nori pasiekti tikros pažangos ir užtikrinti dar kartą, kad prie mūsų prisidės valstybių narių dauguma. Tokia yra trumpai pateikta mano nuomonė ir tikiuosi, kaip ir jūs ir Parlamentas – nors klausysiu jūsų labai atidžiai – kad reikalai pajudės į priekį.

Carlo Casini, *Teisės reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (IT) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Teisės reikalų komitetas labai atidžiai išnagrinėjo pasiūlymą dėl aptariamo reglamento ir man teko garbė būti komiteto nuomonės referentu.

Nuomonėje pateiktiems ir komitete vienbalsiai patvirtintiems pasiūlymams tik iš dalies pritarė Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas. Nepaisant to, turiu pasakyti, kad kiek galėdami stengėmės pagerinti pradinį pasiūlymą, pridėdami teisinį aiškumą suteikiančius elementus.

Kompromisiniai pakeitimai, kuriuos padedant E. Gebhardt, kuriai aš norėčiau padėkoti, patvirtino abu komitetai buvo sutikti palankiai ir sutvirtino pagrindinius principus, kuriais siekėme „prikelti“ šį reglamentą gyvenimui. Dėl to valstybių, kuriose nėra jokių nuostatų dėl skyrybų ir kurios nepripažįsta susisijusių vedybų tipo, valdžios institucijos nėra įpareigosotos išspręsti tokios santuokos.

Tačiau dėl vieno klausimo nuomonės vis dar skiriasi – apie tai jau kalbėjo E. Gebhardt. Pagrindinė problema yra tokia: teisiniame pasaulyje teisės pasirinkimas yra visiškai naujas dalykas, nes įprastai negalima rinktis teisės, o galima rinktis tik teisėją, taigi tai yra visiškai nauja koncepcija. Kai kalbame apie tokį teisės pasirinkimą, kyla klausimas, kokią teisę norime rinktis. Ar vienos iš 27 Europos Sąjungos valstybių narių, ar bet kurios pasaulio valstybės teisę? Tiesa, yra apribojimas. Apribojimas yra tai, kas nustatyta viešojoje politikoje ir tai,

kad tam tikroje valstybėje netaikomas joks įstatymas, skirtas tokiam santuokos tipui, koks toje valstybėje negalimas.

Manau, kad jei tikrai norime teisinio aiškumo – mano prieštaravimas yra techninis – jei tikrai norime įdiegti taikomos teisės pasirinkimą, jei tikrai norime laikytis silpniausio kodekso – nes nepamirškime, kad norint pasirinkti teisę, reikia pasiekti susitarimą, o tokį susitarimą gali būti labai sunku pasiekti – jei tikrai norime sukurti Europos teisinę zoną, mano nuomone, būtų labai gerai, kad visais tais pakeitimais teisės pasirinkimas būtų ribojamas iki 27 Europos Sąjungos valstybių teisės sistemų.

Taigi, nors mes pateikėme keletą pakeitimų, jie iš esmės yra vienas ir tas pats techninis pakeitimas, kuris nekeičia mūsų bendros nuomonės dėl pasiūlymo, todėl raginu visus Parlamento narius patvirtinti šį pakeitimą.

Panayiotis Demetriou, PPE-DE frakcijos vardu. – (EL) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjai už ilgalaikį bendradarbiavimą, dėl kurio šiandien diskusijoms pateiktas pranešimas ir pažymėti, kad surengėme kelis posėdžius, kurių metu aptarėme visą medžiagą.

Šeimos teisė yra rimtas klausimas, o jos su skyrybomis susijęs aspektas, kurį nagrinėjame, yra ir visuomet buvo vienas rimčiausių šeimos teisų aspektų.

Noriu pabrėžti, kad mūsų politika yra skirta sustiprinti šeimos institutą, o ne paskatinti santuokos nykimą. Tačiau skyrybos yra šiandieninis socialinis reiškinys ir privalome su juo tvarkytis tikrovėje. Nenorime palengvinti skyrybų, tačiau kai pasiekiamas taškas, kai vedybų išlaikyti nebeįmanoma, yra būtina pasiūlyti teisinius skyrybų būdus, kad nei viena skyrybų šalis neatsidurtų nelaimėje ar liktų nubausta.

Nemanau, kad yra lengvas būdas pasirinkti taikomą teisę skyryboms, bet galėtume aiškiau pateikti viešąją politiką ir nurodyti žmogaus teises, kad teismai turėtų veiksmų laisvę atmesti įstatymus, kurie neatitinka Europos papročių, žmogaus teisių ir viešosios politikos.

Kalbant apie didesnę bendradarbiavimą, aš manau, kad Komisija – ir sveikinu Komisijos narį dėl jo šiandien pasakytos pozicijos – turėtų ir toliau plėtoti šį klausimą, kad pasiektume tašką, kuriame didesnis bendradarbiavimas būtų priimtinas.

Inger Segelström, PSE frakcijos vardu. – (SV) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti E. Gebhardt už konstruktyvų darbą ir pasakyti, kad man gaila, jog negalėjome pasiekti Švedijos ir mano požiūrį atitinkančios nuomonės. Dėl to negalėjau balsuoti už pranešimą nei komitete, nei plenariniame posėdyje. Man, kaip Švedijos socialdemokratai, šis pasiūlymas yra žingsnis atgal lygybės tarp moterų ir vyrų požiūriu. Todėl ateityje nacionaliniu lygiu turėtų būti išspręsti ir šie klausimai.

Manau, kad būtų užtekę to, kad skyrybos būtų suteikiamos, kai dėl to visiškai sutaria abi šalys. Pasiūlymas reiškia, kad silpnesnioji šalis, kuri dažniausiai yra moteris, gali būti verčiama priimti vyro, kuris arba imasi veiksmų pirmas arba naudoja prievartą, jai primetamus sprendimus. Taigi teismai gali būti verčiami taikyti įstatymus, kurių atžvilgiu jie yra labai kritiški, t. y. tokius įstatymus, kurie yra piktnaudžiaujantys ir kuriuose laikomasi pasenusio ir senoviško požiūrio į moteris, santuoką ir skyrybas. Man susitarimas dėl greitų skyrybų yra mažiau svarbus už lygybę ir galimybę moterims jaustis saugiomis. Todėl, kol nerasime kito sprendimo, dėsiu pastangas ragindama balsuoti prieš šį pasiūlymą.

Sophia in 't Veld, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Ponia pirmininke, prieš pradėdama kalbėti apie mūsų aptariamą klausimą, norėčiau pasiūlyti, kad ateityje paprašytume kiekvienos Tarybai pirmininkaujančios valstybės į šį Parlamentą atnešti vaškinę figūrą arba pripučiamą lėlę, nes Taryba niekada nedalyvauja tokiose diskusijose, o kalbėdama aš norėčiau į ką nors kreiptis. Galite oficialiai perduoti šį prašymą pirmininkaujančiai valstybei. Manau, kad mano kolegos Parlamento nariai man pritaria.

Pirmiausia norėčiau pasveikinti pranešėją ir savo frakcijos vardu pareikšti jai paramą, nes pranešėja per praėjusius metus nuveikė didelį darbą. Visa garbė tenka jai.

Ponia pirmininke, akivaizdu, kad ES rūpinasi ne santuokos etika, o teisių suteikimu bet kur esantiems ir bet su kuo sukurti santuoką nusprendusiems ES piliečiams. Tiesą pasakius, ne mūsų reikalas, su kuo nusprendžia susituokti piliečiai, tačiau privalome užtikrinti piliečių teises visais atvejais. Dėl to yra labai apmaudu, kad valstybės narės nesugebėjo pasiekti susitarimo.

Turiu pasakyti mano labai gerbiamai Parlamento narei iš Švedijos, jog manau, kad įvyko labai didelis nesusipratimas. Manau, kad šiuo pasiūlymu žmogaus ir ypač moterų, teisės yra kaip tik stiprinamos, o ne

silpninamos. Tiesą pasakius, džiaugiuosi, kad XXI amžiuje žmonės gali priimti asmeninius sprendimus dėl savo gyvenimo, o skyrybos yra vienas iš mūsų gyvenimo elementų.

Be to, kaip ir pranešėja, norėčiau pasakyti, kad mūsų frakcija balsuos prieš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pateiktus pakeitimus ir aš nepritariu C. Casinio argumentams.

Tai taip pat yra ir principo klausimas, nes manau, jog turėtume patys nuspręsti, ko norime savo piliečiams ir neturime leisti, kad didžioji dalis mūsų bijotume šariato. Dabartiniame pasiūlyme ir papildomame Europos Parlamento Socialistų frakcijos pakeitime, kurį mes remsime, yra pakankamai garantijų. Apie tai buvo kalbėta ankstesnėse diskusijose.

Be to, norėčiau pasakyti štai ką – tai bus mano reakcija į C. Casinio komentarus – yra labai šurkštu naudoti tuos pačius argumentus arba daryti į juos nuorodas, norint užkirsti kelią tam tikrų teisinių sistemų, pvz., šariato, taikymui Europos Sąjungoje ir nepripažinti visiškai teisėtų santuokų, sudarytų ES remiantis vien tik poros seksualine orientacija. Mano manymu, tai yra visiškai nenormalu.

Norėčiau pakartoti, kad man yra labai apmaudu, kad valstybės narės nesugebėjo pasiekti susitarimo.

Jei suprantu teisingai, Komisija šiuo metu laikosi Europos sprendimo. Dėl to esu patenkinta. Suprantu, kad tai padaryti yra labai sunku: vien tai, kad ši problema nebuvo išspręsta nepaisant N. Sarkozy pastangų, rodo, kad tai iš tiesų yra labai sudėtingas klausimas.

Galiausiai noriu pasakyti, kad viliuosi, jog jei nepaisant visų prognozių bus pasiektas susitarimas dėl tvirtesnio bendradarbiavimo, visos susitarimą pasiekusios 26 valstybės narės, įskaitant manąją, prisitaikys.

Kathalijne Maria Buitenweg, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (NL) Ponia pirmininke, pagal praėjusią savaitę paskelbtą Komisijos tyrimą, toli į darbą keliaujantys asmenys dažnai patiria galvos skausmus, miego sutrikimus ir turi prastus santykius ir kad visoje tarptautinėje aplinkoje, įskaitant mūsų, yra didelis skyrybų santykis. Ką tik Komisijos nario J. Barroto pateikti skaičiai rodo, kad tarptautinės santuokos baigiasi skyrybomis dažniau nei tos pačios valstybės piliečių santuokos.

Taigi oficialiai įforminti tokias skyrybas yra daug sudėtingiau, o jų poveikis yra didelis, nes vienas iš partnerių visuomet gyvena užsienio valstybėje ir neturi socialinio apsaugos tinklo arba yra nepakankamai susipažinęs ar susipažinęs su padėtimi svečioje šalyje ir dėl to labai sunku pasiekti sąžiningą susitarimą.

Būtent todėl norėčiau pasakyti, kad labai vertinu pranešėjos E. Gebhardt darbą: manau, kad ji buvo labai sąžininga ir užtikrino, kad bus padidintos ypač silpnėsių ar mažiau informuotų asmenų teisės ir kad visi partneriai bus iš tiesų gerai informuoti apie savo teises ir tai, koks pasirinkimas jiems yra geriausias.

Šiuo klausimu, mano manymu, yra svarbu tai, kad tinklalapyje yra net tik santrauka apie išlaidas ir skyrybų trukmę, bet ir skiriamas dėmesys galimiems pasirinkimams dėl tėvystės. Mano įsitikinimu, turėtų būti apsaugotos vaikų teisės, nors tai priklauso nuo tėvų. Tėvai, o ne valdžia, turi nustatyti, kas yra tinkama vaikui ir geriausiai atitinka jo interesus ir turėtų būti įmanoma rasti tinkamą sprendimą, geriausiai tokį, kad vaikais rūpintųsi abu tėvai. Bet kokių atveju susitarimas turėtų būti padėtas ant stalo. Ne viskas turi kristi ant moters pečių, tačiau turi būti susitarta, kaip abu tėvai spręs šį klausimą.

Be to, manau, kad mūsų kolegės Parlamento narės iš Švedijos pastaba yra sunkiai suprantama, nes jei moteris nori nutraukti santuoką, be abejonės, būtų baisu, jei jos vyras nedalyvautų susitarime.

Baigdama norėčiau pasakyti pranešėjai, kad gėjų santuokų Nyderlanduose nėra. Mes turime santuoką, kuri yra atvira visoms poroms, nepriklausomai nuo jų lyties. Tai yra paprasčiausiai viena santuoka, taigi Europos Sąjunga, o ne Nyderlandai mato skirtumus mūsų santuokose Olandijoje.

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (SV) Ponia pirmininke, pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad besiskiriantys žmonės galėtų iš tiesų sustiprinti savo teises ir gauti jiems reikalingą informaciją. Tačiau teisė į informuotumą ir žinojimą nepriklauso nuo bendrų reglamentų. Patys reglamentai savaime nedidina informuotumo ir nepadaro žmonių geriau informuotais.

Mano valstybėje, Švedijoje yra tokia tvarka – jei žmonės neturi mažamečių vaikų, pakanka tik informuoti apie skyrybas. Yra ir kitokių pavyzdžių ES valstybėse, kur skyrybos yra iš viso uždraustos. Jei kas ir gali įrodyti teisės aktų poreikį šioje srityje, tai tik pati tos srities būklė. Be abejo, Lisabonos Sutartyje tam tikri civilinės ir šeimos teisės aspektai iškelti aukščiau už nacionalinių lygmenį, tačiau šiuo metu mes neturime Lisabonos Sutarties. Todėl klausiu, kodėl Komisija teikia pasiūlymus srityje, kuri šiandien yra nacionalinėje

kompetencijoje. Mano frakcija nebalsuos už šį pasiūlymą. Be to, manau, kad mano kolegė narė iš Europos Parlamento socialistų frakcijos I. Segelström pateikė labai tinkamą argumentą.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Ponia pirmininke, tarptautinė privati teisė yra susijusi su dviem klausimais. Pirmas klausimas yra: koks teismas turi įgaliojimus? Antras klausimas – kokią teisę teismas turėtų taikyti?

Mano nuomone, yra suprantama, kad pirmas klausimas sprendžiamas Europos lygiu. Tai užtikrina, kad kiekvienas Europos pilietis gali kreiptis į teismą.

Antras klausimas yra susijęs su sritimi, kurią įprastai reguliuoja ir, tiesą pasakius, turėtų reguliuoti, pačios valstybės narės. Galiojantys nacionaliniai teisės aktai priklauso nuo daugelio nacionalinių principų ir jų reikia laikytis.

Komisijos pasiūlymu taip pat siekiama suderinti šias prieštaraujančias taisykles. E. Gebhardt pranešime laikomasi didžiosios dalies Komisijos pranešimų aspektų ir nesiekama iš pasiūlymo išbraukti IIa skyriaus. Dėl šios priežasties balsuosiu prieš pranešimą ir prieš pasiūlymą. Taip pat prašyčiau ir Tarybos atmeti Komisijos pasiūlymą.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjai E. Gebhardt už jos puikiai nuveiktą darbą. Kalbant apie pasiūlymą dėl reglamento, galima pasakyti, kad yra malonu matyti sukurtus aiškius ir užbaigtus teisinius pagrindus, kurie apima ir su santuokos bylų jurisdikcija, pripažinimu ir sprendimų įgyvendinimo užtikrinimu susijusias taisykles, ir su taikoma teise susijusias taisykles, suteikiant šalims tam tikrą nepriklausomumo laipsnį.

Komisijos pasiūlyme šalims siūloma galimybė bendru sutarimu pasirinkti kompetentingą jurisdikciją ir taikomą teisę. Tokios teisės suteikimas sutuoktiniams padidina šalių nepriklausomumo lygį ir sudaro sąlygas jiems laisvai rinktis, laikantis tam tikrų pasirinkamų kriterijų. Privalome užtikrinti, kad šalys rinktųsi būdamos informuotos. Kitaip tariant, abu sutuoktiniai turi būti visapusiškai informuoti apie praktines savo pasirinkimo pasekmes. Dėl to yra labai svarbu, kad mes apsvaistytume geriausią būdą, kaip užtikrinti, kad prieš pasirašant susitarimą sutuoktiniai būtų visapusiškai informuoti. Be to, prieiga prie informacijos turi būti teikiama nepriklausomai nuo kiekvieno sutuoktinio finansinės padėties.

Gerard Batten (IND/DEM). – Ponia pirmininke, kartą paklaustas, ką patartų jaunai porai, svarstančiai ar susituokti, S. Johnson atsakė „nedarykite to“. O apie antrą santuoką jis kalbėjo, kaip apie „vilties pergalę prieš patirtį“.

Šis pranešimas turėtų sukelti panašią reakciją. Kokį patarimą galima duoti tautoms, svarstančioms ar leisti Europos Sąjungai nustatyti jų skyrybų teisę? Akivaizdu, kad atsakymas yra: „nedarykite to“. Jei taip bus daroma, tai atsižvelgiant į visus ES teisėkūros sukeltus nekompetencijos ir žalos precedents, tikrai patirtį nugalės viltis. Neįtikėtina, kad šiuo klausimu yra ir Tarybos išvada. Taryba nenori Komisijos pateiktų pasiūlymų. Atrodo, kad Taryba labai protingai atsitraukė nuo šio klausimo ir vadovaujasi senu priežodžiu: „greitai vėsk ir gailėsi iš lėto“. Kaip smagu bus, kai Komisija pateiks pasiūlymus dėl gėjų santuokų ir šariato teisės suderinimo!

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Gyvename tokiu laiku, kai nyksta sienos tarp valstybių ir mūsų piliečiai gali laisvai judėti ir vesti ar tuoktis. Nepaisant to, iki šiol negalėjome palengvinti sąlygų tiems, kas nusprendė išsiskirti. Vienas iš pavyzdžių, rodančių su vienodos skyrybų teisės nebuvimu susijusias problemas, yra lenkų (-ių) ir vokiečių vedybų atvejai. Nuo 1990 m. buvo užregistruota apie 100 000 tokių porų. Daug iš jų išsiskyrė.

Praėjusiais metais Europos Parlamente lankėsi keletas lenkų, kurie prarado savo ryšius su savo vaikais dėl už vaikus ir jaunimą atsakingų Vokietijos valdžios institucijų sprendimų. Įtarimai dėl vaikų grobimo ir draudimo vartoti lenkų kalbą yra tik pora pavyzdžių, rodančių su koku žeminančiu elgesiu teko susidurti minėtiems tėvams ir jų vaikams. Reaguojant į minėtų institucijų padarytus žmogaus teisių pažeidimus, buvo įsteigta Lenkijos tėvų asociacija prieš vaikų diskriminavimą Vokietijoje. Jei mums pavyks įdiegti siūlomus skyrybų teisės pokyčius, padėsime daugeliui žmonių tam tikrą jų gyvenimo aspektą išspręsti civilizuotai. Ir, svarbiausia, neleisime atskirti vaikų nuo jų tėvų.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Ponia pirmininke, J. Barrot, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete mačiau, kokį darbą dėl šio pranešimo nuveikė E. Gebhardt ir mano kolega P. Demetriou. E. Gebhardt jau pabrėžė, kad dėl didesnio asmenų judumo padaugėjo ir santuokų, ir, deja, skyrybų. Dėl nacionalinių teisės aktų kyla teisinis neaiškumas ir susidaro nelygios galimybės, nes geriau informuotas sutuoktinis gali

kreiptis į tokį teismą, kuris vadovaujasi geriau jo ar jos interesus atitinkančiais įstatymais. Todėl pritariu šiai iniciatyvai, kuri, mano nuomone, yra labai svarbi, nes ji sudaro galimybes sukurti aiškų ir išsamų teisinį pagrindą dėl tokių sprendimų jurisdikcijos, pripažinimo ir įgyvendinimo užtikrinimo.

Turiu pasakyti, kad, mano nuomone, viskas, kas sumažina nereikalingus konfliktus, ne tik užtikrina didesnį teisingumą žmonėms, bet ir dalyvaujantiems teisiniame procese suteikia daugiau pasitikėjimo. Tai taip pat sudaro sąlygas sukurti tokią laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kokios visi trokštame.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Kiek žinau, niekur sutartyse nėra jokios nuostatos, kad santuokos teisė, t. y. šeimos teisė turi būti formuojama Sąjungos lygiu. Todėl manau, kad Komisijos pasiūlymas yra tipiškas tam tikro hiperaktyvumo, kurio niekam nereikia ir kuris sukels tik dar didesnę sumaištį dėl Europos Sąjungos tikrosios kompetencijos pobūdžio, pavyzdys.

Manau, kad tai yra apgalvotas kišimasis į šią sritį, siekiant tęsti darbą dėl santuokos teisės ir jos suderinimo. Tokia veikla yra visiškai nereikalinga, nes santuokos problemas ir skyrybų klausimus tarptautiniu lygiu galima pakankamai gerai išspręsti vadovaujantis veikiančia privačia tarptautine teise.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Norėčiau turėti galimybę pasakyti, kad skyrybų skaičius Europoje mažėja. Deja, taip nėra, todėl mes turime spręsti klausimą, kaip galime pagerinti pačios pažeidžiamiausios grandies grandinėje, t. y. vaikų, padėtį.

Deja, vaikai yra didžiausios aukos, ypač tose valstybėse, kuriose ilgai užtrunka teisminės procedūros. Mano valstybė, Slovėnija, yra pavyzdys šalies, kurioje vaikai labai nukenčia, kol teismai gali nuspręsti, su kuriuo iš tėvų vaikai gyvens. Dėl to kyla didelės šeimyninės tragedijos ir padaromas didelis psichologinis poveikis daugeliui vaikų.

Žinau apie daugelį tokių atvejų ir tikiuosi, kad ši bendra direktyva prisidės prie padėties pagerinimo atskirose valstybėse narėse.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Buvusių komunistinių valstybių atveju vienas iš būdų to regiono mergaitėms pabėgti iš valstybės spaudos buvo ištekti, kartais iš tiesų iš meilės, bet dažniausiai dėl naudos. Tačiau dėl to atsirado daug vaikų grobimo atvejų, kurių metu žmonės buvo psichologiškai ir fiziškai kankinami ir netgi naikinami. Visoje šioje istorijoje labiausiai nukentėjo tokiose santuokose gimę vaikai. Teisės nežinojimas naudojamas kaip pretekstas, bet tai yra visiškai neteisinga. Pagalvokime apie tokius atvejus, rekomenduodami pasibaigus santuokai išlaikyti meilės, supratimo ir draugiškumo atmosferą ir sudaryti labai aiškias skyrybų sąlygas, atsižvelgiant į santuokoje gimusius vaikus.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (FR) Ponia pirmininke, dėkoju visiems kalbėjusiems. Užtikrinu E.B. Segelström, kad iš tiesų pradėjau diskusijas su Švedijos valdžia. Nepaisant to, mums visiems yra labai sunku suprasti jūsų valstybės poziciją. Kaip ir sakė E. Gebhardt, susitarimu Roma III iš tiesų buvo siekiama apsaugoti silpnesnę sutuoktinę, kai sudaroma santuokos sutartis. Taip ir yra iš tiesų, tačiau gali būti, kad mes nesupratome – ir dėl to turbūt mums reikia tęsti mūsų dialogą – jog tuo atveju, kai vienas iš poros yra švedas arba švedė, mes turime atsižvelgti ir į tai, kad nėra jokių taisyklių, taigi svarbiausiu tampa principas „teisus tas, kuris stiprus“. Būtent iš čia kyla mūsų nesugebėjimas suprasti. Tačiau, kartoju, atsižvelgėme į jūsų ir jūsų kolegės iš Švedijos poziciją.

Taip pat norėčiau greitomis pataisyti kai kuriuos neteisingai suprastus aspektus. Kai kas sakė, kad tai nėra mūsų kompetencija, kad šie klausimai išskirtinai priklauso nacionalinei kompetencijai. Žiūrėkite, čia kyla paradoksas. Valstybė narė neturi kompetencijos dėl klausimų, kurie apima du asmenis, kurių vienas yra iš tos valstybės narės, o kitas – ne. Todėl logiška, kad Europos Sąjunga, be jokios abejonės, turėtų bandyti šiek tiek sutvarkyti reikalus, ypač kai, ir priešingai nei buvo pasakyta, tarptautinė privati teisė neturi tikro atsakymo į tokio tipo problemų sprendimą ir atsižvelgiant į tai, kad mes turime laisvo judėjimo erdvę ir tokia erdvė mums kels vis daugiau ir daugiau problemų. Jei šiuo klausimu susidomėjo Komisija, kaip ir Parlamentas, tai nėra iliuzija susigrumti su visa problema, o tai yra bandymas pateisinti augančius vis didesnio skaičiaus porų lūkesčius, kurios nenori atsidurti labai sudėtingoje padėtyje nesutarimų ar skyrybų atveju. Būtent čia slypi problema! Be to, privalau pasakyti, kad negalima teigti, jog Taryba pasakė „ne“. Ji nepasakė „ne“, o tiesiog pateikė kitokią nuomonę! Be to, yra devynios valstybės narės, kurios prašo tvirtesnio bendradarbiavimo. Būtent čia noriu pasakyti išvadą. Primenu, kad susitarime Roma III yra nediskriminavimo išlyga, pagal kurią galima netaikyti užsienio teisės, kuri neužtikrina sutuoktinių lygybės. Tiek yra aišku. Čia nekalbame apie šariatą, o kalbame apie vyrų ir moterų lygybės principą ir tekste stiprinama mūsų bendroje Europos žemėje gyvenančių moterų integracija, pirmenybę suteikiant nuolatinės gyvenamosios valstybės teisei. Tokios

moterys galės prašyti teisėjo savo bylose taikyti Europos teisę, jei ji yra geriau suderinama su teisių lygybe. Manau, kad būtent tai privalome turėti omenyje.

Taigi diskusijos buvo įdomios ir esu dėkingas visiems kalbėjusiems. Taip pat norėčiau padėkoti E. Gebhardt G. Deprez už tai, kad jie, naujo konsultacijų raundo su valstybėmis narėmis išvakarėse, noriai pasinaudojo šia galimybe sužinoti, ar mes ryžtamės tvirtesniai bendradarbiavimui. Šios diskusijos jau baigiasi ir aš labai dėkoju Europos Parlamentui, nes manau, kad didžioji dalis Parlamento narių nori, kad mes eitume šiuo keliu, ir rūpinasi, kad pasiektume kiek galima didesnę sutarimą. Labai dėkoju Parlamentui.

PIRMININKAVO: M. SIWIEC

Pirmininko pavaduotojas

Evelyne Gebhardt, pranešėja. – (DE) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti visiems kalbėjusiems. Norėčiau dar kartą aiškiai pabrėžti, kad mes dar labiau sustiprinome Komisijos siūlomas nuostatas, kurios jau yra susitarime Roma III ir tai aiškiai teigiame, pvz., 25 pakeitime: Jei [...]nustatytoje teisėje nepripažįstamas gyvenimas skyriumi (separacija) ar santuokos nutraukimas arba jeigu jie pripažįstami, tačiau vienas iš sutuoktinių yra diskriminuojamas, taikoma tos vietos, kurioje nagrinėjama byla, teisė (*lex fori*).

Tai reiškia, kad, pvz., Švedijoje, tokiais atvejais būtų taikoma Švedijos jurisdikcija. Mes aiškiai nurodėme, kad jei atsirastų tokių atvejų, turime aiškų atsakymą. Tiesą pasakius, jokiame tekste negalime to išdėstyti aiškiau – todėl ir nesuprantu, kur slypi problema. Tačiau turime pasistengti suprasti, ką tai reiškia – dėkoju J. Barrotui, kad jis taip aiškiai išdėstė savo mintis ir už jo norą kalbėtis su mūsų kolegomis Švedijos politikais – nes aš vis dar nesuprantu.

Vis tik, šiuo reglamentu ketinama dar labiau pagerinti visas esančias nuostatas. Man, kaip moteriai, kuri visuomet dalyvavo kuriant moterų politiką, yra labai svarbu surasti teigiamą atsakymą, nes dažniausiai silpnesnioji pusė yra moteris. Turime skirti ypatingą dėmesį tam, kad užtikrintume geros padėties sukūrimą.

Taip pat tikiuosi, kad kaip ir šiol, nuolat siekdami kompromiso – dėl to esu labai dėkinga P. Demetriou – sugebėsime įtikinti C. Casini, kad turime geras pozicijas. Tokiu pagrindu gali būti ir 38 pakeitimas, kuriame mes dar kartą aiškiai teigiame – nors tai jau ir taip yra tekste – kad turėtų būti taikoma tik tokia teisė, kuri atitinka Europos Sąjungos principus ir Pagrindinių teisių chartiją, nors mes manome, kad tai yra ir taip aišku. Apie jokią kitokią teisę negalima nė diskutuoti; joks teismas Sąjungoje jokių būdų netaikytų kitokios teisės. Manau, kad tai būtų visiškai neįsivaizduojama – ir, be abejo, tai yra aišku.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), raštu. – (PL) Dėl padidėjusio socialinio judumo padaugėjo mišrių santuokų ir, deja, skyrybų. Dažnai kyla problemų dėl taikytinos teisės pasirinkimo, kai poros partneriai yra iš skirtingų ES valstybių narių arba kai vienas partneris yra ES pilietis, o kitas – ne. Štai kodėl nedelsiant reikia suderinti nuostatas dėl mišrių santuokų, kad būtų užkirstas kelias diskriminavimui skyrybų procedūrų metu.

Jurisdikcija turi būti pasirinkta remiantis visapusiška abiejų poros partnerių prieiga prie išsamios informacijos apie svarbiausius nacionalinės ir Bendrijos teisės aspektus. Partneriai taip pat turi būti informuoti apie su skyrybomis ir separacija susijusias procedūras. Galimybė pasirinkti tinkamą jurisdikciją ir teisę negali apriboti nei vieno sutuoktinio teisių ir lygių galimybių. Todėl renkantis tam tikros šalies teisę, reikia rinktis tarp valstybės, kurioje sudaryta santuoka, teisės, valstybės, kuri paskutinius trejus metus buvo poros nuolatinė gyvenamoji vieta, teisės arba kilmės valstybės teisės.

Be to, manytina, kad esant vieno iš sutuoktinių diskriminavimo pavojui, būtų tinkama taikyti vadinamąjį valstybės, kurioje veikia teismas, teisės principą. Vienu iš pavyzdžių galėtų būti atvejis, kai dėl skyrybų ar separacijos kreipiasi ES gyvenančios moterys iš trečiųjų šalių, kuriuose nepripažįstamos skyrybos. Tokiais atvejais skyrybų ar separacijos pasiekimo galimybė asmenims būtų asmeninės laisvės išraiška ir tai turėtų nusverti argumentus dėl nacionalinės teisės įgyvendinimo.

Gyula Hegyi (PSE), raštu. – (HU) Kartais Vengrijos viešoji nuomonė sudrumsčiama, kai sutuoktinis iš užsienio išsiveža į užsienį vaikus, kurių vienas iš tėvų yra vengras ar vengrė. Viešoji nuomonė pirmiausia

užjaučia motiną, kurios vaikas buvo išvežtas, tačiau gailisi ir savo vaiko netekusio tėvo, jei vaikas atsiduria svetimoje ir nepalankioje aplinkoje. „Mišrių“ santuokų Europos Sąjungoje skaičius vis labiau auga, tačiau santuokos nutraukimą ir vaikų globą reguliuojančios taisyklės dažnai yra chaotiškos ir dviprasmiškos. Bendrijos teisė ligi šiol reguliavo tik pagrindus dėl ginčo, pvz., klausimą dėl jurisdikcijos, t. y. dėl to, kurio teismo kompetencijai priklauso sprendimas dėl skyrybų ar vaiko globos. Tačiau Bendrijos teisėje nėra sprendimų dėl teisės taikymo su santuoka susijusiose bylose, kitaip tariant, nenustatyta, kokios valstybės teisę teismai turi taikyti teisinėse procedūrose. Dėl didelių valstybių narių teisės aktų skirtumų išaugo teisinis neaiškumas, ir dėl jo dažnai šalys pradeda procedūras kiek galėdamos greičiau, kad galėtų būti taikomos palankiausios teisinės taisyklės. Rengiamu reglamentu siekiama pataisyti tokią padėtį, pirmiausia pirmenybę teikiant susitarimui tarp šalių. Tai gali tiktai, kai skiriamasi abipusiu susitarimu, bet žinant, kaip dažnai būna iš tiesų, bijau, kad tai išspręs labai nedaug teisinių ginčų. Teisingas sprendimas būtų, jei ilguoju laikotarpiu mums pavyktų parengti suderintą Europos vaiko globos reguliavimo teisės aktų rinkinį.

Antonio Masip Hidalgo (PSE), raštu. – (ES) Šiuo atveju remiame tvirtesnio bendradarbiavimo priemonę, nes tai užtikrintų didesnę teisinį aiškumą ir stabilumą, užkirstų kelią „forum shopping“ fenomenui ir paskatintų Europos integraciją.

Be to, naujoji sistema teikia naudos, nes joje nustatyta, kad sutuoktinių nuolatinės gyvenamosios vietos teisė yra taikoma pirmiausia. Ispanijos atveju tai pakeistų sutuoktinių bendros tautybės teisės kriterijų, ir tai, atsižvelgiant į Ispanijoje gyvenančių imigrantų porų skaičių, būtų labai praktiška teismams ir teisingumo siekiantiems piliečiams.

15. ES ir Australijos keleivių duomenų įrašų (PNR) susitarimo vertinimas – ES keleivių duomenų įrašai (PNR) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl:

– S. in't Veld pranešimo Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai dėl Europos Sąjungos ir Australijos susitarimo dėl oro vežėjų atliekamo Europos Sąjungos pateiktų keleivių duomenų įrašų (PNR) duomenų tvarkymo ir perdavimo Australijos muitinės tarnybai sudarymo [2008/2187(INI)] ir

– klausimo žodžiu (B6-0476/2008), kurį Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu Komisijai pateikė S. in't Veld, M. Roure, P. Bradbourn ir S. Y. Kaufmann (O-0100/2008).

Sophia in 't Veld, pranešėja. – Pone pirmininke, norėčiau pateikti dar vieną pastabą dėl Tarybos nedalyvavimo, nes savo pranešime ketinau pabrėžti gerą Europos Parlamento ir Tarybos bendradarbiavimą, dialogą, Lisabonos sutarties dvasią ir t. t., tačiau Tarybos šioje diskusijoje nėra. Manau, kad tai yra visiškai gėdinga, nes būtent Taryba formuoja PNR politiką ir reikalauja atsakyti į klausimus, o pati čia nedalyvauja. Taryba viešai iškilingai pasižadėjo įtraukti Europos Parlamentą, tačiau dabar matome, ko Tarybos pažadai yra verti – jie nieko neverti. Manau, kad tai yra viešas ne Europos Parlamento, bet piliečių, kurie turi teisę gauti atsakymus ir matyti skaidrų sprendimų priėmimą, įžeidimas. Taigi, gerb. Pirmininke, prašom perduoti mano nepasitenkinimą pirmininkaujančios valstybės atstovams.

Tai yra bendros diskusijos dėl ES PNR ir dėl susitarimo tarp ES ir Australijos dėl PNR. Iš esmės tai yra tos pačios problemos, kurios jau buvo iškeltos sudarant susitarimą su JAV ir, vėliau, su Kanada.

Viena iš pagrindinių problemų yra tikslų apribojimas – nes visos kitos problemos kyla būtent iš to – tikslų apribojimo, arba, kitaip tariant, pasiūlymo pagrindimo. Viskas yra blogai su pagrindimu ir viskas yra blogai su tikslų apribojimu. Tuojau viską jums papasakosiu.

Pradėsiu nuo subsidiarumo: Komisija ir Taryba teigia, kad pasiūlymu siekiama suderinti nacionalines schemas. Tačiau tik kelios valstybės narės – berods šiuo metu tokių yra trys – arba turi arba planuoja įdiegti PNR ar panašią sistemą. Todėl pasiūlymu negalima suderinti nacionalinių sistemų, nes jų paprasčiausiai nėra. Visos valstybės narės tiesiog įpareigojamos sukurti tokią sistemą, skirtą PNR duomenų rinkimui. Tai pavadinčiau „politikos plovimu“, nes jei ko nors negalime pasiekti nacionaliniu lygiu, stengiamės pasiekti tai per užpakalines ES duris. Esu labai pro-europietiška, tačiau man tai nepatinka.

Be to, Komisija pasiūlė decentralizuotą sistemą, taigi Europos pridėtinė vertė yra dar neaiškesnė ir tai sukuria neveiksmingą vežėjams taikomų taisyklių ir sistemų kratinį ir labai neskaidrią sistemą piliečiams.

Komisijos pasiūlyme nurodytas tikslas – nustatyti asmenis, kurie yra, arba gali būti, susiję su terorizmu arba organizuotu nusikalstamumu, bei nustatyti tokių asmenų bendrus, sukurti ir atnaujinti rizikos rodiklius, surinkti žvalgybos duomenis dėl su terorizmo veikla susijusių kelionių kryptių ir kitų tendencijų ir naudoti tokius duomenis kriminaliniuose tyrimuose ir terorizmo nusikaltimų ir organizuoto nusikalstamumo baudžiamajame persekiojime.

Komisija savo pasiūlyme teigia, kad ES galėjo įvertinti PNR duomenų vertingumą ir nustatyti jų teikiamas galimybes įstatymų laikymosi užtikrinimui. Tačiau iki dabar mes nematėme jokių konkrečių įrodymų, pagrindžiančių tokį teiginį. Visi iki šiol JAV pateikti įrodymai yra juokingi ir, kalbant atvirai, iš įvairių JAV vyriausybinių agentūrų per pastaruosius metus ar panašiai gauta informacija tik rodo, kad masinis PNR duomenų rinkimas ir apdorojimas yra visiškai nenaudingas.

Buvo atliktas tik vienas JAV PNR sistemos įvertinimas, tačiau nebuvo įvertinti jo rezultatai. Tiesą pasakius, neseniai paskelbtame Vidaus saugumo departamento finansuotame pranešime keliamos pagrįstos abejonės dėl elgesio stebėjimo priemonės naudos nustatant teroristus. Tai nesunku suprasti, nes kaip galima sudaryti rizikingus potencialių teroristų sąrašus remiantis PNR duomenimis? Tai yra akivaizdi nesąmonė. Kaip galima nustatyti, ar kas nors turi blogų ketinimų, remiantis jo telefono numeriu arba kreditinės kortelės numeriu? Kitaip tariant, Komisijos pasiūlyme pateiktas tikslas yra aiškiai netinkamas ir nepagrįstas, tačiau dirbdama Taryba vadovaujasi būtent šiuo pagrindu.

Atrodo, kad Komisija ir Taryba yra susipainiojusios ir nesuvokia ką galima padaryti su PNR duomenimis, ir ko – ne. PNR įrašuose yra labai apibendrinti duomenys, užimantys iki 10 laukų, talpinančių tik pagrindinę informaciją. Taigi yra visiškai neaišku, kaip tokie duomenys galėtų tarnauti didelę riziką keliančių asmenų nustatymui.

Įstatymo vykdymo užtikrinimo institucijos jau turi reikalingas galias gauti PNR duomenis kiekvienu atveju atskirai, kai jos tiria arba persekioja žinomus įtariamuosius ar galimus jų bendrus. Taigi, Komisijos pasiūlymu būtų tiesiog suteikta galimybė panaikinti įpareigojimą gauti orderį ir turėti tinkamą priežastį. Taigi, jei įstatymo vykdymo užtikrinimo institucijoms reikia naujų galių, jos turi parodyti kada ir kur nepakako dabar turimų galių. Iki šiol niekuomet nebuvo atsakyta į šį klausimą.

Mes jau turime direktyvą dėl API duomenų ir šie duomenys iš tiesų gali būti naudojami asmenų nustatymui bei patikrinimui, ar asmuo yra stebėjimo sąraše. Tačiau su PNR duomenimis to padaryti negalima. Taigi, jei mes turime direktyvą dėl API duomenų, kam mums reikia kažko daugiau? Tai nėra paaiškinta.

Automatinė sisteminė visų keleivių PNR duomenų analizė gali būti naudinga kitiems tikslams, pvz., kovai su narkotikų gabenimu ir nelegalia migracija. Tai gali būti labai teisėti ir tinkami tikslai, tačiau apie juos ir diskutuokime, o ne kalbėkime apie teroristinių išpuolių prevenciją.

Jei Komisija ir Taryba iš tiesų ketina išplėsti pasiūlymą, kad jis apimtų kitus tikslus, kaip minėjau, jos turėtų tai išsamiai paaiškinti dėl kiekvieno nurodyto tikslo, kokią naudą duos PNR duomenys. Kitaip tariant, PNR duomenis galima tikslingai naudoti kai vyksta specifinis konkretus tyrimas. Galima naudoti PNR duomenis automatinei sisteminei analizei, pvz., kovojant su narkotikų gabenimu, tačiau tokiu atveju duomenų saugoti nereikia. Taigi mums reikia tiksliai žinoti, koks yra tikslas.

Čia pereisiu prie, sakykime, teisinio pagrindo klausimo, nes jei skaitėtė ES ir Australijos PNR tekstą – tai taikoma ir ES ir JAV susitarimui dėl PNR – ten kalbama ne tik apie kovą su terorizmu ir nusikalstamumu, bet ir apie imigraciją, pavojus visuomenės sveikatai, administracinius tikslus, imigraciją, viešojo administravimo priežiūrą ir atskaitomybę. Tai neturi nieko bendro su kova su terorizmu.

Komisija ir Taryba pasirinko trečiojo ramsčio priemonę pasiūlymui dėl PNR ir susitarimams su kitomis valstybėmis, tačiau trečiasis ramstis yra susijęs su policijos ir teisingumo bendradarbiavimu Europos Sąjungoje. Jis nėra susijęs su saugumu kitose valstybėse.

Komisija gali argumentuoti, kad pvz., teikdami duomenis amerikiečiams, australams ir pietų korėjiečiams netiesiogiai gausime naudos saugumo prasme. Tai gali būti tiesa, tačiau tokiu atveju norėčiau suprasti, kur patenka visuomenės sveikata. Kur patenka imigracija? Kur patenka viešojo administravimo priežiūra ir atskaitomybė? Šie dalykai nėra su tuo susiję.

Nesigilinsiu į visas kitas įgyvendinimo smulkmenas, tačiau pirmiausia reikia atsakyti į tikslo ir pagrindimo klausimą, nes teiginys, kad tai buvo labai naudinga kovai su terorizmu, iki šiol nėra pagrįstas: mes vis dar laukiame įrodymų ir labai norėčiau juos turėti. O jei įrodymų nebus, turėtume dar kartą persvarstyti pasiūlymą.

Jacques Barrot, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Pone pirmininke, gerbiami nariai, jau girdėjome energingą kaltinamąją kalbą. Nežinau, ar atsakysiu į visus klausimus, tačiau pirmiausia noriu padėkoti jums, gerb. S. in't Veld, už suteiktą galimybę diskutuoti dėl birželio 30 d. tarp Australijos ir Europos Sąjungos sudaryto PNR susitarimo.

Šis susitarimas yra šių metų kovo mėn. prasidėjusių derybų, kurias vykdė pirmininkaujanti Slovėnija ir prie kurių prisidėjo Komisija, vaisius. Šis susitarimas galioja septynerius metus. Juo siekiama suteikti teisinę apsaugą Europos Sąjungos oro transporto vežėjams ir rezervavimo sistemoms, kai perduodami PNR duomenys Australijos muitinės tarnybai, ir užtikrinti atitikimą ES teisės aktams dėl duomenų apsaugos.

Šiame susitarime yra svarbių išipareigojimų, kuriais atsižvelgiama į duomenų apsaugos srities aspektus, asmenų teises prieiti prie pagal susitarimą saugomų duomenų ir į asmenų teises, nepaisant jų pilietybės, teikti skundus Australijos privatumo apsaugos komisarui dėl būdo, kuriuo buvo apdoroti tų asmenų duomenys.

Parlamentas visuomet palankiai vertino PNR duomenų perdavimą pagal vadinamąją „eksportavimo sistemą“. Po pereinamojo laikotarpio PNR duomenys bus perduoti Australijos muitinei naudojant tik šią „eksportavimo sistemą“. Kitaip tariant, Australijos muitinės tarnyba neturės įgalioto priėjimo prie šių duomenų tiesiogiai iš duomenų bazių. Be to, susitarime nustatyti svarbūs saugikliai dėl PNR duomenų saugojimo, tų duomenų perdavimo kitoms agentūroms ar trečiosioms šalims bei pateiktos aiškos nuorodos, kokiais tikslais tokie duomenys gali būti naudojami.

Kalbant apie PNR duomenų tikslą, reikia pasakyti, kad projekto rekomendacijoje tvirtinama, kad tai yra nesuderinama su Europos konvencijos dėl žmogaus teisių 8 straipsniu. Atsakydamas turiu pasakyti, kad susitarime nustatyta, kad PNR duomenys gali būti naudojami trimis tikslais, kurie yra nurodyti. Tai yra kovai su terorizmu ir susijusiais nusikaltimais, kovai su tarptautinio pobūdžio sunkiais nusikaltimais – įskaitant organizuotą nusikalstamumą – ir, trečia, kovai su asmenų slėpimusi nuo arešto ar įkalinimo už anksčiau minėtus nusikaltimus. Jei taip norite, manau, kad šiuo atveju galite sakyti, kad tikslai buvo apibrėžti.

Aiškumo sumetimais, susitarime taip pat teigiama, kad PNR duomenys gali būti apdorojami kiekvienu atskiru atveju, kai reikia apsaugoti gyvybiškai svarbius susijusio asmens interesus. Aiškumo sumetimais, susitarime taip pat teigiama, kad PNR duomenys gali būti apdorojami kiekvienu atskiru atveju, kai to reikia pagal teismo sprendimą, pvz., tuo atveju, kai turėtų būti įvertinti duomenys, siekiant įsitikinti, kad PNR duomenys apdorojami laikantis Australijos žmogaus teisių teisės.

Norėčiau jums pasakyti, kad ateityje pasirūpinsiu, kad Parlamentas irgi dalyvautų tokiose derybose, nes puikiai žinau, kad yra būtina jus tinkamai informuoti. Taigi man atrodo, kad buvo gautos tam tikros garantijos dėl duomenų tikslo, duomenų naudojimo ir duomenų saugojimo skaičiaus. Tokiomis aplinkybėmis stengiausi būti objektyvus ir vis tik manau, kad šis susitarimas buvo būtinas. Atsižvelgiant į tai, kad turime noriai bendradarbiaujantį partnerį, turintį duomenų apsaugos instituciją, tikrai manau, kad turime priežasčių tikėtis, jog šis susitarimas bus taikomas visapusiškai laikantis duomenų apsaugos.

Dabar pereisiu prie svarbiausio, jei galiu taip sakyti, klausimo, tai yra prie jūsų užduoto klausimo žodžiu, kuriame labai aiškiai nurodyta visa PNR problema. Tarptautinis terorizmas ir nusikalstamumas yra rimta grėsmė ir PNR duomenų rinkimas ir analizė iš tiesų tapo veiksmingu kovos su terorizmu ir nusikalstamumu įrankiu. PNR duomenys iš esmės yra komercinė informacija, kurią keleivis savanoriškai perduoda vežėjui. Tai yra informacija, kurią renka vežėjai dirbdami su savo rezervacijos sistemomis.

Pastaruoju metu kai kurios valstybės pradėjo reikalauti iš savo vežėjų, kad jie perduotų savo PNR duomenis valstybei kovos su terorizmu ir rimtais nusikaltimais, pvz., žmonių ir narkotikų kontrabanda, ir tokių nusikaltimų prevencijai labui. Taip elgiasi šios valstybės: Jungtinės Amerikos Valstijos, Kanada, Jungtinė Karalystė, Australija, Naujoji Zelandija ir Pietų Korėja. Šios, pradėjusios reikalauti, kad vežėjai teiktų PNR duomenis, valstybės daugiausia yra trečiosios šalys, išskyrus Jungtinę Karalystę.

Kai kurios valstybės narės – Prancūzija, Danija, Švedija ir Belgija – pradėjo arba svarsto galimybę pradėti teisėkūros procesus, siekdamas to paties tikslo. Keletas kitų valstybių pradėjo svarstyti PNR duomenų naudojimą. Tačiau mes kol kas esame pradinuose etapuose.

Turėtume atsižvelgti į tai, kad PNR duomenys yra tiesiog įrankis, kurį gali naudoti teisėsaugos institucijos kartu su kitais įrankiais ir informacija, nes jūsų užduotas klausimas, siekiant sužinoti tokio panaudojimo naudingumą, gali būti suprastas tik taip: kaip policijos institucijos naudoja PNR duomenis kartu su kitomis priemonėmis.

Aišku, yra pakankamai sudėtinga tiksliai suvokti, koks yra PNR duomenų naudingumas. Nepaisant to atrodo, kad tam tikrose PNR duomenis naudojančiose valstybėse, toks duomenų naudojimas iš tiesų tapo naudingu kovos su terorizmu ir nusikalstamumu ginklu. PNR sistemos kiekvienoje valstybėje vertina valdžios institucijos. Tokių vertinimų rezultatai iš esmės yra teigiami ir patvirtina, kad PNR sistemų naudojimas buvo veiksmingas.

Rengdama savo pasiūlymą dėl Europos PNR, Komisija artimai bendradarbiavo su valstybių narių policijos institucijomis. Komisija buvo aiškiai patenkinta įrodymais, kuriuos pateikė valstybės narės. Dauguma įrodymų yra pagrįsti konfidencialia informacija ir jos negalima skleisti atvirose diskusijose. Parlamentas buvo surengęs klausymą dėl PNR, kuriame keturios valstybės narės ir trys trečiosios šalys pristatė savo PNR duomenų naudojimą ir paliudijo tokio naudojimo sėkmingumą. Tačiau atsižvelgiant į tokios informacijos konfidencialų ir jautrų pobūdį, minėtas klausimas buvo surengtas *in camera*.

Norėčiau tarti keletą žodžių apie automatinės analizės metodus, nes tai yra tikra problema. Tiesa, kad PNR paprastai analizuojami automatiškai remiantis rizikos rodikliais, tačiau privalau pabrėžti štai ką: Komisija nori užtikrinti, kad remiantis vien tik tokio tipo automatine analize niekuomet nebus priimtas sprendimas, turintis tiesioginį poveikį asmeniui. Automatinės analizės rezultatus dar kartą rankiniu būdu įvertins pareigūnas specialistas.

Komisijos pasiūlyme siūloma, kad PNR duomenys turėtų būti naudojami kovai su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, ypač narkotikų ir žmonių kontrabanda, ir jų prevencijai, t. y. tam tikslui, kurį pripažinti jūs, be abejonės, esate pasirengę. Turėčiau pasakyti ir tai, kad PNR gali būti naudingi kovojant su kitomis rimtų nusikaltimų rūšimis, kurios nėra susiję su organizuotų nusikaltimų pasauliu. Nepaisant to, proporcingumo dėlei pasiūlymą apribojome iki organizuoto nusikalstamumo.

Kai kurios valstybės narės mano, kad PNR duomenys galėtų bendrai būti naudojami kovojant su nelegalia imigracija, apsaugant visuomenės sveikatą ir didinant oro transporto saugumą. Kovoje su nelegalia migracija PNR būtų naudingi, nes remiantis jais, iš tiesų, duomenis parengti galima greičiau, nei naudojant API duomenis. Oro transporto saugumo srityje PNR gali būti naudingi, jei remiantis PNR sistema, atsirastų galimybė į orlaivį neįleisti nusikaltėlių ir potencialių teroristų, tačiau į Komisijos pasiūlymą nėra įtrauktos tokios galios.

Visuomenės sveikatos požiūriu PNR galėtų būti naudingi užkertant kelią galimai epidemijai. Jei sužinoma, kad keleivis užsikrėtė liga, kuri gali sukelti epidemiją, pasinaudojus PNR, galima informuoti visus kitus tuo lėktuvu skridusius žmones ir jiems patarti atitinkami elgtis. Šiuo atveju vėlgi Komisijos pasiūlyme nenuėita taip toli, nes trūko įrodymų dėl proporcingumo. Man gaila, kad negaliu su jumis visiškai sutikti, tačiau man atrodo, kad pasiūlyme nurodyti tikslai yra pakankamai tikslūs, kad būtų galima sukurti visų mūsų norimus teisinius saugiklius.

Jūs taip pat iškėlėte subsidarumo klausimą ir klausėte, ar reikėjo Europos iniciatyvos. Komisija mano, kad šis Europos Sąjungos pasiūlymas yra būtinas. Trys valstybės narės jau priėmė nacionalinius teisės aktus dėl PNR duomenų; keletas kitų valstybių narių jau naudoja PNR duomenis kitais būdais. Šių sistemų palyginimas atskleidžia daug skirtumų įpareigojimų nustatymo oro transporto vežėjams ir panaudojimo tikslų požiūriu.

Tokie skirtumai padaro keleivių gyvenimą sudėtingesniu ir, be abejo, sukelia problemų vežėjams. Todėl pasiūlymu ketinama suderinti vežėjų atsakomybę ir nustatyti taisykles valstybių narių vykdomam PNR duomenų panaudojimui. Be to, reikalaujama, kad PNR atitiktų mūsų duomenų apsaugos priemones.

Be to, šis pasiūlymas sudarys sąlygas veiksmingesniam policijos pajėgų bendradarbiavimui. Svarbiausia, Komisija mano, jog šiais mūsų laikais tarptautinis terorizmas ir nusikalstamumas kelia rimtą grėsmę ir kad reikia imtis šių priemonių sprendžiant minėtas problemas, tačiau būtina visapusiškai laikytis žmogaus teisių ir pagrindinių teisių.

Jūs taip pat iškėlėte klausimą dėl mūsų pasirinkto duomenų rinkimo decentralizuoto būdo, sakydama: „Iš tiesų, ar tai nebus tas atvejis, kad rinkdamiesi decentralizuotą sistemą, prarasime priežiūros galias?“. Konsultacijų su valstybėmis narėmis metu Komisija išnagrinėjo centralizuotos sistemos alternatyvas. Jas palyginus su decentralizuota sistema tapo aišku, kad PNR duomenų apdorojimui reikia naudoti informaciją, kurios šaltinis yra labai jautrus. Dėl šios priežasties valstybės narės nenorėjo dalytis tokia informacija per centralizuotą Europos PNR sistemą.

Teisybė, kad centralizuota sistema būtų ne tokia brangi ir turėtų tam tikrų pranašumų, tačiau dėl politinių priežasčių pasirinkome decentralizuotos sistemos alternatyvą. Duomenų apsaugos požiūriu, decentralizuota sistema taip pat sudaro sąlygas kiekvienai valstybei narei sukurti savus duomenų prieigos ir keitimosi jais saugiklius.

Baigdamas, gerb. Pirmininke, noriu atsipašyti, kad kalbėjau taip ilgai, tačiau tai yra svarbus klausimas, susijęs Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų su demokratijos priežiūros funkcijos vykdymu. Be abejo, Komisija žino, kad pasiūlymas bus tvirtinamas pagal konsultavimosi procedūrą. Komisija nori artimai bendradarbiauti su jumis, t. y. su Parlamentu. Procedūroje aktyviai dalyvaus nacionaliniai parlamentai, kadangi pasiūlymą svarsto arba svarstys dauguma nacionalinių parlamentų. PNR sistemoje dalyvaus duomenų apsaugos institucijos ir jos bus atsakingos už nepriklausomą šių sistemų priežiūrą.

Štai kodėl, gerb. S. in't Veld, pripažįstu, kad jūsų prieštaravimai yra rimti. Sąžiningai stengiausi kiek galima geriau į juos atsakyti. Nepaisant to, manau, kad šie Europos pagrindai yra naudingi, jei nenorime, kad visos valstybės narės imtųsi visiškai skirtingų PNR iniciatyvų ir rizikuotų nesilaikyti tam tikro duomenų apsaugos taisyklių skaičiaus.

Kalbant apie naudingumą, reikia pasakyti, kad iš tiesų privalome apibrėžti panaudojimą ir privalome didelį dėmesį skirti tinkamam šių duomenų panaudojimui, tačiau labai svarbu ir tai, kad kovojant su organizuotu nusikalstamumu mums būtina veikti efektyviau ir esu linkęs manyti, kad negalime praleisti progos pasinaudoti dar viena galimybe. Štai ką galiu pasakyti atsakydamas į jūsų pastabas, kurių klausiausi labai atidžiai.

Pirmininkas. – Norėčiau labai padėkoti pranešėjai už jos pristatymą ir išsamų paaiškinimą. Taip pat noriu informuoti pranešėją, kad nors dėl darbotvarkės sprendimą priima Europos Parlamentas, ją siūlo Pirmininkų sueiga. Priimant sprendimą dėl to, kur kiekvienas klausimas bus patalpintas, kartu nusprendžiama ir tai, dalyvaus Tarybos atstovas, ar ne. Pirmininkų sueigoje nebuvo jokio pasiūlymo šį klausimą nagrinėti kurią nors kitą dieną, o ne pirmadienį. Kaip taisyklė, Tarybos atstovai mūsų diskusijose pirmadieniais nedalyvauja. Todėl jei pranešėja turi kokių nors pastabų dėl šio klausimo, siūlau jas pateikti savo frakcijos vadovui, kuris galėjo pakeisti šią padėtį, tačiau taip nepadarė. Taigi, nors šiandien nedalyvauja joks Tarybos atstovas, tai nereiškia, kad yra negerbiamas Europos Parlamentas. Tokio nedalyvavimo priežastys yra procedūrinės.

Sophia in 't Veld (ALDE). – Pone pirmininke, noriu trumpai į tai atsakyti, nes manau, jog dalyvavimas yra mandagumo ir Tarybos politinio suinteresuotumo klausimas ir esu tikra, kad jie galėjo skirti vieną ministrą, kuris dalyvautų. Per pastaruosius du mėnesius turėjome diskusijų, kuriose Taryba dalyvavo, tačiau išvyko diskusijoms įpusėjus.

Manau, kad tai yra nepriimtina ir ne aš turiu apie tai informuoti savo frakciją. Mūsų Parlamento vadovai turi perduoti mūsų nepasitenkinimą Europos Sąjungai pirmininkaujančiai valstybei.

Pirmininkas. – Labai ačiū. Atkreipiau dėmesį į jūsų nepasitenkinimą, tačiau prašom visus savo nusiskundimus adresuoti savo frakcijos vadovui, kuris galėjo imtis veiksmų, kad šis klausimas būtų nagrinėjamas dalyvaujant Tarybos atstovui, tačiau taip nepadarė. Neuždaviau jokių klausimų pranešėjai, tačiau suprantu, kad ji pareiškė savo nepasitenkinimą.

Philip Bradbourn, PPE-DE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, be abejonės, keleivių vardų įrašai nėra naujas aviacijos saugumo sumanymas. Jau daug kartų anksčiau šis Parlamentas diskutavo dėl jo trūkumų ir naudos.

Kalbant bendrai, man didžiausią susirūpinimą kelia – nežiūrint to, ar sistema yra sukurta tarp JAV, Kanados, Australijos ar vien tik ES pagrindų sistema – tokie klausimai: kas naudos tuos duomenis, kam jie bus naudojami ir kaip jie bus apsaugoti? Mano nuomone, PNR sistemos yra vertingas kovos su terorizmu įrankis, tačiau privalome užtikrinti, kad sistema netaptų dar vienu įrankiu, skirtu saugoti duomenis apie piliečius. PNR tikslas turėtų būti kova su terorizmu ir turiu pasakyti – man labai gaila taip sakyti – kad savo įžanginėje kalboje Komisijos narys neįtikino manęs, kad bus nustatytas tikslo apribojimas, kurio mes visi siekiame. Tikslas turėtų būti ribojamas iki organizacijų, kurių uždavinys yra kova su terorizmu. Kovos su terorizmu priemonės negali tapti visų asmens duomenų rinkimo sistemos pateisinimu. Iš esmės, privalome užtikrinti, kad tokios sistemos bus naudojamos tam, kam jos skirtos, t. y. padės saugumo tarnyboms ir bus nukreiptos į didžiausią grėsmę keliančius asmenis.

Džiaugiuosi dėl PNR sistemų, kaip vienu iš mūsų kovos su terorizmu būdų, tačiau taip pat manau, kad turime būti lankstūs derėdamiesi su trečiosiomis šalimis. Privalome atsižvelgti į svarbų ES piliečių duomenų apsaugos klausimą ir tai, ar – ir koku būdu – tokie duomenys perduodami kitiems.

Taigi raginu šį Parlamentą į PNR žiūrėti rimtai, kaip į pasaulinės priemonės, skirtos apsaugoti mūsų padanges, dalį. Jei mes šią priemonę naudosime proporcingai ir sumažinsime netinkamo panaudojimo galimybes, PNR bus gyvybiškai svarbi priemonė, padedanti apsaugoti nekalta keleivį ir sužlugdyti potencialų teroristą. Baigdamas noriu pasakyti, ką kartoju nuolat: tokios sistemos man leistų jaustis saugesniam, kai esu 35 000 pėdų aukštyje.

Roselyne LeFrançois, *PSE frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, šiandien diskutuojame dėl dviejų susijusių klausimų: Europos Sąjungos ir Australijos susitarimo dėl keleivių duomenų įrašų (PNR) perdavimo ir dėl Europos PNR sistemos sukūrimo. Su Australija pasiektas susitarimas mums atrodo daug priimtinesnis už su kitomis ne ES valstybėmis sudarytus susitarimus. Ypač džiugina tai, kad duomenys bus anonimiški ir kad duomenų perdavimui ir tolesniam naudojimui nustatyti apribojimai.

Taip pat labai džiaugiamės dėl to, kad Australijos valdžios institucijos pritarė, jog yra neverta rinkti jautrių duomenų, pvz., apie lengvatas maistui. Tačiau vis dar yra tam tikrų aspektų, keliančių mums susirūpinimą, nes nelabai gerai apibrėžtas tikslas, kuriam minėti duomenys gali būti naudojami. Be to, mūsų nuomone, duomenų saugojimo laikas yra per ilgas ir reikalaujama per daug duomenų.

Galiausiai manau, kad yra gyvybiškai svarbu aiškiau apibrėžti duomenų apsaugą, kuri bus taikoma Europos piliečiams. Taip pat raginame Tarybą ir valstybes nares įdiegti demokratinę kontrolę, t. y. prieš užbaigiant susitarimus, įtraukti Europos Parlamentą.

Susitarimo su Australija metu kilusios problemos atskleidė problemas, su kuriomis susiduriame kurdami Europos PNR sistemą. Negalime būti patenkinti tuo, kad pildome ne ES valstybių prašymus. Europos Sąjunga turi rodyti pavyzdį ir tęsti savo tradicinę piliečių privataus gyvenimo apsaugą. Atsisakome Europos Sąjungos atveju paprasčiausiai patvirtinti susitarimą dėl PNR, identišką pasirašytajam su Jungtinėmis Valstijomis. Mums reikia viešų diskusijų, kad įsitikintume, ar PNR duomenų panaudojimas yra tikrai naudingas ir jei taip, tai kokiomis sąlygomis.

Sarah Ludford, *ALDE frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, kaip suprantu atsirado nauja Tarybai pirmininkaujančiai valstybei taikoma taisyklė – pirmadieniais jie nepasirodo! Kadangi į Strasbūrą atvykstu tik protestuodama, labai norėčiau, kad tokia taisyklė būtų taikoma ir man.

Kaip sakė pranešėja, PNR duomenų naudojimo schemos yra neaiškios ir teisiškai nesaugios, todėl kyla rizika, kad atrodysime kaip sekimo valstybė žiūrinti savų tikslų. Man ypač didelį susirūpinimą kelia duomenų gavimo praktika ir elgesio ir tapatybės nustatymas. Nė nekalbant apie teisėtumo ir veiksmingumo klausimus, nerimauju dėl to, kad nutiks asmeniui, kuriam bus nuspręsta skirti dėmesį.

Taip gali nutikti, pavyzdžiui, vien tik dėl to, kad asmuo turi pažįstamų, kuriais domisi policija. Komisijos pirmininko pavaduotojas J. Barrot sako, kad teisėsaugos veiksmų negalima imtis, remiantis vien tik automatine atranka, tačiau kas bus, jei kas nors bus išskirtas kaip galintis kelti susidomėjimą? Turime būti visiškai užtikrinti, kad vėliau tokie pėdsakai bus ištrinti.

Dalijantis duomenimis ir juos saugant negalima atmesti ir blogos lemties ir atsitiktinumo rizikos, kaip tai nutiko Maherui Arrarui, kuris buvo sulaikytas JFK oro uoste ir buvo kankinamas septynis mėnesius.

Kathalijne Maria Buitenweg, *Verts/ALE Group frakcijos vardu*. – (NL) Pone pirmininke, norėčiau pareikšti savo pastabas dėl P. Bradbourno pasisakymo. Neesu prieš keleivių duomenų įrašus (PNR) *per se*, nors susidaro panašus išpūdis. Svarbu yra tai, ir dėl to aš visiškai pritariu pranešėjai, kad reikia labai atidžiai žiūrėti, kaip galima geriausiai panaudoti šią priemonę ir kaip iš tiesų yra apibrėžtas naudingumas ir poreikis.

Čia norėčiau Komisijai pateikti kitą pasiūlymą. Komisijos narys J. Barrot teigė, kad jam labai patiktų dirbti su Europos Parlamentu, ir dėl to džiaugiuosi, tačiau kalbant apie naudingumą ir poreikį dar turime ką nuveikti ir, mano manymu, būtent šie klausimai yra svarbiausi diskusijose tarp Komisijos, Tarybos ir Parlamento šia tema.

Komisijos nary, sakėte, kad turite visą krūvą vertinimų, kurie rodo aukštą naudingumo lygį. Kiek sužinojau perskaitęs medžiagą šia tema, daugiausia informacijos teikiama apie migraciją ir sprendžiamos kitos problemos, tačiau, kiek žinau, tai neduoda jokios naudos kovai su terorizmu. Tačiau džiaugiuosi, kad tai aptariame kartu.

Todėl siūlau atlikti tyrimą: kardu susėdę nustatytume tyrimo objektą ir gavę tyrimo rezultatus juos nuodugniai aptartume. Iš principo mes nesame nusistatę prieš PNR principą, tačiau norime, kad įrašai būtų apdorojami atsargiai, laikantis mūsų privatumo politikos principų. Tikiuosi, kad norite tam pritarti. Gal galėtume pareikšti savo nuomonę apie tai?

Kalbant apie jūsų susitarimą su Australija, reikia pasakyti, kad jis gali būti parengtas geriau už kitus susitarimus, pvz., lyginant su susitarimu su Jungtinėmis Valstijomis, tačiau noriu paklausti štai ko: kokie dar susitarimai yra rengiami? Ką tik sakėte, kad nepaisant nieko, jokie duomenys negali patekti į represinių institucijų rankas. Todėl galiu daryti prielaidą, kad mes niekada nesiderėsime su Rusija ar Kinija. Ar galėtumėte tai patvirtinti

ir galbūt mums pateikti sąrašą valstybių, su kuriomis vyksta derybos, nes kitaip apie tai vėl sužinosime tik praėjus keliems mėnesiams po fakto?

Giusto Catania, GUE/NGL frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos narys J. Barrot savo pasisakymu neįtikino mane, kad naudojant PNR duomenis galima gauti apčiuopiamą naudą. Vis dar nėra aiškių įrodymų, kad tokie duomenys gali tikrai prisidėti prie kovos su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu.

Tiesą pasakius, karštingai stengiantis nustatyti įtariamus teroristus, visi tapo įtariamaisiais. Manau, kad reikia išsiaiškinti tam tikrus aspektus dėl duomenų, kurie bus surinkti, naudojimo ir tvarkymo būdo. Nes mes dažnai matome – iš mūsų turimos informacijos – abejotiną ir neatsargią veiklą, kai duomenys dažnai siunčiami iš rankų į rankas ir ne visada perduodami teisingai.

Mano nuomone, toks noras prievarta išgauti informaciją nepadedą apsaugoti mūsų duomenų. Netinkamas pirmenybės suteikimas saugumui laisvės atžvilgiu dažnai lėmė mūsų teisių apsaugos panaikinimą.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Pone pirmininke, noriu kalbėti apie susitarimą su Australija ir pasveikinti S. in 't Veld su jos puikiai atliktu darbu rengiant pranešimą. Taip pat noriu pasveikinti J. Barrot su Europos Komisijos sėkmingai atliktomis derybomis. Susitarimas su Australija iš esmės yra teigiamas. Tai yra geras pavyzdys, kaip nuo pradinių diskusijų PNR klausimu buvo nueitas visas ilgas kelias. Europos Parlamentas manė, kad negalima perduoti PNR duomenų, jei nebus pateiktos garantijos, kad tie duomenys bus tinkamai apsaugoti ir bus laikomasi galiojančių Bendrijos taisyklių.

Šiuo susitarimu atsižvelgiame į daugumą mums susirūpinimą kėlusius aspektų ir užtikrinama tinkama duomenų apsauga: pirma, dėl to, kad Australijos teisė apsaugos Sąjungos piliečių privatumą; antra, dėl to, kad planuojama sistema užtikrins, jog asmenys, nepriklausomai nuo jų pilietybės ar gyvenamosios šalies, galės pasinaudoti savo teisėmis ir naudotis konfliktų sprendimo priemone, netgi įskaitant galimybę sustabdyti duomenų siuntimą, jei duomenų apsaugos institucijos pažeidžia susitarimą; trečia, dėl to, kad nustatytas įpareigojimas dėl bendro persvarstymo, dalyvaujant duomenų apsaugos institucijoms ir ketvirta, dėl to, kad jautrių duomenų atveju mane džiugina tai, kad mutinė aiškiai nurodė, kad jie nenori ir jiems nereikia jautrių duomenų. Sutinku su S. in 't Veld, kad tai yra geras pavyzdys kitoms valstybėms.

Tačiau, gerb. J. Barrotai, galiu tik apgailestauti, kad nei Taryba, nei Komisija nesilaikė savo plenarinės sesijos metu duoto pažado šiuo klausimu artimai bendradarbiauti su Europos Parlamentu. Girdėjau, kaip J. Barrot sakė, jog taip nebus ateityje, tačiau, tiesą pasakius, turime dar vieną susitarimą, kuris pasiektas neinformavus Parlamento nei kai buvo tvirtinami įgaliojimai, ar sudaromas susitarimas. Gyvybiškai svarbu, kad sudarant tokį tiesioginį poveikį pagrindinėms piliečių teisėms turintį susitarimą, būtų užtikrintas demokratinis teisėtumas. To nepasieksime, jei susitarimą vertinsime *a posteriori* ir pritarimą turės duoti tik nacionaliniai parlamentai, nes kaip Komisijos narys žino, tokia nacionalinė priežiūra vykdoma tik dešimtyje iš dvidešimt septynių valstybių narių.

Tikimės, kad kol įsigalios Lisabonos sutartis ir Europos Parlamentas galės būti sąžiningai įtrauktas į PNR susitarimų persvarstymo procesą, bus išlaikytas bent sąžiningo institucijų bendradarbiavimo principas. Toks yra mano prašymas.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Pone pirmininke, kalbėdamas apie Europos PNR, Komisijos nary, jūs pasakėte šokiruojantį teiginį: sakėte, kad savo pasiūlyme atsisakote prašyti informacijos apie į Europą vykstančius užsienio keleivius, kai ta informacija yra susijusi su nelegalia imigracija arba ligomis, nes manote, kad tokios rūšies informacija būtų neproporcinga.

Tai kodėl jūs pasirašėte susitarimą su Jungtinėmis Valstijomis, pagal kurį būtent tokia informacija apie Europos piliečius teikiama JAV administracijai? Iš esmės jūs pripažinote, kad Europos ir Amerikos susitarimas yra Europos proporcingumo teisę pažeidžiantis susitarimas.

Be to, pateikėte dar vieną netikslumą: keletą kartų pakartojote, jog PNR duomenys yra naudingi, neparodant kaip. Tačiau pagal Europos teisę yra būtina, kad tokie duomenys būtų reikalingi, o ne tik naudingi. Jei pasikeitė Europos teisė, tai mus informuokite, o jei nepasikeitė – privalote įrodyti, kad PNR yra reikalingi, o ne tik naudingi.

Australijos klausimu noriu pasakyti, kad koks tikslas yra mums diskutuoti apie susitarimą su Australija dėl PNR, jei tas susitarimas jau pasirašytas ir užantspauduotas. Tai nėra teorinis klausimas. Kaip žinote, Jungtinių Valstijų atveju, dar nespėjus nudžiūti rašalui nuo PNR susitarimo, Jungtinės Valstijos ėmė spausti atskiras Europos valstybes, kad šios teiktų netgi dar daugiau duomenų, nei yra nustatyta PNR susitarime, už tai

siūlydamos įtraukti tas valstybes į įžymią vizų panaikinimo programą. Tokia informacija ir tokie asmens duomenys buvo reikalaujami nesilaikant nors ir labai silpno, bet vis tik galiojančio, PNR susitarimo apribojimų.

Prieš dvi dienas prašmatnios ceremonijos metu Prezidentas G. Bush įtraukė į programą šešias Europos valstybes, tačiau pareiškė, kad neįtrauks kitų šešių valstybių, įskaitant Graikiją. Aiškus spaudimas tam tikroms Europos valstybėms priimti sąlygas, kurios neatitinka tų valstybių konstitucijos ar teisės aktų, arba dar blogiau – pakeisti savo užsienio politiką pagal trečiosios šalies norą – štai ką mes matėme Graikijos atveju ir Komisija privalo nedelsdama visa tai ištirti, be to, reikalingas ir Tarybos, kurios, deja, jos pačios gėdai, šiandien čia nėra, įsikišimas ir denonsavimas.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Būdas, kuriuo bandoma rinkti asmens duomenis siekiant užkirsti kelią galimoms problemoms ar asmeniniams incidentams (kaip J. Barrot sakė: „kova su terorizmu, rimtais nusikaltimais... dalykai, kurie įvyks, o ne dalykai, kurie jau įvyko“) yra akivaizdus žmogaus teisių pažeidimas, jau nekalbant apie šios srities teisės aktų, susijusių su asmens duomenų apsauga ir laisvu tokių duomenų platinimu, nesilaikymą.

Manome, kad kai kas nors sprendžia už kitą asmenį, tai arba nuo pat pradžių turėtų būti pripažįstama žmogaus teisių pažeidimu, arba turi būti sutarta, kad toks asmuo turi duoti savo sutikimą ir tik jei nebus keliamas joks pavojus kitų saugumui. Tokia mūsų diskusijose siūloma viduramžių pilies tipo strategija prieštarauja oro uostuose naudojami strategijai, kur taikomos atviros saugumo sistemos.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sprendimas dėl registro, kuriame būtų asmens duomenys, sukūrimo skrydžių iš ES atveju apima ir tokių duomenų perdavimą trečiosioms šalims, su kuriomis Europos Sąjunga pasirašė susitarimus dėl asmens duomenų apsaugos. Komisijos nary, minėjote, kad kai kurios valstybės narės jau įgyvendino specialius nacionalinius teisės aktus. Labai svarbu, kad tokie teisės aktai būtų priimami demokratiiniu būdu, t. y. dalyvaujant nacionaliniams parlamentams.

Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad tokie vienos valstybės teisės aktai daro poveikį kitos valstybės narės piliečiams. Pavyzdžiui, į Australiją norintis nuskristi Rumunijos pilietis turi skristi tarptautiniu maršrutu, einančiu per kitą valstybę narę, taigi Rumunijos pilietis turi žinoti tos valstybės teisės aktus ir – labai svarbu – turėtų duoti savo sutikimą dėl jo ar jos asmens duomenų rinkimo ir apdorojimo. Kiek žinau, pagal komitologijos procedūrą Europos Parlamentas turėtų dalyvauti susitarimuose, kuriuos Komisija pasirašo su trečiosiomis šalimis šioje srityje.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) Pone pirmininke, norėčiau pateikti dvi trumpas pastabas. Pirma, norėčiau paprašyti mūsų Komisijos nario Vidaus reikalų ministrams perduoti šiandien kartojamą susirūpinimą. Mums buvo pasakyta, kad PNR duomenys suteikia galimybių kovoti su nusikalstamumu. Iš teisų, daug kas šiame Parlamente tai patvirtino. Tačiau mums susirūpinimą kelia štai kas, ar tai yra proporcinga? 10 metų saugome milijonus, netgi milijardus įrašų, kurie galbūt panaudojami tik keletui atvejų. Ar tai proporcinga? Šis klausimas rūpi mums visiems.

Kitas dalykas, kurį noriu pasakyti, yra tai, kad nesuprantu, kodėl kalbame apie Europos PNR sistemą. Turimame pasiūlyme kalbama ne apie Europos PNR sistemos, o apie 27 nacionalinių PNR sistemų vystymą. Jei valstybės narės turi tokį didžiulį poreikį šiai priemonei, kad galėtų kovoti su nusikalstamumu, tai siūlytume Vidaus reikalų ministrams eiti į savo nacionalinius parlamentus ir tą priemonę aptarti ir įgyvendinti ten. Diskusijos dėl bendrų duomenų standartų yra vienas dalykas, o privalomų tikslų nustatymas Teisingumo ir vidaus reikalų tarybai yra kas kita. Asmeniškai manau, kad Vidaus reikalų ministrai nesugebėjo šio reikalo „prastumti“ namie nacionaliniu lygmeniu ir nuolat tai bando padaryti per Tarybą. Todėl privalome pasakyti „ne“.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Gerb. Komisijos nary J. Barrotai, džiaugiuosi, kad turiu galimybę diskutuoti šiuo klausimu su jumis, nors Jūs jau nebesate Komisijos narys transportui. Nepaisant to, man liko daug gerų prisiminimų apie darbą su jumis tuo laikotarpiu. Tačiau keitimosi duomenų klausimu, noriu priminti mūsų diskusijas Transporto ir turizmo komitete, kai svarstėme keleivių saugumo ir asmens duomenų apsaugos, siekiant užkirsti kelią tokių duomenų patekimui į netinkamas rankas, klausimus. Tai yra labai svarbūs klausimai. Būtent todėl manau, kad duomenų skleidimas, aplinkybės, duomenų gavėjai, prieinamumo principas ir tikslai turėtų būti labai svarbūs šio susitarimo aspektai.

Dirbdami su Jungtinėmis Valstijomis esame itin jautrūs. Žinome, kokia svarbi ši šalis yra. Tačiau noriu jus patikinti, kad mes, europiečiai, dažnai esame verčiami jaustis nepatogiai oro uostuose. Privalome to nepamiršti. Ačiū.

Luis de Grandes Pascual (PPE-DE). – (ES) Pone pirmininke, Komisijos nary, terorizmas ir rimti organizuoti nusikaltimai yra pasaulinis reiškinys. Todėl kovos su šiais reiškiniais priemonės turi būti proporcingos ir veiksmingos.

Atidžiai klausiausi pateiktų atsakymų į klausimus. Tie atsakymai nebuvo visiškai teisingi: iš tiesų, reikia reikalauti garantijų ir tai yra jautrus klausimas. Tačiau tiesa yra ir tai, kad yra visiškai nedovanotina teikti visuotinį ir suderintą atsakymą.

Nesusię su terorizmu žmonės yra labiau susirūpinę dėl asmeninių garantijų. Man susirūpinimą kelia asmeninės ir kolektyvinės garantijos. Yra gyvybiškai būtina, kad pradėtume ten, kur galime. Jei turime pradėti nuo oro transporto, nes oro transporto vežėjai jau turi tokius duomenis, tuomet tai ir yra ta vieta, nuo kurios turime pradėti.

Mes reikalausime garantijų, įvertinsime apimtį ir pradėsime nuo tarptautinio transporto. Tačiau reikėtų pažymėti, kad vėliau pereisime prie vietinio transporto, nes labai dažnai būna, kad teroristai ateina ne iš užsienio, bet yra užaugę toje pačioje valstybėje. Paklauskite Jungtinių Valstijų ir visų kitų valstybių, nes būtent taip yra ir būtent taip mes turėsime elgtis ateityje.

Jacques Barrot, Komisijos narys. – (FR) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti visiems kalbėjusiems Parlamento nariams ir galiu jus užtikrinti, kad tikrai dalyvausiu šią savaitę vykšančioje Taryboje ir informuosiu ją apie jūsų pateiktas pastabas.

Pirmiausia norėčiau jums priminti, kad manome, jog negalima ignoruoti PNR sistemos naudos kovai su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu. Keletas iš jūsų tai atvirai pripažino. Taigi, negalime veikti be šios PNR sistemos ir turiu pasakyti, kad už kovą su organizuotu nusikalstamumu atsakingas Komisijos narys nenori nenaudoti naudingų išteklių. Tačiau, kartu privalome šią sistemą naudoti tinkamai ir čia visiškai su jumis sutinku: tikslas ir proporcingumas yra labai svarbūs. Turime laikytis tikslo ir – kaip sakė S. In 't Veld – tikslas turi būti tiksliai nustatytas ir užtikrintas proporcingumas. Turiu atsakyti į vieną S. Lambrinidiso, kuris kalbėjo labai karštai, iškeltą aspektą: Jungtinių Valstijų ir Europos susitarimo tikslas yra kova su terorizmu ir nusikalstamumu ir taškas. Taigi pirmiausia turime užtikrinti proporcingumą ir tikslą.

Gerb. S. Ludford, labai palankiai vertinu tai, ką daugelis iš jūsų sakėte apie poreikį užtikrinti, jog panaudojus duomenis tikslui, kuriam jie buvo surinkti, duomenys nebebūtų laikomi. Jūs esate visiškai teisi sakydama, kad privalome išvengti bet kokio saugojimo, dėl kurio gali atsirasti pagrindinių teisų prasme nepriimtino panaudojimo atvejų.

Dabar norėčiau pakalbėti apie demokratinę kontrolę, pirmiausia derybų su ne ES valstybėmis požiūriu. Turėtume nepamiršti, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos 24 ir 38 straipsniuose teigiama, jog derybas vykdo pirmininkaujanti valstybė ir jai padeda Komisija, jei reikia. 24 straipsnyje nėra įpareigojimo Tarybai informuoti Parlamento ar su juo konsultuotis, todėl pati pirmininkaujanti valstybė sprendžia ar reikia informuoti Parlamentą apie derybų eigą. Taigi Komisija, pasikonsultavusi su pirmininkaujančia valstybe ir jei yra tam tinkamos aplinkybės, gali informuoti Parlamentą apie su tokiais klausimais susijusius pokyčius. Norėčiau jus užtikrinti, kad šiuo metu jokia ne ES valstybė nesikreipė dėl PNR derybų, taigi padėtis yra aiški. Jei taip nutiks, aš, kaip naujas Komisijos narys šioje srityje, pradėdamas naujas derybas būtinai paprašysiu pirmininkaujančios valstybės leidimo informuoti atitinkamą Parlamento komitetą apie derybų būklę. Noriu jums dėl to išsipareigoti.

Trečia – apie tai kalbėjo M. Weber – taip yra 27 nacionalinės sistemos, tačiau šios sistemos nėra pernelyg skirtingos ir šiuo klausimu buvo konsultuotasi su nacionaliniais parlamentais. Kiek žinau, nacionaliniai parlamentai turėjo galimybę pareikšti savo nuomones ir atsiųsti mums savo pastabas. Gerb. Pirmininke, gerai suprantu, kad atsakiau ne į visas pastabas, tačiau į kai kurias gerai pagrįstas pastabas bus atsižvelgta. Mano įsitikinimu, jei leisite, negalime – čia aš tiesiog tęsiu diskusijas – atsisakyti išteklių, jei tas išteklius gali būti naudingas. Buvo pasakyta, kad toks veiksmingumas nėra parodytas. Nors tai ir yra tiesa, vis tik buvo pateikta tam tikrų įrodymų, ir, kaip sakiau anksčiau, uždarame posėdyje pateiktoje informacijoje buvo nemažai liudininkų, kurie teigė, kad PNR sistema gali būti naudinga. Aš ir toliau esu tikras, kad ši sistema gali būti labai naudinga kovoje su organizuotu nusikalstamumu.

Esant tokiai padėčiai, yra būtina laikytis tikslų. Turime išvengti duomenų saugojimo, todėl mums reikia pakankamai griežtos kontrolės. Būtent todėl – kaip sakiau pabaigoje – mano nuomone, turime įtraukti visas duomenų apsaugos institucijas. Ketvirtadienį dalyvavau daugumos už duomenų apsaugą Europoje atsakingų įstaigų surengtame posėdyje ir man susidarė įspūdis, kad šiuo metu valstybės narės iš tiesų vis labiau nori patikėti duomenų apsaugos uždavinį nepriklausomoms institucijoms, kurių balso tikrai bus klausoma.

Štai ką norėjau pasakyti diskusijų pabaigoje, kurios man buvo labai įdomios ir naudingos ir apie kurias pranešiu valstybėms narėms ir jų ministrams. Įsipareigoju tai padaryti.

Sophia in 't Veld, pranešėja. – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos nariui už jo atsakymą ir labai džiaugsiuosi, galėdama atsisėsti ir su juo aptarti viską išsamiai. Trumpai grįšiu prie tikslo klausimo, nes yra daug nesusipratimų apie tai, ką galima padaryti su PNR duomenimis ir ko – ne. PNR duomenys yra prieinami jau dabar, šiandien – be ES PNR schemos – tam užtenka orderio ir tinkamos priežasties. Tačiau poreikis tolesnėms neribotoms galioms nebuvo įrodytas. Taigi aš nekeliu klausimo dėl pačių PNR naudingumo, aš keliu klausimą dėl tokio masinio rinkimo ir automatinės analizės naudingumo.

Nesu vienintelė taip mananti – esu geroje kompanijoje. Tokią pat nuomonę turi duomenų apsaugos institucijos, tačiau jos yra ignoruojamos. Tą patį mums pasakoja oro transporto vežėjai. Tą patį mums sako oro uostų saugumo ekspertai ir noriu jums pacituoti ištrauką iš ataskaitos, kurią užsakė JAV saugumo departamentas – mielai jums pateiksiu šią citatą. Ataskaitoje teigiama: „automatinis teroristų nustatymas per duomenų rinkimą ar kokią kitą žinomą metodiką yra nepagrįstas, kaip tikslas“. Ne aš tai sukūriau. Tai yra saugumo ekspertai, kuriuos nusamdė JAV saugumo departamentas.

Kaip ir sakėte, Komisijos nary, įrodymų apie naudingumą yra, tačiau apie naudingumą kovojant su narkotikų kontrabanda ir nelegalia migracija. Galbūt tai jus ir stebina, tačiau iš principo aš neprieštarauju PNR duomenų naudojimui netgi šiems tikslams. Tačiau turime labai tiksliai apibrėžti tikslus, kad užtikrintume proporcingumą už užtikrintume tinkamus teisinius saugiklius.

Norėčiau užbaigti pateikdama asmeninį pastebėjimą. Esu labai nusivylusi dėl būdo, kuriuo jau penkerius metus mes diskutuojame apie PNR, o Taryba ir Komisija lekia pirmyn kaip nesulaikomas traukinys. Noriu pasakyti savo kolegoms ES piliečiams airiams – jei pritariate mano troškimui sustabdyti tokį nedemokratišką ir neskaidrų sprendimų priėmimą, pasakykite „taip“ naujai ES sutarčiai.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks trečiadienį.

16. Programa „Erasmus Mundus“ (2009–2013) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – M. De Sarnezo pranešimas (A6-0294/2008) Kultūros ir švietimo komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo sukuriamas aukštojo mokslo kokybės gerinimo ir kultūrų tarpusavio supratimo skatinimo bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis programa (Erasmus Mundus) (2009–2013 m.). [COM(2007)0395 – C6-0228/2007 – 2007/0145)COD]]

Marielle De Sarnez, pranešėja. – (FR) Pone pirmininke, ši vakarą diskutuojame dėl programos „Erasmus Mundus“ 2009–2013 m., dėl kurios galiausiai pasiekėme susitarimą su Taryba. Todėl dabar įmanoma, kad programa įsigalios nuo 2009 m. sausio mėn. ir ims teikti naudą studentams nuo rugsėjo mėn. prasidėsiančių mokslo metų pradžios. Norėčiau padėkoti visiems savo kolegoms nariams, kurie buvo Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Moterų teisės ir lyčių lygybės komiteto, Biudžeto komiteto, Vystymosi komiteto ir Užsienio reikalų komiteto nuomonių referentais, bei savo kolegoms Kultūros ir švietimo komitete ir, be abejo, padėkoti Europos Komisijai. Taip pat norėčiau padėkoti „Erasmus Mundus“ asociacijos prezidentui ir vykdančiosioms agentūroms, kurios galėjo mums padėti pasidalydamos savo žiniomis ir, svarbiausia, patirtimi.

Praėjus beveik penkeriems metams po programos „Erasmus Mundus“ patvirtinimo, esu laiminga, galėdama jums pristatyti šią antros kartos programą, kurios tikslas ir toliau yra Europos aukštojo mokslo kokybės skatinimas, sudarant sąlygas patiems talentingiausiems studentams iš ne ES valstybių ir iš Europos dalyvauti aukšto lygio bendrose programose bent trijuose universitetuose ir naudotis aukštos kokybės priėmimu ir svariomis stipendijomis.

Ankstesnės programos skaičiai kalba patys už save: 2004–2008 m. buvo atrinkti ir patvirtinti 103 magistrantūros kursai, daugiau nei 6 000 studentų gavo „Erasmus Mundus“ stipendijas, daugiau nei tūkstantis mokytojų iš ne ES valstybių buvo atvykę į Europos universitetus ir iš viso dalyvavo daugiau nei 400 Europos ir ne Europos aukštojo mokslo įstaigų.

Naujoji programa apima tris veiksmus. Pirmuoju veiksmu programa atveriamą doktorantams ir sudaromos sąlygos Europos studentams taip pat gauti stipendijas, nors ir mažesniame lygyje. Antrasis veiksmas yra išimtinai skirtas partnerystei su ne ES šalių aukštojo švietimo institucijomis, o trečiasis veiksmas apima

informavimo kampaniją, kuri bus vykdoma tarptautiniu lygiu. Programos biudžetas yra 950 mln. EUR. Palyginimui galiu pasakyti, kad pirmosios programos biudžetas buvo 230 mln. EUR.

Parlamentas pateikė ypač svarbių svarių programos patobulinimų, kuriuos norėčiau pabrėžti, kad tam tikra prasme būtų galima jums padėkoti. Pirmasis patobulinimas yra tai, kad dabar studentų atrankos kriterijai bus akademinės kompetencijos kriterijai ir tą patį galima pasakyti ir apie partnerystes. Antra, bus paisoma geografinio paskirstymo kriterijaus, siekiant kiek galima geriau suderinto atstovavimo. Trečia, bus laikomasi vyrų ir moterų lygybės ir nediskriminavimo principų. Ketvirta, yra būtina pašalinti administracines kliūtis ir procedūras, ypač susijusias su vizomis. Valstybės narės privalės imtis reikalingų veiksmų, kad palengvintų vizų išdavimą studentams ne iš ES valstybių, kurie keliaus į valstybes nares. Šiam klausimui skyrėme didelę svarbą, nors dėl jo ir buvo sunkoka susitarti mūsų derybose su Taryba.

Be to, priimančiuose universitetuose bus skatinamas užsienio kalbų mokymasis. Doktorantūra apims įstaigas bent trijose skirtingose Europos valstybėse. Taip bus pasiekta didelė tyrimo sričių ir tezių įvairovė ir bus sudarytos daug didesnės įvairesnio judumo galimybės. Stipendijos bus geriau pritaikytos ir bus atsižvelgiama į stojimo mokestį ir numatomas studijų išlaidas. Buvo dirbama artimai bendradarbiaujant su Danijos nuolatine atstovybe ir Danijos švietimo ministerijos ekspertu dėl stojimo mokesčio ir tai leido pasiekti visiems mums priimtina kompromisą. Bus skatinamos viešos – privačios partnerystės su universitetais ir specialus dėmesys bus skirtas „protų nutekėjimo“ problemai. Pagal 2 veiksmo pagrindus lėšos bus nukreiptos ir naudojamos pagal vystymosi ir išorės santykių priemonių tikslus. Universitetuose prieinama informacija bus aiškesnė. Galiausiai įvertinimo ataskaita, kuri turi būti parengta po dvejų metų, bus išsamesnė ir bus pateikta informacija pagal veiksmų ir geografinių sričių pjūvius.

Ponios ir ponai, išvada yra tokia: „Erasmus Mundus“ yra puiki programa ir šiais sunkiais laikais ji padeda kurti teigiamą Europos įvaizdį. Todėl tikiuosi, kad Parlamentas ją patvirtins ir patenkins daugelio studentų, akademikų ir tyrėjų Europoje ir visame pasaulyje norus.

Ján Figel', *Komisijos narys.* – Pone pirmininke, džiaugiuosi šiandien būdamas čia ir dar kartą pareiškiu padėką už stiprų politinį pritarimą švietimo darbotvarkei, t. y. antrajai programai „Erasmus Mundus“ ateinantiems penkeriems metams. Manau, kad pasiekus susitarimą pirmojo svarstymo metu iš tiesų bus patvirtinta tokia parama.

Ypač norėčiau padėkoti pranešėjai Mariellai De Sarnez ir kultūros ir švietimo komitetui, bei kitiems komitetams, ypač Užsienio reikalų komitetui ir Vystymosi komitetui, kaip tvirtesnio bendradarbiavimo partneriams.

Kaip sakė pranešėja, tai yra pasaulinės klasės programa. Ji skatina tarpkultūrinį supratingumą ir žmonių ryšius, nes nuo programos pradžios sudaryta daugiau nei šimtas Europos jungtinių magistrantūros programų. Buvo suteikta daugiau nei 7 000 stipendijų studentams ir akademikams. Ir manau, kad esant didesniam biudžetui, kaip buvo minėta – ir ypač ačiū už tai Parlamentui ir Tarybai – galėsime patenkinti augantį poreikį ir entuziazmą šios programos atžvilgiu. Antrame programos etape bus tęsiami esami veiksmai bei bus naujovių. Yra naujų elementų, nes tai reiškia programos apimties išplėtimą iki doktorantūros lygmens; tai reiškia, kad trečiųjų šalių universitetai galės dalyvauti jungtinėse programose; bus teikiamos visapusiškos stipendijos Europos studentams, kad jie galėtų tęsti mokslus jungtiniuose magistrantūros ir doktorantūros kursuose.

Kaip jau sakėme, programos „Erasmus Mundus“ Išorės bendradarbiavimo langai arba kitaip Bendradarbiavimo langai patenka į vieną namą arba po vienu stogu. Bus tęsiamos pagal šį veiksmą finansuojamos partnerystės: bus sudarytos sąlygos perduoti praktinę patirtį ir vykdyti studentų ir profesorių mainus visuose aukštojo mokslo lygiuose. Be abejo, partnerystėmis ir toliau bus atsižvelgiama į susijusių valstybių poreikius ir prioritetus ir taip bus prisidedama prie tų valstybių vystymo.

Baigdamas noriu pasakyti, kad iš tiesų esu patenkintas, kad Parlamentas ir Taryba galėjo paremti mūsų pasiūlytą programos struktūrą, taip pat džiaugiuosi dėl vertingo indėlio į vizų, nepalankioje padėtyje esančių grupių ar minimalių reikalavimų naujiems doktorantūros kursams klausimus.

Norėčiau baigti pasveikindamas Parlamentą su puikiai atliktu darbu, nes darbas lengvas nebuvo. Mes, Komisija, visiškai pritariame pasiektam susitarimui, kuriame atsižvelgta į kompromisinius pakeitimus, kuriuos pateikė M. De Sarnez, D. Pack, L. Novak, C. Prets ir H. Trüpel. Kai tik bus užbaigta oficiali teisėkūros procedūra, paskelbsime kvietimą teikti pasiūlymus, kad užtikrintume sklandų dabartinių kursų tęstinumą ir naujų programų atranką.

Samuli Pohjamo, *Užsienio reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (FI) Pone pirmininke, kaip Užsienio reikalų komiteto nuomonės referentas, norėčiau sutelkti dėmesį į programos užsienio politikos aspektą. Šiam tikslui bus naudojamas Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės ir pasirengimo narystei paramos priemonės lėšos.

Užsienio reikalų komiteto pateiktais pakeitimais buvo siekiama užtikrinti, kad programos tikslai atspindėtų šiuos politikos prioritetus. Komitetas taip pat priminė visiems apie Parlamento teisę stebėti bendros pagalbos įgyvendinimą ir paragino pagerinti vizų politiką. Į daugelį komiteto pakeitimų buvo atsižvelgta ir už tai norėčiau padėkoti pranešėjai M. De Sarnez ir kultūros ir švietimo komitetui. Be to, norėčiau pabrėžti Tarpinstitucinio susitarimo dėl tvirto finansų valdymo svarbą ir Sprendimą 1999/468/EB, ir ypač jo 8 straipsnį, pagal kurį Komisija privalo konsultuotis su Europos Parlamentu.

Galiausiai norėčiau visiems dar kartą priminti apie ES vertybes ir jos užsienio politikos tikslus programos įgyvendinime ir apie tai, kad reikia geriau informuoti apie programą trečiosiose šalyse.

Alessandro Battilocchio, *Vystymosi komiteto nuomonės referentas*. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjai M. De Sarnez, kuri nepaisant aplinkybių, kurioms esant Komisija ir, pirmiausia, Taryba ne visuomet noriai reagavo į Parlamento pastabas, parengė puikų bendrą galutinį pranešimą.

Vystymosi komitetas mano pranešimą patvirtino vienbalsiai. Kai kurios mūsų pastabos buvo priimtos, tačiau dėl kai kurių kitų punktų mes nesame visiškai patenkinti. Tačiau jausdami atsakomybę, nusprendėme atsitraukti, nes manome, jog svarbiausia, kad pirmojo svarstymo metu būtų patvirtintas visas paketas ir būtų užtikrinta, kad programa galėtų būti pradėta sausio 1 d.

Yra nuostabu, kad keturis kartus padidinime finansavimą studentams, tačiau norėčiau pabrėžti, kad didelė suma yra paimta iš vystymui skirtų išteklių: Vystomojo bendradarbiavimo priemonės (VBP) ir Kotonu susitarimo. Todėl pasirūpinsime, kad būtų pareikalauta visiško atitikimo bendram teisėkūros pagrindui, ypač VBP atžvilgiu. Šiuo metu norėčiau palinkėti kuo didžiausios sėkmės daugeliui jaunų žmonių iš Europos ir viso pasaulio, kurie draugystės dvasia ir dalydamiesi bendru noru mokytis ir tobulėti, dalyvaus šioje nepaprastoje švietimo veikloje.

Teresa Riera Madurell, *Moteryų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės referentė*. – (ES) Pone pirmininke, Komisijos nary, Moteryų teisių ir lyčių lygybės komitete mes manome, kad moterų dalyvavimo atžvilgiu sėkmė pirmame programos etape nebuvo didelė: studentės sudarė 44 proc. visų studentų, tačiau šis skaičius labai skyrėsi kiekvienoje valstybėje, o dėstytojų moterų dalis siekė tik 22 proc. ir tai, mūsų nuomone, yra nepriimtina.

Todėl antrajame etape mūsų siekis yra dvipusis: pirmiausia dar kartą siekti apsaugoti vienodas teises į švietimą, kad būtų užtikrinta teisingos ir demokratinės visuomenės plėtra ir, antra, padidinti moterų dalyvavimą, kad būtų užkirstas kelias talentų eikvojimui mokslo ir kultūros srityse. Tai galima pasiekti nustačius atrankos kriterijus, pagal kuriuos atsižvelgiama į lytį, proporcingai abiem lytims dalyvaujant programos komiteto darbe bei renkant pagal lytį suskirstytus duomenis programos vertinimo ataskaitose.

Žinome, kad moterų padėtis daugelyje valstybių trukdo pasiekti didesnę lyčių lygybę, tačiau manome, kad šiuo požiūriu reikia didesnių Komisijos pastangų.

Sveikinu pranešėją.

Ljudmila Novak, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (SL) Diskusijose dėl programos „Erasmus Mundus“ dalyvavo daug komitetų, todėl pranešėjai teko nelengvas uždavinys surasti kompromisinius sprendimus. Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijoje stipriai remiame kiek galima spartesnę programos patvirtinimą – pirmojo svarstymo metu – kad galėtume pradėti įgyvendinti programą kitais metais.

Pasauliniam vystymuisi reikia keistis įvairia patirtimi ir moksliniai pasiekimais bei skatinti jaunus mokslininkus imtis aktyvaus vaidmens. Ši programa skatina meistriškumą ir lygų lyčių atstovavimą ir sudaro sąlygas vienodomis sąlygomis dalyvauti specialijų poreikių turintiems žmonėms.

Nors norime pritraukti jaunus mokslininkus iš trečiųjų šalių, siekdami šio tikslo neturėtume skatinti protų nutekėjimo iš šalių, kurios besistengdamos sumažinti skurdą, jau ir taip kenčia nuo reikalingo kvalifikuoto personalo trūkumo. Labai dažnai nutinka, kad teikdami pagalbą viena ranka, kita ranka paimame daug daugiau nei davėme.

Kaip ir kitais atvejais, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija ir šios programos atžvilgiu remia administracinių kliūčių sumažinimą ir vizų suteikimo sistemos pagerinimą, kad patys geriausi studentai ir mokslo darbuotojai galėtų atsiduoti savo studijoms ir savo mokslinių tyrimų sričiai ir neturėtų rūpintis dėl administracinių kliūčių, kurios užkerta kelią jų studijų pradžiai.

Lissy Gröner, *PSE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, remdamas programą „Erasmus Mundus“, Europos Parlamentas krizės laikmečiu siunčia tinkamą signalą. Suartėjimas per švietimą ir ES, kaip mokymosi visame pasaulyje meistriškumo centro, vystymas yra tradiciniai socialinės demokratijos poreikiai.

Tačiau šiam laikotarpiui skirtas 950 mln. EUR biudžetas atrodo nedidelis, ypač jei palygintume su šimtais milijardų, kurie dabar leidžiami taisant bankų vadovų klaidas.

Pirmojo programos etapo meistriškumo tikslas turi būti įgyvendinamas toliau. Naująja programa taip pat siekiama skatinti tarpkultūrinį supratingumą ir bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, bei skatinti jų vystymą aukštojo mokslo srityje. Svarbiausios naujovės, lyginant su pirmąja iniciatyva, yra jungtinių doktorantūros programų įtraukimas, didesnės lėšos ir intensyvesnis struktūrinis bendradarbiavimas su trečiųjų šalių universitetais.

Padaryta pažanga visose srityse. Magistrantūros ir doktorantūros programomis siekiama skatinti Europos aukštojo meistriškumą pasaulyje. Čia taip pat pasiekta pažanga. Skirtas dėmesys didesnėms išlaidoms, skirtoms studentams iš trečiųjų šalių, ir mūsų pranešėjo derybiniais įgūdžiais buvo pagerinti pagrindiniai kriterijai, kuriuos Parlamentas norėjo įtraukti į programą „Erasmus Mundus III“.

Mūsų tikslus – geografinę pusiausvyrą, vizų kliūčių panaikinimą – parėmė Taryba. Mums tai pavyko „Jaunimo“ programoje – tą patį turime padaryti ir programoje „Erasmus“.

PIRMININKAVO: A. BIELAN

Pirmininko pavaduotojas

Hannu Takkula, *ALDE frakcijos vardu*. – (FI) Pone pirmininke, Komisijos nary J. Figel', pirmiausia norėčiau padėkoti mūsų nuostabiai pranešėjai poniai M. De Sarnez už šią programą „Erasmus Mundus“. Kaip pabrėžė Komisijos narys, ši programa iš tikrųjų svarbi – tai pavyzdinė programa. Tai vienas iš tų sėkmingų atvejų, kai mums pavyko kažką sukurti, priimti ir įgyvendinti Europos Sąjungos mastu, ir aš tikiu, kad ši naujo formato programa išsiplės ir bus dar sėkmingesnė.

Šiuo metu ir trečiųjų šalių studentams suteikiame galimybę dalyvauti šioje programoje bei ją pasinaudoti, siekiant pagerinti savo žinias ir įgūdžius, kad grįžę į savo šalis, jie ir ten galėtų kurti gerovę. Svarbu, kad vystomasis bendradarbiavimas ir socialiniai aspektai būtų laikomi esminiais veiksniais, nes Europai reikia laikytis požiūrio, kad mes pasiruošę kažką duoti kitiems žemynams, kurdami ne tik Europą, bet ir visą pasaulį, kuriame gyvename.

Jauni mokslininkai, studentai ir mokytojai padarys pažangą, mums kuriant Europą Lisabonos strategijos tikslų pagrindu. Inovacijos, tyrimai, pridėtinės vertės kūrimas – to mums reikia, kad užtikrintume pastovų ekonominį augimą ateinančiais dešimtmečiais.

Šioje programoje didelis dėmesys skiriamas lygybės klausimui. Svarbu užtikrinti, kad būtų išlaikyta lygybė, taip pat svarbu užtikrinti, kad neigalieji taip pat galėtų dalyvauti šiose programose. Daugybės pasisakymų metu buvo išreikštas susirūpinimas dėl ankstesnių problemų, susijusių su biurokratizmu ir vizų reikalais, todėl tikiuosi, kad mums pavyks jas išspręsti ir kartu užtikrinti, kad ši programa labai greitai duotų rezultatų. Tokiu būdu mes turėsime iš to kylančius sėkmingus pavyzdžius.

Dėkoju, pone pirmininke, poniai M. De Sarnez. Atliktas puikus darbas, tikrai verta judėti pirmyn.

Mikel Irujo Amezaga, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – (ES) Komisijos nary, poniai M. De Sarnez, manau, kad jūsų pasirengimas pasiekti susitarimą dėl pakeitimų iš esmės sulaukė vieningo dėkingumo ir pripažinimo komitete, tas pats vyksta ir čia.

Kaip sakėte savo pasisakymo metu, vienas iš daugybės šios programos tikslų yra teigiamo įvaizdžio formavimas. Mūsų nuomone, šio pranešimo teigiamas rezultatas yra sėkmingas pusiausvyros tarp to, kas pradiniam pasiūlyme buvo vadinama pranašumu, ir to, ką iš tikrųjų reiškia vystomasis bendradarbiavimas, ieškojimas. Manau, kad pranašumo poreikis, siekiant išvengti protų nutekėjimo, aiškiai atsispindi pakeitimuose.

Mums pavyko pasiekti bendrą susitarimą dėl to, ką neabejotinai vadiname teigiamu šio pranešimo rezultatu. Kitas teigiamas dalykas yra tai, kad buvo diskutuojama dėl didesnės kontrolės, skiriant stipendijas, tai iš pradžių taip pat buvo mūsų frakcijos pasiūlymas, kuris buvo priimtas. Todėl dar kartą dėkoju poniai M. De Sarnez, taip pat sveikinu komitetą, parengusį šį pranešimą.

Koenraad Dillen (NI). - (NL) Pone pirmininke, rytoj neabejotinai balsuosiu prieš šio pranešimo priėmimą, nes dabartinė programa „Erasmus Mundus“ man yra visiškai nepriimtina. Ji nepriimtina, nes mastas, suteikiant perdėtą pirmenybę studentams iš ne ES šalių, lyginant su Europos studentais, yra per didelis.

Pagaliau skaičiai kalba patys už save. Nuo programos pradžios 2004 m. joje dalyvavo apie 4 150 studentų iš ne Sąjungos šalių. Vienų metų trukmės studijoms skiriama 21 000 EUR, dviem metams – 42 000 EUR. Tai reiškia, kad bendrosios išlaidos studentų iš ne Sąjungos šalių atžvilgiu sudaro ne mažiau nei 161 850 000 EUR.

Apie 200 ES studentų, kurie dalyvavo programoje, vidutiniškai gavo tik 3 100 EUR studijoms už Europos ribų. Tai sudaro tik 620 000 EUR.

Na, tokio tipo diskriminacija man nepriimtina, todėl šios programos išplėtimas visiškai neteisingas.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). - (EL) Pone pirmininke, Komisijos nary, iš pradžių norėčiau pasveikinti pranešėją kaip nuostabiai dirbančią ir sėkmingai koordinuojančią kitų komitetų darbą. 4 424 stipendijos buvo skirtos trečiųjų šalių studentams, 323 universitetai dalyvavo šioje programoje 2004–2008 m. Tai padeda mums suprasti jos mastą.

Naujoji programa „Erasmus Mundus“ turės būti pritaikyta prie padidėjusio mobilumo poreikio, kartu išlaikant jos kriterijus. Manau, labai svarbu, kad stipendijos būtų skiriamos Europos aspirantams ir doktorantams, siekiant padidinti mobilumą Europoje ir trečiojoje šalyje, turint omenyje, kad jų judėjimo laikas praityje buvo ribojamas.

Taip pat sutinku su pranešėja, kad skiriant stipendiją, būtina atsižvelgti į mokesčio už mokslą dydį, išlaidas studijoms bei pragyvenimo lygį paskirties šalyje. Pagaliau Komisija turėtų apsvarstyti galimybę specialiomis priemonėmis paskatinti tokias šalis kaip Graikija, Austrija, Slovakija ir apskritai naująsias Europos Sąjungos valstybes nares, kurioms mažiau atstovaujama „Erasmus Mundus“ asociacijose. Taip būtų sukurta vieningesnė tvarka, siekiant sustiprinti mobilumą mokymosi tikslais Europos Sąjungoje.

Christa Prets (PSE). - (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, labai sveikintina, kad po penkerių metų – tiek tęsiasi ši programa – jau galime matyti teigiamą poslinkį ir todėl galime pereiti į tolimesnį lygį tiek turinio, tiek finansine prasme.

Paprastai Parlamentas nėra nusiteikęs priimti pranešimą anksčiau nei po pirmo svarstymo; tačiau manau, kad pranešimas yra taip puikiai parengtas, tad mes tikrai galime pritarti jo turiniui, nes svarbiau šį projektą priimti jau per pirmą svarstymą nei jį blokuoti. Studentai nesuprastų, kodėl mums reikėtų antro svarstymo. Manau, kad labai svarbu, jog mes skatintume tarpkultūrinį supratimą ir bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, o ne pedantiškai vardytume skaičius, kiek tai mums kainuoja, kaip ką tik minėjo kai kurie mūsų kolegos Parlamento nariai. Mainai visada duoda naudos, o mes visada sugebėjome ją pasinaudoti. Tai abipusis laimėjimas. Kitoks požiūris į tai yra ribotas ir truputį per siauras.

Taip pat svarbu patobulinti šios programos propagavimą, dar labiau reklamuoti ją šalyse, kurios per mažai joje dalyvauja, supaprastinti kai kuriuos dalykus. Pavyzdžiui, susitarimas dėl vizų klausimo yra toks pat svarbus ir esminis, kaip ir vienodo visoms šalims registracijos mokesčio klausimas. Reikia daugiau komparatorių ir didesnio supaprastinimo, norint, kad projektas dar labiau progresuotų. Žinoma, visų šalių geografinis pasiskirstymas turėtų būti kaip įmanoma įvairesnis, kad projektas būtų dar sėkmingesnis.

Mes tikrai galime didžiulius šiais penkeriais metais ir mes tikrai padarysime dar didesnę pažangą šioje srityje ateityje. Tai atitinka mainų ir 2008 m. – Europos kultūrų dialogo metų – tikslus, kurie neturi vykti tik įvairių diskusijų lygmeniu, bet taip pat ir įgyvendinami praktiškai.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). - Pone pirmininke, norėčiau pasveikinti ponį M. De Sarnez šio labai išsamaus pranešimo parengimo ir jo didelių tikslų proga. Labai svarbu, kad ši programa padėtų aukštos kvalifikacijos studentams ir dėstytojams įgyti kvalifikaciją ir patirties Europos Sąjungoje, kad jie atitiktų darbo rinkos reikalavimus, bei remiantis specialia partnerystės sistema, paskatintų juos dalytis savo patirtimi ar kvalifikacija, grįžus į savo kilmės šalį.

Noriu pabrėžti, kad „Erasmus Mundus“ užtikrins struktūriškesnį tarptautinį bendradarbiavimą tarp aukšto mokslo institucijų – už tai turime dėkoti padidėjusiam mobilumui tarp Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių – tobulinant tiek aukštojo mokslo Europoje prieinamumą, tiek matomumą pasaulyje. Pabrėžiu, kad ši programa turėtų būti įgyvendinama, siekiant mokslinio tobulėjimo bei subalansuoto geografinio atstovavimo, norint išvengti kai kurių šalių nedalyvavimo bei per didelio Azijos studentų dalyvavimo, pakenkiant, pavyzdžiui, Viduržemio jūros regiono ar AKR regiono studentams.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). - (EL) Pone pirmininke, Komisijos nary, iš pradžių noriu pasveikinti jus už jūsų atsidavimą ir naujo pranešimo parengimą, kurį pristatėte. Taip pat norėčiau pasveikinti pranešėją M. De Sarnez ir savo kolegas, kurie dirbo, siekdami geresnio pasiūlymo ir tinkamo susitarimo. Norėčiau pabrėžti šios programos svarbą mobilumo Europoje atžvilgiu, nes ji suteikia progą europiečiams pažinti išorinį pasaulį ir prisidėti prie Europos vaidmens vystymosi ir tarpkultūrinio dialogo moderniaje pasaulyje srityse.

Taip pat norėčiau šiems Rūmams priminti, kad ši programa gali veikti kaip papildanti du naujus svarbius mūsų žinioje esančius darinius – ES ir Viduržemio jūros regiono universitetas ir Europos inovacijų ir technologijų institutas – privalome be išimčių pasinaudoti visomis galimybėmis.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad turime atlikti tiek kokybinį vertinimą ir analizę, tiek įvertinti skaičius, kurie kartais būna teigiami, kartais neigiami. Turime orientuotis į šalis, kurios nedalyvauja programoje, ir sužinoti, kodėl jos nedalyvauja, nes metodai, kurie buvo taikomi programai „Erasmus“, kurių pagrindu buvo siekiama dalyvavimo joje bei kuriais ji buvo vertinama, iš esmės nesiskiria viename ar kitame universitete.

Tačiau gaila, kad šios galimybės prarastos dėl iškraipymų, netinkamo mokymosi įstaigų požiūrio ar kai kuriose šalyse kilusių biurokratinių problemų.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) 2004 m. 2,5 mln. studentų mokėsi kitose šalyse, bet iš tikrųjų 70 proc. jų mokėsi tik šešiose šalyse. 2007 m. 1,84 proc. Europos Sąjungos BVP buvo skirta tyrimams ir inovacijoms. Norėčiau pateikti dar keletą skaičių: 81 proc. fondų lėšų, skirtų tyrimams ir vystymuisi, buvo panaudotos pramonės sektoriuje, tačiau tik 42 proc. pramonės srityje veikiančių įmonių užsiima su inovacijomis susijusia veikla. Tai reiškia, kad jeigu mes norime konkurencingos ekonomikos, mums reikia mokslininkų ir žmonių, įgijusių magistro ir daktaro laipsnius.

Mes turime tęsti programą „Erasmus“. Reikia išplėsti programą, kad ji apimtų ir doktorantus. Taip pat turime paskirti daugiau fondo lėšų Europos dalyviams šioje programoje. Noriu pabrėžti užsienio kalbų mokymosi, numatyto naujojoje programoje „Erasmus Mundus“, svarbą. Pabaigoje norėčiau pasakyti, kad daugiau fondų lėšų turėtų būti skirta „Erasmus“ daliai, skirtai jauniems verslininkams.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Komisijos nary, geležinės uždangos sugriuvimas jauniems žmonėms iš 27 Europos valstybių suteikė didžiules galimybes, ypač mokslo srityje. Mainų vizitai ir mokslų daktarams skirti kursai žymiuose Europos universitetuose pašalina bendravimo barjerus, todėl su susidomėjimu klausiausi detalios informacijos, kurią pateikė pranešėja ir Komisijos narys J. Figel'.

Prisimenu savo studijų laikus, kai man kaip slovakai buvo suteikta galimybė studijuoti Budapešto universiteto architektūros fakultete. Su pavydu žvelgiau į savo kolegas studentus, kurie galėjo vykti į Paryžių įgyti darbo patirties. Aš negalėjau gauti Prancūzijos vizos. Dėkoju dangui, kad mūsų vaikai nebesusiduria su tokiomis problemomis.

Todėl norėčiau pritarti tiems kolegoms, kurie kalbėjo apie poreikį supaprastinti vizų režimą studentams iš trečiųjų šalių – Ukrainos, Baltarusijos, Gruzijos ir Moldovos – kurie nori sužinoti, kaip gyvena jų kolegos ES. Tai būtų aiškus ženklas toms šalims, kurias siekiame priartinti prie Europos.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE) - (BG) Pone pirmininke, Komisijos nary, ypač svarbu išplėsti programos „Erasmus Mundus“ sritį, siekiant ją paversti efektyviu įrankiu aukštojo mokslo lygiui pakelti tiek valstybės narėse, tiek kitose šalyse, patenkančiose į jos geografinę sritį. Jeigu darbo rinkai labai svarbu, kad žmogiškiesiems ištekliams būtų suteiktas mobilumas, tokiu atveju vieninga mokslo ir ekonominė erdvė turi suteikti mobilumą reikalaujamos kvalifikacijos.

Norėčiau pasveikinti Komisiją ir pranešėją, jiems stengiantis pasiekti, kad būtų įgyvendinta išplėsta programa. Programa yra viena iš priežasčių bei galimybė sukurti panašaus turinio mokslo programas, kurios ne tik palengvintų procesą, bet taip pat ir prisidėtų prie baigusiujų universitetą bei įgijusių mokslo daktaro laipsnį žmonių skaičiaus padidėjimo, taip pat atitiktų mokslo, suderinto su ES ekonominiais prioritetais, reikalavimus. Integracija moksle būtų bendro vystymosi garantija. Programa yra labiau savalaikė dėl pastaruoju metu

sumažėjusio susidomėjimo doktorantūros studijų programomis daugybėje šalių bei dėl pasikeitusių sąlygų, siekiant įgyti ir suteikti aukštąjį išsilavinimą.

Dėkoju.

Mihaela Popa (PPE-DE). – (RO) Kai kalbame apie „Erasmus Mundus“, kalbame apie apsikeitimą požiūriais, apie mainus, kurie pasiekiami būtent mobilumu ir nuomonių apsikeitimu, taip pat skatinant daugiakalbystę ir, kaip minėjo Komisijos narys, visuomeninius santykius.

„Erasmus Mundus“ yra ypač svarbi studentams, doktorantams ir dėstytojams, nes mes gyvename mobilioje Europoje, kurioje kiekviena šalis išlaiko savo identitetą, tačiau tuo pačiu metu stengiasi pažinti ir suprasti esančias aplink ją šalis. Galėjimas laiku, tinkamomis ir profesionaliomis priemonėmis gauti informaciją yra ypač svarbus, jeigu studentai siekia pasinaudoti visomis jiems siūlomomis galimybėmis Europos Sąjungoje.

Todėl pateikiau šio pranešimo projekto pakeitimą, siūlydama nustatyti mobilumo schemą magistro studijų programų atžvilgiu, kuriuo į ją būtų įtrauktas „Erasmus Mundus“ Europos informacijos portalas. Ši programa pirmiausia yra svarbi dėl viešo vertybių, kuriomis remiasi Europos Sąjunga, išaukštinimo. Turiu omenyje žmogaus teisių gerbimą, socialinę įvairovę, toleranciją ir galiausiai ne mažiau svarbią taiką, kurios mums taip reikia šioje planetoje.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Kalbant apie mobilumą programos „Erasmus“ atžvilgiu, šį rytą Rumunijos laši miesto radijo stotys pavišino informaciją apie neeilinius trečiadienio įvykius. Daugiau nei 100 jaunuolių iš 17 šalių bus sutikti universiteto paskaitų salėje, tradiciškai pasveikinti su duona ir druska

universiteto valdybos ir visos jaunimo bendruomenės. Ko daugiau galima norėti nei tokio pobūdžio įvykių, kai visos Europos jaunimas susirenka dėl daugiakultūriškumo ir daugiakalbystės? Manau, kad programos išplėtimas geriausių studentų, mokančių daugumą užsienio kalbų, atžvilgiu bus palankiai sutiktas, Europa negali tuo nepasinaudoti.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Jaunų žmonių mainai yra vienas iš pavyzdinių Sąjungos projektų. Tai yra geriausias būdas panaudoti mūsų lėšas, nes šie mainai turi neįkainojamą naudą tikros vienovės vystymui ir bendradarbiavimui pasauliniu mastu.

Kalbant apie antrą programos „Erasmus Mundus“ leidimą, norėčiau iškelti klausimą dėl jos siekių. Turiu omenyje europiečius, kurie keliauja į besivystančias šalis ar Balkanų valstybes. Manau, kad kartu su siekiu padidinti stipendijas turėtų būti siekiama skatinti europiečius keliauti į tas šalis. Mainų dalyviai tose mažiau populiariose šalyse galėtų geriau įvertinti jų vietines tradicijas, kultūrą ir politiką. Jie įgytų supratimą apie tolimesnes šalis ir tautas. Mūsų žinios apie tai dažnai paremtos neigiamais stereotipais.

Mano nuomone, turėtume skatinti jaunimo mainus su Baltarusija, Ukraina ir Gruzija. Mokymasis mūsų aukštojo mokslo institucijose būtų puiki galimybė tų šalių studentams tobulėti Vakarų standartų pagrindu. Jie galėtų įsisavinti principus, kuriais paremta mūsų demokratija. Tai galėtų būti jiems kaip pavyzdys.

Europos Sąjunga tvirtai įsipareigojusi remti provakarietiškus politikus tose šalyse. Dabartiniai studentai galėtų būti rytojaus elitas. Jie galėtų pasinaudoti tuo, ką išmoktų mūsų aukštojo mokslo institucijose, siekdami įtakoti pokyčius savo gimtosiose šalyse.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Pone pirmininke, Europai labai reikia gabių amatininkų, mokslininkų ir aukštos kvalifikacijos ekspertų. Todėl nuoširdžiai pritariu naujam programos „Erasmus Mundus“, kuria siekiama paruošti tokius asmenis, etapui. Programa parengta labai tinkamu metu, kalbant apie dabartinį pasaulinį Europos aukštojo mokslo institucijų reitingavimą. Deja, šiuo metu jiems sekasi ne per geriausiai ir nėra aukštai vertinami, lyginant su tik prieš kelis dešimtmečius buvusiais padėtimi.

Kad ir kaip ten būtų, norėčiau iškirti tam tikrus teisinius aspektus, susijusius su programa „Erasmus Mundus“. Dvigubi diplomai nėra teisiškai pripažįstami visose valstybėse narėse. Todėl nacionaliniai teisės aktai turi būti taip pritaikyti, kad asmenys galėtų užsiimti aptariama veikla. Kitas svarbus klausimas, kurį noriu iškelti, yra šios programos naudos gavėjų kontrolė. Pas mus atvyksta studentai iš trečiųjų šalių, deja, kai kurių iš jų gimtosios šalys vis dar nėra demokratinės. Buvau informuotas, kad Baltarusija mums siūnia ne geriausius savo žmones, o tuos, kuriuos remia pono A. Lukašenkos diktatūra ir vietinė KGB.

Jamila Madeira (PSE). – (PT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, dar kartą atsiprašu už vėlavimą. Šiais metais mes švenčiame Europos kultūrų dialogo metus. Poreikis kiekvienam tame dalyvauti ir mokslo, žinių bei

skirtingų kultūrų sąveikos svarbos suvokimas yra seniai žinomi. Dėl šios priežasties daug su šiuo metų paminėjimu susijusių iniciatyvų buvo įgyvendintos įvairiose veikimo ir intervencinėse srityse.

Programa „Erasmus Mundus“ taip pat vaidina tam tikrą vaidmenį šioje srityje ir šios naujos perspektyvos atžvilgiu yra įtraukta į naują reglamentą. Programa „Erasmus Mundus“ labai prisideda prie ekspertų centrų ES, kurie tam tikru mastu apribos protų nutekėjimą iš Europos Sąjungos, sukūrimo. Ji taip pat atlieka svarbų vaidmenį, išaukštinant Europos vertybes tarp trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių čia studijuoti ir senajame žemyne surandančių neprilygstamą kultūrinę ir kalbinę įvairovę, kuri atspindi tikrąją žavesį ir išskiria mus iš kitų pasaulyje egzistuojančių modelių.

Kad ir kaip ten būtų, dialogas ir tarpkultūrinis suvokimas susidūrė su keliomis problemomis. Vizų klausimas „Erasmus Mundus“ studentų atžvilgiu ir dažni kylantys sunkumai, prašant ar siekiant atnaujinti tas vizas, dažnai lemia pusiau nelegalią studentų padėtį Europos Sąjungoje, kadangi jie lanko tas pačias paskaitas, tačiau gyvena turistinės vizos, kurios galiojimas kartasi baigiasi, pagrindu.

Mano nuomone, labai svarbu ir skubu surasti sprendimą, kuris sąlygotų vizų klausimo tempą, skaidrumą ir efektyvumą tų studentų atžvilgiu. Kalbos mokėjimas taip pat svarbus, nes tai lemia kultūrinį supratimą ir bendrą sambūvį būtent akademinėje srityje. Todėl būtinai privalome užtikrinti šią prielaidą. Pagaliau turiu padėkoti poniam M. De Sarnez už kelią, kuriuo ji vadovavosi viso proceso metu, ir už harmoningą pranešimą, kurį ji parengė.

Ján Figel', *Komisijos narys.* – (SK) Norėčiau išreikšti ypatingą padėką už aktyvias diskusijas, kurios išryškino susitarimą dėl didesnio ir geresnio mobilumo, kitaip sakant, dėl Europos, kuri mokslo srityje specifiškai paruošia ne tik savo studentus, bet ir studentus iš užsienio šalių, kad būtų sukurta atviresnė tarptautinė aplinka ir didesnė atsakomybė. Tik norėčiau pateikti keletą pastabų šiuo klausimu.

Visiškai sutinku, kad „Erasmus Mundus“ yra labai svarbus įrankis ne tik mobilumui, bet ir, pavyzdžiui, visam procesui, siekiant, kad Europos universitetai taptų patrauklesni, ir kuriant Europos erdvę aukštajam mokslui, kitaip sakant, Bolonijos procesui. Po kelerių metų tapo akivaizdu, kad ji apima ne tik visą Europos žemyną, bet ir šalis už Europos ribų, kurios dalyvauja šiame procese, ir kad šiandieniniame pasaulyje Europa vaidina didesnę vaidmenį tarptautinio mobilumo atžvilgiu. Pavyzdžiui, iš dalies esame dėkingi „Erasmus Mundus“, jog remdamiesi oficialiais Kinijos statistiniais duomenimis, galime teigti, jog vis daugiau Kinijos studentų teikia pirmenybę Europos universitetams, lyginant su Jungtinėmis Valstijomis.

75 proc. Šanchajaus reitinguose aukščiausiai vertinamų universitetų dalyvauja programoje „Erasmus Mundus“. Tai puikus rezultatas vien tik per ketverius metus. Kalbant apie atrankos kokybę, pavyzdžiui, labai svarbu paminėti, kad pastaruosius ketverius metus į vieną vietą programoje buvo aštuoni pretendentai, arba santykiu 8:1, o tai yra puiki prielaida atrankai bei patvirtinimas apie didelę programos paklausą ir kokybę. Galimybė suteikiama vienam iš septynių universitetui ar jų konsorciui. Taigi vienas konsorciams yra atrenkamas iš septynių pareiškėjų. Faktas, kad 15 proc. pasiseka, dar kartą patvirtina pranašumo lygį.

Kalbant apie informavimą, dėsime visas pastangas, kad užtikrintume, jog informacija pasiektų tas vietas, kur jos trūksta, kad programos paplitimas bei dalyvavimas joje būtų labiau subalansuotas. Tai ypač taikoma naujosios valstybės narėms, taip pat tarptautinei arenei. Kaip žinote, šiuo metu baigiamo ruošti labai svarbų tinklą, pavadinimu study-in-europe.org, kuris bus naudingas kiekvienam, kurį domina tam tikra specifinė informacija. Be to, organizuosime specialias tikslines ir kryptingas informacines kampanijas.

Todėl programa ir yra keičiama, kad būtų įmanomas dvipusis mobilumas, ne tik į, bet ir iš ES valstybių narių, o tai, mano nuomone, labai reikšmingas kokybinis pokytis, turėsiantis rezultatų. Mus domino ir domina jungtiniai diplomai ir jungtinės studijų programos, kurios padės reformos procese ir padarys mokymąsi Europoje patrauklesnį. Užbaigdamas galiu pasakyti, kad šiandien po ketverių metų „Erasmus Mundus“ yra viena aukščiausiai kokybės prasme vertinamų tarptautinių programų, todėl manau, kad laikui bėgant ji prisidės prie Europos universitetų populiarumo, kurie daugiau nebus antro plano universitetai, o užims vietą tarp pasaulio geriausiųjų. Toks yra mūsų bendradarbiavimo tikslas.

Labai jums dėkoju, didžiausi mano linkėjimai, įgyvendinant programą.

Marielle De Sarnez, *pranešėja.* – (FR) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti visiems pasisakiusiems mano kolegoms nariams. Pritariu viskam, ką jie sakė šiuo klausimu, ir esu labai patenkinta labai plačiu susitarimu, kuris mus šį vakarą suvienijo.

Labai dėkoju Europos Komisijai už jos pagalbą šiame darbe. Labai dėkoju Kultūros ir švietimo komitetui, jo pirmininkui ir sekretoriui, kurie buvo labai aktyvūs. Labai dėkoju visiems Kultūros komiteto nariams. Taip

pat labai dėkoju tiems, kurie kalbėjo Plėtros komiteto, Užsienio reikalų komiteto, Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu.

Trumpai kalbant, norėčiau pasakyti, kad visiškai sutinku su jūsų pateiktais tikslais. Turime didinti moterų dalyvavimą programoje ir užtikrinti, kad skirtos fondų lėšos būtų panaudotos plėtros ir išorinių santykių tikslais. Šiuo klausimu Parlamentas privalo būti ir bus akylas ateinančiais metais.

Jeigu norime priimti susitarimą pirmojo svarstymo metu, tai, mano manymu, gali virsti realybe rytoj ryte, nes kiekvienas iš mūsų visapusiškai ir teigiamai aktyviai atliko savo pareigas. Mūsų bendravimas su Europos Komisija, mūsų kolegų narių pateikti pakeitimai, mūsų diskusijos su Kultūros komitetu, komitetų darbas, pateikiant nuomones – visa tai galų gale lėmė aukštos kokybės programos atsiradimą. Nuoširdžiausiai jums už tai dėkoju. Manau, kad tokiu būdu mes būsimė įvykdę užduotį parodyti, kad Europa gali tuo pačiu metu turėti reiklų vertybių, bet ir būti dosni.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Dėkoju, pone pirmininke, kaip jau minėjau ankstesnėje savo kalboje, Plėtros komitetas pritaria programos „Erasmus Mundus“ tikslams ir palaiko šį pasiūlymą. Mano pranešime buvo pateikti pasiūlymai, kuriuos pranešėja priėmė. Vis dėlto norėčiau kreiptis į Komisiją: nekartokime praeities klaidų. Tik prieš kelis mėnesius turėjome kreiptis į Europos Teisingumo Teismą, kad būtų užtikrintas Tarptautinės vaikų teisių apsaugos organizacijos (DCI) priimtų teisės aktų nuostatų laikymasis. Principas, kurį norime išlaikyti, yra paprastas ir atviras: plėtrai skirtos lėšos turi būti iš tikrųjų visa apimtimi panaudotos plėtrai. Atkreipėme dėmesį į Komisijos nario J. Figel'io įsipareigojimą šioje srityje ir įdėmiai stebėsime, siekdami užtikrinti, kad būtų visa apimtimi laikomasi nurodytos teisinės sistemos.

Genowefa Grabowska (PSE), raštu. – (PL) Kaip Europos Parlamento narė ir ilgą laiką dirbusi aukštojo mokslo mokytoja daugybę kartų mačiau bendravimo tarp aukštojo mokslo institucijų ir tarp studentų naudą. Todėl tikrai pritariu pranešimui ir palaikau pranešėjos pasiūlymus. ES inicijuoti studentų mainai dabar labai išvystyti, tapo puikiu atnacionalinio ir ypač efektyvaus bendradarbiavimo pavyzdžiu. Daugiau nei milijonas studentų jau pasinaudojo galimybe studijuoti kitoje Europos šalyje. „Erasmus Mundus“ yra naujesnė programa, skirta studentų mobilumui ir moksliniam bendradarbiavimui. Toliau bus siūloma asmenims iš ne ES šalių pasinaudoti galimybe studijuoti Europos šalyse. Be to, dėl šios programos Europos studentai taip pat galės pasinaudoti programoje dalyvaujančių institucijų patirtimi iš viso pasaulio.

Europos Parlamentas yra vienintelė demokratiškai renkama ES institucija. Manau, kad jo įsipareigojimas šios programos atžvilgiu sustiprina programos padėtį ir užtikrina, kad jai daugiau reikšmės bus suteikiama valstybėse narėse, universitetų miesteliuose ir susidomėjusiose aukštojo mokslo institucijose.

Todėl pritariu visiems pasiūlymams ir idėjoms, kuriais siekiama pašalinti kliūtis ir administracinius barjerus, dėl kurių programa yra sunkiau prieinama ir kurie gali atbaidyti galimus dalyvius. Ypač atkreipiu dėmesį į maksimalų vizų gavimo palengvinimą programos dalyvių atžvilgiu. Esu tikra, kad verta to siekti. Didžiulio masto studentų įgalinimas dalyvauti programoje yra geriausia investicija, kurią galėtume padaryti. Tai taps nematomu intelektualiu turtu, kuriuo Europa visada galės remtis.

Maria Petre (PPE-DE), raštu. – (RO) Pripažinkime programos „Erasmus“ pirmojo veikimo etapo sėkmę. Jos pakeitimai antrojo veikimo etapo metu yra aukštos kokybės, o trečiųjų šalių įtraukimas yra puiki idėja. Tuo pačiu metu matome jaunų programoje dalyvaujančių moterų skaičiaus kritimą.

Manau, kad siekis suteikti aukščiausios kokybės išsilavinimą, remiant asmeninį Europos universitetų dėstytojų tobulėjimą, socialinės sanglaudos rėmimas ir aktyvių piliečių teisių ir lygybės skatinimas, naikinant socialinius lyčių stereotipus, turi būti vykdomi kaip bendradarbiavimo programos dalis. Taip pat manau, kad reikia palengvinti jaunų moterų, gyvenančių kaimo vietovėse bei ekonomiškai mažiau palankiuose regionuose arba turinčių mokymosi problemų, priėjimą prie programos.

Tai yra vienintelis būdas kovoti su visų formų diskriminacija ilgalaikėje perspektyvoje ir skatinti aktyvų jaunų žmonių ir moterų dalyvavimą jų šalių socialiniame ir politiniame gyvenime. Tai leis programai, skirtai mokyklose besimokantiems jauniems žmonėms Europoje ir trečiojoje šalyje, suteikti tikrą, naudingą turinį.

17. Daugiametė internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos Bendrijos programa (diskusijos)

Pirmininkas. - Kitas klausimas – R. Angelilli pranešimas (A6-0404/2008) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Daugiametės internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos Bendrijos programos (COM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD)).

Roberta Angelilli, pranešėja. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti Komisijai, pirmininkaujančiai Prancūzijai ir savo kolegoms EP nariams, visų pirma pateikusiems nuomones, už jų sunkų darbą rengiant kompromisinį tekstą pirmajam svarstymui, dėl kurio Saugesnio interneto programa įsigaliojūtų numatytu laiku, t. y. 2009 m. sausio 1 d.

Kaip žinome, naujojoje Internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos programoje bus remiamasi keturiais pagrindiniais veikimo principais: neteisėto ar žalingo turinio sumažinimas ir kova su žalingu elgesiu internete; saugesnės internetinės aplinkos skatinimas, įskaitant *ad hoc* technologines priemones; informavimas, dalyvavimas ir prevencija, siekiant padidinti visuomenės supratimą apie galimybes ir pavojus, susijusius su internetinių technologijų naudojimu; galiausiai žinių bazės, kuria būtų skatinamas bendradarbiavimas ir keitimasis gerąja patirtimi bei informacija tarptautiniu lygiu, sukūrimas.

Statistika kalba pati už save, ką puikiai žino ir Komisijos narė V. Reding: amžius, kada vaikai pradeda naudotis internetu, žymiai sumažėjo. Jau 9 ar 10 metų vaikai naudoja internetu keletą kartų per savaitę, o 75 proc. 12–15 metų vaikų Europoje internete naršo apie tris valandas per dieną, bendraudami pokalbių programų pagalba, siųsdami žinutes ir lankydamiesi socialinių tinklų svetainėse.

Žinoma, šia programa nesiekama paversti internetą nusikaltimu katastrofiškoje naujųjų technologijų akivaizdoje, netgi priešingai. Mūsų tikslas yra tinkamų priemonių, skirtų geriau suprasti ir susigaudyti naujųjų technologijų pasaulyje, pateikimas, kad būtų visiškai suprstas jų teigiamas potencialas, galimybės, kurias jos suteikia, turint omenyje informaciją, mokymąsi ir socializaciją, tuo pačiu metu apsisaugant nuo piktnaudžiavimų. Nes negalime ignoruoti šių skaičių, kad 30 proc. jaunimo bent kartą patyrė nemalonų netikėtą susidūrimą internete, bent vieną nemalonų atvejį, kai vaikas susidūrė su pornografiniu turiniu, įvairaus pobūdžio ar seksualinių puolimų įžeidžiančiomis ar smurtinėmis žinutėmis ar netgi turiniu, kurstančiu prievartą ar savęs žalojimą, savižudybę, anoreksiją ar bulimiją.

Negalime ignoruoti proporcingai didėjančio svetainių, kuriose pateikiama su vaikų pornografija susijusi medžiaga, skaičiaus. Negalime nekreipti dėmesio į duomenis, kuriuos pateikė Interpolas, teigdamas, kad kiekvienais metais internete patalpinama mažiausiai 500 000 naujų tikrų vaikų pornografijos atvaizdų. Tarp kitko, komitetui taip pat pavyko išskirti tris kryptis: „vaikų viliojimas“, kitaip sakant, vaikų kurstymas internete, pasitelkiant psichologinę manipuliaciją, naudojamą bendraujant tikrame gyvenime. „Vaikų viliojimas“ yra ypač klaidingas, nes puolimas atrodo „švelnesnis“. Iš pradžių nepateikiama jokių aiškių seksualinių reikalavimų. Vaikas yra paveikiamas švelniu ir patikimu elgesiu; nesuprasdami pavojaus, jie džiaugiasi išskirtiniu bendravimu, kuris plėtojasi, ir su niekuo apie jį nesikalba, ypač su tėvais. Todėl tai yra ypač pavojinga padėtis, nes ji nėra pastebima, ir dažnai baigiasi realiu susitikimu ir realiu priekabiavimu.

Kitas prioritetas yra „elektroninis bauginimas“, bauginimo forma, naudojant naujas technologijas, kai aukos persekiojimas pasidaro daug platesnis, kadangi jos gali būti persekiojamos 24 valandas per parą interneto ir mobiliųjų telefonų pagalba. Yra dar viena problema: technologinė spraga tarp kartų. Dabartinė vaikų karta yra gimusi skaitmeninėje epochoje, kurioje jie būdami penkerių metų yra kompetentingi video žaidimų žinovai ir gali laisvai naršyti po internetą, o daugybė suaugusiųjų, jų tėvų ir mokytojų net nežino, kaip įjungti kompiuterį ar išsiųsti žinutę, arba atsargiai ir nenoriai naudoja naujosiomis technologijomis. Todėl tikrai reikia sumažinti šią spragą.

Programos tikslai yra ambicingi, gal net per daug ambicingi, jos galimas biudžetas sudaro 55 mln. EUR, vis dėlto tai gera pradžia. Kaip įprasta, Parlamentas siekė pateikti paskatą su novatoriškais pasiūlymais, kurių dabar nedetalizuosiu, nes jie pateikti mano pranešime, o mano laikas jau beveik baigėsi. Pone pirmininke, užbaigdama norėčiau pabrėžti, kad mūsų pareiga – tiek Parlamento, tiek, esu įsitikinusi, Komisijos – yra visada rūpintis šiais reikalais.

Viviane Reding, Komisijos narė. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti Parlamentui taip greitai sureagavus į Komisijos pasiūlymą, o tai leis kuo greičiau pradėti įgyvendinti programą.

Antra, norėčiau padėkoti pranešėjai, kuri akcentavo labai svarbius klausimus, kuriuos turime išspręsti. Interneto ir mobiliųjų telefonų naudojimas ir taikymas žymiai padidėjo, lyginant su laikotarpiu, kai jie atsirado. Matome sąveikaujančias rinkas, o vaikai, ne tik suaugusieji, didelę dalį savo laiko praleidžia internete, kartais daugiau nei prie televizoriaus. Susiklostė tokia padėtis, kai tėvai nežino, kaip naudotis naujosiomis technologijomis ar kaip jos veikia.

Nemanau, kad turėtume būti nusiteikę negatyviai. Internetas ir mobilieji telefonai yra puiki ir įdomi galimybė. Tačiau taip kalbėdami, negalime ignoruoti kitos medalio pusės. Realiam pasaulyje yra pavojų, susijusių su interneto ir mobiliųjų telefonų naudojimu, ypač pažeidžiamiausios mūsų visuomenės dalies, mūsų vaikų, atžvilgiu. Kaip pranešėja aiškiai pabrėžė, šie pavojai svyruoja nuo žalingo vaizdinio turinio iki priekabiavimo ir bauginimo, visi jie tapo lengviau prieinami ir dažnesni. Dar blogiau, internetas tapo seksualinio priekabiavimo įrankiu. Nepaisant bendrų pastangų kovoti su tokios baisios medžiagos gaminiu ir platinimu, jo mastai auga. Todėl reikia skubiai kovoti su šia neigiamą ir nepriimtina praktika.

Reikia dalytis atsakomybe už vaikų apsaugą. Žinoma, ji prasideda šeimoje, tačiau turime padėti šeimoms padėti savo vaikams. Tai apima vyriausybes, pramonę, ne pelno organizacijas ir mokyklas. Būtent tai yra šios naujos, saugesnio interneto programos tikslas. Tai, kas buvo nuveikta pastaraisiais metais, turint omenyje dabartinę interneto apsaugą, išliks, o remiantis šiomis sėkmingomis veiklomis, bus padidinta vaikų šiandieninėje internetinėje aplinkoje apsauga.

Mes žinome, kad bendra vyriausybės, privačių organizacijų ir pramonės veikla yra labai geras pavyzdys, kaip Europa gali tiesiogiai įtakoti kasdieninį piliečių gyvenimą. Vis daugiau vaikų naudojami internetu namie arba mokykloje, tačiau tai nereiškia, kad tėvai ir mokytojai yra informuojami apie jo galimybes ir pavojus. Todėl aktyviai dėsime pastangas saugesnei internetinei aplinkai vaikų atžvilgiu sukurti, informuodami tėvus, įgalindami mokytojus bei prašydami nacionalinių vyriausybių ir auklėjamosios visuomenės suderintų veiksmų.

Žinoma, mes išlaikysime Komisijos pasiūlymų turinį, tačiau Parlamentas pateikė visą eilę pakeitimų, kurie numato platesnį vieno ar kelių pagrindinių tikslų apibūdinimą ir kurie atspindi aiškų Parlamento susitarimą. Todėl Komisija gali pritarti šiems ponios R. Angelilli pranešime numatytiems pakeitimams. Jie praskins kelią susitarimui su Taryba pirmojo svarstymo metu. Esu tvirtai įsitikinusi, kad šiandien jums pateiktą kompromisinį programos tekstą palaikys didžioji dalis Parlamento bei, tikėkimės, antrasis įstatymų leidėjas.

Christopher Heaton-Harris, *Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės referentas*. – Pone pirmininke, buvo malonu rengti šį dokumentą. Tai pirmas kartas, kai galiu atvirai, nuoširdžiai pasakyti, kad buvo malonu dirbti su kiekvienu asmeniu, ypač su poniu R. Angelilli, rengiant šį dokumentą.

Taip pat pasitelkdamas laikraščius pasinaudojau teise pasikonsultuoti su savo rinkėjais dėl šio svarbaus dosjė, taigi kai kurios mano būsimos pastabos yra paremtos tuo, ką pasakė mano rinkėjai.

Kultūros komitete tikrai mielai diskutavome šia rimta tema, buvo išsamių pasisakymų. Visi supratome, kad mums nereikia iš naujo išradinėti dviračio. Yra daug gerosios patirties, kiek tai susiję su savireguliacija: tokios mobiliųjų telefonų kompanijos kaip T-Mobile lyderiauja šioje srityje, atlikdamos įvairius patikrinimus, kol vaikas gali pasiekti bet kokią turinį tinkle, pašalinant įtartiną turinį.

ISP ir tokios organizacijos kaip *Internet Watch Foundation* JK bei INHOPE, veikianti europiniu lygmeniu, sėkmingai bendradarbiauja, kovodamos su problemomis, susijusiomis su interneto turiniu, ir tirdamos, kaip nepilnamečiai visoje Europoje į tai reaguoja.

Vis dėlto problemų yra. Pranešėja kalbėjo apie vaikų viliojimą. Net Europoje nėra vienodo jo apibrėžimo, ir netgi ne visose valstybėse narėse vilioti vaiką tokiu būdu, kokį pateikė ponis R. Angelilli, yra neteisėta. Būtent į tai turėtume atkreipti dėmesį. Galbūt ponis V. Reding galėtų tai pasiūlyti per Tarybos susitikimą arba keletui valstybių narių, kurios mažiau veikia šioje srityje.

Man buvo malonu dirbti komitete šiuo klausimu; buvo pasidalyta tikrai gera patirtimi, ir tai yra pirmas kartas, kai galiu pritarti biudžetinei priemonei Parlamente.

Titus Corlăţean, *Teisės reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (RO) Turint omenyje vis besikeičiantį audiovizualinį sektorių, mums reikia ne tik šviesti vaikus, bet taip pat tinkamai informuoti tėvus ir pedagogus apie pavojus vaikams ir įtraukti juos į saugesnės aplinkos, naudojantis internetinės informacijos paslaugomis, kūrimą.

Kaip numatyta Teisės reikalų komiteto nuomonėje, mes siekiame parengti Europos strategiją, skirtą kovoti su internetiniu vaikų viliojimu ir apsaugoti fizinį, protinį ir moralinį vaikų dorumą, kuriam gali būti pakenkta, jiems susiduriant su netinkamu turiniu, naudojantis naujosiomis komunikacijos priemonėmis. Mes siūlėme įvesti kokybės pažymą, skirtą internetinių paslaugų teikėjams, kad vartotojai lengvai galėtų patikrinti, ar tam tikras teikėjas laikosi elgesio kodekso, taip pat sukurti filtrus ir efektyvias amžiaus nustatymo sistemas.

Šioje srityje nusikalstamumas nėra ribojamas vidinių sienų. Manau, kad mums reikia laikytis koordinuoto požiūrio, kalbant apie nacionalines duomenų bazes ir poreikio įtraukti jas į Europolą. Šiuo metu taip pat negalime nepaisyti ekonominių pavojų, kylančių vaikams naudojantis internetu, būtent todėl siūlėme ir mobiliojo telefono paslaugų teikimą atvirai nurodyti kaip sritį, kurioje vaikai turi būti apsaugoti nuo įžeidžiančio ir žalingo elgesio. Užbaigdamas norėčiau pasakyti, kad mes pritariame pranešimo priėmimui ir sveikiname pranešėją.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, *Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės referentė*. – (EL) Pone pirmininke, Komisijos nare, manau, kad daugiametė internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos programa yra esminė pradžia vaikų apsaugos srityje. Dėl to turime galimybę pasveikinti Europos Parlamento pranešėją, nes mes taip pat esame to dalis ir išreiškiame savo supratimą.

Kaip Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas savo nuomonėje ypač pabrėžiame, kad visada būtina atsižvelgti į abiejų lyčių ypatumus, sutelkti dėmesį į abiejų lyčių dalyvavimą, naujųjų technologijų išmanymą ir naudojimą bei ypatingą apsaugą nuo pavojų, kurie yra skirtingi lyčių atžvilgiu, nuo berniukų iki mergaičių, ir tai turi būti formuluojama ir analizuojama atskirai.

Mes taip pat kalbame apie pažeidžiamų asmenų grupių, pažeidžiamų vaikų, kurie nėra apsaugoti nuo seksualinio persekiojimo, priekabiavimo ir įbauginimo pavojų, apsaugą.

Kitas sektorius, kurį mes išskiriame, yra informacija tėvams, rūpintojams ir pedagogams, kad ir kas jie būtų. Taip pat pabrėžiame tyrimų didesnės vaikų apsaugos srityje poreikį. Žinoma, mes žinome, kad jūs atlikote poveikio vertinimą ir ėmėtės viešų konsultacijų šiuo klausimu. Tačiau tyrimai turi būti tęsiami, ypač atsižvelgiant į lyčių skirtumus.

Taip pat norime pabrėžti poreikį sukurti verslininkystę, kuri leistų įveiktos kliūtis ir pavojus, įvardyti pavojus ir tęsti kovą, kad turėtume Europą, kuri būtų pajėgi vystytis ir apsaugoti savo piliečius.

Csaba Sógor, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (HU) Dėkoju, pone pirmininke. Šis pranešimas man labai priimtinas, turint omenyje, kad visi keturi mano vaikai naršo internete, ir aš kasdien susiduriu su šiais rūpesčiais. ES valstybės narės daug dirba, siekdamos, kad pasaulinis tinklas taptų palankesnis vaikų atžvilgiu, ir mes neturime pamiršti, kad dar 1999 m. Komisija pradėjo programą „Saugesnio interneto+“, kuri galioja iki šiol. Kaip girdėjome, programa siekiama kovoti su žalingu ir neteisėtu turiniu, joje ypač pabrėžiamas supratimo apie interneto naudojimą didinimas, taip pat skatinamas saugios internetinės aplinkos kūrimas. Norėčiau papildyti tai, kas jau buvo pasakyta, kad 2001–2007 m. dingo 20 000 vaikų, iš kurių 500 buvo surasti.

Tarp užsibrėžtų užduočių norėčiau išskirti kovą su neteisėtu turiniu ir žalingu elgesiu internete. Šioje srityje yra didelių trūkumų: ne visose valstybėse narėse veikia pagalbos linija, kuri leistų nedelsiant pranešti apie aptiktą neteisėtą turinį ar atrastas svetaines, kuriose bandoma suvilioti vaikus.

Taip pat svarbu nepamiršti, kad informacinės bazės sudarymas pareikalaus didesnio ir efektyvesnio valstybių narių bendradarbiavimo. Tai nėra atsitiktinumas, kad beveik pusė šios programos lėšų, kurios iš viso sudaro 55 mln. EUR, skiriama visuomenės supratimo didinimui, nes prevencija yra geriausia priemonė. Bet kokių atveju teisėsaugos institucijos visą savo laiką skiria nusikaltėliams ieškoti, turint omenyje tiek su programine įranga susijusius, tiek kitokio pobūdžio nusikaltimus. Būtent dėl šios priežasties norime atkreipti valstybių narių dėmesį į tai, kad jos gali papildomai nenaudoti savo lėšų, esant Europos Sąjungos 55 mln. EUR, o efektyviau bendradarbiauti, įgyvendindamos programą, numatytą šiame pranešime. Europos liaudies partijos (Krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija pritaria šio pranešimo patvirtinimui. Labai ačiū.

Iliana Malinova Iotova, *PSE frakcijos vardu* – (BG) Dėkoju, pone pirmininke. Ponios ir ponai. Ponia R. Angelilli, norėčiau išreikšti jums savo padėką ir širdingus sveikinimus dėl jūsų pranešimo. Kadangi šiuo metu pagrindinė problema yra pasaulinė finansų krizė, teisinga, kad tam mes skiriame visą savo dėmesį. Tačiau kažkodėl kompiuterinių nusikaltimų vaikų atžvilgiu problema buvo palikta nuošalyje, nors ir suprantame, kad bet kuriuo metu gali kilti didžiulė grėsmė tikros neteisėto internetinio turinio pandemijos pavidalu. Kaip tik šiandien BBC pristatė savo atliktą studiją, tyrimą, kuriame teigiama, kad trys iš keturių vaikų susidūrė su žalingo turinio internetiniais tinklalapiais. Šis pranešimas ne tik skelbia pavojaus signalą, bet taip pat siūlo

daugybę idėjų, kaip kovoti su neteisėtu turiniu internete. Šiuo klausimu dirbau kaip šešėlinė pranešėja. Praeitą savaitę suorganizavau apvaliojo stalo susitikimą gimtojoje Bulgarijoje. Jame dalyvavo policijos atstovai, nevyriausybiniis sektorius, Vaikų apsaugos įstaiga ir mobiliųjų telefonų operatoriai bei tiekėjai. Susitikime buvo aptariamas šis pranešimas.

Tai buvo rimta, detali diskusija, dėl kurios buvo prieita prie keleto išvadų. Pirmiausia reikia daug nuveikti, kad būtų padidintas Europos visuomenės supratimas apie šios problemos rimtumą ir realumą. Deja, dažnai ši problema nėra mūsų akiratyje. Antra, vaikų auklėjimas turėtų prasidėti šeimoje ir mokykloje, o tai savo ruožtu reikalauja specializuotų mokymų tėvams ir mokytojams. Individualios pastangos yra nieko vertos. Svarbu imtis koordinuotų veiksmų, informacijos mainų, sukurti duomenų bazę ir tarptautinį bendradarbiavimą. Daugelis mano paminėtų institucijų skatino Europos Komisiją rekomenduoti valstybėms narėms padidinti nacionaliniais teisės aktais numatytas bausmes už neteisėto turinio platinimą, kūrimą ir pardavinėjimą. Jos taip pat rekomendavo sukurti Europos teisinę sistemą, numatančią nusikaltėlių teismo proceso vykdymą.

Nuo dabar turėtų padidėti Europos institucijų ir piliečių supratimas apie programą. Ypač svarbu toliau kurti pagalbos linijas. Taip pat labai svarbu bendradarbiauti su policijos įstaigomis ir sukurti duomenų bazę. „Vaikams palanki“ bendroji pažyma yra būtina, kad tėvai ir vaikai galėtų atpažinti saugius tinklalapius. Esu įsitikinusi, kad programa bus tęsiama ir nuo 2013 m., ir kad bus daugiau tokių programų Europos Sąjungoje.

Ewa Tomaszewska, UEN frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, laisvė naudotis internetu, mobiliaisiais telefonais ir kitomis ryšių technologijomis yra labai vertinga suaugusiems, bet gali būti žalinga vaikams, nes jie nėra visiškai suaugę ir neturi reikalingos patirties. Internetas mums yra ypač naudinga priemonė, tačiau jis naudojamas tinklalapiams sukurti, kuriuose galima apsikeisti pedofiline ir pornografinė medžiaga, kuriais stengiamasi pasiekti nepilnamečius. Tokia pati padėtis ir mobiliųjų telefonų atžvilgiu.

Kitos mažiau radikali veikla taip pat gali būti pavojingos. Nesveikų maisto produktų reklama, skirta vaikams, per televiziją ir internete daro neigiamą įtaką jų sveikatai. Tai taip pat sukelia šeimos ginčus ir netinkamus mitybos įpročius tam tikro amžiaus grupėse. Neseniai Rūmuose vyko diskusijos apie vaikų nutukimą ir antsvorį. Daugybė valandų per dieną prie kompiuterio ar televizoriaus ekrano mažina vaiko fizinę veiklą ir kenkia jo ar jos tinkamam fiziniam vystymuisi. Taip vaikai praleidžia vidutiniškai tris valandas per dieną, tačiau iš tikrųjų dauguma praleidžia daug daugiau laiko prie ekrano. Per televizijos programas rodomas agresyvus elgesys turi neigiamą poveikį vaikams.

Todėl labai svarbu įgyvendinti programą, kuria siekiama užtikrinti atsakingą vaikų ir jaunuolių naudojimąsi naujosiomis ryšių technologijomis. Sveikinu pranešėją ir Europos Komisiją kovojant su šia problema.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Kaip viena iš pranešimo dėl vaikų teisių strategijos bendraautorė, džiaugiuosi, kad šiuo metu šiuose Rūmuose diskutuojame dėl teisės akto projekto dėl internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos. Internetas yra klasikinis pavyzdys to, iš ko žmonės gali turėti daug naudos, bet taip pat tai gali būti žalinga visuomenei, kai ji pasitelkia nusikaltėlius.

Kasdien girdime apie tai, kaip vaikai yra viliojami ir užgauliojami internete, ir lenkiami į prostituciją, pedofiliją bei pornografiją. Todėl kiekvienas, žinoma, pradedant tėvais, turi pareigą paaiškinti vaikams naudojimosi, o ne piktnaudžiavimo internetu taisykles bei apie jame kylančius pavojus. Vaikai domisi kompiuteriais nuo mažų dienų. Mes suaugusieji dažnai pavydime jiems jų techninių sugebėjimų, tačiau būdami vaikiškai naivūs, jie lengvai gali būti užgauliojami.

Esu dėkinga, kad šie Rūmai suteikia prioritetą tokio pobūdžio veiklai, ir aš palaikau siūlomos programos spartinimą, kad ji būtų pradėta įgyvendinti 2009 m. sausio mėn.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Pone pirmininke, iš pradžių norėčiau padėkoti ponai R. Angelilli už konstruktyvų pranešimą, kuriuo ji toliau siekia vaikų strategijoje numatytų tikslų. Praėjusią savaitę pristačiau pranešimą dėl jaunų žmonių ir žiniasklaidos, didžiulį tyrimą apie jaunų žmonių įpročius žiniasklaidos atžvilgiu, kuriame aptariame ir tėvų požiūrį. Nauja yra tai, tai dauguma jaunų žmonių Švedijoje turi nuosavus kompiuterius savo kambariuose, o televizoriai buvo išmesti.

Yra didžiulis skirtumas tarp mergaičių ir berniukų, kalbant apie tai, kokiais tikslais jie naudoja internetą. Mergaitės kalbasi, socializuojasi ir siunčia tekstines žinutes, o berniukai žaidžia kompiuterinius žaidimus. Mergaičių yra ieškoma, siekiant seksualinių kontaktų. Dabar mažiau mergaičių susiduria su pornografiniais tinklalapiais nei anksčiau, jos neigiamai žiūri į pornografiją internete. Iš tikrųjų nedaugelis susiduria su nepažįstamaisiais už interneto ribų.

Šiandieninis jaunimas turi sveiką požiūrį į žiniasklaidą, tačiau dalies jų didžiulis naudojimas kelia nerimą tiek tėvams, tiek mums politikams. Ta išskirtinė jaunų žmonių grupė turi būti įtraukta į būsimas Bendrijos programas. Mes apibūdinome aktyvų vartotoją kaip besinaudojantį tam tikra priemone daugiau nei tris valandas per dieną. Iš viso tai sudaro apie aštuonis, devynis procentus jaunų žmonių. Tačiau šiandieninėje Švedijoje 96 proc. visų jaunų žmonių ir 70 proc. vaikų turi mobiliuosius telefonus, todėl problemos kyla rekordiniu greičiu. Mūsų kaip EP narių užduotis yra siekti kritimo.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti poniai R. Angelilli už šios labai svarbios problemos sprendimą. Mums pateiktas pranešimas yra puikus. Vis dėlto būtų dar geriau, jeigu mums nereikėtų diskutuoti šiuo klausimu. Būtų daug geriau, jeigu mums nereikėtų kovoti su žmonėmis, siekiančiais tvirkinti ir išnaudoti vaikus smerktiniais tikslais. Nejaučiu jokios kaltės, pavadindamas tokius žmones blogybe.

Mėgstame sakyti, kad mūsų vaikai yra mūsų turtas. Visą turtą reikia saugoti nuo vagių. Taip aš įsivaizduoju veiksmus, siekiant apsaugoti vaikus, besinaudojančius šiuolaikinėmis technologijomis, ypač internetu. Yra vaikų, naršančių internete po keletą valandų per dieną. Šios technologijos yra kasdieninio gyvenimo šiuolaikiniame pasaulyje dalis. Jos leidžia asmenims efektyviau bendrauti ir labai praverčia mūsų kasdieniniame gyvenime. Pavyzdžiui, jos palengvina reikalus administracinėje, mokslo, priėjimo prie kultūros ir žinių srityje. Tai teigiama pusė, kuri turėtų būti palaikoma ir tobulinama. Deja, yra ir neigiama pusė, kuri apima interneto ir šiuolaikinių ryšių technologijų naudojimą tokiame neteisėtam turiniui kaip pornografija, narkotikų vartojimas, satanizmas, lošimai ir netinkamas gyvenimo būdas skleisti.

Pedofilai naudoja internetą aukoms ieškoti. Internetą galima palyginti su peiliu, kuris naudojamas duonai pjauti, tačiau jis taip pat gali būti naudojamas padaryti psichologinę žalą vaikams, pasitelkiant neteisėtą turinį. Mano nuomone, reikia imtis keleto svarbių priemonių. Pirma, reikėtų sukurti sistemą, kurios pagalba būtų galima aptikti ir griežtai pagal teisės normas susidoroti su tuo užsiimančiais nusikaltėliais. Antra, visi susiję asmenys turėtų būti geriau informuoti apie pavojus, kylančius internete, mobiliojoje telefonijoje, televizijoje, žaidžiant video žaidimus. Kalbu apie vaikus, tėvus, pedagogus, sekmadieninių mokyklų mokytojus ir tokias jaunimo organizacijas kaip skautų judėjimas. Trečia, reikalingas glaudesnis bendradarbiavimas tarp priežiūros ir pavaldžių organų šioje srityje tiek Europos Sąjungoje, tiek visame pasaulyje. Pagaliau pagrindiniai tinklo kompiuteriai, identifikuojantys žalingą informaciją, gali būti įsteigti bet kurioje šalyje. Galų gale mūsų veiksmai turėtų būti prevenciniai ir sistemiški, o su pažeidėjais turėtų būti elgiamasi griežtai.

Richard Howitt (PSE). - Pone pirmininke, norėčiau pasinaudoti šia proga šiandien kreiptis į visas ES šalis, kad jos sektų Britanijos pavyzdžiu, kur pagalbos linijos administratoriai turi teisę stebėti ir nustatyti atvejus, būtent kai aptinkami vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdai internete bei apie juos pranešama, pagalbos linija gali nedelsdama nurodyti paslaugų teikėjui ar vadovaujančiai kompanijai pašalinti turinį. Šį pasiūlymą remia *Internet Watch Foundation*, įsikūrus Oakington in Kembridžsyre mano rinkiminėje apygardoje. Iš tiesų noriu padėkoti Komisijos narei V. Reding už jiems suteiktą kompetenciją ES mastu.

Mūsų parlamentinis pakeitimas Nr. 25, kuriuos siekiama įsteigti šias pagalbos linijas ir nustatyti jų glaudų ryšį su policija, gali paspartinti šio tikslo siekimą. Reikalingi greiti vykdomieji veiksmai, siekiant sustabdyti puslapius, kurie paprasčiausiai peršoka tarp šalių esančius serverius, kad išvengtų susekimo, taip pat sustabdyti tolesnį vaikų užgauliojimą, kuris vykdomas ne tik sukuriant vaizdus, bet ir kiekvieną kartą juos matant.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). - - (EL) Pone pirmininke, Komisijos nare, Komisijos pasiūlymas sukurti Europos Sąjungos programą, skirtą internetu besinaudojantiems vaikams apsaugoti, pateiktas, remiantis Europos veiksmų skatinti didesnę nepilnamečių, besinaudojančių naujosiomis technologijomis, saugumą pagrindu. Tai svarbus Komisijos žingsnis.

Žinių IT srityje didėjimas vis labiau stato vaikus į pavojų dėl neteisėto ir žalingo turinio internete. Todėl aš taip pat pritariu pastangoms, kurių kiekvienas ėmėsi, kad būtų pasiektas Komisijos tikslas užtikrinti maksimalų saugumą, naudojantis internetu, ypač vaikų atžvilgiu.

Taip pat palaikau pranešėjos, kurią sveikinu, pasiūlymą skubos tvarka patvirtinti programą, kad ji įsigaliotų 2009 m. sausio 1 d. Taip pat tikiuosi, kad bus nustatyta tinkama finansinė sistema 2009–2013 m. laikotarpiui, turint omenyje, kad vis dažnėjantys vaikų pornografijos atvejai internete ragina skelbti pavojų ir imtis neatidėliotinų veiksmų.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Sveikinu pranešėją. Vanduo yra geras dalykas, bet kai jis nėra švarus, turime jį išvalyti. Tas pats taikoma ir internetui. Davide filtras suteikia priėjimą prie interneto per saugų ir kontroliuojamą tinklą bei apsaugo jaunuosius vartotojus būtent nuo netinkamų tinklalapių. Pasitelkiama

naujausia technologija, o sistema nuolat atnaujinama. Tai labai efektyvu. Blokuojamas pateikimas į tinklalapius pornografijos, pedofilijos, prievartavimų, satanizmo, juodosios magijos ir kita tematika. Kartu pranešama apie priežastį blokuoti priėjimą.

Taip pat filtras efektyviai aptinka įmones, kurios naudoja telefonų numerius, už kuriuos mokami didžiuliai įkainiai. Davide filtras skirtas visiems, kurie nori apsaugoti savo kompiuterį nuo nesaugių tinklalapių. Praktikos kodekse, dėl kurio balsuojame, numatoma, kad jauniems žmonėms turėtų būti užtikrintas saugus priėjimas prie interneto. Norint naudotis filtru, reikia tik užsiregistruoti tinklalapyje <http://www.davide.it>.

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Dėkoju, Pone pirmininke, Komisijos nare. Internetas, žaidimų valdymo pultai ir kompiuteriniai žaidimai talpina daug smurtinio, žiauraus ir erotinio turinio bei gali sukelti priklausomybę, nemigą, jaudinimąsi ir mitybos sutrikimus. Dauguma vaikų dar nėra pasirengę tokio tipo turiniui, todėl kyla pavojus, kad užaugę jie taps psichologiškai sutrikę bei iškrypę. Šiuolaikinių technologijų pagalba neabejotinai galima išfiltruoti nepageidaujamą turinį, pasitelkiant programines įrangas, taip, kaip galime tą padaryti su elektroninio pašto siuokslėmis – nepageidaujamais elektroniniais laiškais – ir užblokuoti žalingus tinklalapius kompiuteriuose, kuriais naudojasi vaikai. Informacija apie šią galimybę turėtų būti plačiai žinoma tarp tėvų, reikėtų paskatinti kompiuterių gamintojus, kad tokios programos taptų privalomo naujų kompiuterių turinio dalis. Reikia tam tikros skaitmeninės aplinkos apsaugos. Akivaizdu, kad kai kurie žmonės tą supranta kaip bandymą apriboti jų laisves internete, tačiau, mano nuomone, mūsų vaikų psichinės sveikatos ir orumo apsauga yra didesnė vertybė. Ačiū.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Pone pirmininke, besinaudojančių internetu europiečių skaičius proporcingai didėja. Vaikai vis daugiau laiko praleidžia internete ir susiduria su jame vykdomomis, jauniems žmonėms lengvai pasiekiamomis nusikalstamomis veiklomis, kurių daugėja panašiu tempu. Esant dabartinei padėčiai, kai Interpolo bazėje užregistruota daugiau nei 500 000 vaizdų su vaikų pornografija, pusė vaikų tam tikru metu jau apsilankę pornografiniuose tinklalapiuose, ir tik 4 proc. tėvų pripažįsta, jog jų vaikai galėtų tą daryti, manau, kad interneto saugumui užtikrinti skirtas biudžetas yra per mažas. Reikia investuoti į kompiuterinių sistemų, kurios efektyviai užgniaužtų tokius atvejus iš pat pradžių, tobulinimą. Europos Sąjunga turi sujungti savo pajėgas su JAV ir Japonija šioje srityje. Iš esmės kitokie projektai, kuriuos iki šiol matėme, turėtų būti pakeisti priemonėmis, skirtomis vaikams, tėvams, mokykloms, telekomo operatoriams, vyriausybės organams, taip pat nevyriausybiniams organizacijoms. Iš kitos pusės vertinu pagalbos linijų, dėl kurių tiek suinteresuoti piliečiai, tiek tėvai gali pranešti apie žalingą turinį internete, tinklą. Pavyzdžiui, Čekijoje veikia tokio pobūdžio pagalbos linija, kurią valdo nevyriausybė organizacija Naše dítě.

Jim Allister (NI). - Pone pirmininke, kaip gaila, kad mums suteikiamos nuostabios interneto galimybės tiesiogiai proporcingai didina psichinį, fizinį ir socialinį pavojų mūsų vaikams ir jauniems žmonėms visame pasaulyje.

Todėl šis pranešimas yra tinkamas būdas susitelkti ties tuo, ką mes galime padaryti, siekdami išvengti piktnaudžiavimo internetu, ypač vaikų pornografijos, viliojimo internete, kurstymo žaloti save bei vieno iš šiurpiausių aspektų, t. y. svetainių, kuriose iš tikrųjų raginama nusižudyti, atžvilgiu.

Tikiu, kad Saugesnio interneto programa iš tikrųjų sėkmingai susidoros su šiomis problemomis. Mano nuomone, yra trys pagrindiniai klausimai. Pirmas, reikia gerinti sąlygas policijai efektyviai bendradarbiauti, ir aš manau, kad turi būti inicijuojamas Europos vaikų pornografinių vaizdų duomenų bazės sukūrimas. Antra, reikalinga galimybė stebėti finansinę veiklą, susijusią su vaikų pornografijos klausimais, bei trečia, reikalingas tinkamai parengtas bendras saugumo kokybės ženklas, kad tėvai su pasitikėjimu galėtų žinoti, į ką jų vaikams yra saugu žiūrėti.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - (SK) Norėčiau pasakyti porą dalykų apie šį pranešimą. Jame paminėti tokie pavojai kaip gąsdinimas, vaikų pornografija, viliojimas internete, bauginimas, rasistinio turinio sklaida ir savęs žalojimo skatinimas. Esu visiškai tikras, kad internetas yra vienas iš didžiausių XX amžiaus techninių laimėjimų, tačiau jis taip pat gali atimti iš vaikų džiaugsmą pažinti tikrą ir nuoširdžią meilę bei užmegzti tikrus santykius. Tie, kurie internetinėse pokalbių svetainėse nevartoja vulgarių išsireiškimų bei nesigiria savo seksualinių išnaudojimų atvejais, yra neabejotinai nepritampantys.

Apsistosisi ties bauginančia statistika apie vaikų išnaudojimą internete. Kaip EP narys, kuriam šeimos vertybės yra už viską svarbesnės, norėčiau pabrėžti, kad internetas yra vienas iš būdų, kuriuo ši visuomenė gali iš vaikų atimti nekaltumą. Norėčiau pabrėžti apie didesnės atsakomybės poreikį, nes atsakomybė yra raktažodis, kurio turėtų imtis tiek ISP, tiek tėvai, kad apsaugotų vaikus nuo turinio, kuris galėtų sužaloti jų natūralų vystymąsi.

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – Pone pirmininke, visiškai sutinku su viskuo, kas buvo pasakyta šiuose Rūmuose, ir dėkoju parlamentarams ne tik už šias diskusijas, bet taip pat už jų perkėlimą į rinkėjų ir žmonių lygmenį tuose regionuose, kuriuose jie aktyviai veikia, nes manau, kad esminė problema yra ta, kad suaugusieji nėra pakankamai informuoti.

Dažniausiai vaikai puikiai žino, kaip naudotis naujosiomis technologijomis, o tai yra pirmas atvejis žmonijos istorijoje, kai vaikai žino daugiau nei tėvai, pedagogai ir suaugusieji. Todėl šiuo atveju iš tikrųjų reikia įgalinti tėvus, pedagogus ir suaugusiuosius, ir manau, kad dalinai atsakingi yra visi visuomenės nariai, ne tik politikai, bet ir NVO, o labiausiai ISP. Taip pat džiaugiuosi, kad pavyzdžiui, mobiliųjų telefonų pramonėje pasirašytas memorandumas dėl susitarimo informuoti tėvus ir užkirsti kelią žalingam turiniui patekti į 3G telefonus.

Pagalbos linijų tinklas, kurį sukūrėme Saugesnio interneto programos pagrindu, labai svarbus ir puikiai veikia daugelyje valstybių narių. Atsakydama į Vengrijos parlamentaro klausimą informuoti, kad pagalbos linija Vengrijoje bus atnaujinta 2009 m. Tik dviejose valstybėse narėse nėra pagalbos linijos, vienoje valstybėje narėje šias problemas sprendžia policijos pajėgos. Todėl jau galime sakyti, kad šiuo metu Saugesnio interneto programa turi labai teigiamų rezultatų. Asmeniškai norėčiau, kad būtų labiau žinoma apie pagalbos linijas: kai kuriose šalyse apie jas gerai žinoma, tačiau ne visose. Todėl kaip Parlamento nariai jūs galėtumėte įvairiais būdais padėti šias pagalbos linijas išpopuliarinti. Tikrai būčiau dėkinga jums už tai ir manau, kad tiek tėvai, tiek vaikai taip pat būtų jums dėkingi.

Buvo keletas klausimų apie ES baudžiamąjį procesą. Šiuo klausimu turiu pasakyti, kad būtų labai gerai, jeigu visos valstybės narės ratifikuotų Konvenciją dėl elektroninių nusikaltimų. Taip pat galiu pasakyti, kad vidaus reikalų ir teisingumo ministrai, vadovaujami mano draugo, Komisijos nario J. Barroto, dirba visais šiais klausimais, įskaitant ir viliojimo problemą, dėl kurios ponas J. Barrot netrukus pateiks pasiūlymą. Taip pat galiu jus užtikrinti, kad tarptautinis policijos ir teisėsaugos bendradarbiavimas vyksta puikiai. Taigi reikalai šioje srityje juda gerą linkmę.

Kalbant apie filtrus nepageidaujamam turiniui aptikti, tai vėlgi yra tėvų informavimo klausimas. Dauguma tėvų nežino, kad yra tokie filtrai ir kad jie turi galimybę jais naudotis. Todėl ir prašiau ISP, kad pasirašydami sutartis su tėvais, iš tikrųjų informuotų juos apie jų turimas galimybes užkirsti kelią tokiam turiniui pasiekti jų vaikus.

Tai susiję su labai mažais vaikais. Žinoma, paauglių atveju mes turime juos pačius įgalinti, todėl manau, kad jų informavimas yra geriausias būdas, kuriuo jie galėtų apsaugoti nuo patekimo į spąstus, nes negalime pastatyti policininką prie kiekvieno vaiko – tai tikrai neįmanoma. Tačiau vaikai yra tikrai pajėgūs suprasti, koks turinys yra teigiamas ir koks ne. Todėl manau, kad Saugesnio interneto programos pagalba galime įgalinti pačius vaikus, o ne tėvus ir pedagogus. Tai bus mūsų užduotis artimiausiais mėnesiais ir metais, ir jeigu visi tame dalyvausime, problema bus išspręsta.

Dėkoju pranešėjai ir visiems parlamentarams, kurie prisideda prie to, už tai, kad internetas būtų saugi vieta mūsų vaikams.

Roberta Angelilli, *pranešėja*. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti Komisijos narei, ji mums pateikė svarbių garantijų, įskaitant faktą, kad Komisija ir Komisijos narys J. Barrot ketina teisiškai apibrėžti sąvoką „viliojimas“, bendrą visoms valstybėms narėms. Mano nuomone, tai neabejotinai svarbus siekis.

Puikiai suprantu, kad ši programa negali išspręsti visų problemų, tik dalį jų, nes tai tik programa, kuri, kaip žinoma, yra teisiškai ir finansiškai apribota. Kitaip sakant, sprendžiant iš diskusijų, Europos Parlamentas nori aktyviai dalyvauti kovoje su žalingu turiniu internete. Kitas būsimas tikslas yra veiksmų koordinavimo kovojant su šiuo turiniu europiniu lygiu pagerinimas, kad būtų prieinama geroji patirtis, sėkmingiausios priemonės bei dalijamasi informacija ir metodais. Mano nuomone, reikia nuosekliai stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje, kurioje, kaip kiti nariai minėjo, nėra sienų. Todėl reikia judėti į priekį, dalijantis duomenimis ir informacija realiame laike.

Parlamentas nori išlaikyti pagrindinę poziciją šioje srityje. Pateikėme daugybę pasiūlymų, keletą iš jų paminėjo mano kolegos nariai: „vaikui palankaus“ ženklų idėja, pagalbos linijų ir policijos pajėgų vaidmuo, siekiant užkirsti kelią ir kovoti su priekabiavimu internete, taip pat poreikis įgyvendinti pasiūlymus mobiliųjų telefonų operatorių ir paslaugų tiekėjų savireguliacijos srityje. Be to, manau, kad reikia siekti susekti finansines operacijas, susijusias su vaikų pornografijos vaizdų mainais.

Pritariu Komisijos narės nuomonei: informacinės ir šviečiamosios kampanijos, įtraukiant ne tik vaikus, bet ir suaugusiuosius, tėvus ir mokytojus, nesiekiant kriminalizuoti naujų technologijų, – jos mums nepaprastai svarbios – yra esminiai dalykai Europos vaikams.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks trečiądienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), raštu. – (RO) Pritariu šiai iniciatyvai, kuria siekiama šviesti tiek tėvus, tiek vaikus apie naudojimąsi internetu, kad būtų užtikrinta, jog vaikai būtų labiau apsaugoti nuo priekabiavimo internete. Manau, kad šviečiamosios medžiagos platinimas yra gera idėja, tačiau taip pat manau, kad būtų naudinga vykdyti programas, pritaikytas įvairių amžiaus grupių asmenims. Pagaliau jūs negalite vienodai aiškinti tų pačių dalykų šešerių ar septynerių metų vaikui ir šešiolikos metų paaugliui.

Taip pat manau, kad reikia sukurti efektyvesnes filtravimo technologijas, turint omenyje, kad nepageidaujamos elektroninės pornografinio turinio žinutės yra gana dažnos pašto dėžutėje ir lengvai prieinamos jas turintiems vaikams. Taip pat reikia papildomai padirbėti, kad būtų galima patikrinti asmenų, siekiančių apsilankyti pornografinio turinio tinklalapiuose, amžių, nes nepilnamečiams labai paprasta patekti į tokio pobūdžio tinklalapius.

Užbaigdamas noriu išreikšti pritarimą pasiūlymui skatinti tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje. Vis dėlto būtų geriau pasiekti visuotinį susitarimą, ypač dėl tinklalapių ženklinimo, nurodant teiginį „turinys tinkamas vaikams“, turint omenyje, kad daugybė vaikams žalingų tinklalapių yra palaikomi domenų, kurių neadministruoja ES organizacijos.

Zita Gurmai (PSE), raštu. – (HU) Mano manymu, labai svarbu ir reikalinga sukurti daugiametę internetui ir kitomis šiuolaikinėmis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos Bendrijos programą, nes visi esame socialiai suinteresuoti panaudoti visas įmanomas priemones, kad mūsų vaikai būtų apsaugoti nuo žalingo ir pavojingo turinio.

Nors pirmiausia šiais pasiūlymais siekiama apsaugoti vaikus, jie turės ir daugiau rezultatų, nes jais bus skatinamas didesnis saugumas internete. Siekiant tikslų, bus reikalingas bendradarbiavimas tarp tėvų, mokyklų, paslaugų teikėjų, viešųjų įstaigų ir asociacijų, tik dirbdami kartu mes galėsime imtis efektyvių veiksmų, siekdami apsaugoti savo vaikus.

Kovojant su žalingu turiniu taip pat labai svarbios priemonės, kurių imasi valstybės narės, pavyzdžiui, nacionalinių kontaktinių centrų įkūrimas ir jų efektyvus bendradarbiavimas. Manau, kad svarbu sukurti efektyvius metodus ir mechanizmus, kurie apimtų informaciją, paramą per pagalbos linijas, skubius veiksmus, prevenciją, patirties ir gerosios patirties duomenų bazės sukūrimą, taip pat nuolatinę stebėjimą.

Edit Herczog (PSE), raštu. – (HU) Pone pirmininke, ponios ir ponai, greitai priimsime naują rezoliuciją dėl vaikų apsaugos. Kaip mama taip pat pritariu iniciatyvai ir sutinku, kad reikia apsaugoti vaikus nuo neteisėto turinio internete ir kituose į juos nukreiptuose forumuose, taip pat nuo turinio, kuris kitaip kelia pavojų jų vystymuisi.

Kalbant apie aukščiau paminėtus tikslus, esu įsitikinusi, kad mums nepavyks, jeigu bandysime apsaugoti vaikus, vien tik bandydami pašalinti pornografinį ar neteisėtą turinį iš jų aplinkos. Kad ir kaip tai būtų idealu, jeigu mums pavyktų tai padaryti, tai neįmanoma. Būtent todėl manau, kad be prevencijos dar reikėtų vaikus išmokyti, kaip elgtis, jeigu jei tokio pobūdžio reikalavimą arba yra neapsaugoti nuo tokio poveikio.

Turime juos informuoti, kad jie galėtų ieškoti pagalbos, o ta pagalba turi būti tikrai reali ir prieinama. Reikia iš anksto paruošti kiekvieną vaiką tokiam įvykiui, taip kaip mokiname juos nelipti į nepažįstamą automobilį ar imti saldinių iš nepažįstamųjų. Tokio pobūdžio pasiruošimas yra pirminė artimiausios aplinkos – tėvų, šeimos, mokyklos – atsakomybė. Pasiūlymas, dėl kurio ketiname balsuoti, yra labai reikšmingas, tačiau jis gali būti efektyvus tik tada, kai jis bus įgyvendinamas kartu stengiantis apsaugoti vaikų aplinką.

Livia Járóka (PPE-DE), raštu. – (HU) Norėčiau pasveikinti savo kolegę narę Robertą Angelilli, parengus pranešimą dėl internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos, kuriame atkreipiamas dėmesys į gana rimtą didėjančią pavojų. Naujosios technologijos tampant vis labiau prieinamoms bei didėjant kompiuteriniam raštingumui, mūsų vaikai yra vis mažiau apsaugoti nuo pavojaus patirti priekabiavimą, susidurti su vaikų pornografija, bauginimu ir rasizmo kurstyimu. Girdime vis daugiau

atvejų, kai nusikaltėliai pasinaudoja pasaulinio tinklo pokalbių svetainėmis, siekdami užklupti savo nepilnametes aukas ir įgyti jų pasitikėjimą, siekdami seksualiai juos išnaudoti.

Bauginantys duomenys rodo, kad būtina reaguoti į technologijų revoliucijos keliamus pavojus, priimant vieningą ES veiksmų planą, kurio pagrindu būtų galima išspręsti sudėtingą problemą, įtraukiant vaikus, šeimas, mokyklas ir mokytojus, taip pat bendradarbiaujant ryšių pramonės operatoriams ir teisėsaugos institucijoms. Komisijos pasiūlyta daugiametė Bendrijos programa turi apimti priemones, skirtas kovoti su, deja, vis labiau plintančiu neteisėtu ir žalingu turiniu tinkle, iš vienos pusės didinant supratimą, iš kitos pusės efektyviau ir labiau koordinuotai panaudojant įmanomus baudžiamosios teisės įrankius kiekvienoje valstybėje narėje. Be to, mokytojai, globėjai ir, pirmiausia ir svarbiausia, tėvai turi būti informuoti apie paslėptus naujų ryšių technologijų keliamus pavojus. Esu įsitikinusi, kad Parlamentas, remdamasis mano kolegės narės siekiu, patvirtins šį pasiūlymą kaip įmanoma greičiau, ir kad programa bus pradėta įgyvendinti sausio mėn.

Katalin Lévai (PSE), raštu. – (HU) Eurobarometro duomenimis, 74 proc. 12–15 metų vaikai kasdien naudoja internetu, dauguma jų neapsaugoti nuo pornografinių vaizdų. Remiantis interneto priežiūros organizacijos *Internet Watch Foundation* tyrimu, priekabiavimo prie vaikų internete atvejų skaičius pastaraisiais metais išaugo iki 16 proc. Šie duomenys aiškiai parodo, kad vaikų saugumas internete gali būti užtikrintas tik daugialypmeniu principu, apimančiu vaikus, šeimas, mokyklas, telekomunikacijų sektoriaus operatorius, o per juos – interneto paslaugų teikėjus ir teisminius organus.

Manau, kad siekiant apsaugoti vaikus internete, prevencija turi vaidinti pagrindinį vaidmenį. Manau, kad svarbu įvesti reikalavimą turėti specialų leidimą patalpinti ir pasiekti pornografinio, prievartos ir kitokio vaikų vystymuisi žalingo turinio tinklalapius. Turint omenyje, kad kai kuriose šalyse puikiai įgyvendinama praktika teisminių institucijų leidimu užblokuojant tinklalapius, kuriuose pateikiamas pedofilinio pobūdžio turinys tiek vidaus, tiek užsienio serveriuose, ir žinant, kad apskritai visų šalių dabartinė teisinė sistema leidžia pašalinti tokių turinių, kreipiuosi į valstybių narių teismines institucijas, kad jos imtųsi reikiamų veiksmų užblokuoti tokius tinklalapius. Taip pat būtų verta įtvirtinti, kad ne tik tokių tinklalapių kūrimas, bet netgi lankymasis juose būtų laikomas kriminaliniu nusikaltimu.

Siekiant prevencinių tikslų, reikalingas tinkamas švietimas ir įvairiapusė informacija. Vaikai turi turėti tinkamų žinių, kad galėtų pasinaudoti įvairiausiomis priemonėmis atpažinti potencialius priekabiautojus ir nuo jų apsiginti.

Roxana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Šiais laikais internetas siūlo pilną informacijos ir pramogų pasaulį, bet taip pat ir aplinką, kuri ypač pavojinga vaikams. Todėl manau, kad tikrai būtina įgyvendinti Saugesnio interneto programą, kad apsaugotume vaikus, besinaudojančius internetu ir naujosiomis technologijomis.

Programos sėkmė priklauso nuo to, kaip bus panaudoti skirti 55 mln. EUR, taip pat nuo to, kaip mums seksis sujungti techninius ir informatyviuosius aspektus. Tyrimai rodo, kad naudojant programinę taikomąją įrangą, kuri išfiltruoja pavojus, į kuriuo pastatomi vaikai, apsaugoma 90 proc. vaikų, o štai tėvai ir artimiausi globėjai atsakingi už likusiųjų 10 proc. apsaugą. Jie turi paaiškinti šiems nepilnamečiams, kad draudžiama susitikti su nepažįstamaisiais iš interneto, taip pat atsakyti į nepadoraus turinio žinutes bei teikti nepažįstamiesiems informaciją ir asmenines nuotraukas.

Modelis, naudojamas vizualinių visuomenės informavimo priemonių sektoriuje, kai TV kanalai pateikia minimalų amžių, nuo kurio galima žiūrėti tam tikrą filmą ar laidą, turi būti pritaikytas ir internetinėje žiniasklaidoje. Pirmas žingsnis, siekiant apsaugoti vaikus nuo neteisėto turinio internete, turėtų būti tinklalapių žymėjimas konkrečia nuoroda „tinkamas vaikams“.

Bogusław Rogalski (UEN), raštu. – (PL) Internetu ir naujosiomis technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos programa yra viena iš esminių vaikų apsaugos formų tiek technologijų platinimo, tiek padidėjusio žinojimo kaip naudotis kompiuteriu prasme. Rezultatas yra toks, kad vaikai šiuo metu yra pavojuje dėl neteisėto turinio bei tokio netinkamo elgesio kaip vaikų pornografija, priekabiavimas, viliojimas ir suvedžiojimas internete.

Remiantis statistiniais duomenimis, daugiau nei 70 proc. 12–15 metų jaunuolių kasdien internete praleidžia apie tris valandas. Deja, dauguma šių jaunuolių matė pornografinio pobūdžio vaizdų. Didėjantis internetinių pornografinių tinklalapių skaičius ir vis mažėjantis vaikų, tapusių šio proceso aukomis, amžius taip pat yra priežastis nerimauti.

Daugialypis požiūris yra vienintelė išeitis padidinti vaikų saugumą internete. Ši plati programa turi apimti vaikus, jų šeimas, mokyklas, ryšių operatorius, interneto paslaugų teikėjus ir kitas institucijas. Svarbų vaidmenį

kovojant su žalingu elgesiu internete turėtų atlikti pagalbos linijos, kurių pagrindu siekiama surinkti informaciją apie neteisėtą turinį. Vaikai turėtų būti mokomi, kaip išvengti pavojingo elgesio internete. Iš savo pusės tėvai ir mokytojai turėtų dalyvauti mokomosiose kampanijose dėl naudojimosi kompiuteriu, kad būtų sumažinta kartų spraga naujųjų technologijų srityje ir užtikrinta, kad pavojus galima įveikti efektyviau.

Katrin Saks (PSE), raštu. – (ET) Kadangi internetas vis labiau tampa mūsų kasdieninio gyvenimo dalimi, dabartiniai vaikai yra vis didesniame pavojuje tapti užgauliojimo aukomis, siekiant su jais palaikyti ryšius seksualiniais ar priekabiavimo ir panašiais tikslais internetinėje aplinkoje.

Remiantis neseniai paskelbta ES ataskaita dėl vaikų internete, 68 proc. vaikų mano šalyje Estijoje turi priejimą prie interneto namuose. Tai vienas didžiausių skaičių Europoje, panašus kaip ir Danijoje, Belgijoje, Švedijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

Aukštas interneto pasiekiamumas savaime nereiškia, kad atsiranda didesnis pavojus susidurti su priekabiavimu ar nemalonaus pobūdžio medžiaga, tačiau Estija iš visų tirtų šalių yra tarp tų, kuriose interneto pasiekiamumas didžiausias, kartu su Nyderlandais ir Jungtine Karalyste.

Visoje Europoje yra daugybė panašumų: pusė visų vaikų atskleidžia informaciją apie save, keturi iš dešimties susiduria su pornografinė medžiaga, trečdalis – su smurtine medžiaga, daugybė jų sulaukia nepageidaujamų seksualinio pobūdžio komentarų, o devyni procentai vaikų susitinka su internete sutiktais žmonėmis susitinka realiaame gyvenime. 15–20 proc. Europos jaunimo patyrė priekabiavimą internete. Estijoje šis skaičius netgi didesnis – 31 proc. (tarp 6–14 metų amžiaus vaikų).

Manau, kad šiam klausimui turėtume skirti daugiau dėmesio. Ypač tokiose valstybėse narėse kaip Estija, kuriose vaikai vis daugiau naudojami internetu kasdieniniame gyvenime. Žinoma, interneto naudojimas turi teigiamų aspektų. Vis dėlto turime skirti daugiau dėmesio jame kylantiems pavojams.

Toomas Savi (ALDE), raštu. – Pone pirmininke, Robertos Angelilli pranešime daug dėmesio skiriama pornografijai, kuri prieinama vaikams internete, tačiau yra kita problema, kelianti dar didesnę susirūpinimą. Tai smurtas. Pornografinio pobūdžio medžiaga gali tik kelti nerimą, o labai ryškių vaizdų, kuriuose smurtauja prieš kitus ar save, matymas tikrai gali išprovokuoti jaunimą elgtis neapgalvotai. Pagalvokite apie nepilnamečių jaunuolių diskriminaciją, agresiją prieš juos ar apie susišaudymus mokyklose.

Visai neseniai du susišaudymai mokyklose įvyko Suomijoje – visai netoli mano rinkiminės apygardos Estijos. Buvo nustatyta, kad šaudęs asmuo prieš pat įvykdydamas žiaurų aktą internete patalpino smurtinio pobūdžio medžiagą. Ši medžiaga buvo prieinama kitiems nerimastingiems jaunuoliams, o mes net nenutuokėme, kas bus toliau.

Manau, kad Europos Sąjunga turėtų imtis rimtų veiksmų sustabdyti tokį smurto propagavimą, kartu neapribodama žmonių laisvės reikšti įsitikinimus. Kiekvieno žmogaus gyvenimas turi būti tausojamas, ir kai mūsų jaunimui reikia pagalbos ar patarimų, mes turime tai suteikti. Negalime leisti jaunimui, kuris yra Europos ateitis, sugriauti ar išeikvoti savo gyvenimus.

Czesław Adam Siewierski (PPE-DE), raštu. – (PL) Dabartinė padėtis yra tokia, kad jaunimas geriau negu vyresnioji karta išmano apie naudojimąsi naujosiomis technologijomis. Internetu nėra jokių paslapčių vaikų ir jaunuolių atžvilgiu, jie dažniausiai žino geriau nei jų tėvai, kaip jis veikia. Tačiau tuo pačiu metu būtent vaikams gresia didžiausias pavojus dėl psichologinės prievartos internete.

Remiantis kampanijos dėl vaikų naudojimosi internetu metu surinkta informacija, pusė visų lenkų, besinaudojančių internetu, tapo įžeidinėjimų, pažeminimo ir grasinimo aukomis internete.

Padėtis dar rimtesnė, kai kalbame apie vaikus. Daugiau nei 70 proc. jaunųjų interneto vartotojų susidūrė su pornografinio ar erotinio pobūdžio medžiaga, o daugiau kaip pusė jų matė žiaurius ir smurtinius vaizdus.

Be to, reikėtų akcentuoti, kad didžioji dauguma šių jaunuolių susidūrė su šia medžiaga atsitiktinai, apgalvotai jos nesiekė. Tik 12 proc. vaikų prisipažino ieškoję tokio pobūdžio tinklalapių.

Cituoju šiuos statistinius duomenis Rūmuose, kad nariai suprastų mūsų jaunesiems piliečiams gresiančio pavojaus rimtumą, pateikdamas savo šalį kaip pavyzdį.

Todėl manau, kad numatyta vaikų apsaugos programa tikrai turi būti įgyvendinama.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Vaikai vis labiau naudoja internetą bendrauti, informacijai ieškoti, žinioms plėsti ir laisvalaikiui leisti. Vaikai ir jų šeimos turi žinoti apie iš to kylančius pavojus, o ypač svarbu, kad laikytųsi tam tikrų taisyklių, kurios gali užtikrinti jų apsaugą naudojantis internetu.

Internetas turi likti atvira, tačiau kartu ir saugi laikmena. Saugesnio interneto programa tęsiama ir sustiprina ankstesnių programų – „Saugesnis internetas“ ir „Saugesnis internetas plius“ – vertę. Vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį, kad jų efektyvumas priklauso nuo didėjančio žmonių supratimo ir nuo to, kaip įgyvendinami tam tikri nacionaliniai teisės aktai. Į kiekvieną įvykį, kai vaikui ar jaunuoliui internete pateikiami nepageidaujami reikalavimai ar net bauginimai, turi būti žiūrima rimtai, apie jį pranešama ir atitinkamu būdu reaguojama.

Paskutinėje ataskaitoje teigiama, kad du trečdaliai besinaudojančio internetu jaunimo sulaukė nepageidaujamų pasiūlymų, o 25 proc. matė nepadoraus turinio medžiagą. Deja, daugelis tėvų ir mokytojų nėra gerai susipažinę su skaitmenine laikmena ir nesiima reikiamų veiksmų apsaugoti internetu besinaudojančius vaikus. Norėčiau kreiptis į Komisiją, kad ji kartu su valstybėmis narėmis bendromis pajėgomis skatintų bendradarbiavimo tarp centrų, kuriems pranešama ir kurie reaguoja į įvykius, susijusius su interneto saugumu, užmezgimą ir įgyvendinimą.

18. Menkių išteklų atkūrimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – N. Buskopranešimas (A6-0340/2008) Žuvininkystės komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą Nr. 423/2004 dėl menkių išteklų atkūrimo ir Reglamentą (EEB) Nr. 2847/93 (COM(2008)0162 – C6-0183/2008 – 2008/0063(CNS))

Niels Busk, pranešėjas. – (DA) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Komisija pateikė gerą, konstruktyvų pasiūlymą dėl dabartinio menkių išteklų atkūrimo, pavyzdžiui, Šiaurės jūroje, Skagerako sąsiauryje ir Kategato sąsiauryje plano pakeitimo. Nepaisant dabartinio atkūrimo plano, vis daugiau menkių toliau išgaudoma negu reikalinga išteklams atkurti. Keltų jūra buvo įtraukta į atkūrimo planą, nes nauji vertinimai rodo, kad joje menkių ištekliai taip pat per daug išeikvojami, o padėtis prasta.

Šiais pakeitimais siūloma užtikrinti menkių išteklų atkūrimą ateinantiems penkiems ar dešimčiai metų. Šį tikslą ketinama pasiekti sumažinant išžvejojamą žuvų populiacijos dalį iki 10–25 proc., priklausomai nuo išteklų būklės. Juos papildys reglamentas dėl žvejybinės pastangos, taip pat nuostatos dėl priežiūros ir kontrolės. Bus persvarstomi tikslai, kad būtų pasiektas didžiausias ilgalaikis sužvejojamų žuvų kiekis, net jeigu pasikeistų vandenyno sąlygos dėl visuotinio atšilimo. Pastangos valdymo sistema turi būti supaprastinta. Ji palaipsniui tapo vis sudėtingesnė, todėl reikia naujos sistemos, nustatančios pastangos viršutinę ribą, kurią prižiūrėtų valstybės narės, galėsiančios būti lankstesnės ir efektyviau ją įgyvendinti.

Planas bus pritaikytas įvairiems atkūrimo lygiams, todėl apims modulinę strategiją, kurioje numatyta, kad išžvejojamų žuvų dalies suregulavimas yra pasiektas išteklų lygio tikslas. Pasiūlytos aiškos taisyklės, kurios taikomos tuo atveju, kai mokslininkai negali pateikti konkretaus išteklų būklės įvertinimo. Reikia sumažinti išmetamų menkių kiekį, pritaikant naujus mechanizmus, kuriais žvejai būtų kviečiami įsitraukti į mažesnių menkių žvejyją skatinančias programas. Apskritai Komisija siekia iš dalies pakeisti menkių išteklų atkūrimo planą, kad jis būtų tinkamesnis, apimantis paskutines naujoves, paprastesnis, efektyvesnis ir lengvesnis įgyvendinti, prižiūrėti ir kontroliuoti.

BLSK: Siūlomos naujos taisyklės, kuriomis būtų nustatytas bendras leidžiamas sugauti kiekis, o išteklų dydis būtų matuojamas, atsižvelgiant į mažiausią kiekį arba planinį kiekį. Nustatydamas BLSK, Taryba taip pat išskaičiuos menkių išteklų kiekį, atitinkantį numatyto netinkamą naudoti menkių kiekį, apskaičiuojamą atsižvelgiant į bendrą sugautų menkių kiekį. Kiti su išžvejojamų žuvų dalimi susiję veiksniai taip pat pasikeis bendrai sugautų menkių kiekio atžvilgiu, kai bus nustatytas BLSK.

Kas trejus metus Komisijos Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetas įvertins menkių išteklų atkūrimą. Jeigu išteklų tendencijos nebus tenkinančios, Taryba nustatys žemesnį BLSK negu aukščiau numatytoje taisyklėse, taip pat žemesnę žvejybinę pastangą.

Kaip pranešėjas pasiūlia daugybę pakeitimų dėl Komisijos pasiūlymo, mano kolegos taip pat pateikė keletą pakeitimų. Svarbiausias pakeitimas yra pakeisti nurodytuosius 2005–2007 m. į 2004–2006 m., nes 2007 m. duomenys yra tokie nauji, kad mes negalime būti dėl jų tikri, todėl geriau naudoti duomenis, kurie yra patikimi.

Atsižvelgiama į tą faktą, kad menkių ištekliai iki tam tikro momento turi būti atkurti, būtent dėl to mes negalime tiesiog sumažinti kiekio, tam reikalingi pokyčiai. Perdavimo iš vieno tipo įrangos į kitą sistema yra lankstesnė, todėl galima reaguoti į tokias išorines aplinkybes kaip kylančios kuro kainos, kurios nors ir nukrito pastarosiomis savaitėmis, vis dar yra labai aukštos. Regioninės konsultacinės tarybos turi kuo labiau į tai įsitraukti. Tiek žvejai, tiek valstybės narės skatinami imtis priemonių išžvejojamų žuvų ir išmetamų žuvų kiekiui sumažinti.

Užbaigdamas norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai Prancūzijai ir Komisijai už jų labai konstruktyvų bendradarbiavimą.

Joe Borg, *Komisijos narys*. – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Žuvininkystės komitetui ir ypač jo pranešėjui ponui N. Busk už jo išsamų ir vertinamą pranešimą.

Džiaugiuosi, kad Parlamentas pritaria Komisijos nuomonei dėl menkių išteklių. Išžvejojamų žuvų kiekis yra per didelis. Menkių gausumas yra per mažas. Nors pastaraisiais metais tam tikrose vietose jūroje mailiaus yra daugiau, tai vis dar yra labiau galimybė nei atkūrimas.

Taip pat džiaugiuosi, kad Parlamentas sutinka, kad reikėtų įtraukti ir Keltų jūrą bei būtinai sumažinti išžvejojamų žuvų kiekį, sumažinant BLSK ir pastangas. Sutinku su daugeliu Parlamento pasiūlytų pakeitimų, tačiau negaliu sutikti su Parlamento tekstais. Taip sakau tik todėl, kad panašūs teisiniai tekstai jau egzistuoja arba yra rengiami, konsultuojantis su valstybėmis narėmis, o aš nenoriu pirmiausia imtis techninių diskusijų.

Dabar konkrečiau. Pritariu jūsų pakeitimams Nr. 1, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14 ir 16. Kalbant apie pakeitimą Nr. 2, pritariu principui, tačiau Komisijos ir Tarybos įgaliojimai jau įtvirtinti EB sutartyje, o regioninių konsultacinių tarybų vaidmuo numatytas pagrindinio reglamento 31 straipsnyje.

Kalbant apie pakeitimą Nr. 3 dėl išmetamų žuvų kiekio sumažinimo šiuo klausimu prisidėjau prie atskiro pasiūlymo rengimo. Būsime informuoti apie 2007 m. pavasarį priimtą Komisijos komunikatą dėl žuvų išmetimo. Netrukus jis bus aptariamas kartu su pasiūlymu dėl reglamento.

Pritariu pakeitimui Nr. 7, kuriuo numatoma, kad ištekliais esant pavojingoje padėtyje, BLSK padidinimas turėtų būti ribojamas iki 15 proc. Tačiau Taryba turėtų pasilikti teisę jį sumažinti daugiau nei 15 proc.

Kalbant apie pakeitimą Nr. 8, pritariu nuorodos apie išžvejojamų žuvų dalį kaip pavyzdį bei apie klimato kaitos įtaką menkių ištekliais įtraukimui, kai planas bus persvarstytas.

Turint omenyje pakeitimą Nr. 10, skyriuje tinkamai nurodomas žvejybos pastangų apribojimas. Nuoroda apie nustatymą reikštų, kad žvejybos pastangų apribojimas būtų tik matuojamas, bet ne reguliuojamas. Todėl negaliu pritarti šiam pakeitimui.

Kalbant apie pakeitimą Nr. 11, galiu persvarstyti galutinę liniją, kuria skaičiuojamos dienos kilovatai. Kad ir kaip ten būtų, valstybės narės turi būti įtrauktos į šias diskusijas.

Kalbant apie pakeitimą Nr. 12, siūlomo 8a straipsnio 3 punkto tekstas iš tikrųjų painus, todėl mes jį perrašysime, kad būtų aiškesnis.

Kalbant apie pakeitimą Nr. 15, pasiūlymas dėl pajėgumų tikslinio panaudojimo per daug ribojantis ir sutrukdytų žvejybinės laivybos veiklos reorganizavimui. Vis dar diskutuojame su valstybėmis narėmis, kaip nustatyti tinkamą lankstumo lygį ir kartu užtikrinti, kad žvejybos pastangos nemažėtų. Todėl pirmenybę teikiu dabartinio teksto tobulinimui, o ne jo išbraukimui.

Kalbant apie pakeitimą Nr. 17, galiu pritarti pastangų perdavimo principui, jeigu bus pakoreguotas veiksnys, atspindintis leidžiamo sugauti menkių kiekio įvairiose vietose svarbą. Tačiau šis klausimas komplikotas, turi būti žvelgiama giliau.

Kalbant apie pakeitimą Nr. 18, dėl teisinių priežasčių negaliu pritarti nuostatos dėl sprendimų priėmimo procedūros išbraukimo. EB sutartyje reikalaujama numatyti tokią procedūrą.

Dėkoju už dėmesį ir jūsų naudingus įnašus šiuo klausimu.

Cornelis Visser, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (NL) Pone pirmininke, ši vakarą diskutuojame dėl N. Busko pateikto pranešimo dėl Komisijos pasiūlymo dėl greitesnio menkių išteklių atkūrimo Europos vandenyse. Norėčiau pasveikinti pranešėją poną N. Buską, parengusį šį pranešimą.

Menkės yra svarbi žuvų rūšis ES. Praeityje jos buvo žmonių maisto dalis, jos buvo valgomos kaip brangesnės mėsos pakaitalas, o šiandien menkė yra daug kainuojanti prabangi žuvis.

Praeito amžiau devinto dešimtmečio pabaigoje, dešimto pradžioje menkių pasiūla nuolat mažėjo. Išskyrus įvairias gamtines priežastis kaip Šiaurės jūros atšilimas ir beveik visiškas žvabių žiemų išnykimas, tą taip pat lėmė intensyvi menkių žvejyba. Tai būtent ta priežastis, kurią Komisija norėtų akcentuoti naujame menkių išteklių atkūrimo plane.

Galiu pritarti Komisijos siekiui supaprastinti taisykles, kuriomis norima sugriežtinti menkių žvejybą. Dabartinis reglamentas yra per daug sudėtingas, todėl jį skirtingai interpretuoja žvejai ir inspektoriai. Supaprastinimas išspręstų bent jau šią problemą. Mums, taip pat Olandijos žvejybos vardu, reikia išlaikyti palaikyti menkių išteklių atkūrimą europiniu lygiu.

Užtruko, kol buvo imtasi priemonių. Daugiau nei 18 mėnesių menkių ištekliai Šiaurės jūroje buvo sėkmingai atkuriami. Parlamentas, taip pat ir aš, norėtų, kad žvejybos pramonės ir regioninės konsultacinės tarybos aktyviau imtųsi priemonių. Tai pagerintų paramą pramonei. Kaip matau, naujos taisyklės yra žingsnis tinkama kryptimi. Valstybės narės gali efektyviau reguliuoti menkių žvejybą, o žvejai daug geriau žino, kas leidžiama, o kas ne.

Ketverius ar šešerius metus bus visiškai neaišku, ar priemonės, kurių imamės, efektyvios. Todėl raginčiau Komisijos narį neskubėti vertinti priemonių, kurių imamasi, prieš imantis naujų. Jeigu ne, žvejai atsidurs netinkamoje padėtyje.

Ole Christensen, PSE frakcijos vardu. – (DA) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui ponui N. Buskai už konstruktyvų bendradarbiavimą, rengiant šį pranešimą. Manau, kad pasiekėme tenkinančių rezultatų. Dėl mūsų pateiktų pakeitimų sistema taps paprastesnė, lankstesnė, efektyvesnė ir ne tokia biurokратиška. Pavyzdžiui, persvarstytame Komisijos pasiūlyme mes teigiame, kad menkių išteklių atkūrimo plano sėkmė labai priklauso nuo to, kad nebūtų iškrautos į krantą nelegaliai, iš anksto nedeklaravus ar nereglamentuotai atveju žvejojant pagautos žuvis. Priežiūra ir kontrolė yra svarbūs įrankiai, užtikrinant žvejybos taisyklių vykdymą. Dar daugiau, žvejybos pramonė ir atitinkamos regioninės konsultacinės tarybos valstybėse narėse turėtų labiau įsitraukti į vertinimo ir sprendimo priėmimų procesą, kad būtų atsižvelgta į tam tikrus regioninius ypatumus ir poreikius vystantis ateityje bei pratęsiant valdymo mechanizmus. Kad atkūrimo planas būtų veiksmingai įgyvendintas, turi įsitraukti visos suinteresuotos šalys, kad būtų užtikrintas teisėtumas ir taisyklių laikymasis regioniniu lygiu. Pranešime taip pat pabrėžiame, kad atkūrimo planas žymiai įtakos žvejybos pramonę bei vietinių bendruomenių ekonominį ir socialinį vystymąsi, todėl Komisija turėtų persvarstyti žvejybos pastangų sistemą, kai tik menkių ištekliai žymiai padidės.

Jim Allister (NI). - Pone pirmininke, nuolatinis Komisijos susilaikymas ir, tiesą sakant, šio pranešimo stabdymas labai mažina menkių išteklius. Dar šiais metais ES ribose mes išmesime 50 mln. EUR vertės negyvų menkių atgal į jūrą. Kodėl? Dėl mūsų juokingos politikos dėl išmetamų žuvų. BLSK tapo toks mažas, kuris sukėlė masinius žuvų išmetimus. Turbūt viena išmesta žuvis atitinka vieną išsaugotą. Metai po metų mes mažiname BLSK ir didiname išmetamų žuvų kiekį kaip pasekmę, ir taip įamžindami šią pasmerką žlugti ekologine prasme kvailą politiką.

Tiek tuo atveju, kai menkė yra išsaugoma, tiek, kai išmetama, biomasė mažėja. Padidinkite BLSK ir, manau, atitinkamai sumažinsite išmetamų žuvų kiekį bei padidinsite maisto pasiūlą, neieškodami biomasės daugiau nei šiuo metu ieikvojame išmesdami netinkamas žuvis. Manau, kad tai yra tinkamas veikimo būdas, kartu su menkių žvejybos vengimo planais, tik tada galėtų atsirasti tam tikra šios politikos prasmė.

Struan Stevenson (PPE-DE). - Pone pirmininke, turiu pagirti savo gerą draugą Nielsą Buską už jo drąsias pastangas dėl dar vieno menkių išteklių atkūrimo plano. Nuo tada, kai buvau išrinktas 1999 m., kiekvienais metais turėjome menkių išteklių atkūrimo planą.

Kiekvienas menkių išteklių planas nustato vis griežtesnes taisykles ir vis griežtesnes drakoniškas priemones. Kadangi susidūrėme su mišria žvejyba, kai menkės yra gaudomos kartu su krevetėmis, merlangais ir juodalopėmis menkėmis, būtent todėl kilo visos tos su išmetimu susijusios problemos, apie kurias ką tik kalbėjo Jim Allister. Bijau, kad šiuo atveju jaučiu, jog ponas N. Busk kopijuoja savo garsų danų kilmės protėvių karalių Knutą, kuris buvo Danijos ir Anglijos karalius X amžiuje ir puikiai vykdė savo valdžią pajūryje, įsakydamas, kad nekiltų potvynis. Žinoma, istorija liudija, kad jis visiškai sušlapo ir vos nepaskendo. Bandymas pristatyti menkių išteklių atkūrimo planą – valdymo planą, kuris padėtų atkurti menkių išteklius – yra, tiesą sakant, bandymas tokiu pačiu būdu ignoruoti prigimtį. Mes žinome, kad klimato kaita lėmė Šiaurės jūros atšilimą pusanatro laipsnio, o planktonas, kuriuo minta menkių lervos, pajudėjo šimtus mylių į šiaurę, būtent

todėl dauguma didelių suaugusių menkių, kurias mes perkame parduotuvėse visoje Europoje, yra iš Norvegijos, Farerų ir Islandijos. Kol Šiaurės jūra vėl netaps šaltesnė, tol nematysite jokio menkių išteklų atkūrimo, o visi griežti valdymo planai, kuriuos norime priimti, nieko nepakeis.

Esant tokiai padėčiai džiaugiuosi šį vakarą išgirdęs Komisijos narį sakantį, kad jis pritaria mano pasiūlytam pakeitimui, kuriuo bent jau būtų atsižvelgiama į klimato kaitos poveikį menkių išteklų atkūrimui bei į jų kiekį, kurį sugauna ruoniai. Šiuo metu Šiaurės jūroje yra 170 000 pilkųjų ruonių, kiekvienas iš jų kasmet suvalgo dvi tonas žuvų, įskaitant ir menkes, o anksčiau bet kuriuo atveju nebuvo politiškai teisinga kalbėti apie ruonius. Taigi bent jau atkreipdami dėmesį į poveikį, kurį ruoniai daro menkių populiacijai, šį vakarą žengiamo svarbų žingsnį. Patikiu karalių Knutą Rūmams ir tikiuosi, kad jo pranešimas bus priimtas.

Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE). – (PL) Pone pirmininke, Tarybos reglamentas įtvirtina tolesnes pastangas pasiekti pusiausvyrą tarp dabartinio žinių lygio apie tikrąjį išteklų padėtį ir natūralaus noro vykdyti išpareigojimus, susijusius su Europos žvejybos valdymu ir administravimu. Pranešėjas aiškiai įvardijo naują šios senatvinės dilemos apsireiškimą. Jis kalbėjo apie aiškų prieštaravimą tarp kilnaus noro apsaugoti išteklius ir realių galimybių nustatyti jų būklę.

Šiuo atveju reglamento autoriai kaip niekada anksčiau sutinka su Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto nuomone, kad vis dar trūksta gana patikimos informacijos, kuri būtų perduodama žvejams suprantamų nuomonių dėl BLSK pavidalu. Kad ir kaip ten būtų, tuo pačiu metu Sąjungos institucijos, greičiausiai nenorėdamos pasirodyti neaktyvios, siūlo tobulinti nuostatas, užtikrinančias pastovų BLSK įvykdymą, kaip buvo teigta, net tada, kai žinoma, kad nėra pakankamų duomenų. Žvejai, kurie tikisi žvejybos pastangų patvirtinimo, supranta šį požiūrį kaip pernelyg atsargų ir neatitinkantį racionalios žvejybos politikos. Stengiausi išbandyti ir suprasti šią sritį valdančiųjų priimtą specifinę metodiką. Nepaisant to, manau, kad privatau išpėti pranešėją dėl socialinių ir ekonominių padarinių, kylančių dėl didėjančių apribojimų leidžiamo sužvejoti žuvų kiekio ir dėl keliančių pasipiktinimą bei biurokratinių suvaržymų žvejų veiklos atžvilgiu. Šie vis labiau palaiko mokslininkus dėl tikrosios jūrų biomasės būklės nustatymo. Lenkijos žvejai prisidėjo prie vis didėjančios kritikos pasenusios duomenų bazės, kuri daugiausia paremta apytiksliais apskaičiavimais, atžvilgiu. Galbūt dabar atėjo laikas labiau kreipti dėmesį į žvejų nuomonę, kurios paremtos ilgaamžiu išmanymu ir supratimu, kad žvejai išgyvens tik tada, jei jie gerbs jūrinės aplinkos interesus.

Avril Doyle (PPE-DE). - Pone pirmininke, kadangi bet kuriuo menkių išteklų atkūrimo planu pirmiausia reikėtų skatinti tas valstybes nares ir žvejus, kurie prisideda prie sužvejojamų menkių kiekio mažinimo, antra, taip pat sumažinti priegaudą ir panaikinti žuvų išmetimą – panaikinti, o ne sumažinti išmetimą – joks menkių išteklų atkūrimo planas neturi patikimumo, nebent jis ištaisytų padėtį, sukeltą klimato kaitos menkių maitinimo ir veisimo atžvilgiu, kaip neseniai iškalbingai pareiškė mano kolega, ponas S. Stevenson, ir tai turi būti didelė menkių išteklų atkūrimo plano dalis, jeigu norime patikimumo šiomis dienomis ir šiuo laikotarpiu.

Sutinku, kad priegaudos sumažinimas menkių žvejybos vengimo programų pagalba yra pirmosios svarbos reikalas. Tačiau turėtume kalbėti apie poreikį sumažinti priegaudą ir panaikinti žuvų išmetimą. Kitaip sakant, svarbiausia sumažinti menkių gaudymą tinklu (priegauda), po to jų neiškrovus į krantą (išmetus). Be to, žvejyba nebus ekologiškai ar ekonomiškai palaikoma. Turint omenyje, kad Airija pateikė bandomąjį projektą 2009 m. sumažinti menkių išmetimą mūsų omarų laikymosi vietoje tam tikroje Keltų jūros teritorijoje, tikintis, kad skatinant žvejus ir sustiprinant jų vaidmenį priežiūros ir kontrolės srityse, tai užtikrintų sėkmingą projekto įgyvendinimą, vis dėlto turiu pateikti Komisijos nariui klausimą, atsižvelgiant į tai, ką mūsų pranešėjas apibūdino kaip „naujas analizes, teigiančias, kad Keltų jūra yra per daug išnaudota, todėl turi būti kontroliuojama“, remiantis Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos (ICES) duomenimis, 2009 m. buvo rekomenduotas BLSK dydis Keltų jūros atžvilgiu, o tai rodo, kad ištekliai joje yra didesni nei kitose vietose, kurias apima atkūrimo planas. Ar bus, ar ne Keltų jūra įtraukta į atkūrimo planą? Ar reikia to, ar ne? Ko mes klausome mokslo srityje?

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Pone pirmininke, norėčiau informuoti Komisijos narį, kad kažkada menkė buvo viena iš labiausiai paplitusių žuvų Airijos vandenyse ir ant airių stalų. Mano žvejams žvejyba yra daugiau bei darbas, tai gyvenimo būdas, tradicija, net pašaukimas. Daugelis mano žvejų užsiima mišria žvejyba, žuvų išmetimas jiems yra daugiau nei jų eikvojimas ir prieštaravimas: tai kelia pasibjaurėjimą.

Turime padėti aprūpinti žvejus, kad jie galėtų žvejoti labiau atsirinkdami, apsaugant menkes, kartu tikėdamiesi sumažinti išmetamų žuvų kiekį, turime pradėti jas naudoti, nukreipti tai gerais tikslais, iškrauti jas į krantą ir gydyti. Turime užbaigti ne tik menkių ir kitų žuvų išmetimą, bet ir jų išmetimo skandalą.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Manau, kad pono N. Busko pateikti pakeitimai dėl taip vadinamo menkių išteklų atkūrimo plano yra reikalingi, norint atkurti tokius šios žuvų rūšies išteklius, kokie buvo prieš daugelį metų. Menkių išteklų apsauga yra didžiausias iššūkis, į kurį turi orientuotis mūsų bendra žvejybos politika. Reikėtų prisiminti, kad kartu su šprotais ir skumbrėmis menkės yra viena iš dažniausiai Europos Sąjungos žvejybos laivynų žvejojamų žuvų rūšių. Pasauliniu mastu menkė yra antra pagal populiarumą žuvis.

Be to, kad menkės yra labiausiai žvejojamos, jos taip pat labai svarbios tinkamam ekosistemos funkcionavimui. Menkės savaime kontroliuoja dumblių paplitimą, ypač Baltijos jūroje. Kaip ir klimato kaita, šios svarbios žuvų rūšies išteklų sumažėjimas yra svarbus veiksnys, veikiantis Šiaurės Atlanto jūrinę ekosistemą.

Pagaliau norėčiau pristatyti Lenkijos žvejų, kurie tapo didžiausiomis klaidingos ir nesąžiningos menkių žvejybos politikos aukomis, poziciją. Nariai jau nuo pat pradžių žino, kad sužvejojimo apribojimais buvo nustatyti laivams su Lenkijos vėliava. Po to buvo uždrausta žvejoti menkes. Tai ne tik turėjo neigiamą poveikį žvejų pragyvenimo šaltiniui, bet ir lėmė bankroto šmėklos virš Lenkijos apdirbimo pramonės apsiireikimą. Būtent todėl tarp pateiktų pakeitimų būtina ypač pabrėžti tyrimų reikalingumą. Jie leistų nustatyti tikrąją menkių išteklų būklę, o tai savo ruožtu padėtų vykdyti realistinę žvejybos politiką. Dėkoju, ponios ir ponai.

Joe Borg, Komisijos narys. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti gerbiamiems nariams už įdomią diskusiją, kuri parodo Parlamento išipareigojimus menkių išteklų atkūrimo atžvilgiu.

Parlamento ataskaitoje iš tikrųjų išreiškiamas pritarimas ir palaikomas Komisijos pasiūlymas padaryti mūsų dabartinį planą lankstesnį ir efektyvesnį, o tuo pačiu metu ir išsamesnį. Kaip dauguma jūsų pabrėžė, menkių padėtis buvo pradėjusi gerėti, o žvejai pasakytų, kad menkės grįžo į mūsų jūras.

Kad ir kaip ten būtų, pripažinkime faktą, kad tai būdinga vienu konkrečiu, 2005 m., rūšiai, dabar menkės užaugusios iki tokio dydžio, kad jas galima gaudyti mūsų tinklais. Todėl turime būti atsargūs valdydami šią sritį, nes jeigu pirma laiko atlyginsime už šiuos konkrečius metus, atsidursime padėtyje, kurioje būsime praradę galimybę atkurti šiuos išteklius. Tai jau du kartus nutiko per pastaruosius 15 metų – kartą Airijos jūroje ir kartą Šiaurės jūroje – kai ėmėmės išankstinių veiksmų, atlygindami už tam tikrų metų rūšį, o atsidūrėme padėtyje, kurioje turėjome vėl viską paskubomis pradėti. Todėl turime elgtis taip, kad atsakingas valdymas mums parodytų, kad turime padaryti viską, kas įmanoma, kad įvairiais būdais ir priemonėmis sumažintume pastangas, o tuo pačiu metu matytume, kad menkių išmetimo į jūrą mastas sumažėjęs.

Tą galima pasiekti, imantis turinčių realų rezultatą priemonių, kurias numato menkių išteklų atkūrimo planas, o aš taip pat skatinčiau valstybes nares dirbti su mumis, kad galėtume įgyvendinti tokį menkių išteklų atkūrimo planą, kurio pagalba būtų laiku atstatyti menkių ištekliai.

Apie tai kalbant, keletą žodžių norėčiau pasakyti bendrai apie žuvų išmetimą į jūrą, nes žuvų išmetimas nėra susijęs vien tik su menkėmis. Suprantama, kad kalbame apie menkes, nes tai ypač aktualu, kalbant apie Šiaurės jūrą, tačiau yra įvairių kitų žuvų, kurių kiekiai išmetami į jūrą, ir tai yra ypač jautri problema Europos Sąjungoje, kurioje viešojo nuomonė vis labiau tampa neigiama. Esu pasiryžęs imtis šio reikalo ir ketinu persvarstyti šį klausimą, nes iki šiol pažanga labai menka. Manau, kad turime į tai žvelgti daug plačiau, kad nieko nelaukdami imtumėmės reikšmingų priemonių žuvų išmetimui į jūrą pažaboti, vėliau dar grįšiu prie pasiūlymų, kaip galėtume efektyviai pažaboti jų išmetimą į Šiaurės jūrą. Apie tai diskutuojame ir su tokiais mūsų partneriais kaip Norvegija, kad pamatytume, kokių efektyvių priemonių galime imtis, kad sumažintume menkių žvejybos pastangas, bet tuo pačiu metu imtumėmės priemonių menkių išmetimui į jūrą sumažinti, taip pat spręstume kitų žuvų rūšių išmetimo į jūrą problemą.

Turint omenyje Keltų jūrą, apie kurią kalbėjo ponias A. Doyle, teisybę sako ICES, kad išteklų būklė yra kiek geresnė nei kitose jūrose. Tačiau taip sakdami jie vis dar teigia, kad išteklų padėtis yra bloga ir reikia juos atkurti, būtent todėl ją įtraukėme į naują menkių išteklų atkūrimo planą. Vis dėlto jų padėtis vis dar labai bloga. Tai, kad BLSK yra nustatytas, dar nereiškia, kad išteklų būklė yra gera, nes manoma, kad daugumoje mūsų žūklės rajonų išžvejojamas kiekis viršija lygį išteklams palaikyti, o jūs nustatote BLSK, kuris sumažintų jų mastą. Kai padėtis tikrai bloga, SLSK turėtų būti nulinis. Keltų jūroje padėtis yra kiek geresnė, tačiau išteklų būklė toli gražu nėra gera.

Kalbant apie Baltijos jūroje esančių menkių padėtį, nors ji nėra įtraukta į šį menkių išteklų atkūrimo planą, 2007 m. pristatėme menkių išteklų atkūrimo planą, skirtą Baltijos jūrai. Šiais metais remiantis ICES patarimu ir turbūt ne paties menkių išteklų atkūrimo plano rezultatu, o Lenkijos ir jos žvejų didelėmis pastangomis labai bloga menkių išteklų padėtis rytinėje dalyje buvo pagerinta, tačiau vakarinėje Baltijos jūros dalyje

esančių menkių išteklį padėtis pablogėjo. Todėl turėsime imtis griežtesnių priemonių vakarinėje Baltijos jūros dalyje esančių menkių išteklį padėties atžvilgiu, tačiau rytinėje dalyje priemonės gali būti kiek švelnesnės.

Niels Busk, pranešėjas. – (DA)Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos nariui ir savo kolegoms nariams už jų didžiules pastangas ir ypač konstruktyvius pakeitimus, kurie buvo tikrai reikalingi, kad šis atkūrimo planas būtų kiek įmanoma tobulesnis.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šiuo metu ypač svarbu, kad atkūrimo planas būtų sėkmingas. Esame dėkingi žvejams, tačiau tiesa, kad, kaip kad buvo ši vakarą pasakyta, mes taip pat kalbėjome apie menkių ir kitų žuvų rūšių išteklį atkūrimo planą. Mes apie tai kalbėjome paskutinius dešimt metų, tačiau to tikslo nepasiekėme. Todėl svarbu, kad pasiektume jį dabar.

Norėčiau pakalbėti apie nelegalią, nedeklaruotą ir nereglamentuojamą žvejybą. Žinoma, mes nežinome jos apimties, tačiau neabejoju, ji turėjo labai neigiamų padarinių atkūrimo planų, kuriuos įgyvendinome pastaraisiais metais, atžvilgiu. Tai užtraukia gėdą, kiek tai susiję su žuvų ištekliais, ir gėdą žvejybos pramonei ir visai visuomenei, Europos Parlamentas ne sykį atkreipė į tai dėmesį. Reikia vykdyti daug geresnę ir efektyvesnę kontrolę, kad sustabdytume nelegalią žvejybą. Taip pat norėčiau paminėti, kad taip pat turime įtraukti ir suskaičiuoti žuvų kiekį, kurį pagauna ruoniai, kormoranai ir kiti plėšrūs paukščiai, žinoma, tai sritis, kurios atžvilgiu, tiesą sakant, niekas nepagalvoja, kokie yra kiekiai, turint omenyje, kad padėtis beveik tokia pati kaip nedeklaruotų žvejybos atvejų srityje.

Išmetamų į jūrą žuvų klausimas yra kita problema, apie kurią kalbame dešimt metų. Savaimė suprantama, kad žuvų išmetimas į jūrą turi neišvengiamų padarinių kvotų politikai, tačiau kas kaip tik svarbu, mes išmetame visiškai valgomas žuvis. Komisijos nary, žinoma, džiaugiuosi, kad ši vakarą pasakėte, jog turite planą, tačiau visiškai netenkina tai, kad mes apie šią problemą kalbėjome dešimt metų, tačiau jokio tikslo nepasiekėme. Reikalai liūdni, ir mes turime kažką dėl to daryti, kitaip šis atkūrimo planas bus taip pat pasmerktas žlugti.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Bogdan Golik (PSE), raštu. – (PL) Europos Komisija ir valstybių narių vyriausybės visiškai pagrįstai susirūpino dėl menkių išteklį Europos Sąjungos teritorijoje esančiose jūrose kritinės padėties. Vis dėlto esu susirūpinęs, kad kai kalbame apie jų pateiktus teisės aktų pasiūlymus ir sprendimus, Europos Sąjungos institucijos remiasi tyrimais, kuriuos atlieka įvairūs tyrimų institutai, finansuojami Europos Komisijos. Retai remiamasi nepriklausomų mokslininkų atliktais tyrimais.

Taip pat kyla nesutarimų dėl Tarybos reglamentų (EB) Nr. 812/2004 ir Nr. 2187/2005, kuriais įtvirtinamas draudimas ES teritorijoje naudoti dreifinius tinklus. Susitikimo su DG MARE metu, kurį surengiau prieš mėnesį, tapo akivaizdu, kad Europos Komisija yra pasiryžusi išvengti visų jai pateiktų šioje srityje klausimų. Ji nepateikia tikslių atsakymų ir nevykdo savo įsipareigojimų, susijusių su anksčiau minėtų reglamentų nuostatomis dėl tyrimų, kurie patvirtintų nustatytą draudimų tinkamumą.

Kalbant apie menkes, pavyzdžiui, trūksta detalios statistikos apie sugaunamus jų kiekius iš laivų, esančių mažiau nei 8 metrų ilgio. Nėra jokio palyginimo tiek tarp perdirbtų žuvies produktų kiekių, tiek tarp viešai skelbiamų sužvejojimų dydžių kiekvienoje Sąjungos valstybėje narėje. Institucijos nepateikė konkrečios informacijos ir planų. Be to, netinkamas tyrimų apibendrinimas sustiprino nesutarimus.

Socialine ir ekonomine prasme žvejyba vis labiau tampa akstinu žvejams Lenkijoje ir kitose šalyse rengti demonstracijas ir protestus. Pavyzdžiui, sumažinant žvejybos kvotas ir uždraudžiant naudoti dreifinius tinklus, iš daugybės šeimų atimamas pragyvenimo šaltinis.

19. – Atokiausiuose Bendrijos regionuose registruoto žvejybos laivyno valdymas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – P. Guerreiro pranešimas (A6-0388/2008) Žuvininkystės komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 639/2004 dėl atokiausiuose Bendrijos regionuose registruoto žvejybos laivyno valdymo (COM(2008)0444 - C6-0298/2008 - 2008/0138(CNS))

Pedro Guerreiro, pranešėjas. – (PT) Turint omenyje nuolatinius struktūrinius nepatogumus ir veiksnius, darančius įtaką atokiausiems regionams, reikia imtis specialių priemonių jų socioekonomiškam vystymuisi skatinti. Jos neturėtų būti paremtos tarpiniais kriterijais ar detalėmis ar dirbtinėmis turtinėmis tendencijomis.

Žvejybos sektorius šiems rajonams yra strateginis, kalbant tiek apie žuvų tiekimą jų žmonėms bei užtikrinant užimtumą, tiek apie jų žvejybos bendruomenių ekonominį pastovumą. Tačiau nepaisant pastebėtų pagerėjimų, jų žvejybos laivynas daugiausia susideda iš pasenusių laivų, kurie yra vidutiniškai 30 ar 40 metų senumo, ypač mažos apimtys laivynas.

Labai reikalinga nauja finansinė parama šių regionų žvejybos laivynui atnaujinti ir modernizuoti, ir nesuprantama, kad šią paramą blokuoja Europos Sąjunga. Ilgalaikė parama žvejybos laivynui atnaujinti ir modernizuoti yra *sine qua non*, kad būtų pagerintos žvejų darbo ir saugumo sąlygos ir žuvų išteklių tausojimo sąlygos.

Europos Parlamento žuvininkystės komitetas tik siūlo iki 2009 m. padidinti viešąją pagalbą laivynams atnaujinti atokiausiuose regionuose ir sudaryti sąlygas užregistruoti šiuos laivus iki 2011 m. Nenagrinėdami detaliau, ką siūlo Europos Komisija, manome, kad šie pasiūlymai vis dar nepakankami, nes juose neatsižvelgiama į tikruosius žvejų poreikius šiuose regionuose, ypač mažų laivynų atžvilgiu. Būtent todėl pateikėme pakeitimus, kuriais siekiama užtikrinti viešosios pagalbos teikimą žvejybos laivynui atnaujinti ir modernizuoti, nenustatant jokių laiko apribojimų ir atsižvelgiant į šio sektoriaus šiuose regionuose poreikius.

Nors griežtai nėra būtina, tačiau mes galime sakyti, kad ši priemonė nereikalaus jokių papildomų Bendrijos lėšų ir nepadidins laivyno pajėgumo. Tiesą sakant, anksčiau Europos Parlamentas priėmė pasiūlymus, o 2005 m. pakartoto paramos ateityje žvejybos laivynui atnaujinti ir modernizuoti poreikį šio sektoriaus šiuose regionuose pelningumo ir konkurencingumo labui. Šiems pasiūlymams taip pat pritarė šio Parlamento žuvininkystės komitetas, kuris anksčiau šiais metais išreiškė naujos paramos poreikį laivynui šiuose regionuose atnaujinti ir modernizuoti, atsižvelgiant į tai, kad nutraukus Bendrijos pagalbą laivynui atnaujinti, taptų sudėtingiau ištaisyti padėtį, kuriai esant jų laivynas atsilieka pagrindinės Europos teritorijos atžvilgiu.

Todėl kai ateina lemiamas momentas priimti sprendimą, mes paprasčiausiai kreipiamės į šį Parlamentą, kad jis išliktų pastovus savo pozicijų atžvilgiu.

Joe Borg, Komisijos narys. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau išreikšti dėkingumą Žuvininkystės komitetui ir ypač jo pranešėjui, ponui P. Guerreiro už jo pranešimą.

Komisija suvokia sunkumus, su kuriais susiduriama atokiausiuose regionuose, įgyvendinant 2006 m. priimtus sprendimus dėl laivyno modernizavimo. Vis dėlto ji negali pritarti viešosios pagalbos teikimo laivynui atnaujinti ir modernizuoti tėsiumi, nes tai priveda prie laivyno perteklinių gamybos pajėgumų ir mažo ekonominio produktyvumo vidutinėje ir ilgalaikėje perspektyvoje. Tačiau mes suprantame pranešėjo iškeltą mintį, kad tam tikrais atvejais mūsų priimti sprendimai privedė prie laivų statyklos atsilikimo, kai darbai nėra atliekami iki numatyto termino. Todėl esame pasirengę pritarti termino patalpinti į laivyną pratėsiumi iki 2011 m., kaip siūlo pranešėjas. Taigi ketinu pritarti pakeitimams Nr. 2 ir Nr. 7.

Tačiau Komisija taip pat mano, kad pagrindinės laivyno valdymo taisyklės kaip įtraukimo į laivyną/pasitraukimo iš laivyno režimu užtikrinimas, kad nepadidėtų pajėgumas bei viešosios subsidijos tokiems pajėgumo padidėjimams, turi būti apsaugotos. Kitaip atokiausiuose regionuose kils žvejybos mastų pertekliaus, kuris galiausiai pakenktų jų ekonomikai, pavojus, kaip nutiko metropoliniuose laivynuose.

Taip pat ryšium su tuo norėčiau paminėti šių metų liepos mėn. priimtą kuro paketą, ekonomikos krizės metu pakilus kuro kainoms. Norėčiau pakviesti visus suinteresuotus asmenis į atokiausius regionus ir tinkamai panaudoti šį paketą, kad būtų pagerintas jų laivyno energetinis efektyvumas, o pakete numatytų programų pagrindu laivynas taptų ekonomiškai perspektyvesnis, pavyzdžiui, pertvarkant ar dalinai sustabdžius atominių reaktorių. Todėl Komisija dėl mano anksčiau minėtų pagrindų nepasirengusi pritarti pakeitimams Nr. 1, Nr. 3, Nr. 4, Nr. 5, Nr. 6, Nr. 9, Nr. 10 ir Nr. 11. Pagaliau galėtų būti pritarta pakeitimui Nr. 8 tol, kol bus aišku, kad Komisijos ataskaita turėtų būti atidėta, kol bus surinkta visa informacija apie reglamente numatytų suvaržymų naudojimą.

Kalbėdamas apie Komisijai pateiktą reikalavimą pagaliau pasiūlyti naujas priemones, norėčiau pabrėžti, kad Komisija turi iniciatyvos teisę, ji bet koku atveju pasiūlys priemones, kai manys, kad reikalinga ir tinkama tą daryti.

Emanuel Jardim Fernandes, PSE frakcijos vardu. – (PT) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, ryšium su šiuo pranešimu pirmiausia turiu pabrėžti būtinybę pagyvinti žvejybos sektoriaus atokiausiuose

regionuose poreikius. Antra, turiu pabrėžti bendrojo įtraukimo į laivyną/pasitraukimo iš laivyno suvaržymų išplėtimą atokiausių regionų labui.

Šis Žuvininkystės komiteto priimtas sprendimas dėl išplėtimo reiškia, kad žvejybiniai laivai, kuriems buvo skirta valstybės pagalba, su atitinkamais suvaržymais gali būti įtraukti į šių regionų žvejybinį laivyną iki 2011 m., dėl naujų pajėgumų įsitraukimo nepašalinant atitinkamų iki tol buvusių pajėgumų. Ši Žuvininkystės komiteto pateiktas pakeitimas buvo susitarimo tarp Socialistų partijos ir PPE-DE frakcijos bei šių dviejų frakcijų dalyvaujančių narių, kilusių iš atokiausių regionų, taip pat pranešėjo pono P. Guerreiro, kuris, kaip ką tik girdėjome, norėjo dar daugiau. Kaip PSE frakcijos šešėlinis pranešėjas esu išsipareigojęs šio tikslo atžvilgiu, todėl skatinu narius rytoj balsuoti šio pranešimo labui. Kreipiuosi į Komisiją, Komisijos narį ir Tarybą atsižvelgti į Europos Parlamento įstatyminę rezoliuciją, kuri, tikiuosi, bus priimta rytoj.

Kathy Sinnott, IND/DEM frakcijos vardu. – Pone pirmininke, atrodo, kad kritinės problemos, veikiančios žvejybą atokiausiuose regionuose, yra tokios pačios, su kokiomis susiduria visi žvejai, tik jos yra labiau išplėtos. Kyla reali grėsmė šioms žvejyboms ateityje – piratavimas, žuvų išmetimas į jūrą, mažėjantys ištekliai ir t. t., pasenę laivai ir laivynai – tačiau jiems šios problemos yra didesnė našta, nes jie ir taip labai pažeidžiami.

Turime padėti savo labiausiai nutolusioms žvejybinėms bendruomenėms išlaikyti ne tik jų pragyvenimo šaltinį, bet ir igūdžius, kuriuos puoselėjo iš kartos į kartą ir kurių neapsaugant, kyla pavojus juos prarasti ne tik jiems, bet ir mums.

Visi turime atkreipti dėmesį į besikeičiančius socioekonominius poreikius šiuose atokiausiuose regionuose, atsižvelgdami į jų patiriamą poveikį tame sektoriuje. Kad padėtume jiems išgyventi, turime leisti jiems daugiau dalyvauti jų valdyme, taip pat imtis tokių specialių priemonių kaip laiko laivynui atnaujinti pratęsimas.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Pone pirmininke, manau, kad Žuvininkystės komiteto, taip pat ir pranešėjo, įvairių politinių frakcijų bei Europos Komisijos atliktas darbas labai produktyvus. Jo rezultatas yra išvados, kurioms beveik visi pritarė, įskaitant ir Europos Komisiją, kad termino pratęsimas iki 2011 m., taip pat ataskaitos, įvertinančios galimą poreikį dar kartą pratęsti šią priemonę, rengimas yra tinkamiausias būdas šiai problemai spręsti.

Turiu padėkoti visiems savo kolegoms PPE-DE frakcijoje, kurie pritarė šiai pozicijai, taip pat Europos Komisijai už jos pastangas siekiant šios išvados. Viskas, ką dabar turime daryti, tikėtis, kad Taryba taip pat bus jautri tam, ką mes nusprendėme, ir kad supras, kad būtina leisti atokiausiems regionams ilgiau įgyvendinti šį reikalavimą.

Sérgio Marques (PPE-DE). – (PT) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, ar leidimas teikti valstybės paramą žvejybos laivynui atokiausiuose regionuose atnaujinti ir modernizuoti turėtų būti duotas tik iki 2009 m. pabaigos, ar turėtų tęstis neribotą laiką? Ypatingas žvejybos pramonės pobūdis šiuose regionuose patvirtina, kad ši parama būtų skiriama ilgiau nei iki 2009 m., nepažeidžiant jūrinės aplinkos.

Neapibrėžta valstybės parama žvejybos laivynui atokiausiuose regionuose atnaujinti ir modernizuoti nereiškia nuolatinės ir amžinos paramos. Jis bus iš karto nutraukta, jeigu Mokslo tarybos ir Regioninių konsultacinių tarybų tyrimai ir vertinimai rodys, kad to reikia. Tai būtų tinkamiausias itin specifinės žvejybos pramonės padėties atokiausiuose regionuose sprendimas. Tos pačios priežastys, pagrindžiančios, kodėl žvejai kiekviename atokiausiame regione turi išimtinį rezervą iki 100 mylių, pateisina skirtingą paramos laivynui atnaujinti ir modernizuoti skyrimą. Džiaugiuosi, kad Žuvininkystės komitetas rado geriausius sprendimus, atitinkančius ypatingus žvejybos sektoriaus atokiausiuose regionuose poreikius.

Avril Doyle (PPE-DE). – Pone pirmininke, tiesiog norėčiau išreikšti salos tautos solidarumą, turint omenyje, kad mūsų periferiniuose regionuose žvejybos bendruomenė yra ypač svarbi – kultūros, tradicijų ir igūdžių prasme – ir kad šiuose regionuose labai sunku pritraukti alternatyvią pramonę, rasti kitą gyvenimo būdą ar užsiėmimą. Jeigu galime parodyti solidarumą periferinių regionų Europoje atžvilgiu, ką turime parodyti atokiausiems regionams, kurie yra ant periferijos krašto, jeigu taip galima pasakyti? Norėčiau pritarti atvejui dėl žvejybos bendruomenių igūdžių, tradicijų ir kultūros palaikymo atokiausiuose regionuose ir labai izoliuotose, dažnai labai mažose salos bendruomenėse, esančiose periferinėse ES srityse.

Norėčiau pritarti tam, ką kalbėjo kolegos, ir skatinčiau Komisijos narį J. Borgą užtikrinti, kad jeigu tai yra valstybės paramos pratęsimo klausimas dėl laiko laivynui atnaujinti, kad ir ką reikia padaryti, būkime kiek įmanoma dosnūs.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Pone pirmininke, Komisijos narys kalbėjo apie žvejybos pajėgumo viršijimą, arba per didelį laivyno pajėgumą, atokiausiuose regionuose.

Sutinku su juo. Mano klausimas Komisijos nariui yra toks: Ar Komisija žino, kad atokiausius regionus – Kanarų salas, Azorus ir Madeirą Vidurio Atlante, Gvadalupą, Martiniką ir Gajaną Karibuose bei Reuniono salą Indijos vandenynė – supa didžiulės milžiniškos sritys, kuriose dėl didelio išžvejavimo žvejybiniai ištekliai pamažu nyksta? Ar Komisija turi duomenų apie tai? Ar Komisija mano, kad ji galėtų padėti žvejybiniams laivynams šiuose regionuose, padėdama apsaugoti žuvų išteklius šiose srityse?

Joe Borg, *Komisijos narys*. – Labai dėkoju už komentarus. Galiu jus užtikrinti dėl savo įsipareigojimo padėti laivynams atokiausiuose regionuose tiek, kiek aš galiu ir kiek įmanoma.

Tačiau noriu pabrėžti, kad šių laivynų pajėgumo išlaikymas ar net didinimas nėra išeitis ir netgi gali būti problemos dalis. Kaip teigiau įžanginio žodžio metu, jeigu reikia imtis priemonių pertvarkyti šiuos laivynus, skatinčiau jus apsvarstyti neseniai priimtą kuro paketą, kuriame numatoma daug galimybių, kurios galėtų būti naudingos laivynams atokiausiuose regionuose. Vėlgi, kaip minėjau, galiu pritarti termino įtraukimo į laivyno registrą pratęsimui, turint omenyje neįvykdytų įsipareigojimų laivų statyklose problemas, tačiau negaliu pritarti tolesniam viešosios paramos teikimo laivų statymui ir įtraukimo į laivyną/pasitraukimo iš laivyno režimui pratęsimui ilgiau nei jau numato Europos žuvininkystės fondas, kuriuo ypatingas dėmesys skiriamas atokiausiems regionams, nes tai neišspręs jokių problemų, o tik sąlygos kitų problemų atsiradimą.

Pritariame, kad išžvejojama per daug žuvų, ir pripažįstame, kad tai priklauso nuo pajėgumų viršijimo. Komisija taip pat nenori prisidėti prie pajėgumų viršijimo periferiniuose regionuose, nes tai tik sukels problemas ateityje. Turėdami omenyje per didelio išžvejavimo galimumą periferiniuose regionuose, mes tai išnagrinėjome, ir Taryba, pritarus Europos Parlamentui, neseniai priėmė reglamentą dėl NNN žvejybos. Nuo 2010 m. sausio 1 d. jokia žuvis, kuri nebus patvirtinta kaip teisėtai sugauta, nepateks į Europos Sąjungos rinką. Nuo 2010 m. sausio 1 d. jokia žuvis nebus pateikta į Europos Sąjungos rinką, jeigu ji nebus patvirtinta kaip sugauta teisėtai. Taip pat ėmėmės vadovauti regioninėms žvejybos organizacijoms, kad pasiūlytume galimybę nuolat žvejoti vandenynuose, kur tik turime balsą, o taip yra iš esmės visose regioninėse žvejybos organizacijose. Ketiname toliau atkakliai stengtis, kad tokiu būdu užtikrintume galimybę nuolat žvejoti ne tik mūsų, bet ir tarptautiniuose vandenynuose, kurie yra tokie svarbūs mūsų atokiausiems regionams.

Pedro Guerreiro, *pranešėjas*. – (PT) Dėkodamas už jūsų pasisakymus, taip pat norėčiau pabrėžti, kad remiantis Sutarčių nuostatomis, priemonės atokiausiems regionams remti yra galimos ir pageidaujamos. Todėl ši galimybė turi sąlygoti tam tikrus veiksmus. Žvejybos sektorius šiems regionams yra strateginis. Jiems reikia paramos atsinaujinti ir modernizuotis, todėl tai visiškai natūrali problema. Bendrijos fondai egzistuoja, ir, kaip buvo patvirtinta šios diskusijos metu, nėra jokio pagrįsto argumento toliau neleisti teikti viešąją paramą žvejybos laivynams šiuose regionuose atnaujinti ir modernizuoti. Priešingai nei buvo pasakyta, šių laivynų atnaujinimas ir modernizavimas nebūtina sąlyga pajėgumų viršijimą ar padidėjusį pajėgumų viršijimą.

Todėl būtina užduoti klausimą, kodėl nesiimama priemonių šiam sektoriui paremti? Remdamiesi šia diskusija, esame labiau nei bet kada įsitikinę, kad būtina ne tik pratęsti laivų įtraukimo terminą, kad jiems modernizuoti būtų suteikta valstybės parama, kaip pasiūlė Europos Komisija ir Žuvininkystės komitetas, bet taip pat užtikrinti viešosios paramos galimybę atnaujinti ir modernizuoti laivynus, ypač mažos apimties laivynus šiuose regionuose, nenustatant laiko apribojimų, kaip dar kartą aiškiai ginčijomės.

Todėl norime, kad su tuo susiję mūsų pateikti pakeitimai būtų priimti rytoj. Padėtis to reikalauja, o laikas įrodys, kad mes teisūs.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Margie Sudre (PPE-DE), *raštu*. – (FR) Džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas iki 2011 m. gruodžio 31 d. leido statyti žvejybinius laivus atokiausiuose regionuose įregistruotiems laivynams ir juos atnaujinti, gavus valstybės paramą.

Norėčiau padėkoti tiems kolegoms nariams, kurie kartu su manimi ėmėsi veiksmų įnirtingų derybų su Komisija metu, kad pasiektume dvejais metais ilgesnį terminą daugiau nei numatyta pradiname pasiūlyme. Tiesą sakant, jeigu teisės aktas, kurio pagrindu valstybės narės gali teikti šią paramą, būtų buvęs priimtas pavėluotai, o laivų statyklos pajėgumas būtų apribotas, šie nauji laivai nebūtų pastatyti laiku. Džiaugiuosi, kad Europos Komisija iš klausė žvejų reikalavimus, bet apgailestauju, kad Komunistų frakcija nusprendė mūsų nepalaikyti.

Šis susitarimas rodo, kad Europos Sąjunga toliau atsižvelgia į ypatingas atokiausių regionų aplinkybes, tiesą sakant, tą daro labiau nei bet kada, sutikdama pratęsti jų lengvatų sistemą. Nepamirškime, kad valstybės parama naujų laivų statymui nuo 2005 m. buvo uždrausta visoje Europos Sąjungoje.

Kreipiuosi į už žvejybos reikalus atsakingus ministrus nieko nelaukiant išduoti tokį sprendimą, kad žvejai atokiausiuose regionuose galėtų įsigyti modernius laivus, užtikrinančius optimalias saugumo sąlygas.

20. Europos Sąjungos ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų besivystančių šalių Pasaulinio klimato kaitos aljanso sukūrimas (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas A. Wijkman pranešimo (A6-0366/2008) Vystymosi komiteto vardu dėl Europos Sąjungos ir skurdžių labiausiai klimato kaitos pažeidžiamų besivystančių šalių Pasaulinio klimato kaitos aljanso sukūrimo (2008/2131(INI)) pristatymas.

Anders Wijkman, pranešėjas. – Pone pirmininke, šis pranešimas yra atsakas į Pasaulinį klimato kaitos aljansą, kurį praeitų metų pabaigoje sukūrė Europos Komisija. Iš esmės Pasaulinio klimato kaitos aljansas yra labai gera iniciatyva. Pirmiausia ir svarbiausia, juo pripažįstama, kad mažas pajamas gaunančioms šalims dėl klimato kaitos kils rimtas pavojus.

Ironiška, kad tik prieš aštuonerius metus Niujorke buvo priimti Tūkstantmečio plėtros tikslai. Apie klimato kaitą buvo beveik nekalbama, nors jau tada buvo akivaizdu, kad daugybė mažas pajamas gaunančių šalių smarkiai pajus neigiamą klimato kaitos poveikį.

Tačiau tai, kaip mes esame suburti nacionalinėse organizacijose, vyriausybėse ir t. t., kai klimato kaitos sritis reguliuojama atskirai, vystomojo bendradarbiavimo sritis atskirai, jau yra reali kliūtis ar trukdis, siekiant iki galo pripažinti klimato kaitos keliamą grėsmę plėtrai ir skurdo mažinimui.

Žinoma, tai didžiulis iššūkis. Norint padėti žemas pajamas gaunančioms šalims prisitaikyti ir sumažinti pavojų, sušvelninti pastangas bei siekiant sinergijos tarp jų, reikia ypač susitelkti ties miškų iškirtimo problema, o tada, galiausiai ir svarbiausiai, įgyvendinti visus šiuos dalykus, siekiant plėsti vystymąsi bei sumažinti skurdą.

Svarbu, kad neliktume ties krūva savarankiškai įgyvendinamų projektų. Verčiau turėtume įtraukti prisitaikymą ir pavojaus mažinimą į vystomąjį bendradarbiavimą.

Apie tai diskutuojant Vystymosi komitete, svarbus klausimas kilo dėl to, kaip tą finansuoti. Komisijos pasiūlyme numatyta skirti tik 60 mln. EUR. Tai lašas jūroje. Niekas nežino, kiek kainuos prisitaikymas prie pavojaus mažinimo, niekas nežino, kiek kainuos technologinis bendradarbiavimas, siekiant sušvelninti padėtį. Pasaulio bankas, Oxfam, JTVP ir kitos organizacijos tai įvertino nuo 10 mlrd. USD iki, sakyčiau, 100 mlrd. USD per metus. Kai kurios priemonės negali kainuoti daugiau: jeigu įgyvendinate vystomojo planavimo ir skurdo mažinimo strategijas, iš pat pradžių atsižvelgdami į neigiamą klimato kaitos poveikį, išlaidos neturėtų padidėti. Tačiau žinome, kad daugybėje sričių bus papildomų išlaidų. Ūkininkavimo praktika, pavojaus dėl ekstremalių oro sąlygų mažinimas, jūros lygio pakilimas, sveikatingumo priemonės ir daugelis kitų.

Klausimas toks: iš kur gausime papildomų lėšų? Pranešime pateikiame keletą pasiūlymų. Vienas iš jų savaime yra siūlymas naudoti dalį pajamų iš galimų iš varžytinių parduodamų emisijos leidimų ateityje. Labai svarbu skirti lėšų šioje srityje besivystančioms šalims.

Taip pat siūlome valstybėms narėms pritarti Komisijos iniciatyvai, o ne imtis savų iniciatyvų. Tai nauja sritis, kurioje svarbu sujungti išteklius.

Galų gale viskas, ką darome šioje srityje, turi būti matoma kitų metų derybose dėl klimato reikalų Kopenhagoje. Iniciatyvūs veiksmai, kurių turi imtis priede Nr. 1 numatytos šalys, ypač ES, šioje srityje yra lemtingi, kovojant su pasaulinėmis problemomis.

Ataskaitoje dėl vystymosi kalbama apie minėtas ir daugelį kitų problemų, pritariant Europos Komisijos iniciatyvai ir pirmiausia siekiant ją sustiprinti tiek turinio, tiek finansine prasme.

Joe Borg, Komisijos narys. – Pone pirmininke, pritariu pono A. Wijkmano pranešimui ir dėkoju jam už Pasaulinį klimato kaitos aljansą. Apskritai manome, kad pranešime išskiriamos teisingos problemos ir įvardijami pagrindiniai iššūkiai, su kuriais šiuo metu susiduria tarptautinė bendruomenė, prisidedant prie

klimato kaitos mažinimo ir besivystančių šalių prisitaikymo. Ypač vertiname pranešime pateiktus pasiūlymus, pirmiausia, plėtoti Pasaulinį klimato kaitos aljansą kaip atsiskaitymų kontorą už valstybių narių iniciatyvas. Pritariame, kad dabartinės pastangos padėti besivystančioms šalims šioje svarbioje srityje yra suskaldytos ir netinkamai koordinuotos, todėl neatitinka Paryžiaus principų, kurių laikytis įsipareigojo visos ES valstybės narės, dėl paramos efektyvumo.

Antra, pasiūlymas PKKA nustatyti ilgalaikio finansavimo tikslą. Kad ir kaip ten būtų, svarbu, kad ES valstybės narės visiškai susivienytų šios iniciatyvos labui ir priimtų didesnius OVP įsipareigojimus, padidintų PKKA prieinamus novatoriškus finansavimo šaltinius. Vien tik Europos Komisijos užsibrėžtas finansavimo tikslas būtų bevertis.

Galų gale pasiūlymas skirti dalį laukiamų pajamų, gautų pardavus išmetimo leidimus ES leidimų pardavimo sistemoje, finansuoti PKKA ir kitas dėl klimato kaitos naudojamas priemones besivystančiose šalyse. Ypač dabartinėmis sąlygomis mums reikia tolesnės Europos Parlamento paramos, realizuojant šiuos pasiūlymus, ypač įpareigojant sprendimus priimančius pareigūnus valstybėse narėse.

Pranešime daugybėje vietų akcentuojamas didesnis Komisijos skaidrumas, kuris būtų ypač susijęs su skirtinga PKKA pridėtine verte. Apskritai PKKA yra pagrindinė Europos Sąjungos klimato kaitos politikos sudedamoji dalis. Tradiciškai šioje politikoje orientuojamasi į prevenciją tiek Sąjungos viduje, tiek išorėje. Žaliosios knygos/baltosios knygos procese pirmiausia orientuojamasi į prisitaikymą Sąjungos viduje. PKKA atspindi išorinį mūsų prisitaikymo pastangų aspektą. Be to, svarbu pabrėžti, kad tarptautinei bendruomenei reikia pereiti prie išvadų dėl pasaulinio klimato kaitos susitarimo Kopenhagoje 2009 m. gruodžio mėn., kad būtų išvengta spragos tarp Kioto protokolo ir kito susitarimo. Besivystančios šalys pritars tokiam susitarimui tik tada, jeigu bus ypač atsižvelgiama į prisitaikymą. Europos Sąjunga taip pat turi imtis vadovaujančio vaidmens šioje srityje, o PKKA yra įrankis parodyti savo įsipareigojimus.

Pono A. Wijkmano pranešime galėjo būti labiau užsiminta apie šią politinę būtinybę. Dar daugiau, Europos Sąjunga yra didžiausia vystymosi pagalbos teikėja. Klimato kaita neabejotinai kelia grėsmę vystymuisi. PKKA siekiama prisitaikymą prie klimato kaitos poveikio įtraukti į ES vystymosi politiką.

Pagaliau PKKA norėtų panaudoti įvairias priemones, teikiant su klimato kaita susijusią pagalbą, nenaudojant projekto lėšų ir atsižvelgiant į programą pagrįstą požiūrį. Manome, kad tokiu būdu gali būti efektyviai sukurtas atsparumas klimato kaitai. Komisija jau pradėjo pirmąjį Pasaulinio klimato kaitos aljanso įgyvendinimo etapą. Tą darydama, atitinkamą dėmesį skiria pranešime pateiktiems pasiūlymams, ypač dėl glaudaus šalių partnerių atstovų įtraukimo ir glaudaus tarpusavio bendradarbiavimo, kiek tai susiję su dvimetėmis ir daugiametėmis daugiašalėmis iniciatyvomis.

Galų gale Komisija suvokia poreikį labiau įtraukti klimato kaitos problemą į savo paramos programas, glaudžiai derinant savo veiklą su šalimis partnerėmis bei vystymosi partnerėmis valstybiniu lygiu. OECD vykdomas darbas, rengiant prisitaikymo klausimo įtraukimo į vystomąjį bendradarbiavimą gaires, mums padės, imantis šių pastangų.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Mihaela Popa (PPE-DE), raštu. – (RO) Ši iniciatyva grindžiama Europos Sąjungos priimta atsakomybe besivystančių šalių atžvilgiu ir tuo, kad Europos Sąjunga yra didžiausia humanitarinės pagalbos teikėja pasaulyje.

Šiuo atžvilgiu mums svarbu išvengti iniciatyvų dėl besivystančių šalių, kurių imamės Bendrijos ar valstybių narių lygiu, dubliavimosi.

Manau, svarbu, kad susirūpinimas dėl klimato kaitos nebūtų vienkartinis įsipareigojimas, turime atsižvelgti į prevencinių veiksmų svarbą, įgyvendindami ES patvirtintas priemones, ypač susijusias su vystymosi parama.

Manau, kad paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas yra tai, kad prevenciniai veiksmai taptų svarbesniu prioritetu nei veiksmai, susiję su humanitarinėmis krizėmis, turint omenyje, kad atstatymo išlaidos yra daug didesnės po nelaimių.

Europos Sąjunga turi parodyti ne tik solidarumą, bet ir atsakomybę kitų pasaulio regionų atžvilgiu, o Pasaulinis klimato kaitos aljansas yra svarbus žingsnis šia linkme.

Pierre Schapira (PSE), raštu. – (FR) Pasaulinis klimato kaitos aljansas turi tapti efektyviu įrankiu, įgalinančiu skurdžiausias šalis prisitaikyti prie klimato kaitos padarinių, nes jos yra pagrindinės aukos.

Socialistų frakcijos Europos Parlamente pakeitimais, pateiktais komitete, buvo įmanoma patobulinti nuostatų pranešėjo atliktą darbą.

Turint omenyje aljanso finansavimą, PSE prisijungia prie pranešėjo, apgailestaujant dėl Europos Komisijos skiriamos mažos metinės pinigų sumos.

Taip pat apgailestaujame dėl pusiau sisteminių EPF lėšų, skirtų finansuoti tokias naujas iniciatyvas kaip aljansas. Toks lėšų panaudojimas turėtų būti griežtai kontroliuojamas, kad būtų užtikrinta, kad jomis tikrai finansuojami vystomieji veiksmai, ir kad jos skiriamos būtent pirmiesiems aljanso veikimo metams. Todėl Komisija turi tvirtai laikytis savo įsipareigojimo rasti papildomų lėšų aljansui.

Be to, PSE balsuodama išreiškė pritarimą glaudaus ryšio tarp klimato kaitos ir dabartinės maisto krizės sukūrimui. Aljansas turėtų pagreitinti konkrečių iniciatyvų šioje srityje įgyvendinimą, pavyzdžiui, žaliųjų zonų aplink miestus sukūrimas pasaulio Pietuose, taip skatinant žemės ūkį, nuo kurio priklauso maisto gamyba.

Pagaliau reikalavome nustatyti aplinkos apsaugos, socialinius ir ekonominius kriterijus, gaminant biokurą, bei užtikrinti maisto saugumą prieš remiant žemdirbystę eksportui.

21. Valdymas ir partnerystė nacionaliniu, regioniniu ir projektų pagrindu regioninės politikos srityje (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas J. M. Beaupuy pranešimo Regioninės plėtros komiteto vardu dėl Valdymo ir partnerystės nacionaliniu, regioniniu ir projektų pagrindu regioninės politikos srityje (A6-0356/2008) pristatymas.

Jean Marie Beaupuy, pranešėjas. – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, turiu pasakyti, kad man pačiam buvo labai malonu pritaikyti valdymo principus, kartu su įvairiais suinteresuotais subjektais rengiant šį pranešimą.

Be to, pamatėme šio metodo vertę rengdami šį pranešimą, nes dėl jo galėjome atsižvelgti į beveik visus kolegų narių pateiktus pasiūlymus, o rugsėjo 7 d. tai atspindėjo vienbalsio balsavimo metu Regioninės plėtros komitete.

Vis dėlto šis susitarimas būtų bevertis, jeigu nebūtų pavykę jo specifiskai ir nuosekliai išreikšti tekste, netrukus jums tai parodysiu. Todėl norėčiau nuoširdžiai padėkoti visiems savo kolegoms nariams, kurie dalyvavo rengiant šį pranešimą, ypač šešėliniams pranešėjams, kurie tikrai būtų norėję čia šį vakarą išreikšti savo įsipareigojimus.

Komisijos nary, žinoma, labiausiai dėkoju Komisijos departamentams ir būčiau jums dėkingas, jeigu jiems tai perduotumėte, nes šis bendradarbiavimas buvo tikrai konstruktyvus ir malonus.

Taip pat dėkoju Europos ekonominiam ir socialiniam komitetui ir jo pranešėjui ponui J. van Iersel, Regionų komitetui, ponui V. Kisyov ir daugeliui kitų įstaigų, kurios dalyvavo rengiant pranešimą.

Taigi kas tai yra valdymas ir partnerystė? Na, reikėtų parengti atskirą pranešimą dėl valdymo ir partnerystės, nes „valdymas“ ir „partnerystė“ yra kasdien vartojamos sąvokos. Jums tik reikia atsiversti laikraščius ar ataskaitas ir visuomet rasite šiuos žodžius.

Komisijos nary, ateina laikas kalbėti, tačiau ateina laikas ir veikti. Ateina laikas nustatyti tikslus ir ateina laikas imtis priemonių jiems pasiekti. Jau keletą metų iki šiol nuolat girdime, kad valdymas turi būti tobulinamas. Tai įtraukta į mūsų reglamentus, apie tai kalbama diskusijų metu, tačiau pažangos nedaug. Kas iš tikrųjų vyksta, kai matome, kad daugybėje Komisijos ir Parlamento parengtose ataskaitose vyrauja bendras požiūris?

Ar kiekvienoje mūsų Europos Sąjungos transporto, aplinkos apsaugos ar regioninės plėtros politikos srityje atsižvelgiama į kitas šias sritis? Kur yra tas bendras požiūris, kurį tikimės pamatyti? Kiekviena politikos sritis turi savo biudžetą, savo ministrą, Komisijos narį ir savo planą. Taip pat galime matyti, kad ERPF, ESF ir EŽŪFKP lėšos, palyginus su struktūriniais fondais, yra panaudojami atskirai.

Komisijos nary, su savo kolegomis vykdydami savo pareigas, žinote, kad mes visi manome, jog labai svarbu pasiekti Lisabonos tikslus. Jeigu veiksime šiuo būdu, nors ir remdamiesi tokiu padalytu požiūriu, ar manote, kad tai įmanoma? Ar manote, kad organizacija, neatsižvelgiant į tai, kokia ji įtakinga ir ryžtinga, gali sėkmingai veikti, jeigu ji vadovausis šiuo „kiekvienas sau“ požiūriu kaip pagrindu?

Dabar atėjo laikas įvairiems privatiems ir viešiesiems suinteresuotiems subjektams suvienyti savo įgūdžius, taip pat sujungti mūsų biudžetus ir planus, kai dalyvaujame toje pačioje srityje toje pačioje geografinėje vietovėje. Mano pranešime numatyti 37 konkretūs veiksmai tam pasiekti, tačiau neketinu jų vardyti, tiesiog išskirsiu tris esminius aspektus.

Pirmiausia reikia suteikti įvairiems tiek privatiems, tiek viešiesiems suinteresuotiems subjektams, individams ar organizacijoms priemones šiam valdymui įgyvendinti. Kaip minėjau jūsų kolegei poniai Danutai Hübner, pirmiausia reikia sudaryti valdymui skirtą praktinį vadovą. Daugiau nebereikia kalbėti apie abstrakčias žinias – reikia praktinio vadovo.

Antras aspektas yra išrinktų atstovų mokymai pagal programą „Erasmus“. Mūsų vietos ir regionuose išrinkti atstovai turėtų būti tikri pokyčių varikliai šiame naujame teritorijų valdyme. Be to, mūsų Europos Sąjungos ir nacionalinės institucijos turi būti pavyzdys – tai taip pat antras aspektas. Būtent todėl savo pranešime reikalauju suorganizuoti ministrų, atsakingų už sanglaudos politiką, susitikimą Taryboje. Komisijos nary, kaip jūs pats žinote, skirtumų yra ir tarp Komisijos narių bei generalinių direktoratų. Mums reikia efektyvesnio darbo tarp departamentų. Regionų komitetas tikėjosi mano prašymo, nes prieš dvi savaites jis reagavo į mūsų pasiūlymus.

Trečia, žinoma, Komisijos nary, bus būtina nustatyti privalomas procedūras. Kadangi mano laikas jau baigėsi, negalėsiu detaliau jų aptarti, tačiau prašau, atkreipkite dėmesį, kad mes tikimės, jog Komisija bus šios revoliucijos pradininkė, remdamasi dabartinėmis praktikomis. Turime pereiti nuo žodžių prie darbų. Aš ir mano kolegos nariai, kurie dirbo rengiant šiuos dokumentus, tikisi, kad Komisija ims skubių, bet efektyvių sprendimų.

Joe Borg, *Komisijos narys*. – Pone pirmininke, Komisijos vardu norėčiau padėkoti ponui J. M. Beaupuy už jo pranešimą dėl valdymo ir partnerystės regioninės politikos srityse, turint omenyje, kad partnerystė ir valdymas iš tikrųjų yra esminiai sanglaudos politikos principai.

Pono J. M. Beaupuy pranešime pateikiama daugybė rekomendacijų, ypač pabrėžiamas poreikis stiprinti bendrą požiūrį, taip pat didesnės sanglaudos politikos decentralizacijos poreikis bei įvairių partnerių, ypač vietos ir miesto valdžios visapusiš pripažinimas ir susivienijimas, įgyvendinant regioninės politikos programas.

Pranešime taip pat siūloma tobulinti priemones partnerystei ir naujam valdymui stiprinti. Galiu užtikrinti poną J. M. Beaupuy, kad pagrindinės jo pranešime pateiktos mintys atitinka tai, ką Komisija gina ir remia. Praktika rodo, kad gebėjimas sukurti tikrą partnerystę dažnai yra struktūriniais ir sanglaudos fondais finansuojamų programų sėkmės ir efektyvumo sąlyga.

Būtent todėl šis principas yra išlaikomas ir stiprinamas kiekvieno planavimo metu, papildant tokios partnerystės sudėtį ir išplečiant jos apimtį ribas.

Jungtinių Komisijos ir Parlamento pastangomis ir pilietinės visuomenės spaudimu 2006 m. taisyklės dabartiniam laikotarpiui buvo patobulintos, pirmą kartą aiškiai įtraukti nauji partneriai iš pilietinės visuomenės.

Finansavimo užtikrinimo mechanizmai buvo aptarti derybose dėl kiekvienos nacionalinės strateginės krypties plano ir veiklos programos 2007–2013 m., o Komisija stengėsi ją pagerinti, kad ji būtų kuo mažiau institucinė. Vis dar yra svarbių nukrypimų tarp valstybių narių ir regionų, tačiau bendrai tikrai pagerėjo partnerystės principo taikymas. Pavyzdžiui, dėl Lenkijoje sanglaudos politikos reikalavimų dialogas su pilietine visuomene ir ypač NVO pasistūmėjo į priekį.

Laikui bėgant dėl sanglaudos politikos išsivystė stiprus daugiašalis valdymas, jame dalyvaujant daugybei partnerių tiek vertikaliu, tiek horizontaliu lygmeniu. Kadangi nėra visiems tinkančio recepto, svarbu labiau įtraukti regionų ir vietos valdžias, taip pat visus tiesiogiai susijusius suinteresuotus subjektus į įsitraukimo planavimą, įgyvendinimą ir vertinimą, remiantis komandai ir, žinoma, regionui pritaikyta schema, kad būtų užtikrinta politikos sėkmė. Nepaisant to, reikia pripažinti, kad vis dar daug ką reikia padaryti, kad sukurtume tikrą ir aktyvią partnerystę ir valdymą, ne tik pasirengimo ir derybų procesą, bet ir kitus vykdomų programų gyvavimo etapus, t. y. įgyvendinimą, priežiūrą ir įvertinimą. Galiu informuoti poną J. M. Beaupuy, kad Komisijos narė D. Hübner vadovaujamos tarnybos šiuo metu atlieka regionų valdymo tyrimą globalizacijos

atžvilgiu, kad turėtume aiškesnį dabartinės padėties ir praktikos vaizdą. Jame turėtų būti pateikta esminė informacija, pavyzdžiui, ar vadovas, kurio reikalauja ponas J. M. Beaupuy savo pranešime, būtų naudingas.

Taip pat Komisija įsitikinusi, kad sanglaudos politika turi būti supaprastinta, turi sukurti pridėtinę vertę regionų plėtrai ir tuo pačiu metu būti artimesnė Europos piliečiams. Komisija sutinka, kad reikia pateikti bendrą skirtingų sektorių politikų požiūrį tam tikros teritorijos atžvilgiu, kad būtų pasiekti geresni rezultatai. Turėtume giliau apsvarstyti, kaip šiuo metu įgyvendinami ir koordinuojami sanglaudos fondai iš vienos pusės, iš kitos pusės, kaip jie galėtų būti sujungti kitu planavimo laikotarpiu po 2013 m., kad išlaikytume tikrą, nuoseklią strateginę plėtrą regioniniu lygiu. Tiesą sakant, tai susirūpinimas, išreiškiamas pasisakymuose dėl politikos ateities viešų konsultacijų metu.

Tarp pranešime minimų priemonių naujam valdymui pagerinti yra pasiūlymas sukurti programą „Erasmus“ vietos atstovams. Komisija padarys viską, kad įgyvendintų šią įdomią idėją, nors gali būti sudėtinga tai padaryti, jei biudžeto valdžia patvirtins jį kaip bandomąjį projektą.

Be sanglaudos politikos loginio pagrindo, kuri yra ir turėtų likti centrinis ramstis, siekiant naujų ilgalaikių plėtros tikslų ir padedant regionams įveikti artėjančius pasaulinius iššūkius, kurie vis labiau ir labiau įtakos jų vystymąsi, Komisija mano, kad visi turėtume toliau stiprinti sanglaudos politikos, sukurtos bendro požiūrio, partnerystės ir daugiašalio valdymo principų pagrindus, finansavimo užtikrinimo mechanizmus.

Komisija yra įsitikinusi, kad pono J. M. Beaupuy pranešimas labai padės pagerinti padėtį.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), raštu. – (GA) Iš visos širdies pritariu puikiam pono J. M. Beaupuy pateiktam pranešimui dėl valdymo ir partnerystės.

Gaila, kad ne visada tvirtai laikomasi partnerystės principo, panaudojant struktūrinių fondų lėšas. Nepaisant to, Šiaurės Airijoje mačiau labai gerų pavyzdžių, kaip turėtų veikti partnerystė ir mačiau tinkamai vykdomos partnerystės naudą.

Taip pat pritariu šiame pranešime pateiktiems pasiūlymams dėl glaudesnio bendradarbiavimo ir ryšio tarp vietos ir regioninių valdžių ir kitų valdymo lygių, ypač su Europos Komisija. Šiaurės Airijos Asamblėja kuriama jau Europos Komisijos sukurtų ryšių pagrindu. Tai ypač tinka specialios paskirties darbo grupės, kurią sukūrė Europos Komisijos Pirmininkas, ponas J. M. Barroso, veiklai.

Šiaurės Airijos Asamblėja ir mūsų vietos bendruomenės yra pasirengusios vaidinti didesnę vaidmenį, įgyvendinant ES programas Bendrijos lygmeniu. Šiame pranešime nurodoma, kaip jos gali būti įgalintos tą padaryti.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), raštu. – (BG) Pirmiausia norėčiau pasveikinti poną J. M. Beaupuy, parengusį puikų pranešimą. Kaip PPE-DE frakcijos šešėlinis pranešėjas balsavau už šį pranešimą, siekdamas paremti gerą valdymą ir partnerystę regionų politikoje.

Norėčiau pasinaudoti šia proga ir jums priminti, kad liepos mėn., Komisijai pateikus kritišką ataskaitą dėl Bulgarijos, buvo sustabdytas trijų pasirengimo narystei programų, remiamų, PHARE, ISPA ir SAPARD lėšomis, finansavimas. Tuo pačiu metu buvo imtasi procedūrų vykdomoms programoms įgalinti, kad būtų galima pradėti naudoti joms skirtas struktūrinių ir sanglaudos fondų lėšas. Dėl to mano šalis atsidūrė labai sudėtingoje padėtyje. Norėčiau laikyti šio pranešimo priėmimą kaip viltį, kad fondų lėšų Bulgarijai įsaldymas bus panaikintas, o Bulgarijos piliečiai galės visapusiškai pasinaudoti jų šalies narystės Europos Sąjungoje teikiama nauda.

Turėdama omenyje pranešime numatytą kreipimąsi į valstybes nares, norėčiau pakviesti sustiprinti decentralizacijos procesą, įgyvendinant regionų politiką Bulgarijoje, kad būtų užtikrinta, jog įvairių lygių valdymo sistema efektyviausiai veikia partnerystės ir subsidiarumo principų pagrindu.

Dėkoju už dėmesį.

Grażyna Staniszevska (ALDE), raštu. – (PL) Būtina tvirtai laikytis partnerystės principo visuose valdymo lygmenyse, taip pat įgyvendinant regioninę politiką. Tai ypač svarbu, siekiant efektyvumo. Norėdamos

mobilizuoti visą visuomenę, nacionalinės ir regioninės valdžios įstaigos turi siekti įtraukti ir įpareigoti vietos gyventojus į planavimo pokyčius, o po to į struktūrinių fondų panaudojimo priežiūrą. Jeigu nepavyksta nustatyti regioninių tikslų, tai visada sukelia prieštaravimus ir veiksmus, dėl kurių kyla daugybė trukdžių.

Tikra, nedirbtinė partnerystė taip pat labai svarbi Europos bendrijoje, nes tai vienintelis būdas užtikrinti, kad piliečiai būtų informuoti apie Europos Sąjungos veiklos pobūdį. Partnerystė labai svarbi, tačiau ji kainuoja. Todėl būtina skirti 2-3 proc. struktūrinių fondų lėšų šiam tikslui pasiekti. Dabartinis savanoriškumo principas neveikia. Jeigu regionai nėra įpareigoti leisti pinigų susitikimams, seminarams organizuoti ar įgyvendinimui vertinti, jie paprasčiausiai to nedaro. Dažniausiai partnerystės principo laikymasis susilpnėja, kai planas siunčiamas paštu, kai kada pastaboms numatant tik savaitę laiko.

Manau, kad būtų protinga skirti daug daugiau dėmesio šiai problemai, jeigu norime užtikrinti, kad Europa taptų aktyvių, sąmoningų ir bendradarbiaujančių piliečių bendrija.

22. „Geresnė teisėkūra 2006 m.“ pagal Protokolo dėl subsidarumo ir proporcingumo principų taikymo 9 straipsnį (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas Medinos Ortegos pranešimo (A6-0355/2008) Teisės reikalų komiteto vardu „Geresnė teisėkūra 2006 m.“ pagal Protokolo dėl subsidarumo ir proporcingumo principų taikymo 9 straipsnį (2008/2045(INI)) pristatymas.

Manuel Medina Ortega, pranešėjas. – (ES) Pone pirmininke, pristatau savo iniciatyva parengtą pranešimą dėl „Geresnės teisėkūros 2006 m.“ pagal Protokolo dėl subsidarumo ir proporcingumo principų taikymo 9 straipsnį.

Pranešimas yra gana plačios apimties, todėl norėčiau susikoncentruoti ties dviem ar trimis aspektais. Pirmas aspektas yra teisėkūros proceso svarba Europos Sąjungoje. Atrodo, kad palaipsniui pereinama prie taip vadinamų privalomos teisinės galios neturinčių teisės aktų priėmimo, kai tam tikri komunikatai, ataskaitos ar dokumentai yra laikomi privalomomis teisinėmis normomis. Mano pranešime išreiškiamas susirūpinimas dėl aiškaus atskyrimo tarp vykdomosios valdžios priimtų paprastų gairių ir teisės aktų leidybos proceso poreikio.

Teisės aktų, tarp jų ir reglamentų bei direktyvų leidybos procesas šiuo metu visapusiškai numatytas Europos Sąjungos sutartyse, reikalaujant Komisijos iniciatyvos, kurią turi patvirtinti arba viena Taryba, arba Taryba kartu su Parlamentu bendro sprendimo procedūros tvarka.

Šiuo atžvilgiu manau, kad labai svarbu pabrėžti šio teisėkūros požymio svarbą, nes taip atsižvelgiama į viešąjį interesą, teikiant peticijas teisės aktų leidybos galią turinčioms institucijoms.

Kai kurių institucijų ar tam tikrų sektorių savireguliacijos teisė kelia pavojų ar kitą galimą nukrypimą. Tai gali tikti, pavyzdžiui, tam tikroms asociacijoms, profesinėms institucijoms, korporacinėms institucijoms ir kt., tačiau, mano nuomone, savireguliacijos teisės suteikimas šiam sektoriui yra labai rimta klaida. Neseniai matėme reguliacijos nebuvimo pasekmes Jungtinėse Valstijose, kur finansų sektoriui buvo suteikta savireguliacijos laisvė, o tai turėjo ypač rimtų padarinių viso pasaulio ekonomikai. Kitaip sakant, reglamentavimo teisė negali priklausyti tiems, kurie yra to reglamentavimo objektai. Savireguliacija yra loginis prieštaravimas ir tinka tik tuo atveju, kai institucijos viduje esantys organai reguliuoja patys save. Neturėtų būti manoma, kad šis sektorius gali pats save reguliuoti savireguliacijos sistemos pagrindu, tą patį galima pasakyti ir apie bendrą reglamentavimą.

Kalbant apie Europos Parlamentą, pagrindinis reikalavimas yra aiškių teisėkūros procedūrų nustatymas. Kitaip sakant, Komisijos pasiūlymai turi būti aptariami Parlamente ir Taryboje bei priimti sprendimai dėl teisės aktų priėmimo.

Kitas aspektas yra didėjantis ES teisės aktų sudėtingumas ir sunkumai, su kuriais susiduria eiliniai piliečiai, įskaitant ES teisės ekspertus, norėdami suprasti, kas iš tikrųjų vyksta. Nereikia persistengti, norint suprasti ES teisės aktus, o tą padaryti galima tik kodifikuojant, pertaisant teisės aktus ar panašiai. Negalime toliau priiminėti teisės normų, kai to reikia, ir po to pamiršti, ką priėmėme.

Tiesa, pastaraisiais metais pastebimas šios srities pagerėjimas, kai Parlamento dėka, Komisijai ir Tarybai dirbant kartu, pavyzdžiui, komitologijos procedūros buvo pakeistos. Vis dėlto šiais IT laikais turėtų būti sukurta ideali automatinio kodifikavimo procedūra, kuri iš karto atpažintų bet kurią priimtą teisės normą ir konsoliduotų kodifikavimo procedūrų pagalbą.

Pranešime reikalaujama periodinio kodifikavimo. Mano nuomone, iš esmės tai turėtų būti daroma automatiškai, kai tik priimame teisės aktus, jie būtų įtraukiami į ES teisės aktų rinkinį, kad būtų suformuotas naujas ES kodeksas. ES teisės normoms kodifikuoti siūlau ne Napoleono laikų tipo kodeksą, o labiau ilgalaikį kodifikavimą, kuris, manau, nebūtų sudėtingas šiais, kaip jau minėjau, IT laikais.

Joe Borg, *Komisijos narys*. – Pone pirmininke, geresnis reglamentavimas nėra tikslas pats savaime. Kalbame apie naudą piliečiams ir verslui, supaprastinant ir pagerinant reglamentavimo terpę Europoje.

Todėl Komisija pritaria šiam pono Medinos Ortegos pranešimui dėl geresnės teisėkūros. Jame susitelkiama ties geresnio reglamentavimo darbotvarke, atsižvelgiant į ankstesnes panašias iniciatyvas, kurių praėjusiais metais ėmėsi Europos Parlamentas. Taip pat pasižymėjau labai įžvalgas pono Medinos Ortegos pastabas.

Dabar norėčiau priminti apie jau žengtus svarbius žingsnius ir atliktus darbus, kuriais ketinama reaguoti į prašymus ir susirūpinimus, kuriuos Europos Parlamentas pateikė dėl geresnio reglamentavimo.

Geresnis reglamentavimas yra didžiausias prioritetas, o mes padarėme reikšmingą pažangą poveikio vertinimo, supaprastinimo ir administracinės naštos mažinimo srityse. Poveikio vertinimo valdyba, kurią 2006 m. pabaigoje įkūrė Pirmininkas J. M. Barroso, tikrai turi įtakos mūsų darbo kokybei. Vis dėlto suvokiame, kad turime nuolat stengtis patobulinti sistemą.

Daugumą patobulinimų, kurių ketiname imtis, įgyvendinsime, remdamiesi persvarstytomis gairėmis dėl poveikio vertinimo. Šis persvarstymas buvo atliktas, remiantis PVV patirtimi, išoriniu vertinimu ir po to institucijų, suinteresuotų subjektų ir partijų konsultacijomis.

Tobuliname gaires dėl subsidiarumo principo, nacionalinio ir regioninio poveikio bei specifinio MVĮ ir vartotojų poveikio. Taip pat kartu su Taryba ir parlamentu persvarstome bendrą požiūrį dėl poveikio vertinimo, siekdami nustatyti, kur galėtume padaryti pažangą. Pradėtas techninio lygio darbas, tikimės iki metų pabaigos pasiekti konkrečių rezultatų bent jau dalydamiesi bendra trijų institucijų patirtimi.

Kalbant apie supaprastinimą, Komisija priėmė 119 iš 162 pasiūlymų nuo 2005–2009 m. programų įgyvendinimo pradžios. Vienas iš pagrindinių iššūkių yra užtikrinimas, kad Taryboje ir Parlamente nagrinėjami pasiūlymai dėl supaprastinimo būtų kuo greičiau priimami. Kalbant apie administracinę naštą, paskirstytas pagrindinių ES informacinių įsipareigojimų, kuriuos už Komisiją atlieka išorinis konsorciūmas, įgyvendinimas užbaigtas.

Sausio mėn. strateginėje apžvalgoje ketiname informuoti apie pažangą ir nustatyti aiškų planą, kaip bus pasiektas ambicingas 25 proc. sumažinimo tikslas 2010–2012 m.

Pagaliau kalbant apie tarpinstitucinį bendradarbiavimą, siekiant geresnės teisėkūros, turime pripažinti, kad nebuvo lengva įgyvendinti 2003 m. gruodžio mėn. įsigaliojusį Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros. Tai neturėtų mums trukdyti toliau tęsti dialogą. Priešingai, neseniai Komisija pateikė savo nuomonę, kad laikas suteikti daugiau politinio turinio diskusijoms dėl geresnio reglamentavimo apskritai. Raginau Parlamentą surengti susitikimą, kuriame būtų keičiamasi institucijų nuomonėmis dėl geresnio reglamentavimo aukščiausiu politiniu lygmeniu artimoje ateityje, kad tai būtų aptariama aukšto lygio techninės grupės dėl tarpinstitucinio bendradarbiavimo susitikimo metu, pirmininkų ar komitetų pirmininkų konferencijų metu.

Užbaigdamas norėčiau pabrėžti, kad geresnis reglamentavimas yra bendra visų Europos Sąjungos institucijų ir netgi valstybių narių atsakomybė. Visi galime nuveikti daugiau ir geriau, siekdami pagerinti mūsų teisės aktų projektų ir bendros reglamentavimo sistemos kokybę.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Bert Doorn (PPE-DE), *raštu*. – (NL) Medinos pateikto pranešimo priėmimas yra tvirtas ženklas, kad nuspręsta tobulinti teisės aktų leidybą. Pranešime pateikiamos svarbiausios Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos nuostatos, apimančios:

Europos Komisijos vykdoma nepriklausoma poveikio vertinimo įgyvendinimo kontrolė;

Suinteresuotųjų šalių savalaikės ir plačios apimties konsultacijos;

Siekį 25 proc. sumažinti administracinę naštą kaip bendrą siekį. Naštos sumažinimas dabartinių tam tikros srities teisės aktų sąskaita neturėtų būti kompensuojamas papildoma administracine našta naujuose teisės aktuose.

Deja, žemiau pateiktos nuostatos nesulaukia pakankamai paramos iš kitų frakcijų:

Pritarimas Komisijai, laikant savireguliaciją ir bendrą reglamentavimą rimtais strateginės politikos galimais variantais.

Platesnis poveikio vertinimo dėl komitologijos reglamentų ir svarbių Tarybos ir Parlamento pateiktų pasiūlymų dėl teisės aktų pakeitimų taikymas.

Be to, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija mano, kad labai svarbu, jog Komisija rimtai vertintų Aukšto lygio grupės dėl administracinės naštos (E. Stoiber grupės) priimtas rekomendacijas. Daug žadantis su tuo susijęs ženklas yra tai, kad Vidaus rinkos ir paslaugų generalinis direktoratas informavo apie ketinimą atleisti mažas įmones nuo metinių ataskaitų rengimo ir šiuo tikslu pakeisti 4-ąją ir 7-ąją direktyvas.

23. 24-oji Komisijos metinė Bendrijos teisės taikymo kontrolės ataskaita (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas L. J. Geringer de Oedenberg pranešimo (A6-0363/2008) Teisės reikalų komiteto vardu dėl 24-osios Komisijos metinės Bendrijos teisės taikymo kontrolės ataskaitos (2008/2046(INI)) pristatymas.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, pranešėja. – (PL) Pone pirmininke, Europos Sąjungos vykdomos politikos efektyvumas labai priklauso nuo jos įgyvendinimo nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygiu. Todėl būtina kontroliuoti, kaip valstybės narės laikosi Bendrijos teisės. Kaip 24-ojo metinio Parlamento pranešimo šiuo klausimu pranešėja galiu pasakyti, kad Komisijos inicijuotų pažeidimo procedūrų skaičius šiek tiek sumažėjo. Nepaisant to, bylų skaičius viršija 2 500.

Taip pat reikėtų paminėti, kad 16 proc. sumažėjo procedūrų dėl nepranešimo Komisijai apie perkėlimo priemonės išsiplėtusios Sąjungos 25 valstybėse narėse skaičius. Tai rodo didesnę valstybių narių drausmingumą, kiek tai susiję su pranešimu. Pastaraisiais metais didžioji dauguma atvejų buvo susiję su netinkamu bendrosios rinkos veikimu, ypač įgyvendinant laisvo asmenų, prekių ir paslaugų judėjimo principą. Taip pat daug atvejų buvo susiję su Europos Sąjungos pilietybės, kuri užtikrina lygių teisių ir galimybių visiems piliečiams principą, teikiamų teisių pažeidimu. 2007 m. rugsėjo 5 d. Komisija pasiūlė pakeisti darbo metodus, kurie buvo naudojami iki tol. Pasiūlymu, kuris sulaukė daugumos Rūmų narių pritarimo, buvo siekiama užtikrinti efektyvesnę procedūrų valdymą. Vis dėlto buvo išreikštas susirūpinimas, kad dėl naujos procedūros nustatymo Komisija gali prarasti savo institucinę Sutarčių sergėtojos atsakomybę, nes ja numatoma, kad Komisijos gauti pareiškimai būtų perduodami atgal valstybėms narėms, nes jo atsakingos *in primis* už netinkamą Bendrijos teisės aktų įgyvendinimą. Todėl svarbu, kad Komisija pateiktų Parlamentui pradinę ataskaitą dėl per pirmus šešis bandomojo projekto, kuris pradėtas įgyvendinti š. m. balandžio 15 d. ir apima 15 valstybių narių, mėnesius gautų rezultatų. Dažniausiai Komisija yra aukščiausio lygio institucija, kurią piliečiai gali informuoti apie netinkamo teisės įgyvendinimo atvejus. Todėl Komisija taip pat turėtų registruoti visą korespondenciją, kurioje galėtų būti informacijos apie Bendrijos teisės aktų pažeidimų atvejus.

Kalbant apie jau vykstančią pažeidimo procedūrą, pagrindinė problema vis dar yra pernelyg ilgas terminas, skirtas skundai nagrinėti. Vidutiniškai tai trunka 20,5 mėnesio, o tai yra pernelyg ilgai. Komisija turėtų dėti visas pastangas, kad sutrumpintų ilgas procedūras ir surastų praktinius sprendimus. Šie sprendimai galėtų apimti tokios sistemos kaip SOLVIT, kuri vis dar nėra pakankamai reklamuojama, pagalbos prašymą. Žymus pažeidimų dėl Europos Teisingumo Teismo nutarimų nesilaikymo skaičiaus padidėjimas užfiksuotas 2006 m. Prie to dažnai prisideda nepakankamas nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo bendradarbiavimas. Be to, nėra naudojamosi 234 straipsnyje numatyta galimybė prašyti preliminarus nutarimo. Taip yra todėl, kad kai kuriose valstybėse narėse nėra pakankamai išmanoma Bendrijos teisė.

Kalbant apie tarpinstitucinį bendradarbiavimą, susitarimai dėl Bendrijos teisės taikymo kontrolės ir glaudus Tarybos, Komisijos ir Europos Ombudsmeno, taip pat susijusių šių Rūmų komitetų bendradarbiavimas turėtų nustatyti standartus, kaip užtikrinti efektyvų išitraukimą į visas bylas, kai ieškovas pateikia pagrįstą skundą dėl Bendrijos teisės aktų pažeidimų.

Daugybę metų netinkamai pateiktų skundų skaičius buvo didžiulis. Kai kurie skundai netinkamai pateikiami Peticijų komitetui, kiti nepatenka į institucijų kompetencijos sritį. 2006 m. tokie skundai sudarė 75 proc. visų Ombudsmenui pateiktų skundų. Todėl būtina labiau stengtis pagerinti informacijos prieinamumą piliečiams, suteikiant daugiau patarimų ieškovams, kad jie galėtų tinkamai kreiptis į instituciją ir dalyvauti savo bylose arba nacionaliniu, arba Europos Sąjungos lygiu. Piliečių skundai yra neįkainojamas jų būtiniausių poreikių rodiklis. Komisija, teikdama teisės aktų pasiūlymus, turėtų vadovautis šia informacija.

Analizuojant Bendrijos teisės įgyvendinimą 2006 m., ypač kreipčiausi į tas valstybes nares, kurios galėtų turėti daugiausia naudos iš struktūrinių fondų 2007–2013 m. finansinės programos pagrindu ir taip galėtų greitai ir tinkamai pritaikyti savo nacionalinius teisės aktus prie Europos Sąjungos teisės. Ypač turiu omenyje aplinkos apsaugos sritį, kad būtų efektyviai panaudoti galimi struktūriniai ištekliai ir spartinamas socialinis ir ekonominis regionų vystymasis.

Užbaigdama norėčiau išreikšti apgailestavimą dėl to, kad Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija, Teisės reikalų komiteto nariai prisidėjo prie svarbių nuostatų pašalinimo iš mano pranešimo. Šios nuostatos susijusios su vienodu požiūriu į moterų ir vyrų teisę įsidarbinti, į mokslą, į paaukštinimą ir į socialinį draudimą. Daugybėje valstybių narių vienodo požiūrio principas vis dar nėra taisyklė, o tai aiškiai prieštarauja lygybės principui, kuris mums visiems turėtų būti prioritetas.

Joe Borg, Komisijos narys. – Pone pirmininke, Komisija su džiaugsmu priima bendrą Parlamento pritarimą Komisijos požiūriui, kurį ji pateikė 2007 m. komunikate „Rezultatų siekianti Europa – Bendrijos teisės taikymas“, ir dėkoja poniai L. J. Geringer už informatyvų pranešimą.

Komisija didžiąją reikšmę teikia tinkamam Bendrijos teisės taikymui. Tai atsispindi J. M. Barroso Komisijos prioritetuose, o Komisija akylai įgyvendina savo kaip Sutarties sergėtojos vaidmenį. Todėl Komisija labai stengėsi patobulinti savo darbo metodus, kad tai būtų naudinga piliečiams ir verslui, kaip numatyta 2007 m. komunikate.

Šie patobulinimai apima dažnesnio sprendimų priėmimo metodo dėl pažeidimų atvejų taikymą šiais metais, kad būtų išvengta bylų nagrinėjimo vilkinimo, ir ES bandomojo projekto taikymą š. m. balandžio mėn. 15 valstybių narių šiuo bandomuoju projektu bus išbandomas patobulintas metodas problemoms spręsti ir informacijos teikimas, siekiant užtikrinti greitesnius ir geresnius rezultatus piliečiams ir verslui. Atnaujinta faktinė informacija apie šio ES bandomojo projekto veikimą bus nusiųsta pranešėjai, tačiau visa ataskaita, kaip buvo žadėta, bus parengta tik po metų, kai bus įgyta pakankamai patirties pirmosioms išvadoms pateikti. Taip pat tikriname pareigūnų tam tikrose atstovybėse valstybėse narėse naudą, toliau tirdami reikalus, susijusius su Bendrijos teisės taikymu, kad matytume, kaip galima padidinti efektyvumą. Tai atspindi realybę, kad visi su Bendrijos teisės taikymu susiję klausimai apima valstybių narių veiksmus. Todėl ši veikla reikalauja glaudaus Komisijos darbo su valstybių narių valdžios įstaigomis, bandant surasti teisingus ir greitus sprendimus. Bendras tarpinstitucinis supratimas taip pat gali atlikti svarbų vaidmenį šioje svarbioje geresnio reglamentavimo darbotvarkės dalyje.

Šiuo atžvilgiu siūliau suderinti būsimas apžvalgas dėl teisyne taikymo įvairiose srityse su pranešėja, kad būtų užtikrintas atnaujintos informacijos pateikimas. Šiuo metu rengiame pasiūlymus dėl didesnio skaidrumo, numatytus 2007 m. komunikate. Baigiame rengti šių metų metinę ataskaitą, kurioje pateikiamas dabartinės padėties strateginis įvertinimas, prioritetų suteikimas problemoms ir veiklos programa, duodant pagrindo tarpinstitucinėms diskusijoms.

Užbaigdamas norėčiau paminėti, kad ponios L. J. Geringer pranešime taip pat pritariama bendrų kontaktinių asmenų paskyrimui piliečiams padėti. Galiu patvirtinti, kad šis Komisijos darbas jau artėja prie pabaigos. Kaip galima greičiau pateiksime savo vertinimą.

Ponia L. J. Geringer, ypač svarbiu dalyku laikote direktyvų dėl vienodo požiūrio įgyvendinimo kontrolę. Galiu dar kartą jus užtikrinti, kad buvo atliktas visapusiškas įvertinimas dėl valstybių narių perkėlimo. Buvo pradėta daugiau nei 40 pažeidimo procedūrų, kurios toliau vykdomos tikintis pirmalaikių rezultatų.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks antradienį.

24. Reguliavimo agentūrų institucinių aspektų būsimo nustatymo strategija (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas G. Papastamkos pranešimo (A6-0354/2008) Konstitucinių reikalų vardu dėl reguliavimo agentūrų institucinių aspektų būsimo nustatymo strategijos (2008/2103(INI)) pristatymas.

Georgios Papastamkos, pranešėjas. – (EL) Pone pirmininke, 29 Europos reguliavimo agentūros iš pirmo žvilgsnio atrodo kaip mikroinstitucijos, tačiau iš esmės jos turi makro įtaką ir jau tapo pripažinta parainstitucine Europos Sąjungos sudedamąja dalimi.

Pernelyg didelis reguliavimo agentūrų skaičiaus augimas neabejotinai lėmė išpūstą kišimąsi į Europos valdymą, skaidrumo suirimą ir jo trūkumą Europos politikoje ir, detaliau kalbant, sudėtingesnį veiklos suderinimą.

Kalbant apie visas Europos agentūras, kyla neatidėliotinas klausimas dėl tarpinės jų darbo ir veiklos apžvalgos poreikio. Reikalingas minimalus bendrų principų ir taisyklių, susijusių su reguliavimo agentūrų struktūra, veikla ir kontrole, susumavimas, kad jie būtų harmoningai įtraukti į Sutartyse įtvirtintų fundamentaliųjų principų sistemą.

Remdamasi Tarybos atsisakymu priimti teisiškai įpareigojantį teisės aktą ir pasiūlymo sudaryti tarpinstitucinį susitarimą atmetimu, Komisija nusprendė pasiūlyti sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę, kuri būtų skirta bendrai reguliavimo agentūrų sistemai sudaryti ir kiekvienos Europos Sąjungos institucijos kompetencijai šių agentūrų atžvilgiu nustatyti.

Manau, kad šis pasiūlymas nepateisina Europos Parlamento vilčių pasiekti tarpinstitutinį susitarimą. Bendras požiūris iš tikrųjų yra tarpinis žingsnis į teisiškai įpareigojančio dokumento priėmimą. Žinoma, vertinu Komisijos norą rasti išeitį iš užsitęsusio tarpinstitucinio neveiklumo padėties. Tarpinstitucinės darbo grupės sudarymas pateiks bendrą politikos apžvalgą dėl reguliavimo agentūrų veikla įgytos patirties, o jos tikslas išaiškinti jų padėtį daugialygmenėje Europos valdymo sistemoje yra sveikintinas.

Siūlomu požiūriu – kiek įmanoma bendru požiūriu – į minėtų agentūrų struktūrą ir veiklą siekiama apriboti biurokratinį griežtumą, kad jos tinkamai ir efektyviai atliktų savo reguliavimo vaidmenį ir galėtų būti kontroliuojamos, ir kad galėtų bent iš dalies atitikti dabartinius reikalavimus dėl audito ir atskaitomybės. Prioritetas siekti bendros tarpinstitucinio supratimo ir požiūrio sistemos slypi siekyje maksimaliai padidinti reguliavimo agentūrų pridedamąją vertę Europos valdymo struktūroje, apskritai didinant skaidrumą, matomą demokratinę kontrolę ir didesnę efektyvumą.

Užbaigdamas norėčiau pabrėžti, kad parlamentinės kontrolės reguliavimo agentūrų struktūros ir veiklos atžvilgiu įvedimas atitinka klasikinių demokratijos principą, kuriuo reikalaujama bet kurio organo, įgyvendinančio vykdomąją valdžią, politinės atsakomybės. Europos Parlamento galimybė minėtoms agentūroms nustatyti politinę atsakomybę paliečia pagrindinį atstovaujamosios demokratijos principą, nagrinėjant vykdomosios valdžios sprendimų teisėtumą ir naudingumą.

Joe Borg, Komisijos narys. – Pone pirmininke, Komisija pritaria teigiamai pranešėjo pono G. Papastamkos ir atsakingų bei susijusių komitetų pateiktai pozicijai dėl kovo mėn. pateikto komunikato „Europos agentūros: tolimesni veiksmai“ svarbiausių nuostatų. Jos apima moratoriumą dėl naujų agentūrų siūlymo, būsimą agentūrų sistemos vertinimą ir tarpinstitucinės darbo grupės sudarymą.

Kaip žinote, didžiulį dėmesį skiriame pakartotiniam tarpinstitucinio dialogo dėl agentūrų vaidmens ir vietos Europos valdyme, kuriuo siekiama sukurti aiškią viziją ir bendrą požiūrį reguliavimo agentūrų atžvilgiu, skatinimui.

Komisija tikisi, kad dabar Parlamentas nedelsdamas paskirs savo atstovus į tarpinstitucinę darbo grupę.

Taip pat pasitikime palankia Tarybos reakcija, užtikrinant sava laikę Komisijos komunikato tąsą.

Esame tikri, kad tarpinstitucinę darbo grupę bus sudaryta iki metų pabaigos. Ši grupė glaudžiai dalyvaus Komisijos pradėto vertinimo procese.

Prieš užbaigdamas norėčiau pasakyti, kad Komisija paliko atvirą klausimą dėl to, kokia forma bus pateikti tarpinstitucinio dialogo galutiniai rezultatai, kad pirmiau laiko nekiltų diskusijų. Tarpinstitucinė grupė pati nuspręs, kokia forma pateiks savo išvadą. Iš kitos pusės, išvados gali būti įgyvendinamos įvairiais būdais – kartais užtenka pasidalyti gerąja patirtimi, o kartais gali prireikti esminių agentūrų dokumentų pakeitimų.

Parlamento ir Komisijos bendradarbiavimas šioje srityje yra pavyzdingas, esu tikras, kad ir toliau taip dirbsime.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks antradienį.

25. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

26. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 11.55 val.)